imburgs agblad

/rijdag 3 september 1993 — 75e jaargang nr. 207.

ltgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,65

Tweede Kamer: werkende vrouwen moeten pensioen houden na echtscheiding

DEN HAAG – Getrouwde vrouwen met een volledige baan bij de overheid moeten hun pensioen van het ABP na een echtscheiding in sommige gevallen bijna geheel aan hun man uitbetalen. Dat is een onrechtvaardige situatie waaraan snel een einde dient te komen. CDA en PvdA in de Tweede Kamer hebben dit gisteren minister Dales van Binnenlandse Zaken laten weten.

De vrouwelijke Kamerleden Kalsbeek en Soutendijk leggen de bewindsvrouw het voorbeeld voor van een onderwijzeres die vijftien jaar voor de klas heeft gestaan en in die periode het grootste deel van het gezinsinkomen heeft verdiend.

Wanneer die lerares van haar man scheidt, kan zij kiezen uit twee mogelijkheden. Bij een opgebouwd pensioenrecht van 8.642 gulden per jaar kan zij haar ex-echtgenoot afkopen met 16.739 gulden ineens.

Maar als de vrouw dat geld niet heeft, moet zij haar vroegere partner vanaf zijn 65ste verjaardag 8.545 gulden per jaar uitkeren. Zij houdt dan zelf 97 gulden over.

CDA en PvdA willen dat de minister het ABP opdracht geeft zijn merkwaardige berekeningsmethode te veranderen.

Gemeenten mogen uitkeringen onder voorwaarden aanvullen

Nieuwe regeling bijstand

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Gemeenten krijgen vergaande bevoegdheden om de hoogte van de bijstandsuitkering vast te stellen. In een contract tussen de gemeentelijke sociale dienst en de uitkeringsgerechtigde worden rechten en plichten vastgelegd. Het nakomen van dit contract bepaalt de hoogte van de uitkering.

Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben hierover gisteravond laat overeenstemming bereikt. Wallage zal het akkoord vandaag ter goedkeuring aan de ministerraad voorleggen. De VNG moet eveneens nog de instemming van haar achterban krijgen.

Het akkoord over de herziening van de bijstandswet is een uitwerking van eerdere kabinetsplannen. In de nieuwe opzet wordt de uitkering voor alleenstaanden die ouder zijn dan 21 jaar, verlaagd van 1.232 gulden per maand naar 880 gulden (vijftig procent van het minimumloon). Alleenstaande ouders krijgen straks 1.232 gulden (nu nog 1.584 gulden).

Gemeenten krijgen de mogelijkheid een toeslag te verstrekken die 'maximaal' aanvult tot het huidige bijstandsbedrag. De gemeente legt de voorwaarden voor een dergelijke toeslag vast in een verordening. Dat geeft gemeenten de mogelijkheid maatwerk te leveren. Volgens VNG-voorzitter Havermans moet bij de voorwaarden gedacht worden aan afspraken met de uitkeringsgerechtigde over „inspanningen om weer aan het werk te komen."

Van jongeren onder de 21 jaar wordt verwacht dat zij op school zitten, werk hebben of in het Jeugdwerkgarantieplan zijn opgenomen. Is dat niet het geval, dan kunnen ook zij beroep doen op een bijstandsuitkering. Die is lager dan de huidige en wordt afgeleid van het kinderbijslagniveau (330 gulden per maand). Ook hier kunnen de gemeenten een toeslag verstrekken als zij daartoe aanleiding zien.

De nieuwe opzet van de bijstand moet volgens Wallage meer mensen aan het werk helpen. Daartoe moet ook de samenwerking tussen sociale dienst en arbeidsbureau worden verbeterd. Ook zal de nieuwe bijstandswet minder fraudegevoelig zijn. Wallage verwacht dat de maatregelen, die volgend jaar moeten ingaan, op termijn een bezuiniging opleveren van 380 miljoen gulden per jaar.

De eerste drie jaar betaalt het Rijk negentig procent van de basis-bijstandsuitkering en de gemeentelijke toeslagen. Na die tijd wordt het budget voor de toeslagen overgedragen aan de gemeenten en is het hun verantwoordelijkheid. De overgangstermijn is ingevoerd om gemeenten te behoeden voor te grote financiële risico's. De VNG heeft daar hard over onderhandeld.

Fiscaal voordeel kleine bedrijven

DEN HAAG – Ondernemers die hun geld in het eigen bedrijf steken, gaan met ingang van 1994 veel minder vermogensbelasting betalen. Het kabinet zal dit op Prinsjesdag bekendmaken. Er wordt 130 miljoen gulden per jaar voor uitgetrokken.

Nu betaalt een ondernemer over een bedrag van maximaal 131.000 gulden dat in het eigen bedrijf wordt gestoken, geen vermogensbelasting.

Ligt het bedrag tussen 131.000 en 583.000 gulden, dan geldt er een reductie op te betalen vermogensbelasting. Veertig procent van het bedrag boven 131.000 gulden, maar niet meer dan 583.000 gulden blijft buiten de vermogensbelasting.

Vanaf 1 januari geldt een nieuwe regeling. De vrijstelling voor vermogensbelasting tot 131.000 gulden blijft. Daarna wordt echter vijftig procent van het bedrag tussen 131.000 en maximaal 1,1 miljoen gulden buiten de vermogensbelasting gehouden.

max. 17º C

min. 8º C

ZWAARBEWOLKT EN REGENACHTIG

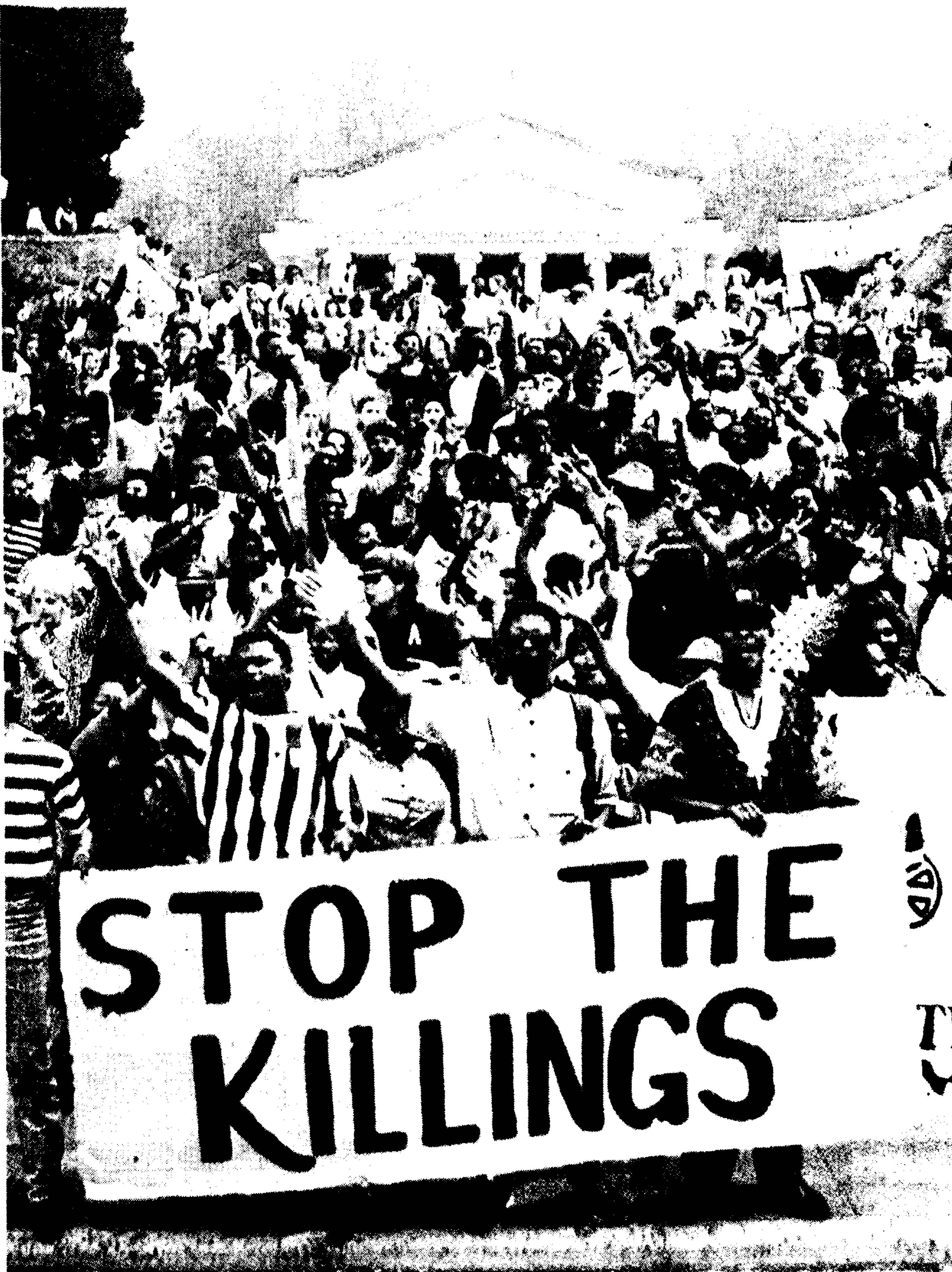
Een zwak koufront passeert vanuit het noorden onze provincie. Een groot gedeelte van de dag is het zwaarbewolkt en rond het middaguur regent het enige tijd. Nog steeds wordt er koele polaire lucht aangevoerd waardoor het niet warmer wordt dan 17 graden. Vannacht daalt de temperatuur tot 8 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:		
zon op:	06.53	onder: 20.20
maan op:	20.36	onder: 09.32
MORGEN:		
zon op:	06.55	onder: 20.18
maan op:	20.56	onder: 10.38

Roermondse bijdrage aardbevingscongres

● *Miljoenen Zuidafrikanen – blank en zwart, arm en rijk – namen gisteren in het begin van de middag hand in hand een minuut stilte in acht om te protesteren tegen de toenemende golf van geweld. Onlusten hebben de afgelopen drie jaar aan zeker 10.000 mensen het leven gekost. Racistische pro-apartheid-organisaties namen niet deel aan de demonstraties. Op de foto marcheren ongeveer vijfhonderd studenten op naar de residentie van president De Klerk in Kaapstad om een snel einde aan de moordpartijen te eisen.* Foto: AP

PvdA blijft tegen aanscherping Vreemdelingenwet

Spectaculaire toename van aantal asielzoekers

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het aantal asielzoekers blijft enorm toenemen. Volgens de laatste prognoses van het ministerie van Justitie zullen dit jaar 38.000 tot 40.000 mensen een asielverzoek indienen. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar toen ruim 20.000 asielverzoeken werden ingediend. Staatssecretaris Kosto (Justitie) repte gisteren in de Tweede Kamer van een buitensporige toename, die hem grote zorgen baart.

De nieuwste prognoses betekenen voor het kabinet ook een extra tegenvaller van naar schatting zestig miljoen voor dit jaar, en ruwweg 240 miljoen gulden volgend jaar. Hiermee is in de begrotingen nog geen rekening gehouden.

Het ministerie van Justitie, dat beslist over toelating, dreigt inmiddels overbelast te worden door het fors toenemend aantal verzoeken. De dienst is nog steeds afgestemd op de behandeling van 20.000 verzoeken per jaar.

Kosto maakte de problemen bekend tijdens het debat over de nieuwe Vreemdelingenwet. Uit de cijfers blijkt volgens hem hoezeer het vreemdelingenbeleid aan drastische aanscherping toe is. Eén van de belangrijkste onderdelen van de nieuwe wet is het voorstel dat vreemdelingen die door Justitie niet worden toegelaten, daartegen nog maar één keer bij de rechter in beroep kunnen gaan. De mogelijkheid van hoger beroep wordt afgeschaft.

Minister Hirsch Ballin van Justitie heeft gisteren een handreiking gedaan aan de PvdA, die grote moeite heeft met de nieuwe Vreemdelingenwet. De minister wil onderzoeken of op termijn hoger beroep in zaken voor de vreemdelingenrechter in sommige gevallen alsnog mogelijk kan worden gemaakt.

Voor PvdA-Kamerlid Van Traa is dat niet voldoende. Hij wil de toezegging dat de regering op korte termijn een dergelijk wetsvoorstel indient. Hoewel Hirsch Ballin pas volgende week antwoordt, lijkt vast te staan, dat hij aan deze wens van de PvdA niet tegemoetkomt. De PvdA dreigt dan tegen het wetsvoorstel te stemmen. Voor D66 geldt hetzelfde.

Overigens is er wel een meerderheid voor het kabinetsvoorstel om de Vreemdelingenwet fundamenteel te wijzigen. Een gelegenheidscoalitie van CDA, VVD en klein rechts gaat akkoord met het kabinetsvoorstel de Vreemdelingenwet op een groot aantal punten te wijzigen om de toelatings- en uitwijzingsprocedures te bekorten. D66 en PvdA zijn daar op zich voor, maar vinden dat de voorstellen de rechtsbescherming van vreemdelingen te veel uithollen.

Transporteurs sluiten blokkades niet uit

Wegvervoer in actie tegen hogere accijns

ZOETERMEER – Het beroepsgoederenvervoer komt in actie tegen de per 1 januari 1994 aangekondigde verhoging van de accijns op benzine en diesel. Wegblokkades worden niet uitgesloten. Dat bleek gisteren tijdens een vergadering van het hoofdbestuur van Transport en Logistiek Nederland.

De achterban van de grootste werkgeversorganisatie in het wegtransport staat te popelen om in actie te komen. De meerderheid van de bedrijven in de sector rijdt onder de kostprijs. Hierdoor is het eigen vermogen van de bedrijven de afgelopen twee jaar gehalveerd. Volgens voorzitter F. Feij van Transport en Logistiek Nederland staat de bedrijfstak op de rand van de afgrond.

Het kabinet wil de verhoging van de accijnzen (acht cent per liter voor diesel en elf cent voor benzine) slechts voor de helft compenseren. In totaal gaat het om een bedrag van 130 miljoen gulden dat de wegvervoerders via de motorrijtuigenbelasting terugkrijgen.

De lastenverzwaring van 130 miljoen gulden die overblijft, is volgens Feij onaanvaardbaar. Transport en Logistiek Nederland zal daarom het kabinet in een brief nogmaals vragen om volledige compensatie voor de bedrijfstak door het beschikbaar stellen van een bedrag van 130 miljoen gulden voor volgend jaar.

Als de verhoging op de dieselaccijns doorgaat, zo rekent Feij voor, gaat meer dan de helft van de brandstofkosten in de vorm van belasting naar de overheid. De door het kabinet voorgestelde lastenverzwaring leidt ertoe dat de Duitse vervoerders voortaan goedkoper kunnen rijden. Dat zou er wel eens toe kunnen leiden dat Nederland een deel van het vervoer op Duitsland (op dit moment zeventig procent) zal verliezen, zo waarschuwde de voorzitter van Transport en Logistiek Nederland.

Komende week worden op zes regiobijeenkomsten de leden geraadpleegd over de vorm van de acties.

Arafat probeert spervuur van kritiek te pareren

PLO wil akkoord voor geheel Midden-Oosten

Van onze redactie buitenland

JERUZALEM – De Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) heeft gisteren verklaard ernaar te streven dat haar Arabische partners een vredesakkoord met Israël ondertekenen op hetzelfde moment dat de PLO haar overeenkomst met Israël over beperkt zelfbestuur ondertekent.

„We zijn pogingen aan het ondernemen om de overeenkomsten op hetzelfde moment te laten ondertekenen door Jordanië, Syrië en Libanon," aldus Hakam Balawi, een naaste medewerker van PLO-voorzitter Yasir Arafat. „Hieruit zou blijken dat ons gezamenlijk doel een alomvattend vredesakkoord met allen is."

De PLO lijkt door dit nieuwe uitgangspunt te zijn gezwicht voor een aanzwellende golf van Arabische kritiek op haar akkoord met Israël. Vooral in het vredesoverleg van Israël met de drie landen en de PLO in Washington leveren Libanese, Syrische en Jordaanse diplomaten een hevig spervuur van kritiek op de PLO. De Palestijnse Bevrijdingsorganisatie zou door het sluiten van een akkoord met Israël de eenheid in het Arabische kamp hebben doorbroken.

Speciaal Syrië, dat een hoofdrol speelt in het vredesoverleg in Washington, vreest dat dit afzonderlijke akkoord een algehele regeling voor het Midden-Oosten in gevaar brengt. Maar Damascus heeft het nog niet ronduit afgewezen.

„Israël en de PLO staan op het punt van officiële wederzijdse erkenning," zei Balawi verder in Tunis. „Dit duurt niet lang meer, misschien is het een kwestie van dagen, zo niet uren. Erkenning door Israël zal snel worden gevolgd door die van de VS." Israëlische zegslieden lieten zich in dezelfde bewoordingen uit.

Zie verder pagina 3

● **Jordanië dringt aan op topoverleg Arabieren**

Gemeente-cao nog niet rond

DEN HAAG – Het is de onderhandelende partijen gisteravond niet gelukt een cao-akkoord te sluiten voor de tweede grote overheidssector: de gemeente-ambtenaren. Het overleg tussen bonden en werkgevers liep vermoedelijk vast op de hoogte van het koopkrachtbehoud dat de werkgevers bieden. Werkgevers verstaan onder koopkrachtbehoud 'enkele tienden van procenten', de bonden daarentegen vinden dat meer dan een procent waard. Geen van de partijen wilde gisteren commentaar geven. Vanavond gaat het overleg verder.

bioscopen

● HEERLEN
Royal: Sliver, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 15 uur. **Rivoli:** Hot shots 2, do t/m zo 19.15 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14.30 en 16.30 uur, wo ook 14 uur. **Maxim:** Dennis the menace, za zo en wo 14 uur, za en zo ook 16 uur. Dragon, do t/m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo ook 18.15 en 20.30 uur. **H5:** The futgitive,dag. 14.30 17.45 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. The piano, dag. 14.15 18 en 20.45 uur, za ook 23 uur. Last action hero, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo ook 16.15 uur, za ook 23.30 uur. Turtlles 3, za zo 14 en 16 uur, wo ook 14 uur. Cliffhanger, do vr ma di 14 en 18.30 uur, za zo en wo 18.30 uur, za ook 23.30 uur. Guilty as sin, dag. 21 uur. Bambi, dag. 14 uur, za zo ook 16 uur. Indecent proposal, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Spoorloos, zo 11 uur.

● SCHAESBERG
Autokino: The fugitive, do t/m wo 21 uur. Cliffhanger, vr en za 23.15 uur.

● MAASTRICHT
Mabi: Sliver, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Hot shots, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Dennis the menace, dag. 18.30 uur, za zo en wo 14.30 uur. Dragon, dag. 21.15 uur. The piano, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Jurrasic park, do 16 uur.**Ciné-K:** Enchanted april, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** The fugitive, dag. 18 en 21 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Indecent proposal, dag. 18 en 21.15 uur. Bambi, zo en wo 14.30 uur. Last action hero, dag. 18 uur, za zo en wo 14.30 uur. Cliffhanger dag. 21.30 uur. The vanishing, za 14 uur. **Lumière:** Gito l'ingrat, do 20 uur. Aida souka/ Quartier Mozart, do 20.30 uur. La chasse aux papillons, dag. 22.30 uur. Les yeux bleus de yonta, vr 20 uur. Sankofa, vr 20.30 uur. Samba traore, za 20 uur. Blanc d'ebene, za 20.30 uur. Le crapaud chez ses beaux parents/ L'enfant et le caiman, zo 15 uur. Wendemi: l'enfant de bon dieu, zo 20 uur. Slowest car in town/ Stool daze/In search of our fathers, zo 20.30 uur. Yelema, ma 20 uur. To sleep with anger, ma 20.30 uur. Neria, di 20 uur. Un certain matin/ Saikati, di 20.30 uur. Niiwam, wo 20 uur. L'epreuve de feu/Lumu,ba: la mort d'un prophete, wo 20.30 uur.

● *Sharon Stone speelt de hoofdrol in 'Sliver'.*

● GELEEN
Roxy: Last action hero, dag. 20.30 uur. Hot shots, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14 en 20.30 uur. Bambi, za zo en wo 14 uur.

● SITTARD
Forum: Sliver, dag. 20.30 uur. Indecent proposal, dag. 20.30 uur. Jungle book, do t/m zo en wo 14 uur.

● ECHT
Royal-MicroRoyal: Hot shots 2, dag. 20.30 uur. Made in America, dag. 20.30 uur. Dennis the menace, za en zo 14 uur. Jungle Book, za en zo 14.30 uur.

● ROERMOND
Royal: The fugitive, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Royaline:** Dennis the menace, vr t/m zo 19 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Hot shots 2, ma t/m do 20.30 uur, vr t/m zo 21 uur, za zo en wo 14.30 uur, zo ook 16.30 uur.

Topprestatie van film regisseur Andrew Davis

Vuurwerk in The Fugitive

DOOR PIET VAN DE MERWE

Van heel wat televisieseries uit de jaren zestig is in de jaren negentig een film gemaakt. Na onder meer The Addams Family en Hawaii Five-O, is er nu The Fugitive. Inderdaad, gebaseerd op de gelijknamige televisieserie met precies hetzelfde plot.

In die serie was David Janssen op de vlucht voor de wet. Als dr. Richard Kimble werd hij verdacht van en veroordeeld wegens moord op zijn vrouw. Wij wisten dat de mysterieuze man met de ene arm de dader was, zoals dr. Kimble uitlegde.

Onze dokter wist te ontsnappen uit detentie, maar niet uit de televisieserie. Jarenlang moest hij elke week op hetzelfde tijdstip een nieuw avontuur beleven. Hij kwam als vreemdeling elke week een nieuw Amerikaans stadje binnen, waar hij elke week nieuwe mensen en een nieuw verhaal tegenkwam. Na het verrichten van zijn goede daad kwam men er achter dat hij de voortvluchtige dr. Kimble was en zo moest onze held elke week weer naar de volgende aflevering blijven rennen.

recensie

Het individu tegenover maatschappelijke instanties die niet goed werken, het is een thema dat zeker in de jaren zestig een heleboel mensen aansprak. Film in de jaren negentig heeft een dergelijk thema of verhaal niet nodig. Wat overblijft is de jacht óp, en de vlucht van dr. Kimble die geen tijd overhoudt om die moordenaar met die ene arm te vinden. In de film van de jaren negentig is er tijd en ruimte voor spectaculaire ontploffingen en stunts die ervoor zorgen dat de 'chase' nooit gaat vervelen. En dat is uitstekend gedaan in de filmversie van The Fugitive.

● *Harrison Ford als de voortvluchtige dr. Richard Kimble in The Fugitive.*

De casting is altijd belangrijk voor een film, maar bij dit soort actiefilms waar geen tijd is voor enige vorm van karakterontwikkeling geldt dat natuurlijk extra. De intelligente nobelheid van dr. Richard Kimble is met Harrison Ford (Han Solo en Indiana Jones) goed getroffen.

Achtervolger is de U.S. marshal Sam Gerard. Die rol is meteen een moeilijker opgave. Deze man moet door het publiek worden gehaat, omdat hij achter onze held aanzit. Tegelijkertijd moet de toeschouwer hem kunnen waarderen, want hij staat aan de goede kant van de wet. Hij mag niet te dom zijn, anders wordt het een parodie en is hij geen partij voor de slimme dr. Richard Kimble. En als er al zo'n superacteur te vinden is die al die dingen tegelijk kan zijn, dan mag hij niet interessanter zijn dan de held. Tommy Lee Jones voldoet aan al die eisen.

Reputatie

Het goede, nooit aflatende tempo voor de film wordt gemaakt door regisseur Andrew Davis. Hij maakte eerder al de beste films van Chuck Norris (Code Of Silence) en Steven Seagal (Above The Law), maar had desondanks nog geen reputatie als topregisseur in Hollywood kunnen bereiken. Dat heeft hij nu met The Fugitive wel gedaan.

Al vier weken lang voert de film de wekelijkse ranglijst van bestbezochte films aan. Behalve dat het spannend is en goed geacteerd, komt dat omdat Davis iets extra's meegeeft aan deze en zijn eerdere films. De verhaaltjes en de actie zijn pure fantasie en hij probeert ons niet wijs te maken dat het dan ook maar iets met de werkelijkheid te maken heeft.

Maar de manier waar op hij zijn lokatie, dat is altijd Chicago, filmt, maakt duidelijk dat hij van die plaats houdt en de mensen kent. Hij heeft respect voor de mensen die voor zijn camera komen en respect voor de mensen die zijn films bezoeken. Dat was gewoon voor televisieseries in de jaren zestig, maar is een element dat helaas maar al te vaak ontbreekt in de films van de jaren negentig.

The Fugitive, te zien in Cinema Palace Maastricht, H5 Heerlen, Autokino Landgraaf en Royal Theater Roermond.

Van onze filmredactie

Festival van Afrikaanse film in Maastricht

'Africa in the picture' is een tweejaarlijks terugkerend landelijk filmfestival dat de meest recente filmontwikkelingen van het Afrikaanse continent aan het Nederlandse bioscooppubliek presenteert. Behalve andere filmhuizen in Nederland is ook Filmtheater Lumière in Maastricht dit jaar weer van de partij bij dit groots opgezette filmfestival. Tot en met zondag 12 september zullen niet minder dan 34 speelfilms en documentaires uit Afrika in Lumière te zien zijn, waarbij de voorstellingen steeds beginnen om 20 uur en 20.30 uur.

'Africa in the Picture' presenteert een groot aantal landelijke premières, met filmmateriaal uit veertien Afrikaanse landen dat speciaal voor deze gelegenheid naar Nederland is gehaald. Het programmablad van Lumière (op diverse plaatsen in Maastricht verkrijgbaar) geeft over een en ander uitvoerige informatie. Afrikaanse films vallen bij de westerse kijker vooral op door hun ongecompliceerd, vriendelijk karakter. Ze lijken daarmee een afspiegeling te vormen van de aard van de bevolking: ondanks de problemen die zich vooral op het materiële vlak voordoen, blijft men optimistisch en neemt men de tijd om van het leven te genieten.

Ook buiten de filmzalen zal Maastricht tot 12 september in het teken staan van Afrika. Zowel tijdens het eerste als het tweede weekeinde van het festival is er op vrijdag en zaterdag een Afrikaans restaurant in Galerie Simera, naast Lumière. Voorts presenteert het Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (COS) een cultureel programma onder het motto 'Afrika bij ons'.

● *Scène uit 'Aida Souka'.*

Een greep uit de vele activiteiten: exposities op diverse lokaties in de stad, een Ghana-minifestatie in het Academisch Ziekenhuis, forumdiscussies, percussie- en danswork-shops in het Vrouwencentrum, een excursie naar het Afrikacentrum in Cadier en Keer en een literair matinee in Boekhandel Arcadia. Verder is er zaterdag 4, vrijdag 10 en zaterdag 11 september een tropisch dansfestijn in de Spaanse Sociëteit (naast Lumière) en zorgt Lumière zondagmiddag 5 september voor een speciaal kinderprogramma.

Kortom, een uitgebreid cultureel programma dat als voornaamste doel heeft de eenzijdige beeldvorming over Afrika (honger, oorlog, armoede) te doorbreken.

Meer informatie in de dag- en weekagenda's en in de programmabladen van Lumière en het COS. Voor telefonische informatie of reserveringen kan men terecht tijdens kantooruren bij Lumière (043-214080) of het COS (043-255655).

Dinosauriërs levensecht in Spielberg-film

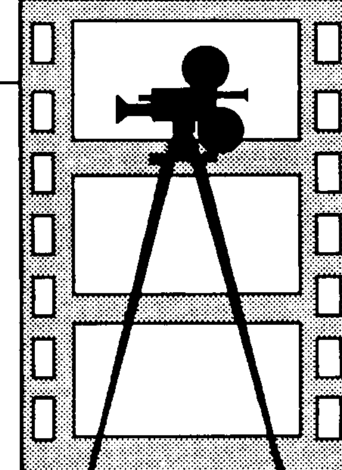
LOS ANGELES – De wetenschappelijke toverkunst waarmee de dinosauriërs zijn gemaakt in 'Jurassic Park', de nieuwe film van Steven Spielberg, ligt zover van King Kong af als de dinosauriërs van de homo sapiens.

Deze levensechte dinosauriërs in de film danken hun bestaan aan de Amerikaanse computerindustrie en het ruimtetijdperk. In de gelijknamige bestseller-roman van Michael Crichton, brengen wetenschappers de dinosauriërs weer tot leven door DNA van opgegraven resten van de voorwereldlijke reuzenreptielen te klonen.

In de door Universal Pictures uitgebrachte film worden ze door wetenschappers weer tot leven gebracht met computer-software, digitaal gecomponeerde film, en een reeks apparatuur die nog nooit eerder is bijeengebracht voor een rolprent.

De Tyrannosaurus Rex in de film is op ware grootte, 5,4 meter hoog, 12 lang en weegt 4.000 kg. Behalve de monstreuze T-Rex werden in Winstons-studio negen verschillende sauriër-soorten nagebouwd, waaronder de gif-spuwende dilophosaurus, de sluwe velociraptor en hun jongen.

'Jurassic Park', te zien in Mabi 1, Maastricht.

video vers

DOOR RON BROWN

'In the Company of Darkness' is een politiethriller die bewijst dat je met een laag budget en zonder mega-sterren best een aardige en onderhoudende film kunt maken. Het kan toeval zijn, maar het verhaal heeft niet alleen wat trekjes die aan „The Silence of the Lambs" doen denken, ook hoofdrolspeelster Helen Hunt lijkt uiterlijk ook sterk op de Oscar-winnende actrice Jodie Foster uit die laatste film. Hunt speelt een jonge politievrouw die zich moet uitgeven voor een serveerster en een relatie moet aanknopen met een als kok werkzame seriemoordenaar (Steven Weber) van wie men bijna zeker is dat hij een aantal kleine jongens heeft gedood, maar voor welk vermoeden geen keiharde bewijzen kunnen worden aangedragen. Tijdens die relatie moet zij trachten hem een bekentenis te ontlokken.

Daarbij is zij voorzien van een verstopte microfoon en zendertje. De zaak wordt sterk gecompliceerd doordat zij een relatie krijgt - maar dan echt - met de (gehuwde) mannelijke collega (Jeff Fahey) die meeluistert en ook de taak heeft haar te beschermen en in te grijpen als zij in gevaar komt. Wanneer de moordenaar dan ontdekt dat zij een zendertje draagt, wordt het pas echt kritiek.

David Anspaugh regisseerde deze film, die op ware gebeurtenissen gebaseerd is, op een voor Amerikaanse begrippen niet alledaagse wijze. De acteurs lijken soms bijna naast het script te improviseren, hetgeen het realiteitsgehalte ten goede komt. Het resultaat is een rauwe maar spannende en geloofwaardige film zonder storende 'glamour' of show-effecten. (UNIVERSAL).

DOOR FRANK JANSEN

'Hoffa' is een dure, ambitieuze productie van Danny DeVito, die afgelopen kerst in de Amerikaanse bioscopen gigantisch flopte en daarom in Nederland maar meteen op video uitkomt. Het is een biografische film over James R. Hoffa, de man die in de crisisjaren '30 een vakbond voor vrachtwagenchauffeurs oprichtte. Onder leiding van Hoffa (een dankbare rol voor Jack

● *Jack Nicholson*

Nicholson, inmiddels wat dik[k] pafferiger geworden maar no[g] niet versleten) zou The Tea[m] uitgroeien tot de grootste e[n] ruchtste vakbond van de Stat[e]

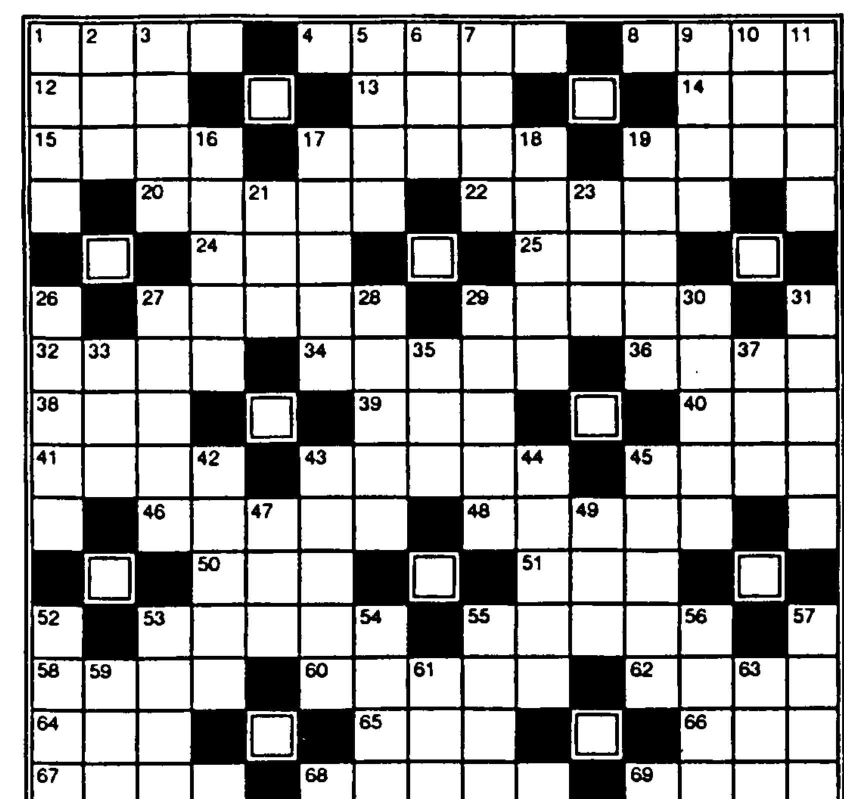
De film illustreert een en ande[r] beelden van stakingen, kno[k] tijen met de politie en sabotag[e] viteiten bij onwillige werkge[ver] waarbij de nodige doden te be[treu]ren zijn. Als Hoffa in 1957 [w] gekozen tot voorzitter van de [b] is hij inmiddels een alliantie a[an] gaan met de maffia om zijn m[acht] te verstevigen en zijn beurs te [s]ken.

Dit brengt hem in aanraking [met] justitie onder leiding van se[...] Robert Kennedy (prachtig ne[...] zet door Kevin Anderson, [...] uiterlijk als qua stem het even[...] van wijlen Bobby) en tenslot[te] het gevang. In 1975 verleent N[...] hem gratie, volgens de film in [...] voor harde valuta. Eenmaal [...] vindt Hoffa een ander op de vo[or]tersstoel van de bond. Dan be[...] hij een fatale fout: hij zet de m[...] onder druk om zijn macht te [...]nen heroveren en moet dit me[t] leven bekopen.

De plaats waar Hoffa zijn Wat[...] vindt, vormt tevens het uitga[ngs]punt van de film: een parkee[rter]rein waar hij samen met zijn r[...]terhand Bobby Ciaro (gesp[eeld] door Danny DeVito zelf) op zij[n af]spraakje met de maffia wach[t en] zijn leven overdenkt.

Hoffa is een vlotgemaakte en on[der]houdende film die eerder in [het] gangstergenre thuishoort dan bi[j de] afdeling biografieën. Voor dat [...]ste is de achtergrondinformatie over Jimmy Hoffa wordt vers[...] beslist te karig, want over zijn [per]soonlijke leven komt men zo g[oed] als niets te weten. En voor een s[...] je gedegen vakbondsgeschied[enis] van 40 jaar (welke tijdspanne [de] film toch behandelt) kan men b[eter] elders te rade gaan. (20TH CENTURY FOX).

puzzel van de dag

P&P E1234

65	4	22	60	41	46	67	47	64	48	5	1	3	42	23

KRUISWOORDPUZZEL

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 voertuig; 4 bloem; 8 speelgoed; 12 loopgraaf; 13 brander; 14 bijb. naam; 15 muziekinstrument; 17 vlinder; 19 insekt; 20 inhoudsmaat; 22 beroep; 24 mondstuk; 25 afgelegen; 27 vrucht; 29 beschrijving; 32 stuur; 34 biersoort; 36 puntbrood; 38 aspirant; 39 kleine staaf; 40 meisjesnaam; 41 myth. goden; 43 slang; 45 spraakklanken; 46 bladeren; 48 raadsel; 50 buffet; 51 door; 53 symbool; 55 zitplaats; 58 boze dwerg; 60 litteken; 62 palm; 64 vroeger; 65 touw; 66 verhoogde toon; 67 vogel; 68 groet; 69 dakbedekking.

VERTIKAAL: 1 voerbak; 2 spant; 3 koraaleiland; 5 boom; 6 punt; 7 gast; 9 kleverige stof; 10 priem; 11 familielid; 16 ooievaar; 17 vat; 18 orgaan; 19 Russische mijl; 21 metaal; 23 kleed; 26 neusknijper; 27 vlaskam; 28 zoogdier; 29 zangstem; 30 sleepnet; 31 fixeermiddel; 33 pl. in N.-Brabant; 35 verkoold hout; 37 meisjesnaam; 42 edel; 43 vruchten; 44 land in Azië; 45 scherp kijken; 47 ambacht; 49 meubelstuk; 52 plaats; 53 losse naad; 54 slang; 55 vloerbedekking; 56 meerijden; 57 gereedschap; 59 zoogdier; 61 vlies; 63 vroom.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1065
HORIZONTAAL: 1 aardbei; 6 canasta; 12 erop; 14 fiat; 15 hr.; 17 af; 18 per; 20 Sr.; 21 pk; 22 toss; 24 droog; 26 drie; 28 mot; 29 toe; 30 bal; 32 eer; 33 ek; 34 bode; 35 olijk; 37 K.B.; 38 barok; 39 tafel; 41 ever; 42 kuit; 43 Dover; 47 lakei; 50 kt; 52 noga; 53 ader; 54 br.; 55 lam; 57 set; 58 keg; 59 neb; 60 apin; 62 leven; 64 snel; 65 s.s.; 66 O.L.; 68 lijn; 69 jl.; 70 K.O.; 71 atol; 73 dooi; 75 equator; 76 wolfram.

VERTIKAAL: 1 achtmeterklasse; 2 re[...] 3 dras; 4 bof; 5 e.p.; 7 af; 8 nis; 9 [...]aard; 10 St.; 11 akkerboterbloem; 13 [...]beo; 16 rook; 18 preek; 19 robot; 21 [...]piek; 23 St.; 24 dodo; 25 gala; 27 re[...] 29 tor; 31 lijf; 34 baron; 36 keker; 38 [...]bed; 40 lui; 44 vos; 45 egel; 46 ratel[...] 47 laken; 48 Aden; 49 keg; 51 taps[...] 54 beek; 56 mi; 59 N.N.; 61 nota; 63 [...]vijf; 64 slof; 67 lot; 69 jol; 71 au; 72 [...]L.O.; 73 do; 74 lr.

Winwoord: GOEDERENSTATION

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

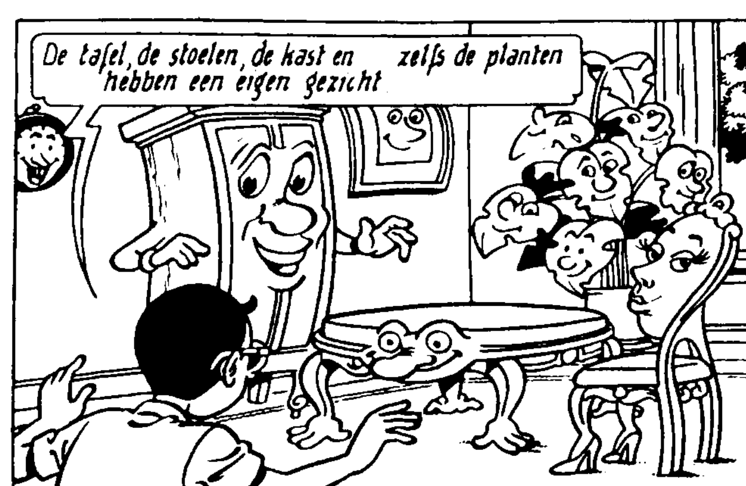
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40
per kwartaal ƒ 85,20
Per acceptgiro:
per maand ƒ 29,65
per kwartaal ƒ 86,45
losse nummers ƒ 1,65
Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de slimme slapjanus

recept

Uientaart

1/2 pak broodmix (wit), 1 1/4 dl lauw water, klontje boter, voor de vulling: 800 gram uien, boter, peper en zout, 4 e.l. water, 4 e.l. slagroom, 1 groot ei, 100 gram geraspte kaas.

Bereid de halve inhoud van een pak broodmix volgens de gebruiksaanwijzing. Pel de uien en snijd ze in ringen. Fruit in boter in een ruime pan ongeveer 3-4 minuten. Kruid rijkelijk met peper en zout en besprenkel de uien dan met het water. Leg een deksel op de pan en laat 5 minuten pruttelen. Neem van het fornuis.

Klop het ei met de slagroom los. Verwarm de oven voor op 200-220°C. Druk het gerezen deeg in een taart- of springvorm met een doorsnede van 24-26 cm uit en maak een opstaande rand van 2-3 cm. Meng gefruite uien met het ei-slagroommengsel en de kaas. Schep de vulling in de vorm.

Strijk het oppervlak glad en schuif de hartige taart in het midden van de voorverwarmde oven.

Bak de uientaart gaar en goudbruin in ongeveer 35 minuten.

Ontwikkelaar Poot weet van geen ophouden

'Tienduizenden nieuwe banen rond Schiphol'

HOOFDDORP – Jan Poot, de Wassenaarse topman van gebiedsontwikkelaar Chipshol Forward, heeft de rekensom snel gemaakt. Bedrijvenparken rond luchthavens, zegt hij kort na de opening van een nieuw Chipshol-kantoor in Hoofddorp, leveren gemiddeld 200 banen per hectare op. „Wij hebben rond Schiphol vijfhonderd hectare waarop straks de mooiste business-parken van continentaal Europa komen. Plus honderdduizend hoogwaardige arbeidsplaatsen," aldus Poot, die alleen denkt in superlatieven.

Neem zijn geesteskind Chipshol Park in Hoofddorp bij Schiphol-Rijk. Op veertig hectare voormalige landbouwgrond moeten straks zevenduizend mensen werken. Het architectenbureau Aukett Ltd. uit Londen kwam in opdracht van Poot en de zijnen met een voor Nederlandse begrippen opzienbarend ontwerp voor het project waarmee een investering van één miljard gulden is gemoeid.

In Chipshol Park bestaat liefst 55 procent van het gebied uit water en groen. De wegen, fietspaden en pleinen komen samen op 25 procent en slechts twintig procent is gereserveerd voor bebouwing. Parkeren gebeurt hoofdzakelijk ondergronds. Het eerste door Aukett Ltd. getekende kantoor staat er inmiddels en biedt onderdak aan de KLM, de evangelische organisatie Our of Power en sinds deze week officieel ook aan Chipshol Forward. In een volgende fase wordt een identiek gebouw in spiegelbeeld naast het bestaande neergezet. En, meldt Poot opgetogen, daarmee is het verhaal nog niet verteld. Want er komt nog veel meer. Ballast Nedam gaat in Chipshol Park een circa 350 kamers tellend 4-sterren hotel realiseren. Inclusief vergader- en zalencomplex en zwembad. En ook voor dit hoogstandje geldt straks: weinig blik en veel groen met water.

Voor de wat verdere toekomst richt Poot de blik op Badhoevedorp. Daar zou op grotendeels al aangekochte grond een Chipshol City moeten verrijzen. Even groen, ruim en aangenaam als Chipshol Park.

VS en EG beloven Midden-Oosten miljoenenhulp

Jordanië dringt aan op topoverleg Arabieren

Vervolg van pagina 1

JERUZALEM – De Jordaanse koning Hoessein, die eerder had verklaard het Palestijnse besluit te respecteren, heeft gisteren verklaard dat topoverleg van de Arabische partijen noodzakelijk is geworden, nu de Arabische natie een gevaarlijke fase ingaat en haar toekomst ernstig wordt bedreigd. Maar desondanks bevestigde premier Majali gisteren dat Jordanië en Israël waarschijnlijk nog in de lopende, elfde ronde van het Midden-Oosten-overleg in Washington een Jordaans-Israëlische principe-verklaring ondertekenen.

Een agenda tussen Jordanië en Israël lag al maanden klaar, maar ondertekening was uitgesteld om consensus te bewaren tussen de Arabische deelnemers aan het vredesoverleg, zei Majali. De agenda is geen vredesverdrag, maar een raamwerk dat uiteindelijk zal moeten leiden tot een definitief verdrag.

Op bezoek bij de EG in Brussel herhaalde de Israëlische minister van Buitenlandse Zaken, Shimon Peres, dat Israël de PLO wil erkennen, als zij de eerste stap doet door allereerst „terrorisme" af te zweren. Peres zei na afloop van een ontmoeting met de voorzitter van de Europese Commissie, Jacques Delors, dat „de opbouw van een nieuw Midden-Oosten een gezamenlijke inspanning van Europa en de VS moet worden."

Delors beloofde financiële en politieke steun voor het nieuwe vredesplan voor het gebied, maar ging niet in op de aard van het mogelijke hulppakket. Volgens bronnen bij de EG hebben de VS een investeringfonds van 300 miljoen dollar (bijna 600 miljoen gulden) per jaar voorgesteld om de Palestijnen te helpen, en zou de EG daarin rond 130 miljoen dollar of bijna 260 miljoen gulden kunnen bijdragen.

De Wereldbank onthulde gisteren in Washington dat zij een plan van 4,3 miljard dollar (meer dan acht miljard gulden) voor de economische ontwikkeling van de strook van Gaza en de westelijke Jordaanoever voor de komende acht tot tien jaar gereed heeft liggen. Dit plan dient alleen om de voorziening in de meest elementaire menselijke behoeften, zoals van water en stroom, in het gebied op een enigszins redelijk peil te brengen en „niet voor de opbouw van industrie, voor defensie of voor andere doeleinden," zeiden functionarissen van de bank.

Minister gelast diepgaand onderzoek naar misstanden

Meer geweld in krijgsmacht

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Geweld en intimidatie tegenover soldaten nemen sinds juli volgens de dienstplichtigenbond VVDM flink toe. Vooral sergeanten en wachtmeesters zouden zijn betrokken bij gevallen als schoppen, schelden, het maken van racistische opmerkingen. Ook zouden steeds vaker soldaten worden gedwongen met blessures door te lopen of als straf dagenlang een volgepakte plunjebaal mee te dragen.

Sinds begin juli zijn ruim tien ernstige gevallen bij de VVDM gemeld, in de vorige maanden ging het om een enkel geval, aldus VVDM-woordvoerder Rik van Duifhuizen. In de Johannes Postkazerne in Havelte is vorige maand volgens de VVDM een aantal net opgekomen dienstplichtigen het slachtoffer van grove intimidatie geworden. Zij moesten op bevel collectief hun geslachtsdelen in een helm met water schoonwassen, werden uitgemaakt voor 'mietje', 'zombie' en 'asielzoeker', en werden fysiek zo hard aangepakt dat bijna eenderde van hen blessures opliep. Van Duifhuizen noemt ook gevallen waarbij soldaten de rol van krijgsgevangene moeten spelen en met hun gezicht in de modder worden gedrukt, waarna anderen op hun gaan staan.

De misstanden zijn aangekaart bij de betreffende secties personeelszaken, die er volgens Van Duifhuizen wel werk van maken. „We hebben echter het idee dat er sprake is van een duidelijke tendens en willen daarom steviger maatregelen," zo zegt hij. De VVDM heeft hierover een brief aan minister Ter Beek van Defensie geschreven alsmede een gesprek aangevraagd met de bevelhebber der landstrijdkrachten, luitenant-generaal Couzy.

Naar aanleiding van de VVDM-brief heeft Ter Beek aan zijn ambtenaren opgedragen de klachten „tot op de bodem" uit te zoeken, aldus een woordvoerder van de landmacht. Ook heeft hij hen gevraagd hem te adviseren over eventuele maatregelen.

De VVDM wil dat commandanten duidelijk stelling nemen tegen de praktijken van geweld en intimidatie en aan dienstplichtigen beter duidelijk maken wat zij niet hoeven te tolereren. Ook in de opleiding van het kader dient dit beter naar voren te komen. De soldatenbond pleit voorts voor een Sociaal Inspectie Orgaan, dat onverwacht kan nagaan hoe een eenheid sociaal functioneert.

De VVDM-woordvoerder denkt dat de toename van het geweld te maken heeft met de onzekerheid die als gevolg van de reorganisatie van de krijgsmacht bij veel beroepsmilitairen bestaat over hun toekomst. De meeste gevallen doen zich voor bij gevechtseenheden, de sector die het zwaarst door de reorganisatie wordt getroffen, stelt Van Duifhuizen vast. Die onzekerheid zou op de soldaten worden afgereageerd.

Geen gedwongen ontslag voor 1.500 soldaten

DEN HAAG – Het aantal gedwongen ontslagen bij Defensie als gevolg van de forse inkrimping (44 procent) van de krijgsmacht, zal meevallen. Dat zegt directeur-generaal personeelszaken van Defensie, Wim Bunnik, in een interview met de Defensiekrant. Tot voor kort werd rekening gehouden met 1.500 gedwongen ontslagen. Maar de overplaatsing van Defensie-personeel naar andere departementen verloopt zo goed, dat Bunnik verwacht dat het aantal gedwongen ontslagen onder de 1.500 zal blijven. Ook intern verloopt de herplaatsing van overtollig defensie-personeel voorspoedig.

Defensie heeft zeer uitgebreide om-, her- en bijscholingsregelingen in het leven geroepen die nu hun vruchten beginnen af te werpen. Er kunnen zelfs tweejarige dagopleidingen worden gevolgd als dat de betrokken werknemers uitzicht biedt op een nieuwe baan. En onder bepaalde omstandigheden kunnen defensie-medewerkers die met ontslag worden bedreigd, ook steun krijgen bij de opzet van een eigen bedrijfje.

Keizer terug op sokkel

● *Het omstreden ruiterstandbeeld van keizer Wilhelm I staat sinds gisteren weer op zijn sokkel in Koblenz. Met een speciale kraan werd het 14,5 meter hoge en 53 ton zware beeld op de plek gezet waar het altijd heeft gestaan: de Deutsche Eck, waar Rijn en Moezel samenvloeien. De replica heeft drie miljoen mark gekost. Het originele beeld werd in de Tweede Wereldoorlog tijdens een geallieerd bombardement vernietigd. Petities die tegen de heroprichting van het beeld waren ingediend, hebben het uiteindelijk niet gehaald. De Duitse geschiedschrijving geeft nog steeds geen eenduidig beeld van Wilhelm I (1797-1888). Volgens tegenstanders was hij een reactionair en een imperialist, anderen zeggen dat hij juist een bescheiden, plichtsgetrouwe 'Landesvater' was.* Foto: EPA

Iran trekt leger samen bij grens Azerbajdzjan

ANKARA – In Turkije is gisteren gemeld dat Iran troepen samentrekt bij de grens met Azerbajdzjan. Ankara eist een veiligheidszone voor de Azerbajdzjaanse vluchtelingen. „Het voortduren van de Armeense bezetting van Azerbajdzjaanse gebieden en de Iraanse troepenconcentraties zijn een eerste zorg voor Turkije," aldus regeringswoordvoerder Yildirim Aktuna. Hij kon niet bevestigen dat Iraanse troepen reeds de Azerbajdzjaanse grens hadden overschreden, hetgeen sommige Turkse dagbladen en het Russische persbureau Itar-Tass meldden. Aktuna zei dat de Iraanse troepensterkte „proporties had aangenomen die de vrede in de regio bedreigen." Hij noemde echter geen aantallen.

Het Iraanse dagblad Resalat schreef dinsdag dat Iraanse militairen de grens waren overgestoken om een gezamenlijk Azerbajdzjaans-Iraanse stuwdam te beschermen. Naar schatting 200.000 Azerbajdzjanen zijn voor de oprukkende Armeense troepen op de vlucht geslagen. Turkije sympathiseert met Azerbajdzjan, dat al vijf jaar in conflict is met Armenië over de Armeense enclave Nagorny-Karabach.

Strijdende partijen houden deur tot overleg op een kier

VS manen Serviërs en Kroaten tot concessies

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON – De Verenigde Staten hebben de „koppige en onbuigzame" Serviërs en Kroaten in Bosnië-Hercegovina gemaand meer concessies te doen aan de moslims. De Amerikaanse president Bill Clinton waarschuwde hen gisteren dat de Navo nog steeds kan besluiten tot militair ingrijpen.

Minister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher zei dat de wereldgemeenschap Kroaten en Serviërs „verantwoordelijk houdt" indien een vredesakkoord uitblijft. Volgens hem moeten de Serviërs en de Kroaten „grotere flexibiliteit tonen om de aanpassingen te realiseren waar de Bosnische regering om heeft gevraagd."

Nadat het vredesoverleg woensdag vastliep, hebben vrijwel alle Bosnische partijen duidelijk gemaakt dat zij op een later te bepalen datum verder willen praten over de opdeling van Bosnië in drie staten. De meeste Westerse landen en Rusland zeiden gisteren dat zij geen alternatief zien voor onderhandelingen. Clinton verklaarde zich te zullen inzetten voor hervatting van het overleg.

Duitsland drong vooral aan op meer concessies door de Serviërs. Zij moeten onder druk worden gezet om meer gebied op te geven, zo zei minister van Buitenlandse Zaken Klaus Kinkel. Frankrijk en Groot-Brittannië drongen minder expliciet aan op concessies van de Kroaten en Serviërs. De Franse minister van Buitenlandse Zaken Alain Juppé noemde het uitblijven van een akkoord „alarmerend." Met het oog op de winter waarschuwde hij voor een „humanitaire ramp."

Waarnemers van de VN-vredesmacht in Bosnië vrezen dat het mislukte overleg zal leiden tot het oplaaien van de oorlog. Vooral in het midden en het zuiden van de voormalige Joegoslavische republiek zou er groot gevaar zijn voor nieuwe gevechten tussen Kroaten en moslims. De VN maken zich grote zorgen over versterkingen uit Kroatië voor het leger van de Bosnische Kroaten. In de meeste delen van Bosnië bleef het gisteren evenwel relatief rustig.

De onderhandelingen in Genève strandden nadat de Bosnische regering van vooral moslims, meer grondgebied had geëist dan de dertig procent die aan hen is toebedeeld. Volgens het voorstel van de internationale bemiddelaars zouden de Serviërs 52 procent krijgen en de Kroaten achttien procent. De moslims willen 34 procent. Zij eisen meer grondgebied van de Serviërs in het oosten van Bosnië en dringen aan op een directe toegang tot de Adriatische Zee via Kroatisch gebied.

De leider van de Bosnische Serviërs, Radovan Karadzic, sloot nieuwe concessies uit. „Door de oorlog hebben we een nieuwe realiteit," aldus Karadzic. Volgens hem vormen de Serviërs inmiddels een ruime meerderheid in het oosten van Bosnië, als gevolg van de komst van veel Servische vluchtelingen uit andere delen van het land.

De Kroatische president Franjo Tudjman toonde zich bereid terug te keren naar Genève. Zagreb is volgens hem vooral geïnteresseerd in „een einde aan het lijden van de Bosnische Kroaten."

De Bosnische president Alija Izetbegovic stelde op zijn beurt de Kroaten en de Serviërs verantwoordelijk. Hij kondigde aan besprekingen te zullen voeren met de ambassadeurs van de vijf permanente leden bij de VN-Veiligheidsraad (VS, Rusland, Groot-Brittannië, Frankrijk en China).

Vrouwen blijven verboden in SGP

DEN HAAG – Het hoofdbestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij heeft in een brief aan de leden benadrukt dat het SGP-bestuur blijft vasthouden aan het voorstel om vrouwen niet toe te laten als partijlid. „Het Hoofdbestuur wekt u op de voorstellen, zoals verwoord in deze brief, grondig te bestuderen, te toetsen aan Gods Woord en alleen op grond daarvan tot een verantwoorde keus te komen," aldus de brief.

De kwestie van het vrouwenlidmaatschap staat centraal op een algemene ledenvergadering op 25 september. Ook buiten de SGP is een actie gaande tegen het verbod vrouwen toe te laten tot de SGP. Vrouwen uit verschillende delen van het land hebben een klacht ingediend bij de politie op basis van de Grondwet, waarin bepalingen staan die discriminatie strafbaar maken. Het openbaar ministerie heeft besloten pas over te gaan tot eventuele vervolging als de uitkomst van de SGP-ledenvergadering bekend is.

Demjanjuk blijft nog in hechtenis

JERUZALEM – Rechter Theodore Orr van het Israëlische Hooggerechtshof heeft gisteren opnieuw uitstel van de deportatie van John Demjanjuk gelast. De extra tijd is nodig om de argumenten te bestuderen die zijn aangedragen door nazi-jagers en overlevenden van de holocaust, die proberen te bewerkstelligen dat Demjanjuk opnieuw voor de rechter moet verschijnen op beschuldiging van oorlogsmisdaden. Wanneer over het verzoek van de nazi-jagers en holocaust-overlevenden definitief uitspraak zal worden gedaan, is niet duidelijk.

De 73-jarige Demjanjuk, die in 1988 ter dood werd veroordeeld omdat hij de beruchte kampbeul van het concentratiekamp Treblinka – Ivan de Verschrikkelijke – zou zijn, werd op 29 juli in hoger beroep door het Hooggerechtshof van die aanklacht vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs. Het hof verklaarde toen er wel van overtuigd te zijn dat hij bewaker is geweest in andere nazi-kampen – het trainingskamp Trawniki, het vernietigingskamp Sobibor en de concentratiekampen Flossenburg en Regensburg.

punt uit

● Verzetsheld

De verzetsheld en voormalig voorzitter van de Communistische Partij van Nederland, Gerben Wagenaar, is dinsdag overleden in zijn woonplaats Amsterdam. Wagenaar, die een Amerikaanse onderscheiding heeft gekregen wegens betoonde moed in de Tweede Wereldoorlog, is tachtig jaar geworden. Wagenaar behoorde tijdens de oorlogsjaren tot de voormannen van het communistische verzet. Hij was één van de aanstichters van de Februaristaking in 1941.

● Wijkertunnel

De financiële risico's voor de Staat bij de bouw van de Wijkertunnel zijn veel groter dan tot nu toe werd aangenomen. Dit blijkt volgens een ingewijde op het Binnenhof uit een nog vertrouwelijke notitie. Minister Maij van Verkeer en Waterstaat had eerder verklaard dat deze risico's niet precies te berekenen zijn. De kosten worden nu geraamd op 600 miljoen gulden, maar die zouden wel eens dertig miljoen hoger kunnen uitvallen.

● Gijzeling

De koninklijke marechaussee heeft een dienstplichtig militair aangehouden die woensdag in een huis in Leeuwarden enige tijd een vrouw en twee mannen heeft gegijzeld. De militair, een 20-jarige man uit Bakkeveen, bedreigde zijn gijzelaars met een revolver en een mes. Volgens de marechaussee is een verbroken relatie het motief voor de gijzeling.

● Moord

De Utrechtse officier van Justitie mr. E. Julsing heeft gisteren tegen de 29-jarige U.S. uit Utrecht wegens moord op diens 21-jarige zus een gevangenisstraf geëist van 12 jaar. S. schoot zijn zus op 14 mei op klaarlichte dag dood voor de ingang van het Academisch Ziekenhuis in Utrecht.

● Agenten

Twee politiemannen zijn woensdagnacht in Varsseveld door twee mannen bedreigd met vuurwapens, geboeid en van hun dienstpistool beroofd. De agenten zagen na korte tijd kans zichzelf te bevrijden. Niemand raakte gewond. De daders zijn nog spoorloos.

● Gevangenissen

De Britse regering wil zeven bestaande gevangenissen privatiseren. Het beleidsvoornemen leidde tot een storm van protest vanuit het gevangeniswezen. Met de zeven te privatiseren gevangenissen zouden dan twaalf inrichtingen worden gerund door particuliere bedrijven, tien procent van het totaal. De regering denkt dat het bedrijfsleven de gevangenissen efficiënter kan besturen. De vakbond van cipiers spreekt echter van een ordinaire bezuinigingsoperatie.

● Neo-nazi's

De Duitse regering heeft gisteren het hoogste rechtscollege in het land gevraagd de neonazistische Vrije Duitse Arbeiderspartij (FAP) te verbieden. De partij ondermijnt volgens Bonn de democratie en zet aan tot rassenhaat. Bondskanselier Helmut Kohl zei dat extreem-rechts geweld „steeds meer een serieuze bedreiging vormt voor de binnenlandse veiligheid."

● Dambreuk

Circa 1.250 mensen zijn vorige week in China omgekomen nadat, een dam was doorgebroken. Dat hebben de VN gisteren bekendgemaakt in Genève. Chinese woordvoerders spraken maandag nog van 400 doden als gevolg van de dambreuk, waardoor kleine dorpjes van de aardbodem werden weggevaagd door een kolkende watermassa.

● Ruimtevaart

De VS en Rusland hebben gisteren akkoorden getekend om samen te werken op het gebied van de exploratie van de ruimte en het ontwikkelen van de energievoorziening. Volgens vice-president van de VS, Al Gore, zouden de akkoorden kunnen leiden tot de bouw van een beter internationaal ruimtestation.

Militairen bevreesd voor gevolgen van vredesvoorstel

Israëlisch leger verrast door akkoord met PLO

Van onze redactie buitenland

TEL AVIV – De verrassende toenadering tussen Israël en de PLO alsmede de snelheid waarmee het vredesproces zich verder lijkt te ontwikkelen, stelt ook het Israëlische leger voor nieuwe opgaven. Tijdens de ministerraad van afgelopen maandag, waarop het ontwerpakkoord werd goedgekeurd, somde chef-staf generaal Ehud Barak een lange reeks op van militaire problemen die zich zouden kunnen voordoen rond de terugtrekking uit de Gaza-strook en het gebied van Jericho. Daags erna lichtte zijn adjudant, generaal Amnon Shahak, de commissie voor Buitenlandse Zaken en Defensie van de Knesset in. Beide hooggeplaatste bevelhebbers gaven de indruk dat het Israëlische leger enigszins overvallen is door het onverwachte akkoord.

● *Een Palestijnse familie zit in een gat in een muur in de buurt van Jericho. Op de muur heeft een rechtse Israëlische groepering leuzen tegen het vredesakkoord geschilderd.* Foto: AP

Hoewel voorstellen voor een terugtrekking uit de Gaza-strook al eerder onderwerp van politieke discussie waren, blijkt het leger – evenals de meeste Israëlische beleidsmakers – volledig buiten het geheime onderhandelingsproces gehouden te zijn. Tenminste één militaire bron zei dat delen van het ontwerpakkoord zoals dat officieel door enkele Israëlische kranten is gepubliceerd, de indruk wekken geformuleerd te zijn zonder de nodige militaire expertise.

„Op het eerste gezicht, lijkt mij, dat de militaire problemen die uit het akkkoord voortvloeien uiterst moeilijk en ingewikkeld zijn, en zelfs nog kunnen verergeren als geen afdoende oplossingen worden gevonden", aldus generaal Shahak. De bewaking van de grenzen met Egypte en Jordanië zag hij niet zozeer als een probleem. Over de bescherming van de joodse nederzettingen, die voor een interim-periode van vijf jaar zullen blijven bestaan, zei hij dat het leger in staat is oplossingen te ontwikkelen.

Moeilijker achtte Shahak het toezicht op de hoofdwegen binnen de 'autonomie' – de term waarmee de te creëren zelfbestuursenclaves hier worden aangeduid. Hoofdwegen waarvan ook de joodse kolonisten en in het algemeen het Israëlische verkeer van en naar de nederzettingen gebruik moeten maken. Het meest ingewikkelde probleem noemde Shahak echter de preventieve strijd tegen de terreur en de achtervolging van eventueel voortvluchtige terroristen in de Gaza-strook en Jericho na de overdracht van die gebieden.

Hoewel hij niet nader op dit punt inging, was duidelijk dat legerkringen er rekening mee houden dat de fundamentalistische Hamas en Jihad-bewegingen metterdaad tegenstand zullen blijven bieden aan het vredesproces en hun activiteiten misschien zelfs nog zullen opvoeren. Ook valt aan de links-radicale Palestijnse organisaties te denken.

Politiemacht

Shahak maakte duidelijk dat elke coördinatie met de op te richten 'sterke Palestijnse politiemacht' ondenkbaar is. De capaciteit van die voorgenomen politiemacht is in de ogen van de meeste Israëliërs een van de meest kritieke zo niet een van de meest hachelijke punten van het autonomieplan. Gedacht wordt zowel aan de opleiding van Palestijns politiepersoneel in Jordanië en Egypte als aan het inzetten van eenheden van het Palestijnse bevrijdingsleger die in Jordanië gelegerd zijn.

Shahaks angst op dit punt werd in een radio-interview echter afgewimpeld door generaal b.d. Uri Or. Deze voorzitter van de knessetcommissie voor buitenlandse zaken en defensie ziet wel degelijk mogelijkheden tot samenwerking. „Bij terreur zal ook een Palestijns regiem rust willen bewerkstelligen. De vraag is welke technische middelen wij dan, in samenwerking, kunnen vinden om dat doel te bereiken", aldus Or.

Voor zover bekend werd in de commissievergadering in de Knesset niet het probleem van mogelijke tegenstand van de zijde van joodse kolonisten tegen het autonomieakkoord aangeroerd. Volgens een eerste opiniepeiling zou twee procent van de naar schatting 120.000 kolonisten zich gewapenderhand willen verzetten. Rechtse oppositiepartijen hebben bovendien tot burgelijke ongehoorzaamheid opgeroepen. Vooralsnog lijkt het leger echter geen speciale maatregelen tegen de kolonisten nodig te achten. Overigens zal het Israëlische leger nog voor elke terugtrekking al volgende week te maken krijgen met de terugkeer van de eerste 190 Hamas en Jihad-bannelingen uit Zuid-Libanon. „Wij zullen ons dus nu snel in de generale staf over antwoorden moeten beraden", verklaarde generaal Shahak in de Knesset.

Premier Rabin stelde dinsdag verder een verhoging van de defensiebegroting in het vooruitzicht omdat de overplaatsing van bases en andere militaire installaties uit de Gaza-strook en Jericho veel geld zullen gaan kosten.

Ook de militaire inlichtingendienst denkt eerder aan verhoging van zijn activiteit dan aan het afbouwen ervan. Maar, zo stelde de Israëlische minister van Financiën Shohat bij de bespreking van de nieuwe begroting in de ministerraad, op langere termijn valt door het akkoord een belangrijke verlichting van de defensielast te verwachten alsmede economische groei.

Sekte-leden misbruikten driehonderd kinderen

BUENOS AIRES - De politie in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires heeft bij huiszoekingen in zeven woningen 300 kinderen bevrijd en dertig volwassen leden gearresteerd van de sekte 'Kinderen van God'. Volgens deze uit de Verenigde Staten afkomstige sekte was het heil te verkrijgen door het bedrijven van vrije liefde, waarbij de kinderen niet werden gespaard.

De sekteleden zullen onder meer worden vervolgd wegens ontvoering, het schenden van de rechten van de kinderen en afpersing. Volgens de eerste verklaringen zijn de kinderen op een afschuwelijke wijze seksueel misbruikt, aldus rechter Carlos Villafuerte.

De kinderen waren in de leeftijd van vier tot dertien jaar.

De oprichter van de sekte, David Berg, begon in 1968 onder hippies op de stranden van Californië met de verkondiging van de vrije liefde op religieuze grondslag. Berg maakte een 'mix' van de bijbelse boodschap en de seksuele revolutie van de hippies. Aanhangers van de nieuwe sekte werden tot prostitutie gedwongen om nieuwe volgelingen en geld te werven. Dat geschiedde onder het motto 'Als Christus zijn leven voor jullie gaf, zouden jullie dan niet je lichaam voor hem willen geven?'

Heilig geloof in het succes van carpoolstrook

DOOR ARNO RUITENBEEK

HAARLEM – Wat gebeurt er met die ommuurde lap van acht kilometer lengte en 5,85 meter breedte in rijksweg A1, mocht het 62 miljoen gulden kostende project mislukken? Verontwaardiging bij Rijkswaterstaat (RWS) in Haarlem. „Wij gaan er vanuit dat de carpoolwisselstrook lukt", zegt RWS-voorlichtster M. Nijssen, als ze over de eerste schrik heen is.

Ze is in tweede instantie best bereid op zoek te gaan naar het antwoord. „Ja, het is mogelijk om de carpoolwisselstrook te veranderen in een gewone rijstrook. Hij is er breed genoeg voor. Maar... het project gaat lukken."

De carpoolwisselstrook in de A1 (CPW) is in de ochtendspits van Naarden/Almere naar Diemen alleen toegankelijk voor wagens waar 3 of meer mensen inzitten en bussen. In de avondspits mag àl het verkeer richting oosten over de strook rijden; tussendoor is de strook gesloten. De CPW is afgekeken van de Amerikanen en laat het idee nu in de Amerikaanse staat Florida mislukt te zijn. De carpoolstroken moesten weer voor al het verkeer worden opengesteld.

Hoe dat kwam? Je kon in de Sunshine State opblaasbare, levensechte poppen kopen om in je auto te plaatsen. De politie zag niet dat het om namaakpassagiers ging.

Smakeloos

Voor de kruideniers die de smakeloze bewegende handjes voor de achterruit, hoofdschuddende hondjes op de hoedenplank en stickers 'Ik rem voor dieren' verkochten, lonken nieuwe winsten met de import van de poppen. Reken maar dat er genoeg landgenoten zijn die het proberen - zelfs zonder pop. Hen wordt tenslotte 20 minuten tijdwinst ten opzichte van het gewone verkeer op de A1 in het vooruitzicht gesteld.

Politie

Marianne Nijssen en haar collega's zeggen dat zulke pogingen gedoemd zijn te mislukken. Langs de wisselstrook is een aantal nissen aangebracht, waar politieagenten met hun motoren gereed staan. Ze kijken in de auto's. Zien ze een overtred dan geven ze dat via de mobi foon door aan hun collega aan het einde van de stro staat. Die haalt de 3-min-weg bruiker op de A1 langs de ka en trakteert 'm op een bon. politie staat er met zijn neus venop en dus kan de 'poppenm thode' geen succes hebbe meent Rijkswaterstaat.

De controle kost in het begin e tra politie-inzet. Maar als automobilisten weten dat vluc ten niet kan, gaat het van ee leien dakje. Nijssen: „Bovendie zijn er in de VS veel meer ca poolstroken dan die in Florid Afhankelijk van de lokatie lu de ene strook beter dan de and re en wordt zo'n strook wel niet afgescheiden."

Pech

Critici hebben zich vrolijk g maakt over een specifiek pr bleem dat de scheiding met zic meebrengt. Hoe krijg je auto die door panne of botsing ni meer kunnen rijden en daardo de doorstroming belemmere van de strook af? Als er een er stig ongeluk op de wisselstroo is gebeurd, waar moeten take wagen, politie-, brandweer- e ambulance-auto's dan heen?

Nijssen: „De strook wordt be waakt via detectielussen en ca mera's, die zijn geschakeld me het Centraal Bedieningscentru Oostzaan (waar ook de ringwe rond Amsterdam en de tunne onder het Noordzeekanaal wo den bewaakt, red.). Stranden e auto's, dan wordt dat doorgeg ven aan politie en Wegenwach die de carpoolbaan opgaan. D strook is zo breed, dat de take wagen langs het verkeer op d strook kan. De berger pakt d kapotte auto('s) op en brengt z naar het eindè van de strook. Met automatische verkeersbor den worden carpoolers op de hoogte gebracht van de tijdelijke misère; de tijdwinst komt nau welijks in gevaar.

Raar

Van Ravens: „Als al die critici eerst eens bij ons hadden geïnformeerd, voordat ze hun mond opentrokken. Ik vind het hartstikke goed dat minister Maij zo'n project, uniek voor Europa, aandurft. Ik dacht altijd dat Nederlanders zo modern waren, maar nee. Een carpoolwisselstrook, dat is raar. Goede argumenten hoor je niet."

Olifantenterreur

Een kudde wilde olifanten heeft de laatste weken een vernietigend spoor getrokken door de deelstaat Assam in het noordoosten van India. Deze week werden opnieuw twaalf mensen gedood door de normaliter zo vriendelijke dikhuiden.

Het aantal slachtoffers van de doldrieste kudde is hiermee gestegen tot 38. Vele huizen in de deelstaat werden door de zware mannetjesolifanten vertrapt, de inwoners van de dorpen vluchtten massaal. Twee met speciale pakken uitgeruste jagers maken inmiddels jacht op de kudde.

Volgens de generaal-inspecteur van het natuurgebied van Assam worden de olifanten in zijn regio steeds agressiever door ontbossing. De dieren houden daardoor steeds minder ruimte over.

Honden zijn lekker

Met blinkende tanden hangen de uitgedroogde karkassen van hun voorgangers boven het goedgevulde hok van blaffende honden. Verlekkerd buigt een klant zich over de dieren en laat zijn oog vallen op een geelgekleurd bastaardje. „De groten hebben niet zoveel smaak," zegt hij met een kennersblik.

De koopman op de markt in Moran, in het zuiden van Seoul, haalt het hondje rustig uit de kennel om het vervolgens af te maken. „Het vlees is het lekkerst als de hond net is geslacht," weet de klant.

Vanwege de te verwachten protesten bij de Olympische Spelen werden vijf jaar geleden alle hondenrestaurants gesloten, maar inmiddels heeft de Koreaanse keuken zich volledig hersteld van de buitenlandse inmenging.

Met lichtreclames prijzen ze hun gerechten aan, vooral de 'boshintang', de soep van hondevlees.

Het restaurant Mijong in Seoul ziet op een doordeweekse avond al zijn zestig zitplaatsen gevuld. Met zichtbare genoegen verorberen de gasten hun portie hond, verwerkt in de soep dan wel gestoomd of gebraden.

Volgens een recent onderzoek in Zuid-Korea zou 53 procent van de bevolking zeker eens per jaar het mes zetten in een lapje hond. Nog iets meer Koreanen, zijn ervan overtuigd dat het vlees zeer gezond is en de seksuele prestaties verbetert.

Veel dieren worden nog altijd doodgeknuppeld of gewurgd, omdat dat malser vlees zou opleveren.

● *Een moeder en dochter in Letse klederdracht vieren feest, nadat afgelopen dinsdag de laatste Russische troepen Letland hebben verlaten. Aan meer dan vijftig jaar bezetting is hiermee een einde gekomen.* Foto: EPA

Vliegen extra duur voor te dikke mensen

Een 130 kilo wegende actrice heeft deze week geprotesteerd tegen de eis van de binnenlandse Franse luchtvaartmaatschappij Air Inter dat ze twee tickets moest betalen omdat ze twee stoelen bezette. Het was de tweede keer dat dit Anne Zamberlan overkwam.

„Maar het gebeurt tientallen mensen, maar die zeggen niets omdat dikke mensen beschaamd zijn en het daarom voor zichzelf houden," zegt Zamberlan. Zelf komt ze openlijk voor haar dikte uit en wil ze het naar haar idee discriminerende beleid van de vliegmaatschappij aanvechten via het ministerie van transport.

● *Na een jarenlange voorbereiding heeft de Brink in Deventer zijn oude allure terug gekregen. Niet meer de auto maar de mens staat centraal op het historische plein dat de Deventenaren graag als 'de huiskamer' van hun stad beschouwen. Tot ongenoegen van vele Deventenaren kreeg De Brink de laatste jaren steeds meer het karakter van een parkeerplaats. Daar is nu een einde aan gemaakt.*

Japanners leven het langst

Japanse mannen en vrouwen hebben de langste levensverwachting ter wereld. Japanse meisjes die in 1992 werden geboren hebben een levensverwachting van 82,22 jaar, 0,11 jaar langer dan meisjes die het jaar daarvoor werden geboren. De levensverwachting van de Japanse man was vorig jaar 76,11 jaar, 0,02 jaar korter dan het jaar daarvoor.

Japanse vrouwen hebben al acht jaar de langste levensverwachting ter wereld. Franse vrouwen volgen op de tweede plaats met 80,94 jaar. Na Frankrijk volgen Hongkong, Zweden en IJsland. Ook Japanse mannen hebben de langste levensverwachting, sinds zeven jaar, gevolgd door IJsland (75,71 jaar), Hongkong, Zweden en Israel.

In het jaar 2000 zal volgens het Instituut voor Bevolkingsonderzoek van de Nihon-universiteit 17 procent van de Japanse bevolking 65 of ouder zijn.

Rodney King naar ontwenningskliniek

Rodney King, de zwarte automobilist die vorig jaar in elkaar geslagen werd door blanke politiemannen wat leidde tot ernstige rassenrellen in Los Angeles, is in staat van beschuldiging gesteld wegens dronkenschap achter het stuur. Hij moet zich laten behandelen in een ontwenningskliniek.

Zeker 60 dagen moet hij onder haast huiselijke omstandigheden meedoen aan een programma om van de alcohol af te komen, zo bepaalde de rechter

Hij zei dat King, op wie nog een voorwaardelijke veroordeling van toepassing was in verband met een roofoverval in 1990 en die een drankverbod heeft, naar de gevangenis terug moet als hij de therapie niet afmaakt.

King, die wereldberoemd werd door de op videoband vastgelegde rospartij, was aangehouden op verdenking van dronkenschap nadat hij zijn auto tegen een stenen muur geparkeerd had. Er werd proces-verbaal opgemaakt en hij kwam op borgtocht vrij. Het was de vierde keer dat King aangehouden is sinds verleden jaar.

Waarschuwing tegen Mariaverschijning

De Filippijnse bisschop Tobias heeft in een herderlijk schrijven gewaarschuwd tegen de uitwassen rond een 16-jarige jongen die zegt dat de maagd Maria aan hem is verschenen.

Het uitbuiten van de duizenden gelovigen die een bezoek brengen aan Agoo, 230 kilometer ten noorden van Manila, 'kan slechts worden afgekeurd', aldus mgr. Tobias.

Naar schatting zullen enkele honderdduizenden gelovigen volgende week Agoo bezoeken nadat Judiel Nieva heeft aangekondigd dat hij voor de laatste maal een verschijning van Maria verwacht. De weg van Agoo naar de Berg der Verschijning is omzoomd met stalletjes waar Filippijnse koek en zopie alsmede religieuze souvenirs worden verkocht.

In maart kwamen meer dan een miljoen gelovigen naar Agoo in de hoop een glimp van Maria op te vangen. De moeder Gods liet zich echter niet zien. Desalniettemin houdt Judiel Neva vol dat Maria sinds 1989 aan hem verschenen is.

Familiedrama

Rapmuziek vol gewelddadige teksten en niet minder agressieve televisieprogramma's. Een andere verklaring kon Rosa Lopez niet geven voor de dubbele broedermoord, waarvoor haar 13-jarige zoon Andy is gearresteerd.

De 13-jarige jongen uit Lovington in New Mexico is afgelopen dinsdag officieel beschuldigd van moord. De tiener schoot verleden week zijn broers Allen (21) en Adrian (9) met een revolver dood. Andy's moeder wijt het drama aan de slechte invloed van cd en tv.

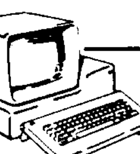
Dubbele pech

Een 24-jarige Rotterdammer had woensdag dubbel pech. Het begon toen hij zich had ingelogd bij een geldautomaat. Op dat moment zette een man hem een mes op de keel en toen het geld verscheen nam de overvaller dat weg. Het slachtoffer pikte dat niet, zette de achtervolging in maar raakte de man kwijt. Toen hij terugliep naar zijn auto kreeg hij een tweede klap te verwerken... In de tussentijd had iemand zijn voertuig gestolen.

Reisadvies op zijn Chinees

„Blijf proletariër, maar spuug niet in het openbaar, laat geen boeren en winden, hurk niet wanneer je op een bus of iemand wacht, peuter niet in de tanden, neus of oren, schurk en krab jezelf niet, doe je schoenen niet uit, wrijf niet in je ogen, rek je niet uit, neurie niet noch gaap zonder je je mond te bedekken en, voor de vrouwelijke kameraden, ga niet wijdbeens zitten."

Dit zijn een paar van de regels die Chinezen volgens een nieuwe instructie mee krijgen als zij naar het buitenland gaan. Peking acht ook het politieke beeld van de Chinees in het buitenland belangrijk. „Blijf trouw aan het moederland, ontwikkel je patriottische geest, ijver vastberaden voor behoud van de soevereiniteit en welvaart van de natie en respect voor het ras. Wees in het buitenland een voorbeeld van het internationale proletariaat, gedraag je niet als een tsarist, hoed je voor het binnensluipen van corrupt kapitalistisch denken, bezoek geen ongure of pornografische gelegenheden.

Vooral bankactiviteiten droegen bij tot resultaatverbetering

Winst ING Groep blijft stijgen

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – Ook de ING Groep, bestaande uit verzekeraar Nationale Nederlanden, ING Bank en de Postbank, heeft een goed eerste halfjaar achter de rug. De Groep in haar geheel zag de nettowinst met 8,9 procent stijgen tot f 897 miljoen. Alleen op het gebied van verzekeringen werden negatieve resultaten behaald. Het zwaar verliesgevende bedrijf voor 'herverzekeringen' is sinds het tweede kwartaal inmiddels uit de geconsolideerde cijfers gehaald. Voor het hele jaar 1993 verwacht de concernleiding een gelijkblijvende winst per aandeel.

Evenals de twee andere grootbanken, Rabobank en ABN AMRO, waren het alleen de bancaire activiteiten van de ING Groep die voor de zeer positieve cijfers zorgden. Hier steeg het brutoresultaat met 13,8 procent. Ook de sector levensverzekeringen laat op het gebied van premie-inkomens een redelijke groei zien en stijging van het brutoresultaat met 13,4 procent.

Op het terrein van de schadeverzekeringen liep de wintgevendheid met ruim 36 procent terug tot een magere f 37 miljoen. Verlies van f 8 miljoen leden de herverzekeringsactiviteiten. De activiteiten van de Britse dochteronderneming Orion op dit terrein werden al eerder gestaakt en de resterende bedrijfsonderdelen zijn nu inmiddels ook verkocht, zo meldt ING. Voor de overname van delen van dochter Nederlandse Reassurantie Groep (NRG) hebben zich serieuze kandidaten gemeld.

Wijziging

Orion en NRG zijn met ingang van april uit de boeken gehaald en afgeschreven. Het concern zegt te verwachten dat de buitengewone lasten hiervan over de cijfers van 1993 waarschijnlijk gedekt kunnen worden door een wijziging van de waarderingsgrondslagen. Deze stelselwijziging vindt overigens plaats op verzoek van onder meer de aandeelhouders.

Aandeelhouders krijgen toch Noro-rapport

UTRECHT – De ontevreden aandeelhouders van Noro krijgen de beschikking over het zogeheten zwartboek. Daarin hopen zij genoeg 'munitie' te vinden om een schadeclaim in te dienen tegen J. Fentener van Vlissingen, oprichter en grootaandeelhouder in Noro. Dit is gisteren bepaald door de Utrechts rechtbankpresident, nadat aandeelhouders een kort geding hadden aangespannen. Volgens de aandeelhouders heeft Van Vlissingen zijn eigen belangen voorrang gegeven boven die van zijn aandeelhouders.

Nettowinst Eriks daalt fiks

ALKMAAR – De technische groothandel Eriks in Alkmaar heeft in de eerste helft van dit jaar de nettowinst met 9,4 procent zien dalen van f 9,1 miljoen in dezelfde periode vorig jaar tot f 8,2 miljoen. De omzet nam in die periode af van f 204 miljoen tot f 196 miljoen.
De omzetdaling is het gevolg van de geringere industriële bedrijvigheid in Europa. In de Verenigde Staten en Singapore zijn de omzetten juist toegenomen.

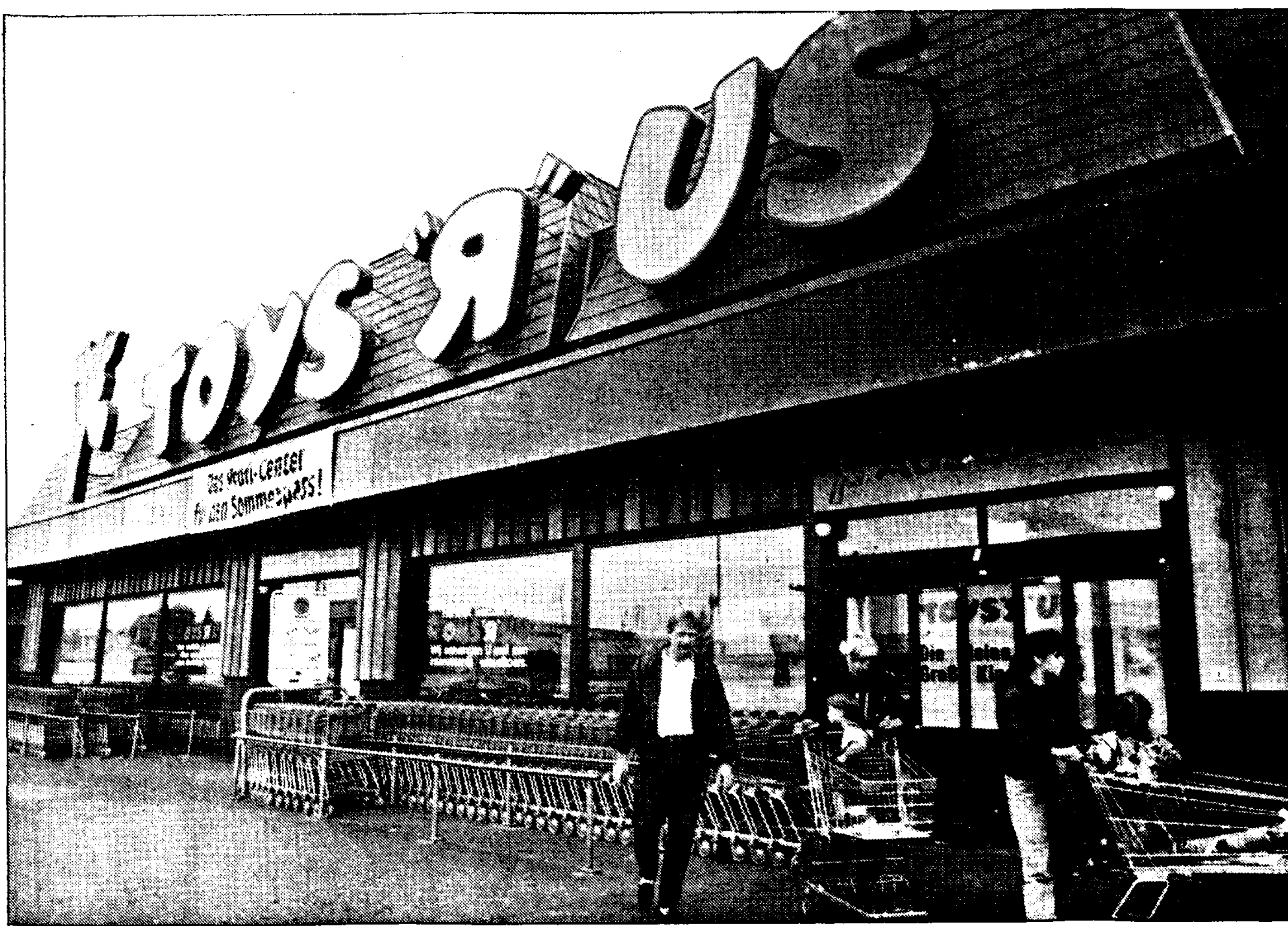
Goed half jaar voor bierproducent

Winst Heineken meer dan 10 procent hoger

AMSTERDAM – De nettowinst uit gewone bedrijfsuitoefening van bierbrouwer Heineken is in de eerste zes maanden van dit jaar met ruim 11 procent gestegen van f 198 miljoen naar f 220 miljoen. De netto-omzet daalde van f 4591 miljoen tot f 4516 miljoen.

Heineken verwacht dat de procentuele stijging van de nettowinst uit gewone bedrijfsuitoefening in het tweede halfjaar onder de 11,3 procent van de eerste zes maanden zal uitkomen. Het interimdividend is met f 1,50 onveranderd gebleven.
Bij de verwachting van het resultaat over de tweede helft is ervan uitgegaan dat de schade die is ontstaan door de 'glassplinter-affaire' verhaalbaar is op de glasproducent Vereenigde Glas. De directe schade wordt momenteel geschat op enkele tientallen miljoenen guldens.
De netto-omzet zou zonder wijzigingen in valutakoersen met ongeveer zes procent zijn gestegen. De bedrijfslasten daalden met 2,5 procent naar f 4152 miljoen. Het bedrijfsresultaat steeg met 8,8 procent van f 334 miljoen tot f 364 miljoen. De rentelasten namen met met f 22 miljoen af tot f 12 miljoen. De daling houdt verband met de toegenomen liquiditeiten.
De stijging van de nettowinst is geheel volgens de verwachtingen van de markt. Dat geldt ook voor de winst per aandeel die steeg van f 4,93 tot f 5,48.

Supermarkt

● *Het interieur van de Akense vestiging van Toys 'R' Us.* Foto: DRIES LINSSEN

Toys 'R Us opent vijf vestigingen

Nieuwe gigant ziet groei speelgoedmarkt

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – Het Amerikaanse speelgoedwarenhuis Toys 'R Us verwacht gouden tijden voor de Nederlandse markt. Door de komst van de Amerikaanse gigant zal de speelgoedmarkt de komende drie jaar groeien met een half miljard gulden tot ƒ 1,7 miljard per jaar. Voor de eeuwwisseling verwacht de Europese topman Arnt Klöser een groei tot ƒ 2,3 miljard. Binnenkort opent Toys 'R Us vijf vestigingen in Nederland. Daarna zullen er nog zeker tien volgen.

Klöser baseert zijn verwachtingen op de ontwikkelingen op de Duitse markt. „Toen wij in 1987 naar Duitsland kwamen werd in de Bondsrepubliek voor vier miljard D-mark aan speelgoed verkocht. Die omzet bedraagt nu zeven miljard mark. Wij zijn, met 44 vestigingen, goed voor een marktaandeel van tien procent. Uit die cijfers blijkt, dat de concurrentie juist gebaat is met onze komst".
De Nederlandse speelgoedzaken houden echter hun hart vast. Vooral de winkels van Bart Smit en Intertoys, die samen de helft van de markt in handen hebben, verwachten een harde concurrentiestrijd. Pim Bomas, Benelux-directeur van Toys 'R Us, deelt die angst niet. „Er zal meer aan de weg worden getimmerd en veel creatiever worden gewerkt. Daardoor zullen de bestedingen toenemen. Nederland geeft namelijk relatief weinig uit aan speelgoed; slechts 75 gulden per hoofd van de bevolking. In Duitsland is dat bijvoorbeeld honderd mark".
De Amerikaanse gigant komt met een voor ons land nieuwe formule. „Wij zijn een soort supermarkt, waar kinderen frank en vrij hun gang kunnen gaan. Wij bieden een gigantisch assortiment. Waar de meeste grote speelgoedzaken zo'n zesduizend artikelen hebben, bieden wij achttienduizend produkten. Zo brengen wij alle Lego-varianten die er zijn. Maar ook voor fietsen, kleding, babyvoedsel en zelfs luiers kan men bij ons terecht. We zijn dan ook meer een kinderwinkel".

PSV-stadion

Op 9 oktober gaat de eerste vestiging open. Dat is in Arnhem. Daarna volgen in ras tempo Muiden, Rotterdam, Utrecht en Eindhoven. Vooral de laatste vestiging is een 'droomlokatie'. Het warenhuis krijgt een plekje in de nieuwe vleugel van het PSV-stadion: kosten dertien miljoen.

Toys investeert per vestiging gemiddeld achttien miljoen, waarvan éénderde aan artikelen. De winkels leveren elk 65 (volledige) arbeidsplaatsen op. Gemikt wordt op een marktaandeel van 25 procent.

Het Amerikaanse concern heeft lang geaarzeld voordat de stap naar Nederland werd gewaagd. „De prijzen zijn hier erg laag, de marges dus smal. Wij zullen ons aanpassen aan de Nederlandse tarieven. Stuntjes hoeft men van ons echter niet te verwachten."
Toys 'R Us maakte de laatste tien jaar een gigantische groei door. De omzet steeg van één tot zeven miljard dollar. De winst groeide van 80 tot 420 miljoen dollar. De keten is gevestigd in zeventien landen en heeft 710 warenhuizen.

Bedrijven geven minder uit aan automatisering

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Nederlandse bedrijven zullen volgend jaar opnieuw minder geld uitgeven aan automatisering. De daling die dit jaar ten opzichte van 1992 gesignaleerd is, zal zich versterkt voortzetten. Dat blijkt uit een marktonderzoek van het bureau MRC in Naarden onder 1500 bedrijven. In de industrie is nog enige groei te verwachten, maar vooral banken en handelsbedrijven zijn voorlopig 'klaar' met automatiseren.

Werd er in 1992 nog 13,6 miljard gulden uitgegeven aan computers, programma's en automatiseringsadviezen, dit jaar voorspelt het onderzoek een daling met 1,5 procent. Terwijl volgend jaar de uitgaven nog eens met 3 procent zullen afnemen, tot iets minder dan 13 miljard gulden.
Gevolg zal zijn dat veel automatiseringsbedrijven in de problemen komen, zo denkt onderzoeker A.R. den Besten van MRC. Hij zet vraagtekens bij de meest recente halfjaarcijfers van grote computerbedrijven: „Het gaat veel slechter met de branche dan de bedrijven zelf willen toegeven", stelt Den Besten, „maar opdrachtgevers kijken ook naar die cijfers en die willen voorspoed en continuïteit zien".
De grote klap valt vooral in de aanschaf van grote systemen. Er zal in 1994 6 procent minder worden uitgegeven aan apparatuur. De aanschaf van programmatuur zal nog wel licht stijgen.

België trekt rente weer op

BRUSSEL – De centrale bank van België heeft de rentetarieven opgetrokken om de positie van de onder druk staande Belgische frank te verstevigen. Het disconto gaat met één procentpunt omhoog tot zeven procent. Ook de andere tarieven worden met één procent verhoogd. De frank onder druk na verwarring over de uitlatingen van de centrale-bankpresident, Fons Verplaetse, van woensdag. De Belgische centrale bank zou de frank niet meer willen ondersteunen met interventies, maar een woordvoerder van de bank sprak deze berichten later tegen. De koers van de frank zakte naar een 'all time low' van f 5,150 (per honderd). Uiteindelijk verliet de frank de markt op een laagste slotkoers aller tijden met f 5,233.

Winst Randstad Holding met kwart omlaag

AMSTERDAM – De nettowinst van Randstad Holding (uitzendbureaus, beveiliging, schoonmaakactiviteiten) is in de eerste helft van dit jaar met 24,5 procent teruggezakt van f 42,4 miljoen tot f 32 miljoen. De winst per aandeel daalde van f 1,96 tot f 1,48. De netto-omzet steeg met zeven procent van f 1.357 miljoen tot f 1.450 miljoen.

munt uit

● Bell Lines

Het havenbedrijf Hes Beheer is het containertransportbedrijf Bell Lines definitief kwijt. De kopers, Citicorp Venture Capital, NatWest Ventures, Irish Continental Group en de directie van Bell Lines, betalen voor hun aanwinst 9 miljoen Ierse pond (f 23,5 miljoen).

● Boskalis

Baggeraar Boskalis heeft een uitstekend eerste halfjaar achter de rug. De nettowinst steeg met ruim 46 procent van f 24,1 miljoen in dezelfde periode van vorig jaar tot f 35,3 miljoen. De omzet op basis van verricht werk nam toe van f 427 miljoen tot f 579 miljoen. Het bedrijfsresultaat steeg van f 27,3 miljoen tot f 35,1 miljoen. Ook de vooruitzichten voor het tweede halfjaar noemt Boskalis gunstig.

● Kort geding

De vereniging van effectenbezitters VEB eist in kort geding dat de obligatielening met een rente van 4,75 procent en een looptijd tot 1999 bij Fokker, vervroegd wordt opgevraagd. Daartoe is de trustee, de vertegenwoordiger van de houders van de obligaties, op maandag 13 september voor de president van de rechtbank in Amsterdam gedaagd. De trustee heeft tot nu toe geweigerd in te gaan op de eis van de VEB en de meerderheid van de obligatiehouders. De obligatiehouders menen dat tot vervroegde opeising kan worden overgegaan nu Fokker in andere handen terecht is gekomen.

● Boelwerf

De Boelwerf in Temse bij Antwerpen heeft een overbruggingskrediet van 750 miljoen frank (f 40 miljoen) gekregen zodat het bedrijf voorlopig kan doorwerken. Het wachten is op het groene licht van de Europese Commissie voor het reddingsplan dat de Vlaamse regering samen met de Nederlandse Begemann-groep voor de werf heeft opgesteld. De Boelwerf dreigde deze week plat te gaan bij gebrek aan contanten om lonen uit te betalen.

● Explosief

De Zwitserse bank Schweizerische Bankverein (SBV) heeft een uitstekend halfjaar achter de rug. De winst explodeerde en schoot met maar liefst 98 procent omhoog tot 719 miljoen Zwitserse frank (f 913 miljoen), zo maakte de op één na grootste bank van Zwitserland bekend.

● Club

De Franse reisorganisatie Club Mediterranee heeft haar nettowinst in de eerste helft van het lopende boekjaar zien slinken met 89 procent tot 2,15 miljoen frank (f 690.000). Het resultaat zou negatief zijn uitgekomen, ware het niet dat de onderneming een andere boekhoudmethode is gaan hanteren.

beurs

Geprofiteerd

AMSTERDAM – Op een licht afkalvende Amsterdamse effectenbeurs heeft bank/verzekeraar ING goed geprofiteerd van de nette halfjaarcijfers die het concern gisteren bekendmaakte. Nadat in de ochtenduren het fonds nog enkele dubbeltjes moest inleveren, ging kort na de publikatie van de cijfers de koers met een gulden omhoog. In de loop van de middag moest ING daar iets van prijsgeven om uiteindelijk met een winst van zeven dubbeltjes op f 73,80 te sluiten.
Daarmee zette ING zich duidelijk af tegen de andere financiële waarden, die stevig terrein moesten prijsgeven. ABN Amro leverde f 1,60 in op f 65, Aegon f 1,40 op f 90,50 en Amev zeven dubbeltjes op f 73,30. Veel beleggers draaiden hun posities in deze sector om naar ING. In dubbeltelling werden 1,13 miljoen aandelen ING omgezet.

De Amsterdamse markt moest weer licht terrein prijsgeven zonder dat er sprake was van een negatieve ondertoon. Handelaren zien op de langere termijn een positief beeld, zeker nu de rente de weg omlaag heeft ingeslagen. Sommige handelaren menen dat het gezond is als de EOE-index wat verder terugvalt om zich te consolideren tussen de 350 en 360 punten en vervolgens de weg omhoog weer terug te vinden. Gisteren leverde de index in ieder geval weer 2,53 punt in om te sluiten op 360,05. De koersindex algemeen, waarin de internationale waarden zwaarder meewegen, daalde met 1,1 punt tot 249,4. De omzet bedroeg f 3,68 miljard, waarvan f 1,22 miljard in aandelen en f 2,44 miljard aan obligaties. De obligatiemarkt lag er erg rustig bij, terwijl de koersen onveranderd tot fractioneel lager noteerden. De lage dollar betekende koersdruk voor de internationale waarden. Koninklijke Olie leverde f 1,00 in op f 186,90, net als Akzo op f 176,20.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	66,60	65,00
ABN Amro A.in F.	88,10	87,80
ABN Amro L.Gr.F.	176,50	176,50
ABN Amro Obl.Gr.f.	202,00	202,00
Aegon	91,90	90,50
Ahold	96,30	95,80
Akzo	177,20	176,20
Alrenta	253,60	253,90
Amev cert.	74,00	73,30
Bols Wes. c.	44,30	45,00
CSM cert.	64,00	65,70
Dordtsche Petr.	174,60	175,30
DSM	95,70	94,80
Elsevier	146,80	145,10
Fokker cert.	20,90	20,60
Gist-Broc. cert.	48,50	48,80
Heineken	187,60	185,60
Heineken Hold.	164,00	162,50
Hoogovens nrc	45,00	45,00
Hunter Douglas	71,70	71,40
Int.Ned.Gr. c.	73,10	73,80
KLM	36,40	36,20
Kon. KNP BT	36,30	36,10
Kon. Olie	187,90	186,90
Nedlloyd	47,10	47,30
Océ-v.d.Gr.	56,20	55,20
Pakhoed cert.	44,20	44,70
Philips	36,60f	36,60
Polygram	65,60	65,90
Postb.Beleggf.	62,90	62,90
RG Florente F.	128,60	128,60
Robeco	117,80	116,60
Rodamco	59,20	59,70
Rolinco	117,40	116,40
Rorento	93,10	93,10
Stork	37,80	37,40
Unilever cert.	202,40	201,80
Van Ommeren nrc	41,80	41,50
Ver.Bezit VNU	141,40	135,50
Wolters-Kluwer	103,10	102,10

Avondkoersen Amsterdam

Kon.Olie	186,00-186,70 (186,90)
Philips	36,50-36,80 (36,60)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	51,00	51,00
ABN AmroHld.prf.	6,58	6,57
ACF-Holding c.	47,60	46,20
Ahrend Groep c.	96,00	96,50
Asd Options Tr.	10,90	11,40
Asd. Rubber	2,25	2,15e
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	129,00	129,00
Athlon Groep	50,00	50,00b
Athlon Groep nrc	50,00	50,00
Aut.Ind.R'dam	67,50	67,50
BAM Groep	98,80	98,50
Batenburg	134,00	135,00
Beers	118,20	118,20
Begemann Groep	44,90	46,50
Belindo	308,00	311,00
Blydenst.-Will.	29,60	29,70
Boer Boekh. Kon.	22,90f	22,90
Boer De Winkelb.	73,30	72,70
Borsumy Wehry	105,00	104,30
Boskalis c	36,30	40,90
Braat Beheer	27,50	27,30
Breevast	10,30	10,10
Burgman-Heybroek	1550,00b	1600,00b
Calvé-Delft pref	830,00	835,00
Calvé-Delft cert	1280,00	1270,00
Cindu Intern.	92,40	94,00b
Claimindo	303,80	301,00
Content Beheer	23,20	23,20
Credit LBN	30,60	30,30
Crown v.G. cert.	129,50	129,50
CSM	63,00	65,80
Delft Instrum.	20,50	21,10
Dorp-Groep	33,60	33,60
Draka Holding	30,50	30,10
Econosto	21,90	21,80
EMBA	186,00	–
Eriks Holding	82,50	83,50
Flexovit Int.	56,80	55,50a
Frans Maas cert.	48,00	46,30
Fugro McClelland	36,20	36,10
Gamma Holding	93,50	93,20
Gamma pref.	6,30	6,30
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	38,40	37,90
Geveke	28,90	29,50
Giessen-de N.	230,00	232,00
Goudsmit	28,50	28,50
Grolsch cert.	41,30	40,50
GTI-Holding	159,00	157,00
Hagemeyer	106,00	106,20
HAL Trust B	14,60	14,60
HAL Trust Unit	14,60	14,60
HBG	274,00	279,00
Hes Beheer c	19,80	19,50
Hoek's Mach.	72,50	72,50
Holl.Sea S.	0,23	0,22
Holl. Ind. Mij	44,50	44,50
Hoop Eff.bank	9,70	9,70
Hunter D.pref.	2,00f	–
IHC Caland	39,80	39,20
Internat.Muell.	73,30	72,00
Int.Ned.Groep	8,07	8,09
Kas-Associatie	54,20	56,50
Kempen & Co	10,40	10,50
Klene Holding	83,60	83,60
Kondor Wessels	37,00	37,20
KBB	100,20	99,00
Kon. Sphinx	50,60	50,70
Koppelpoort	380,00	385,00
Krasnapolsky	167,00	167,00
Landré & Gl.	45,20	44,50
Macintosh	50,00	49,90
Maxwell Petr.	152,00	151,00
Moeara Enim	1498,00	1510,00
M.Enim OB-cert.	19750,00	19700,00
Moolen Holding	32,80	32,90
Mulder Boskoop	44,90	–
Multihouse	2,60	2,50
Naeff	405,00	405,00a
NAGRON	69,10	68,80
Nat. Inv. Bank	94,00	94,00
NBM-Amstelland	12,40	12,00
NEDAP	48,10	48,10
Nedcon Groep	63,00	62,70
NKF Holding	149,00	150,00
Ned.Part.Mij	50,00	49,90
Ned.Springst.	6550,00a	–
Norit	18,30	18,20
Nutricia GB	133,80	133,00
Nutricia VB	139,50	139,70
Nijv.-Ten Cate	88,60	89,40
OPG cert.	42,50	42,80
Orco Bank cert.	85,50	85,80
OTRA	273,00	280,00
Pirelli Tyre	15,30	14,90
Polynorm	125,80	125,20
Porc. Fles	28,70	29,00
Randstad	53,70	53,70
Reesink	90,00	90,00a
Samas Groep	42,50	42,50
Sarakreek	13,00	13,00
Schuitema	1619,00	1620,00
Schuttersveld	34,50	36,70
Smit Intern.	28,20	28,70
St.Bankiers c.	14,80	14,60
Stad Rotterdam c	40,00	39,90
Telegraaf De	123,50a	118,00
Textielgr.Twente	74,00	74,00
Tulip Computers	17,10	16,00
Tw.Kabel Holding	185,00	185,00
Ubbink	83,00	86,00
Union	40,80	40,80
Vereenigde Glas	527,00	520,00a
Volker Stevin	73,50	73,50
Volmac	22,70	22,60
Vredestein	12,90	12,90
Wegener	93,00	92,80
West Invest F.	7,00	7,50
West Inv.F. wb	85,00	75,00a
Wolters Kluwer	412,00	407,00
Wyers	24,80	24,30

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	92,80	92,10
ABN Amro Albefo	55,90	–
ABN Amro Amer.F.	77,10	74,70
ABN Amro Eur. F.	80,70	80,00
ABN Amro Far EF.	73,40	72,70
ABN Amro Neth.F.	102,40	102,00
ABN Amro rent.div	162,80	162,80
Aegon Aandelenf.	43,60	43,20
Aegon Spaarplus	5,20	5,20e
Aldollar BF $	31,40	31,30
Alg.Fondsenbez.	254,50	251,50
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	109,00	109,00
Asian Cap.F.$	53,50	53,50
Asian Tigers F.	90,80	90,80
Asian Select. F.	87,00	87,00
Austro Hung. F.	6,20	6,10
Beleg.f. Ned.	76,90	76,50
Bemco RentSel.	62,00	62,00
Bever Holding	3,10	3,10
CLN Obl. Div. F.	119,00	119,00
CLN Obl.Waardef.	131,00	131,00
Delta Lloyd Inv.	32,90	32,70
DP America Gr.F.	36,70	36,70
EGF Investm.	143,00	143,00
EMF Rentefonds	85,40	85,50
Eng-Holl.Bel.T1	13,50	13,50
Envir.Growth F.	45,50	45,70
Esmeralda part.	39,90	39,50
Eur.Ass. Trust	7,80	7,80
EMS Growth Fund	105,00	105,00
EMS Income Fund	99,40	99,40
EMS Offsh. Fund	104,90	104,90
EOE Index Fnd	392,00	388,00
Euro Growth Fund	55,00	54,90
Euro Spain Fund	8,20	8,10
Far East Sel.F.	78,50	78,20
Gim Global	65,40	65,20
Groeigarant	1,56	1,53
Holland Fund	82,40	82,00
Holl. Eur. Fund	59,10	58,40
Holl. Obl.Fonds	143,00	143,00
Holl. Pac. Fund	131,80	130,50
Holl. Sel.Fonds	98,70	98,50
ING Bnk Dutch Fnd	55,80	55,60
ING Bnk Geldm.Fnd	58,36	58,36
ING Bnk Glob.Fund	54,40	54,10
ING Bnk Oblig.Fnd	37,80	37,80
ING Bnk Spaard.F.	104,24	104,24
ING Bnk Rentegr.F	134,30	134,30
ING Bnk Vastg.Fnd	30,50	30,50
Innovest	67,30	67,00
Interbonds	525,00	525,00
Intereffekt 500	28,10	28,50
Intereffekt wt	63,90	64,00
Investa part.	78,20	77,70
IS Himal.Fund $	11,30	–
Jade Fonds	201,90	201,00
Japan Fund	22,50	22,90
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,00	–
Leveraged Cap	63,70	63,70
Liquirent	52,65	52,65
Mal.Capital F.$	12,80	12,80
Mees Obl.Div.F.	126,90	126,60
Mexico Income F.	24,80	–
Mondibel	81,60	81,60
Nat.Res.Fund	76,70	76,00
Nedufo A	150,50	–
Nedufo B	151,50	151,00
Nevas	65,10	–
Nevas 17 cumpref.	61,30	–
New Asia Fund	8,50	8,00
Nomura Warr. F.	0,33	0,33
Obam, Belegg.	307,00	306,70
OAMF Rentefonds	16,00	16,05
Orange Fund	23,20	23,10
Pac.Dimensions	106,00	104,90
Pac.Prop.Sec.F.	35,50	34,80
Pierson Rente	128,00	127,70
Postb.Aand.f.	56,70	56,70
Postb.Obl.f.	54,20	54,20
Postb.Verm.gr.f.	62,30	62,30
Rentalent Bel.	170,10	170,20
Rentotaal NV	40,10	40,00
RG America F.	131,70	131,40
RG Divirent F.	55,30	55,40
RG Europe F.	121,40	121,50
RG Nettorente F.	101,30	101,30
RG Pacific F.	127,60	125,60
RG SP Groen	63,30	63,20
RG SP Blauw	62,90	62,70
RG SP Geel	61,40	60,90
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	89,00	90,50
Schrod.Int.Pr.F	30,80	30,80
Sci/Tech $	14,00	14,40
Suez Liq.Grf.	194,20	194,20
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	245,00	244,00
Trans Eur.Fund	85,50	85,10
Transpac.F.	381,00	375,00
Uni-Invest	22,40	22,40
Unico Inv.Fund	82,50	82,50
Unifonds DM	32,00	32,00
Vaste Waard.Ned	54,50	54,50
Vast Ned	116,30	116,40
VIB NV	61,80	61,00
VSB Mix Fund	59,20	59,40
VSB Obl.Gr.f.	112,20	112,20
VSB Rente Fonds	112,60	112,60
WBO Intern.	77,90	77,50
Wereldhave NV	109,50	109,30
Yen Value Fund	93,50	93,30
ZOM Florida F.$	32,50	32,50
Zonnespectrum	9,40	9,45

Parallelmarkt

Alanheri	28,00	28,00
ABF	116,70	117,20
ASN Aandelenf.	52,90	52,80
Austria Global	1137,00	1137,00
Besouw Hold.	29,00	29,00
Biogrond Belegg.	10,70	10,50
Comm.Argeus F.	96,60	–
Comm.Benacus F.	97,40	–
Comm.Cea F.	98,20	–
De Drie Electr.	13,50	13,20
Delta Ll.Dollarf.	66,10	66,00
Delta Lloyd ECU	60,80	60,70
Delta Lloyd Mix	71,70	71,40
Delta Lloyd Rent	64,40	64,40
Dico Intern.	60,00	59,50
DOCdata	2,30e	2,30
Ehco-KLM Kleding	32,10	32,10
E&L Belegg.1	81,60	81,30
E&L Belegg.2	83,80	83,50
E&L Belegg.3	113,80	113,80
E&L Belegg.4	85,40	85,30
E&L Kap.Rente F.	118,40	118,30
German City Est.	31,80	31,90
Gouda Vuurvast	52,90	52,90
Helvoet Holding	27,40	27,40
Inter/View Eur.	3,80	3,70
Kühne+Heitz	33,50	33,60
Management Share	2,10	2,00e
Neways	6,10	5,80
Ohra Aand.F.	62,40	61,90
Ohra Liq.GrF.	52,50	52,60
Ohra Obl.Df.	58,30	58,30
Ohra Obl.Grf	55,50	55,50
Ohra Onr.G.F.	67,40	67,20
Ohra Totaal F.	59,80	59,60
Pan Pac. Winkel	10,30	6,30a
P & C Groep	95,00	95,00
Pie Medical	3,40	3,30
Pitcher	43,70	43,50
Satcom Hold.	25,80	26,00
Simac Techniek	10,90	10,90
Suez Gr.Fund	54,40	53,80
VHS Onr. Mij	3,60	3,50
Welna	39,40	39,00
Wereldhave	4,30	–
Wolff	64,00	64,00

Parallel top-15

Artu Biologicals	5,80	5,80
Bergh. Pap.	38,50	39,00
Free Record	20,60	20,80
Gelderse Pap.	50,10	51,10
Groenendijk	29,10	27,50
Grontmij	49,00	49,00
Holland Col.	48,80	48,70
LCI Comput.Gr.	2,20e	2,20b
Melle, van nrc	60,50	61,70
Nedschroef	60,30	60,40
Ordina Beheer	14,00	14,10
Sligro Beheer	69,50	72,00
Vilenzo	34,70	34,40
Welna	39,40	39,00
Weweler	26,00	26,00

Wall Street

allied signal	74⅛	73½
amer.brands	32¾	33⅛
amer.tel.tel	63¼	62⅞
amoco corp	56⅛	55⅝
asarco inc.	19¾	19⅝
bethl. steel	13½	13⅜
boeing co	39⅝	39⅝
can.pacific	15¾	15¾
chevron	93⅞	93¾
chiquita	12	12⅛
chrysler	43	42¾
citicorp	32¾	32¾
cons.edison	36⅝	36½
digit.equipm.	41⅝	42
dupont nemours	48	48⅛
eastman kodak	59⅞	59¾
exxon corp	65¼	64⅜
ford motor	52⅜	51½
gen. electric	98⅛	97½
gen. motors	46⅝	45⅝
goodyear	42¼	41⅝
hewlett-pack.	73⅛	73⅜
int. bus.mach.	45⅞	46
int. tel.tel.	93⅛	92¼
klm airlines	19½	19½
mcdonnell	84⅝	82¾
merck co.	31⅞	33⅛
mobil oil	78⅜	78¼
penn central	34⅞	34
philips	19¾	19⅞
primerica	44⅞	44⅛
royal dutch	100⅝	100¾
sears roebuck	54⅜	54¾
sfe-south.pac.	18⅝	18¼
texaco inc.	65¼	65¼
united techn.	57⅝	57⅜
westinghouse	15⅛	15⅛
whitman corp	15½	15¼
woolworth	26⅛	26

Adviskoersen

amerik.dollar	1,790	1,910
austr.dollar	1,16	1,28
belg.frank (100)	5,08	5,38
canad.dollar	1,340	1,460
deense kroon (100)	25,75	28,25
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,66	2,91
finse mark (100)	30,00	32,50
franse frank (100)	30,50	33,25
griekse dr. (100)	0,69	0,87
ierse pond	2,46	2,71
ital.lire (10.000)	10,70	12,40
jap.yen (10.000)	172,00	178,00
noorse kroon (100)	24,30	26,80
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	0,99	1,17
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0120	0,0190
zweedse kr. (100)	21,25	23,75
zwits.fr. (100)	125,00	129,50

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,85625-1,85875
antill.gulden	1,0300-1,0600
austr.dollar	1,2330-1,2430
belg.frank (100)	5,2355-5,2405
canad.dollar	1,39875-1,40125
deense kroon (100)	27,195-27,245
duitse mark (100)	112,3650-112,4150
engelse pond	2,7815-2,7865
franse frank (100)	31,935-31,985
griekse dr. (100)	0,7450-0,8450
hongk.dollar (100)	23,8950-24,1450
ierse pond	2,6000-2,6100
ital.lire (10.000)	11,595-11,645
jap.yen (10.000)	175,270-175,370
nwzeel.dollar	1,0180-1,0280
noorse kroon (100)	25,745-25,795
oostenr.sch. (100)	15,9650-15,9750
port. escudos (100)	1,0740-1,1140
spaanse pes. (100)	1,3760-1,3860
zweedse kr. (100)	22,675-22,725
zwits.frank (100)	127,685-127,735
e.c.u.	2,1270-2,1320

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	250,50	249,40
id excl.kon.olie	238,80	237,70
internationals	250,80	249,70
lokale ondernem.	252,40	251,10
id financieel	205,40	203,60
id niet-financ.	298,70	297,90

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	382,50	380,70
id excl.kon.olie	341,60	340,10
internationals	399,10	397,40
lokale ondernem.	363,00	361,20
id financieel	335,70	332,90
id niet-financ.	399,20	398,00

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	130,10	129,50
internation	129,80	129,50
lokaal	129,80	129,10
fin.instell	155,20	153,60
niet-financ	124,90	124,30
industrie	127,10	126,20
transp/opsl	99,30	99,40

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21,780-22,380, vorige 22,110-22,710, bewerkt 23,980 laten, vorige 24,310 laten.

Zilver onbewerkt 245-315, vorige 255-325, bewerkt 360 laten, vorige 370 laten.

Dow Jones

Industrie

3.626,10
-19,00

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c okt	67,50	273	1,70	1,30
abn amro	c jan	65,00	252	4,80	4,00
abn amro	c j96	52,50	295	16,10	15,30
bsw	c okt	44,00	213	1,60	2,00
bsw	c okt	46,00	217	0,80	1,00
bsw	c jan	42,50	219	3,90	4,40
d/fl	c sep	185,00	201	2,90	2,20
d/fl	c nov	190,00	329	3,50	2,90
d/fl	c dec	190,00	208	4,30a	3,80
d/fl	c dec	200,00	351	1,50	1,10
d/fl	p sep	185,00	251	1,00	1,40
d/fl	p sep	190,00	347	3,90	4,60
d/fl	p okt	190,00	206	4,20	5,10b
dsm	c jan	95,00	207	8,20	7,80
eoe	c sep	360,00	585	6,20	5,00
eoe	c sep	365,00	670	3,80	2,70
eoe	c sep	370,00	607	2,20	1,50
eoe	c okt	365,00	1137	7,40	6,30
eoe	c okt	370,00	326	5,40	4,40
eoe	p sep	355,00	254	2,60	2,80
eoe	p sep	360,00	435	4,10	4,70b
eoe	p okt	355,00	1136	5,20	5,10
eoe	p nov	360,00	922	9,00	9,80
eoe	p jan	350,00	233	8,00a	8,00
hein	c okt	180,00	292	8,50	7,20
ing	c okt	60,00	409	13,30	13,80
ing	c okt	65,00	642	8,20	8,90
ing	c okt	70,00	1810	3,40	3,90
ing	c okt	75,00	1288	1,20	1,30
ing	c jan	70,00	260	5,00	5,30
ing	c jan	75,00	331	2,80	2,90
ing	c jan	80,00	264	1,40	1,50
ing	c apr	75,00	334	4,00	4,10
klm	c sep	35,00	203	2,00	1,80
klm	c okt	30,00	204	7,00	6,80
klm	c jan	30,00	202	7,50	7,30
nll	c n94	100,00	366	12,50	12,50
nll	p n94	100,00	441	0,60a	0,40
olie	c sep	190,00	361	1,50	0,90
olie	c okt	185,00	251	4,40	3,80
olie	c okt	190,00	215	2,20	2,00
olie	c okt	195,00	270	1,30	1,00
olie	c o97	180,00	352	25,60	25,50
olie	p okt	175,00	997	0,90	1,00
olie	p jan	170,00	503	1,10	1,40
phil	c okt	30,00	393	6,60b	6,80
phil	c apr	40,00	512	1,80	2,00
phil	c o95	20,00	1259	17,60b	17,60
phil	c o97	22,50	259	16,00a	16,30
phil	p sep	35,00	220	0,70a	0,40

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Auto·Info

Nieuwe auto komt in dertig varianten op de markt

Heel Turijn sluit Fiat Punto in zijn armen

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

les in Turijn, de Italiaanse autostad bij uitstek, staat de mende twee weken in het teken van de nieuwe Fiat nto. De mint/rode kleuren wapperen je van alle kanten , etalages staan vol met Punto-schetsen en -attributen er wordt veel theater en opera aangeboden. Kortom, dere inwoner van Turijn zal weten dat zijn stad iets bengrijks meemaakt.

de Punto probeert Fiat het ent in gang gezette kwaliteitsef te continueren. Het nieuwe del valt in de sub-middensse waarmee Fiat net als de a, Corsa, nieuwe Polo, e.d. aantonen dat de Punto bet meer is dan een stadsauto. o, Astra, Golf, 306 en soortgee modellen zijn overduidelijk ddenklassers. Maar er is kenijk behoefte aan iets dat daar tussenin valt. Opmerkelijk oeg was de eerste VW Golf in 4 bijna net zo groot als de nto nu.

Fiat Punto, die op termijn de o gaat vervangen, is het antord op de vraag naar extra mte in de kleine klasse. De o zal over enige tijd van het eel verdwijnen en de Cinqueto, het echte kleintje bij Fiat, tstijgt nog net het predikaat dsautootje.

Punto komt voorlopig alleen de fabrieken in Turijn en Mel- De produktie concentreert h nog steeds in het moederd, alleen de nieuwe Fiat 500 mt uit Polen. In hoeverre bij ze produktie van een (kwalitaf) succes gesproken kan worn, zal op termijn blijken. Voorig vindt het Fiat-management t de oosterburen produkttechsch aan de eisen voldoen.

ub-compacts'

iets ruimere compactklasse men de 'voorname' Duitse erken Mercedes en BMW ook rieus. Op de IAA staan de na produktierijpe prototypes ercedes Vision A93 en BMW . Zij markeren evenals de nto het besef dat 'sub-comcts' niet op comfort inleveren door een compacte multifuncnele bouwwijze grondstoffen, randstof en dus geld besparen.

e Punto, vanaf januari in ons nd te koop, zal in dertig varianen op de markt komen. Naast rie- en vijfdeursversies komt er ok een cabriolet en een versie het Transmatic-automaat. Aan otoren is er keus uit een breed amma dat begint met de 1.1 ltr/ 5 pk Fire-motor en eindigt bij en zestienklepper van 1.7 ltr/136 k.

De motor in de Punto is een geeel nieuwe 1.2 SPI op basis van en Fire-motor. Die levert 60 pk n een koppel van 98 Nm/3000 r-min. Is eenmaal de volledige produktie en levering van de Punto's van start gegaan, dan kunnen er volgend jaar 650.000 Punto's verkocht worden. Dat zijn dan in elk geval auto's waarmee Fiat nadrukkelijk het kwaleitsbesef naar buiten brengt. Met een jaarlijkse investering van zeven miljard gulden wil het concern doorstoten naar de toppositie van de Europese autoverkoop. De Punto moet bij die 'strijd' het breekijzer zijn, maar voorlopig lopen Opel en Volkswagen nog voorop.

Fiat wil op het Europese autoslagveld, waar Japanners zeker in de kleine klasse bijzonder sterk zijn, zijn reputatie van 'mini maker' waar zien te maken. Na wijze woorden van de Fiattop bij de presentatie in de tot congres- en expositiecentrum verbouwde Lignotto-fabriek, en een testrit met de auto mag je best voorzichtig beweren dat er iets definitief veranderd is. Niet dat we direct euforisch worden, maar het past ons wel heel wat optimisme te laten weerklinken. Het rijgedrag van de Punto en zijn algehele uitstraling weerspiegelen een evolutie in oplossingen van dynamische problemen.

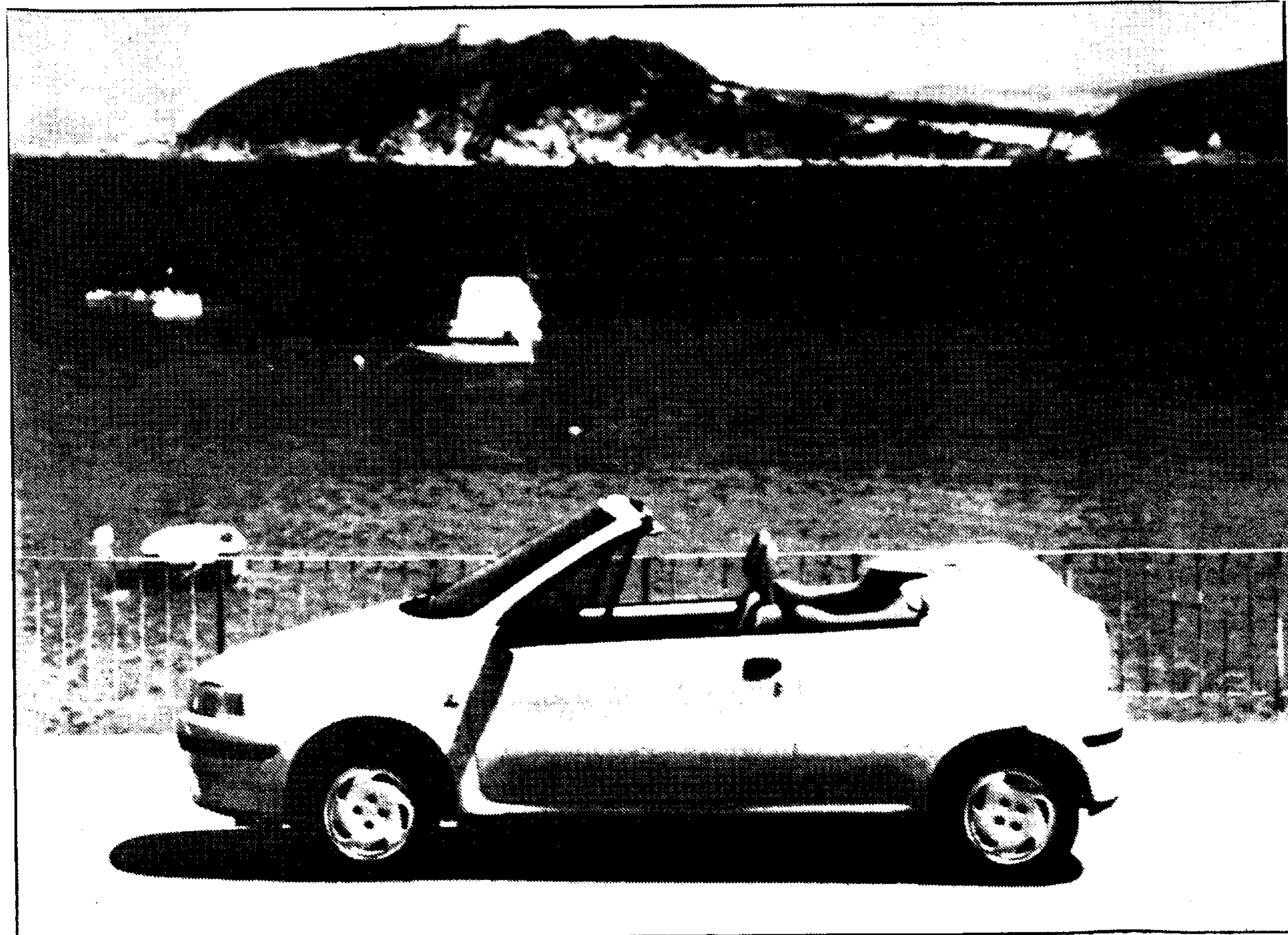
Directeur Paolo Cantarella stelt terecht 'dat bij Fiat de passie voor technologie, stijl en prestaties in de Punto zijn verenigd'. Het ding rijdt gewoon perfect, ziet er vrolijk uit en komt naar mijn smaak niet te vroeg. Overigens moet nog blijken of het publiek het eens is met de stelling van de Fiat-baas dat 'de Punto de top van zijn klasse is en uitdrukking geeft aan de 'lifestyle' die heerst bij dertig procent van de autokopers'.

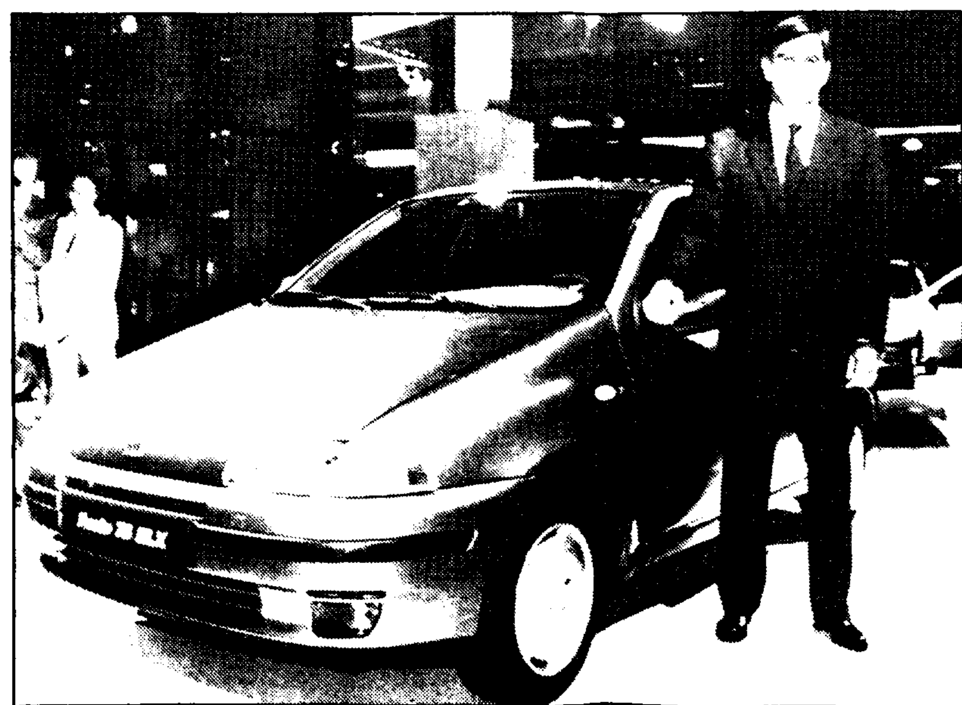
Ondanks zijn dolfijnachtig profiel heeft de auto geen hinder van een beperkte leefruimte. Giugiaro ontwierp samen met Fiat Design een zacht rond geheel met voor lange Europeanen een grote binnenruimte. Het geheel ademt en reageert als we het zo mogen stellen, 'Opel-achtig'. In de Corsa zal de Punto dan ook een duidelijke tegenstrever vinden, zeker waar het kwaliteit betreft. Nog een kandidaat in het spel is de Renault Twingo; dit trio is de komende vijf jaar trendsetter op de weg. De Twingo iets meer in stijl, de Corsa meer in techniek en de Punto op beide fronten.

De Punto heeft een wielbasis van 245 cm en is 376 cm lang, 162 cm breed en 144,5 cm hoog. Met gemak kunnen er vier volwassen mensen in, met enige fantasie plaats je eventueel drie niet te grote kinderen op de goed zittende neerklapbare en deelbare achterbank. De eerste rijproef laat een tevreden gevoel achter, vooral de vlekkeloze schakeling, het vlakke koppel en het vrijwel geruisloos werkende mechaniek scoren hoog. De aankleding is netjes en gespeend van zinloze frivoliteiten; functioneel en kwalitatief vervoer staat bij de Punto kennelijk voorop.

De prijs van de driedeurs komt medio januari uit op 23 mille. De in april op de markt komende Punto Cabrio, ontworpen door Bertone, ziet er zonder meer snoeperig uit. Deze open Punto is er als 60S met handbediend vouwdak en 90 ELX met elektrische bediening. Een maand later komt Fiat met weer een nieuw model: de Tipo Coupé. Dat ontwerp is van Pininfarina en is leverbaar met een zestienkleps motor van 142 pk en een 2 ltr/170 pk turbomotor.

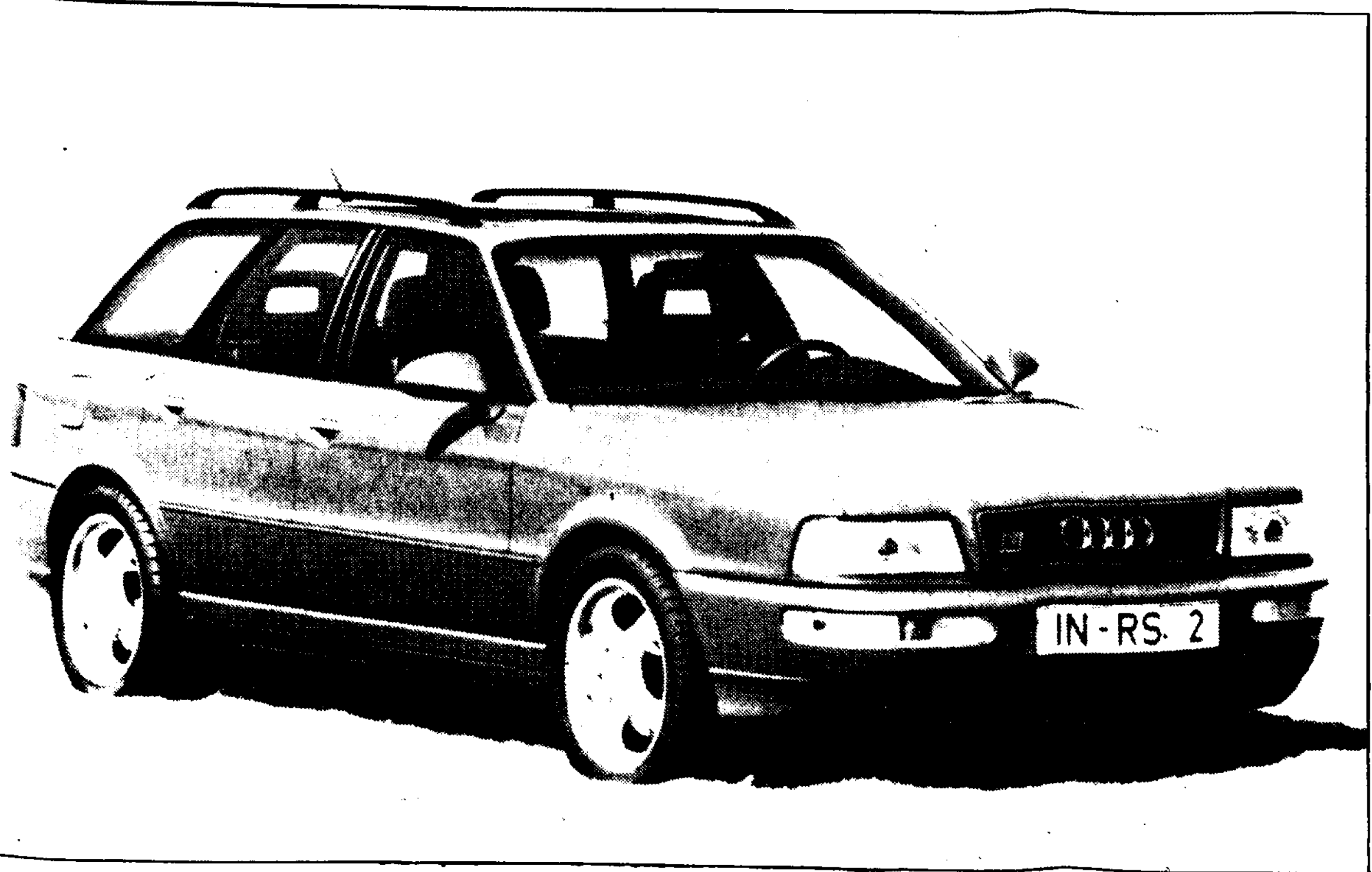
● *Er is ook al een cabriolet van de Punto.* Foto: AP.

● *Paolo Cantarella, hoogste baas van Fiat, bij zijn nieuwe troefkaart de Punto.* Foto: AP.

Sportwagen vermomd als stationcar

● *De Avant RS2: een opmerkelijk en vermoedelijk zeer duur Audi-Porsche-produkt.*

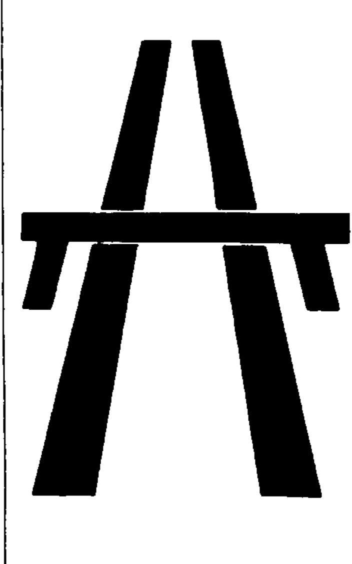
Een sportwagen, vermomd als stationcar, zo zou je de Avant RS2 kunnen noemen, een gezamenlijke ontwikkeling van Audi en Porsche.

Als basis diende de Audi Avant S2, en vormt een alternatief voor de traditionele hoogvermogensportwagen en combineert de nieuwste sportwagen-carrosserievorm met de modernste sportwagen-techniek. De Avant RS2 wordt gekenmerkt door met carrosserie-elementen in Porsche-design, de quattro-aandrijving van Audi met remmen en velgen van Porsche, een sportief, extravagante uitrusting en bijzonder hoge rijprestaties.

De 2,2 liter vijfcilinder-turbomotor met 20 kleppen komt uit de Audi Avant S2, waarin deze een vermogen heeft van 169 kW (230 pk). Voor de Avant RS2 heeft Porsche het vermogen van deze motor opgevoerd tot 232 kW (315 pk).

Hiermee wordt een topsnelheid van 262 km/h en een acceleratie van 0 naar 100 km/h in 5,8 seconden gerealiseerd. Het brede koppelgebied met maximaal 400 Nm biedt onder alle rij-omstandigheden een zeer krachtige aandrijving.

Wanneer deze uitvoering eventueel op de Nederlandse markt zal worden geïntroduceerd, is op dit moment nog niet bekend. En ook van de prijs wordt geen gewag gemaakt; die zal ongetwijfeld zeer hoog zijn.

Battery Lock blokkeert elektrisch circuit

Een nieuw wapen in de strijd tegen het legioen der autodieven is de ATS Battery Lock, een apparaatje dat de stroomtoevoer naar alle belangrijke circuits van de auto automatisch blokkeert zodra het contact wordt uitgeschakeld. De voeding vanuit de accu kan daarna uitsluitend weer in werking worden gesteld door middel van de bijbehorende handzender, die beveiligd is tegen 'scanning'.

Onbevoegden kunnen de motor van de met deze nieuwe voorziening uitgeruste auto dus onmogelijk 'aan de praat' krijgen. Bovendien gaat, wanneer iemand de auto wil binnendringen, een 110 decibel luide sirene loeien.

Als extra is de Battery Lock uitgerust met een mechanisme dat bij een botsing automatisch de belangrijke elektrische circuits uitschakelt, waardoor de kans op het ontstaan van brand aanzienlijk wordt verkleind. Dit gebeurt overigens alleen wanneer de auto een snelheid van 25 km per uur of meer heeft. Bij een onschuldig licht 'tikje' zoals bij een parkeermanoeuvre blijft de stroomtoevoer dus ongemoeid.

De Battery Lock kan door iedereen eenvoudig op de pluspool van de accu worden gemonteerd. De prijs bedraagt 595 gulden, wat een behoorlijke investering is. Maar die kan de kans op het aantreffen van een lege plek, daar waar zoëven je auto nog stond, tot vrijwel nihil reduceren.

Informatie: ATS International, 08356-83995.

● *De Battery Lock kan door iedereen eenvoudig op de pluspool van de accu worden gemonteerd.* Foto: GPD

Lantra vernieuwd, Sonata vervangen

Hyundai laat 'bommetje' los in bestelwagenmarkt

DOOR NOL VAN BENNEKOM

Hyundai-importeur Greenib Car had de komst van de bestelwagen van Hyundai al twee jaar geleden aangekondigd. Nu is de auto er dan echt en voor een introductieprijs vanaf 19.990 gulden. Dat mag een bommetje heten in de bedrijfswagenmarkt, want die prijs ligt zo'n 20 tot 25 procent onder die van vergelijkbare concurrerende modellen. De nu geïntroduceerde bestelwagen van Hyundai heet H 100 en is in produktie gekomen met behulp van licenties van Mitsubishi. Vandaar de overeenkomsten met de Mitsubishi L 300.

De introductieprijs ligt voor de 2.4 benzine-uitvoering 2000 gulden onder de prijs van die na 1 januari zal worden berekend. Voor de 2.5 diesel is de korting f 2500. Dat betekent dat nu een dieselversie te koop is voor f 22.490. De diesel met stuurbekrachtiging is voorlopig duizend gulden duurder. Op zichzelf is de H 100 geen revolutionaire auto, maar zijn prijs is dat wel.

Greenib Car heeft gekozen voor een gesloten bestelwagen met lange wielbasis. Dat betekent een forse bestelwagen met een lengte van 4,79 meter, een breedte van 1,69 en een hoogte van 1,97 meter. Voor het laadvermogen van 1300 kilo is een inwendige ruimte van 5,7 kubieke meter beschikbaar. Aan de rechterzijde bevindt zich een brede schuifdeur, die berekend is op belading met pallets door een vorkheftruck.

De cabine is driepersoons, maar verbouwing tot een dubbele cabine en zelfs een negenpersoons minibus is mogelijk.

Lantra

Tegelijk met de bestelauto komt Hyundai met nog meer nieuws. Hoewel de huidige Lantra nog maar drie jaar geleden werd geïntroduceerd, is het model nu al ingrijpend gewijzigd. Een nieuw front en een veranderde achterkant vormen de voornaamste uiterlijke verschillen.

Nieuw zijn de lager aflopende motorkap, de gewijzigde bumperspoiler en de plattere koplampen. De stroomlijn heeft een lagere luchtweerstand tot gevolg gehad. De achtersteven werd iets verhoogd en meer afgerond. Binnen is andere bekleding toegepast en werd een nieuw stuurwiel gemonteerd. Verder zijn er wat kleine verschillen met het voorgaande model. Deze betreffen voornamelijk zaken zoals beter afleesbare meters, een ander klokje en lichter werkende toetsschakelaars.

In de nieuwe Lantra is nu ook ABS mogelijk en een Euro-size airbag. Voorts zijn gasgevulde schokdempers gebruikt.

De motoren zijn ongewijzigd gebleven. Als voorheen is er keuze uit een 1.5, een 1.6 en een 1.8 liter. De twee laatste zijn zestienkleppers.

De prijs is op hetzelfde niveau gebleven en begint bij f 27.950.

● *De nieuwe Sonata* Foto: GPD.

● *Verrassing: de H100 bestel van Hyundai.* Foto: AP.

Sonata

Op de IAA in Frankfurt zorgt Hyundai voor een echte primeur met de totaal nieuwe Sonata, welke in november op de Nederlandse markt verschijnt. Het nieuwe model is groter en ruimer dan zijn voorganger met maten als 4,70 meter lengte, 1,77 meter breedte en 1,41 meter hoogte. Dat maakt hem iets lager dan het huidige model.

Opvallend zijn het grote glasoppervlak en de dunne dakstijlen. Met de laag aflopende neus en de hoge achterkant ontstaat een duidelijke wigvorm.

Standaard in alle typen treft men een 'Amerikaanse' full-size airbag in het stuurwiel aan. Ook ABS is standaard.

Evenals zijn voorganger heeft de nieuwe Sonata de motor dwars voorin staan en drijft deze de voorwielen aan. Er zijn vier motoren beschikbaar, een 1.8, een 2 liter, een 2 liter zestienklepper en een 3 liter V-6.

Limburgs Dagblad **piccolo's** Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) D930

Personeel gevraagd

Petit-Restaurant
te Kerkrade zoekt:
Zelfstandig werkende kok
Full-time, leeftijd tot 25 jaar (m/v)
Leerling-kok
zowel part-time als full-time, leeftijd tot 20 jaar (m/v)
Serveerster
Part-time voor 20 uur per week, leeftijd tot 23 jaar.
Schriftelijke reacties met pasfoto onder nr. B-04565, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Met spoed gevraagd ervaren IJZERVLECHTERS. Mias Bouw. ☎ 045-218759.

Stageplaats voor DIEREN-ARTS-ASSISTENT m/v aangeboden in Dierenkliniek/paardenkliniek, hij of zij moet bereid zijn een opleiding te volgen. ☎ 045-225090.

Met spoed gevr. part-time TAXICHAUFFEURS m/v evt. WAO-er, dag- en nachtdienst en erv. centralist voor de nachtdienst. Julianastr. 6, Brunssum. ☎ 045-252444.

Gevraagd nette zelfstandige huishoudelijke HULP, vanaf 30 jaar, voor 8 tot 10 uur per week in de middaguren, Heerlen-Centrum. ☎ 045-716834, na 17.00 uur.

HULP gevraagd voor de zaterdagmarkt in groenten en fruit. Telef. 045-212002 na 16.00 uur.

Part-time MEDEWERKERS m/v gevr. in A.G.F. branche, leeftijd tussen 16-17 jr. Telef. soll. 045-217420 na 17.00 u.

Gevr. nette FRITUREHULP voor enkele avonden p.w. 045-352013 na 14.00u

Handelsonderneming Romeco vraagt voor direkt METSELAARS voor Duitsland ☎ 045-225050 en na 17.00 uur 045-714870.

Gezocht enthousiaste dealers voor de verkoop van FILTERSYSTEMEN. Goede groeimogelijkheden. Interesse: bel 043-253727 of 06-52987392.

Hotel De L'Empereur te Valkenburg vraagt KELNER met ervaring. Leeftijd plusm. 25 jaar. Tevens part-time bedienings medewerker m/v. Heb je interesse bel ons dan: 04406-13439.

Tabaks/horlogezaak centrum Heerlen vraagt VERKOOPSTER plusm. 17-23jr., minimaal 20-30 uur p.wk. Schrift. sollicitaties: Gebr. van Verseveld, Saroleastr. 80 A, 6411 LW Heerlen.

Nette WINKELJUFFROUW gevraagd, ca. 18 jaar, enige ervaring vereist. Slagerij Bindels Brunssum. ☎ 045-252366.

Gevr. leuk uitz. MEISJE, niet ouder dan 24 jr., voor nw. te openen snackbar in centr. van Hoensbroek. Voor info bel: 045-219590 b.g.g. 079-418287. Vragen naar Aldrin.

Nog enkele plaatsen vrij voor lingerie CONSULENTES, verdienste ƒ 100,- tot ƒ 500,-. per week. Info. telefoon 043-618025.

Repro Retail Professional zoekt VERTEGENWOORDIGERS in onderhouds- en reinigingsprodukten, regio Limburg/Brabant, vast loon en provisie, in bezit van eigen auto. Bel vrijblijvend 045-214566.

Inter Autoglas vraagt met spoed MEDEWERKER voor het inbouwen van autoruiten en zonnedaken, in bezit van rijbewijs. Ervaring vereist. Telefoon 046-511235.

Wij zoeken schoonmaakpersoneel voor enkele uren per dag, ervaring is een vereiste. Verder zijn wij op zoek naar operators m/v die in 3 ploegen willen werken. FREE-LANCE Uitzendburo Heerlen. ☎ 045-717131.

Gevr. BUFFETBEDIENDE, liefst met ervaring, leeftijd plm. 30 jaar. Voor afspr. e/o inl. Café Remigius, Simpelveld. ☎ 045-440446.

Gevraagd beschaafde HUISHOUDSTER of bejaardenverzorgster voor 3-4 dagen per week, voor dag en nacht bij hoogbejaarde dame te Heerlen. Referenties vereist. Telefoon: 045-422279 na 17.00 uur.

Personeel aanbod

SCHILDER
kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgaaf. 045-320550.

Te huur gevraagd

Te huur gevraagd WINKELPAND, liefst omgeving Schinnen. Postbus 67, 6365 ZH, Schinnen.

OG te huur

Te huur in centrum van ROERMOND. Geheel gestoffeerd appartement. Huur ƒ 920,- incl. servicekosten. Telef. 04750-18393.

Te h. luxe APPARTEMENT, W. Brugstr. Maastricht, ƒ 1.150,-. ☎ tijdens kantooruren 045-712288.

Te huur kleine ZIT/SLAAPK. Kelderweg 42, HEERLEN.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Woonhuis verkopen???
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. Telefoon 040-518428.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Woonhuis verkopen???
Wij kopen Uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid - geen makelaarskosten.
DEROY VASTGOED LIMBURG B.V. 045-727173.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

WOONHUIS te koop gevraagd tot ƒ 200.000,-. Geen makelaarskosten. 045-727173.

Verkoop GEMEENTEPAND Bovenstraat 43, Limbricht: 2 tot 9 september wordt 2 en 9 september.

SITTARD: Industriestraat 35. Te koop of te huur. Op handelsterrein gelegen bedrijfsobject, bestaande uit showroom/verkoopruimte met verhard terrein, alsmede vrijstaand woonhuis met o.a. kantoor, kelder, hal, woonkamer, luxe keuken, 3 slaapkamers en fraaie badkamer. Uitbreiding is mogelijk. Uitv. gegevens en koopprijs op aanvraag. Inruil eigen woning mogelijk. Telefoon 046-510655/529368.

Te k. centrum BRUNSSUM appartement met 1 slaapkamer. Telefoon 04492-2432.

Spaarhypotheek vanaf 7,2%. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-732514 STIENSTRA Hypotheekservice.

Bedrijfsruimte

WINKELRUIMTE te huur, geschikt voor alle doeleinden. Tel. 045-212609.

Woningruil

EENGEZINSWONING Zeswegen, tegen flat Heerlerbaan of Meezenbroek, bevat 3 slaapkamers, zolder, berging en grote tuin. ☎ 045-708974, na 20.00 uur.

Kamers

Kamers te huur met kost voor rustige personen, hartje HOENSBROEK. Tel. na 12.00 uur 045-224509.

Te h. aangeb. ZIT/SLAAPK., te Heerlerheide, onder gebr. in bungalow, met gebr. v. douche, eig. opgang, ƒ 110,- p.wk. all-in. Inl. na 20.00 uur 045-223482.

Te huur STUDENTENKAMER te Heerlen, 5 min. van station. ☎ 045-725260.

Kamer (8x5) voor werkend/studerend pers., eigen kitch., in landhuis te SCHAESBERG, 5 min. van station en bus. Te bevr. 045-311288.

Mooie gemeubileerde KAMERS te huur. Holtskuilenstraat 1, Eygelshoven.

Student zkt. kamer of appart. C-MAASTRICHT tot ƒ 600,-. ☎ 040-457633 (Danny)

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Bouwmaterialen & Machines

HILHORST bv TEGELWERKEN
Showroom tegelverkoop
Stationstraat 29, Simpelveld, tel. 045-444542, fax 045-440973. Openingstijden 9.00 t/m 17.00 uur. Kantoor b.g.g. tel. 045-442793, fax 045-440077. Zat. 9.00 t/m 15.00 uur.

Kunststof bad glans kleur 180 x 80	ƒ 595,-
Hydro Whirlpool 180 x 80	ƒ 1.995,-
Vloertegels 33 x 33 garage m2	ƒ 19,95
Vloertegels 20 x 20 vorstvrij m2	ƒ 23,50

Alle prijzen zijn incl. BTW.

50 Kg. CEMENT à ƒ 11,50; metselstenen v.a. ƒ 0,25; nieuw! Vuren bouwhout, aan gunstige prijzen. Grubbenlaan (naast Mega) in Hoensbroek. Telef. 045-219428. Openingstijden ma. t/m vrij. van 9.00-18.00 uur, zat. van 9.00-16.00 uur.

Te k. Mulden PANNEN, zwart en partij rolluiken, bruin/beige. Zandweg 128, Heerlen. 045-425233.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Winkel & Kantoor

Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossiersladenkasten, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEUBELEN
Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. ☎ 046-523738.

Te koop wegens opheffing zaak WINKELVOORRAAD, assortiment: kantoorartikelen, papier en schrijfwaren, wenskaarten en stripalbums. Tevens copieermachine, vergroten, verkleinen en A-4. Telef. 04493-5459.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Zondag 5 september PLOEGWEDSTRIJD AJK-Heerlen, Bedr. Vossen, Heihof te Hulsberg.

Hafflinger MERRY veulen te koop, met stamboom. Tel. 04459-1212

Te koop TRACTOREN vanaf ƒ 1.500,-. Nagelbeek 17, Schinnen. Tel. 04493-4098.

Te koop grote en kleine RIJ-PONY'S en veulens. Telef. 045-751539.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Toenbreker WASAUTOMATEN: Reparatie-onderdelen-nieuwe en gereviseerde apparatuur. Miele specialist. Europaweg Nrd. 191, Landgraaf. Telefoon 045-325819.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Auto's

Audi 90 coupé 2.3E
Directieauto, 1e eigenaar, bwj. '90, 50.000 km, zwartmetallic, div. opties o.a. airco, abs, prijs ƒ 49.000,-.
Autobedrijf Fermans Amstenrade.
☎ 04492-1278. ma-vr. 8.15 tot 17.00 uur. Privé 045-221896.

Occasions
Panda 34 '86 750 CL '87; Panda 1.0 CL '89; Panda 1.0 Italia '90; Panda 1.0 L IE '92; Panda 1.0 Skyline IE '92; Panda 1.0 Maggiore IE '93 0 KM.; Uno 45 Fire '86; Uno 60S '86/'87; Uno 1.5 SX IE '88; Uno 1.0 S LPG 5-drs. '90; Uno 1.4 S IE 5-drs. '90; Uno 1.1 S IE '91; Ritmo 1.5 CL IE '87; Tipo 1.4 DGT IE '89/'90; Tipo 1.4 AGT S '92; Tipo 1.4 S 3-drs. IE '93; Tempra 1.6 Skyline IE '92: Croma 2.0 S IE Business '93; Mercedes 230 C '78; Peugeot 309 1.4 GL Profil '89; VW Polo 1.3 Fox '90
Bedrijfswagens
Fiorino 1.3 B '90; Ducato 2.5 D '91
1 jaar 100% garantie
Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld.
Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3, telefoon 045-250675.

Inruil - auto's

12x Fiat Panda alle types		vanaf	ƒ 2.750,-
10x Fiat Uno	'85/'92	vanaf	ƒ 4.900,-
Uno 75 SX 5-drs. d.grijs		nu	ƒ 11.900,-
Tipo 1.4 iE zwart	1993	nu	ƒ 23.900,-
Tipo 1.6 DGT roodmet	1989	nu	ƒ 17.900,-
Tipo 2.0 GT Abarth uitv	1991	nu	ƒ 26.900,-
Alfa 75 1.8 iE grijs/groen	11-'90	nu	ƒ 20.900,-
Ford Escort 1.1 blauwmet	1982	nu	ƒ 3.900,-
Lada Samara wit	1987	nu	ƒ 6.900,-
Mercedes 280 E aut. extra's	1984	nu	ƒ 9.900,-
Opel Kadett 1.6 GT zilver	1985	nu	ƒ 8.700,-
Renault 11 GTL zilver	1985	nu	ƒ 4.900,-
Renault 21 GTS wit	1987	nu	ƒ 9.700,-
Renault 21 GTL zilver	11-'89	nu	ƒ 15.900,-
Suzuki Alto GL rood	1990	nu	ƒ 10.600,-

Inruil - Bovaggarantie - Financiering
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. ☎ 045 - 742121

BMW 316 1.8 zeer mooi + velgen 1983, meeneemprijs ƒ 4.000,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Te koop van part. BMW 320i, bwj. '83, met orig. schuif/kanteldak, stuurbekr., sportvelgen, Schnitzer sport-uitlaat, achterspoiler, i.z.g.st. Kunostraat 6, Voerendaal.

CHRYSLER Voyager LE 1989, Am. uitvoering, airco, turbo, cruise control, alle extra's. Pr.n.o.t.k. Schelsberg 48, Heerlen. ☎ 045-727173.

CITROËN BX 19 DT bwj. '90, verbr. 1:17-20, ƒ 15.500,-. Tel. 045-438300, maand. t/m vrijd. 8.30-17.00 uur.

Ford ESCORT 1.6i, cabriolet, bwj. '85, div. access., vr.pr. ƒ 13.000,-. ☎ 045-412111.

Te koop Ford SIËRRA 1.8 CL Laser, bwj. '86, in nw.st. Reeweg 82, Landgraaf.

Ford ESCORT 1.6 XR3, zeer sportief, APK '94, ƒ 4.250,-, m. '83. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Ford SIËRRA 2.0 Special Sedan + LPG 1989 ƒ 15.500,- 1 jr. garantie. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford SIËRRA 2.0 Special 5-drs. + LPG, 1988, ƒ 13.500,-. 1jaar garantie. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

DAIHATSU
Ruud Tiems 4x4 Dealer

	bouwjaar	km.st
Daihatsu Rocky diesel van	'90/'88/'87	
Daihatsu Feroza cabriotop veel accessoires	1992	
Daihatsu Feroza EL II roodgrijs veel acc.	1991	
Daihatsu Feroza EL II wit	1991	
Daihatsu Feroza sportrack	1992	
Daihatsu Feroza EL sportrack geel kenteken	demo	
Daihatus Feroza EL personenuitvoering		
Daihatsu Raft softtop benzine	1983	
Daihatsu Applause	1990/1991	
Daihatsu Applause Alaska		
Daihatsu Charade diesel turbo	1986/1985	
Daihatsu Charade Limited rood	1993	
Daihatsu Charade TS Special rood	3-1990	
Daihatsu Charade TS	1986	
Daihatsu Cuore TS automaat	1989	
Daihatsu Cuore TS	1986	
Daihatsu Cuore TX	8-1990	
Daihatsu Cuore TX	1989	
Daihatsu Cuore TS	1988	
Diahatsu Cuore TG	1991	
Daihatsu Cuore TG	1987	
Daihatsu 1000 bus	1985	
Suzuki Swift automaat 5-drs.	1989	
Volvo 440	5-1991	
VW Golf veel extra's	1-1991	
Toyota Corolla 1.6 XLi	1-1990	
Fiat Panda 1000 injectie	5-1989	
Peugeot 309 diesel	3-1990	
Seat Ibiza	6-1991	
Siërra 2.0 Sedan	7-1990	

Div. auto's onder ƒ 10.000,- met 3 mnd. Bovag.
Zaanstraat 16, Geleen. Tel. 046-753010.
Geopend van 8.30-17.30 u., zaterdag van 10.30-17.00 u.

Mercedes 230 E
te koop, bwj. '86, verlaagd, Carllson velgen, alarm, electrisch schuifdak etc. ☎ 045-462885.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

KOOPJE! Audi 80 S bwj. 10-'89, zwartmetallic, getint glas, verlaagd, sportvelgen, toerenteller, trekhaak, vr.pr. ƒ 17.500,-. ☎ 045-421306.

Te koop BEDFORD Van Custom-car. Telef. 045-451292.

UNIEK
Goedgekeurde **draadloze telefoons**
Nu vanaf 169,-
alleen bij BLOKKER
Aanbieding geldig t/m 11 september 1993

Ford SCORPIO 2.0 GL 5-drs. + LPG, 1989, ƒ 19.500,-. 1 jaar garantie. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford SIËRRA 2.0 CL 3-deurs 1986, ƒ 7.500,- meeneemprijs. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford SIËRRA 2.0 CL 5-deurs 1985 ƒ 6.500,- meeneemprijs. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford ESCORT 5-deurs, 1986, meeneemprijs ƒ 6.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford ESCORT 1.4 Sport 1986 meeneemprijs ƒ 6.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030

Ford ESCORT Station 1983, meeneemprijs ƒ 4.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, 045-423030.

Ford ORION 1.6 CLX 1991, sportuitvoering. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford ESCORT 1.6 CLX 1991 sportuitvoering. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford FIËSTA 1.4i S 1990, kleur zwart. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

FORD Siërra Diesel Stationcar, gr. kent., bwj. '86, i.z.g. st., ƒ 6.750,- ☎ 045-325309.

ESCORT 1.3 Laser bwj. '86, bijz. mooi, 5-deurs, ƒ 5.950,-. ☎045-424128.

Ford SIËRRA Stationcar 1.6, bwj. '86. Tel. 045-321814.

Honda JAZZ M 1.2 de Luxe, '87, in nw.st., ƒ 6.250,-, ☎ 045-455778.

Te koop Hyundai SCOUPÉ GSi, bwj. 8-1990, 1e eigenaar, km.st. 40.000, in nieuwstaat, altijd bij dealer in onderhoud geweest, boekjes ter controle aanwezig, nog 3 jaar garantie tegen doorroesten, heeft onlangs een grote beurt gehad. Vr.pr. ƒ 16.950,-. ☎ 045-257640.

Te koop Mercedes 190 2.5 TURBO diesel bwj. '90, antracietgrijs, 1e eig. plus onderhoudsboekjes. Telef. 04498-51759.

Te k. M.B. 190E-2.3, bwj. '87, autom., antr. metall., sportv., in st.v.nw., spoiler, aparte auto, ƒ 30.000,-. Halewijnstr. 11 Geleen.

Te k. DAIHATSU 850, minibus, m. banken, bwj. '83, vr. pr. ƒ 1.500,-. 046-338509.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Mazda 626 HB 1.6 Limited '88; Opel Kadett 1200 GL Sedan '86; Nissan Sunny 1.6 10-'86; VW Golf 1300 '86; VW Passat Sedan '86; Opel Manta HB 1.8 S '85; Opel Corsa 1000 '84; Suzuki Alto '84; Opel Kadett HB 12S '83; Renault TL '84; Seat Rhonda GL 1.2 '84. Autobedrijf M. HOOGENHOUT, Wilhelminastr. 146, Hoensbroek. 045-215557.

Escort XR3i Cabrio bwj. '84 ƒ 14.500,-; Renault 5 GTL bwj. '86 ƒ 6.700,-; Escort XR3i bwj. '84 ƒ 6.200,-; Jetta bwj.'86 ƒ 7.500,-; Siërra bwj. '85 ƒ 4.900,-; Datsun Stanza bwj. '83 ƒ 2.200,-; Mitsubishi Tredia bwj. '83 ƒ 2.700,-; Seat Fural bwj. '85 ƒ 3.900,-; Fiësta bwj. '83-'81-'79 vanaf ƒ 1.000,-; Kadett bwj. '81 ƒ 1.850,-; Talbot Solara bwj.'84 ƒ 1.450,-; Volvo 343 bwj. '83 2.0 ƒ 1.200,-; Escort XR3 bwj. '82 ƒ 3.750,-; Escort bwj. '83 ƒ 3.500,-. Autohandel de ANJELIER, Anjelierstraat 123A, Heerlerheide. Telef. 045-231448.

Te koop Fiat PANDA 45, bwj. '85, 5-versn., APK 4-'94, ƒ 3.450,-. ☎ 045-415527.

Fiat UNO kl. rood 1987, meeneemprijs ƒ 5.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, 045-423030.

Fiat TIPO 1.4i S 1992, bijna nieuw. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Mooie Fiat TARGA, Amerik. model, 5-speed, bwj. '80, APK aug. '94, ƒ 7.900,-, evt. inr. mog. ☎ 045-414174.

Te koop ARO Jeep, bwj. '86. grijs kenteken, LPG. Telef. 045-231568 na 19.00 uur.

Te koop NISSAN Patrol GR met veel extra's, grijs kenteken, km.stand 49.000, bwj. '90, prijs incl. BTW. Reeweg 139, Landgraaf.

Te koop SUZUKI Jeep SJ 410, bwj. '82, extra brede banden, APK gekeurd, vr.pr. ƒ 6.750,-. ☎ 045-325815.

Te koop CABRIO Suzuki Jeep 410 SJ, bwj. '84 met winterdak (spuitwerk), ƒ 5.650,-. ☎ 045-316940.

LANDROVER 88 Metal-Top, diesel, gr.kent., bwj. '78, kl. beige/wit, APK 11-'93, pr. ƒ 7.500,-. Tel. 04455-2752.

Te koop MAZDA 626 LX bwj. '85, 4-drs., grijsmet., APK 3-'94, vr.pr. ƒ 5.250,-. Rembrandtstr. 41, Sittard.

Te k. Mitsubishi GALANT TD bwj. '85, motor defect, vr. pr. ƒ 2.350,-. 046-527521.

Koopje! Mitsubishi PAJERO TD i.z.g.st., pr. ƒ 12.500,-. Broekstr. 68, Schinveld.

Nissan MICRA Trend, bwj. '88, 36.000 km., ƒ 8.900,-. ☎ 045-415941. Op de Knip 151, Kerkrade.

Te koop Nissan PRIMERA 2.0 SLX Sedan, '91, complete auto. ☎ 046-334411.

Nissan BLUEBIRD 1.6 HB 1990 donkerblauwmet. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Te koop Nissan BLUEBIRD 2.0 SLX, bwj. '90, kleur wit, diverse extra's, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-458491.

Te koop Opel KADETT 13 S automaat, bwj. '84, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 4.750,-. 04455-2092.

Te k. OPEL Calibra bwj. '92, kleur zwartmetallic, zeer mooi. Telef. 043-437004.

Te koop OPEL Manta A, APK 8-'94. Tel. 045-210838.

OPEL Kadett 1.6 combi, LPG, 10-'88, wit, nw.st., vr. pr. ƒ 9.750,-. 045-319319.

Te koop Opel KADETT GSi, bwj. 6-'85, kleur rood, diverse accessoires o.a. radio/cass. en electr. ramen. ☎ 04498-52997.

Opel KADETT, bwj. '84, 92.300 km., APK 8-'94, ƒ 3.600,-. ☎ 045-462637.

Te k. Opel ASCONA 1.3, bwj. '84, 2-drs, APK-gek. '94, 2e eig., ƒ 3.450,-. Pr. Bernardstr. 15, Nieuwenhagen, na 17.00 uur.

MERCEDES 250 '82, i.z.g. st., ƒ 5.000,-. Tel. 045-752547.

Te koop MERCEDES 190 E. Tel. 04408-2764.

MERCEDES 280S, bwj. '85, Zeer goede/mooie auto. Veel extra, APK 7-'94, pr.n.o.t.k. ☎045-728188.

Te koop MERCEDES 230E, bwj. '89, automaat, grijsmetallic met schuif/kanteldak, alarminstallatie, cruisecontrol, lm velgen, onderh. boekje aanwezig, km.st. 102.000, vr.pr. ƒ 38.500,-. ☎ 046-334121 na 17.00 uur.

Te koop MERCEDES 190E, alle extra's, bwj. '85. Broekstr. 68, Schinveld. Telef. 045-724000/256486.

Opel CORSA 1.3 1984, meeneemprijs ƒ 4.000,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, 045-423030.

Te koop Opel ASCONA, bwj. '80, met nieuwe APK, automaat. Tel. 045-227793.

Te k. automaat OPEL Kadett, 5-drs., bwj. '84, i.z.g.st., ƒ 3.900,-. ☎ 04450-2826.

Te koop Opel KADETT D 12 bwj. '83, met APK, vr.pr. ƒ 2.450,-. 045-226704.

Te koop Opel KADETT 1300 GT, bwj. '85, APK, schuifdak, zeer mooie auto. ☎ 045-213852.

Opel CORSA 1.2 S Hatchback '86, als nw., ƒ 6.250,- APK. ☎ 045-424128.

Opel KADETT, 1.7 diesel, bwj. '90, blauw met alarm, i.z.g.st., ƒ 14.000,-. Telefoon 045-226550/221732.

PEUGEOT 305 1.5 SR 1983, meeneemprijs ƒ 2.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, 045-423030.

PEUGEOT 205, bwj. '84, 5-drs., kl. beige, zeer mooi, vr. pr. ƒ 4.250,-. ☎ 045-315996.

Te koop RENAULT Clio RN, bwj. nov. '91, 30.000 km, ƒ 19.500,-. ☎ 045-323233.

RENAULT Express 1600 diesel, bwj. '89 grijs kent. Telefoon 045-243317.

RENAULT 21 GTL 1991, schuifdak + alarm. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

RENAULT 5 GTL, bwj. '85, duurste uitv, z.g.a.nw., vr.pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-315996.

Seat IBIZA diesel van 1990 meeneemprijs ƒ 6.950,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Suzuki SWIFT 1.3 GS 1990, in nieuwstaat. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Te koop zeer mooie TOYOTA Corolla, t. Tercel, 5-drs, bwj. '84, i.z.g.st., 1 jr APK, ƒ 2.950,-. ☎ 045-412593.

Te koop Toyota CELICA 2.0 XT, bwj. '83, in perf. staat, ƒ 2.950,-. ☎ 045-325126.

Te koop VITARA JLX, bwj. '92, veel extra's, als nieuw, telefoon 045-251569.

Te koop VW PASSAT CL Diesel, bwj. '83, blauw, 5-drs., APK 4-'94, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 2.450,-. ☎ 043-437812.

Te koop JETTA Diesel, bwj. '83, i.z.g.st., APK 6-'94, vr.pr. ƒ 3.500,-. Info 045-255330.

Te koop VW KEVER, bwj. '72, 1300, gerestaureerd. Reeweg 139, Landgraaf.

Te koop zeer mooie BMW 525 E, bwj. '83, APK 9-'94, stuurbekr., 4-traps autom., elec. spiegels, nwe. banden, vr.pr. ƒ 4.750,-. Inr. mog. Telef. 045-311316.

Te koop mooie VW GOLF 1.8i, bouwjaar '90, pr.n.o.t.k. ☎ 045-243634.

VOLVO 244 DL LPG, bwj. '77, APK juni '94, ƒ 1.250,-. Tel. 04492-4134 b.g.g. 04492-1183.

Te koop VOLVO 244 GL, bwj. '83, i.z.g.st., alu-velgen, Volvo-stereo, vr.pr. ƒ 4.500,-. ☎ 045-444795.

VOLVO 480 turbo 1988 orig. km 53.000. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Te koop VOLVO 164 E, bwj. '73, leren bekleding, pr.n.o.t.k. Tel. 077-735767.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Siërra 1.6 '86; Siërra Combi '84; Ford Granada Combi '85; Opel Corsa TR 1.2 '84; Opel Kadett 13S Sedan '86; Mitsubishi Colt '83; Fiësta '84; Escort '85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Chrysler Le Baron '79; Mercedes 280 S '78; Verlengde Lindeln 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

AUTO'S U belt, wij kopen!! Ook zondags, met vrijwaringsbewijs!!! 045-427671.

Auto KALDEBORN wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! 045-411572.

Te koop VOLVO 340 DL, bwj. '83, kl. wit; besteleend, bwj. '81, opknapper. ☎ 04752-5734 b.g.g. 04752-5153.

Te k. gevr. AUTO'S en bedr. auto's, ook met schade of reparatie. Steskensstr. 39, Stein. Telef. 046-332160.

LADA 4x4 Niva, '80, ƒ 3.250,-; Opel Ascona 19 LPG '81 ƒ 1.500,-; Opel Rekord 2.0 '85 ƒ 3.500,-; Mazda 323 '81 ƒ 2.100,-; VW Jetta '84 ƒ 2.950,-; Ford Escort GL '82 ƒ 2.450,-. Telefoon 045-323178.

Te k. gevr. alle merken AUTO'S. Bet. de hoogste prijs! 045-416239 tot 21 uur open.

Te koop WRANGLER Laredo Jeep 4.2 liter, bwj. '87, 89.000 km., Rancho-veren met RS-9000 dempers, nwe. APK, banden en remmen, hard- en softtop, evt. met lier, ƒ 29.000,-. ☎ 045-227764 of 210606 vragen naar Albert.

Met bovaggarantie en ANWB gekeurde auto's: Mercedes 190D '86 ƒ 20.750,-; VW Golf 1300 rood '88 ƒ 14.500,-; Opel Corsa '88; Opel Omega 2.0i '87 ƒ 13.950,-; Kadett 1.3 '88 ƒ 12.500,-; Kadett 1.6i '90 ƒ 19.950,-; Escort 1300 Sport ƒ 2.900,-; Opel Kadett stationcar 1.2 S '87 ƒ 11.950,-; Opel Kadett 1.6i stationcar '89 ƒ 17.250,-; Opel Astra 1600 stationcar '92; Opel Kadett 1600 automaat Sedan '90; Opel Rekord 2.0 S '85 ƒ 6.750,-; Opel Ascona '83 ƒ 3.500,-; Corsa 14i '90 ƒ 14.750,-; Corsa RS '85 ƒ 8.750,-; Volvo 360 GLT '83 ƒ 1.600,-; Opel Kadett 1200 stationcar '83 ƒ 2.900,-; Opel Rekord 2.0 '84 ƒ 3.250,-. WEBER Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. ☎ 045-314175.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Audi 80 1.8E, div. access. '90 ƒ 23.750,-; Ford Fiësta 1.3 Courier 5.000 km grijs kent. '92 ƒ 14.750,-; Mazda E 2200 diesel dubb. cabine grijs kent. '89 ƒ 21.750,-; VW Jetta Pacific 11.000 km '91 ƒ 21.750,-; Opel Omega 2.0i 50.000 km '91 ƒ 26.750,-; Peugeot 405 Mi 16 rood '90 ƒ 28.750,-; Ford Siërra 1.8 CLX turbo diesel combi '92 ƒ 33.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 26.750,-; Ford Siërra 2.0i CLX Sedan '91 ƒ 23.750,-; Ford Siërra 2.0i Sedan '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0i GL 5-drs. '90 ƒ 17.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '92 ƒ 22.750,-; Ford Escort 1.3 CL '92 ƒ 21.750,-; Ford Escort 1.6 GT '90 ƒ 17.750,-; Ford Escort 1.6i uitgeb. '88 ƒ 13.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL automaat '88 ƒ 18.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 ƒ 21.500,-; Opel Kadett 1.3 LS '86 ƒ 8.750,-; Citroën BX 1.4 '91 ƒ 17.500,-; Renault 25 TXi 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan en 5-drs '89 v.a. ƒ 14.750,-; Ford Siërra 1.6 Laser '87 ƒ 9.750,-; Fiat Uno 1.0 IE S '91 ƒ 13.750,-; Peugeot 305 '85 ƒ 4.250,-; Opel Ascona 1.6S '86 ƒ 5.750,-. Inruil, financiering, Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation P.van Dijk & Zn.,Hompertsweg 33, Landgraaf.☎ 045-311729.

Astra 1.6i Club combi '92; Passat Combi 1.8i '92; Golf 13i 3-drs '91; Omega Combi 2.0i '92; Vectra 1.8i '91; Kadett 3-drs 1.4i '91; Astra 1.4i 5-drs. '92; Astra 5-drs. 1.6i '92; Vectra 1.6i '91. Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf. ☎ 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

SWALMCARS biedt aan: Porsche 924 '80; Mazda XR9 '80; Opel D Kadett '80; Opel Ascona '82; Siërra 2.0 GL automaat '84; Fiat Panda '84/'86; Fiat Ritmo '86; BMW 315 '81; Ford Granada 2.3 V6 '83; Honda Quintet garage-auto '83. Liefhebbers VW Kever '73; Fiat X 1.9 '73. Diverse inruilers vanaf ƒ 750,-. Heerlerbaan 76, Heerlen. 045-413568.

Te k. gevraagd JAPANSE auto's van '79 t/m '85, incl. wet. geldig vrijw. bew., ook met schade of reparatie. ☎ 046-338509, ook 's avonds.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel 046-338509. Ook 's avonds.

WETZELS Auto's Sittard: Ferrari Testarpssa '87; Mercedes 560 SEC '86; Mercedes 420 SEC '88; Mercedes 500 SL '85; Mercedes 280 SL '86; Mercedes 300 CE 24 V '91; Mercedes 190 2.3 16 V '86; Mercedes 190 E '88; Mercedes 300 SE '85; Mercedes 200 E '89; Mercedes 300 SL '92; Honda Prelude 2.3 aut. '93; Hona Civic 1.6i 16V '92; Honda Prelude n.w. st. '86; Porsche 911 Cabriolet '86; Porsche 944 '83; BMW 325i Cabriolet '88; BMW 325i cabriolet '87; BMW 316i '88; BMW 520i '89; BMW 745i '81; Cadillac Eldorado Cabriolet '75; Cadillac Seville '76; Audi 80 LS '90; VW Passat 1.8 '91; VW Golf Turbo D '89; Citroën CX 25 RD stat. '87; Toyota Celica 1.6 ST '87; Toyota Landcruiser 4.2 D '90; Mits. Pajero 2.5 TD LB '89; Opel Kadett 1.8 aut. '88; Opel Omega 2.0i '87; Opel Senator 3.0 E aut. '88. Er misschien geen betere in service en kwaliteit.Industriestraat 35, Sittard. Tel. 046-510655.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Te koop GOLF D, bwj. '86, GTD uitv., leren bekleding, sportvlg., alle extra's. Inruil mogelijk, als nw., vraagprijs ƒ 8.000,-. Tel. 045-459791.

Te k. Opel KADETT 1.3, i.z. g.st., div. accessoires, APK, ☎ 045-727074 na 17.00 uur

Opel ASCONA 2.0, bwj. '80, telefoon 045-321814.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Proficiat!

Romy en Maurice
gaan vandaag trouwen
Marlou en Ron, Sanne en Lotte, Mark en Marisha, Peggy en Roger.

Oma Jongen
Proficiat, van John, Nicole, Raymond, Alexandra, Wendy en Marco.

Jeanke
ziet Abraham
RESI

Bedrijfswagens

Te koop VORKHEFTRUCK merk Gliwce, hefverm. 2.500 kg, hefhoogte 3.50 m, luchtbanden, Perkings dieselmotor, bwj 1991, 89 draaiuren, pr. ƒ 9.500,-. Rockmart, Kissel 46, Heerlen. 045-723142. Fax 045-723143.

Te k. VW TRANSPORTER diesel, 2x '89, ƒ 13.500,- excl.; Toyota Hi-ace lwb., diesel '89, ƒ 14.500,- excl.; Toyota Lite-ace, diesel, '87, ƒ 8.500,- excl.; Suzuki Carry Pick-up 14.000 km, '88, ƒ 8.500,- excl.; Ford Transit Pick-up dubb. cab. '82, ƒ 2.950,- excl. Autobedr. Schaepkens, Klimmen. Telef. 04405-2896.

RENAULT Express 1600, diesel, bwj '89, grijs kent. Telefoon 045-243317.

MERC. 207D kort en Mercedes 307 D; 508D open en gesl.; 608D; Merc. 813D; 814D; Merc. 1217D; VW 35D; VW LT 40D; VW 45D met koeling; Daf nieuw in alle uitvoeringen Feyts auto's, Vaesrade Vaesrade 045-243317.

Autobedrijf P. van DIJ[K &] Zn.: Ford Fiësta 1.3 Co[urier] 5.000 km, grijs kenteken ƒ 14.750,-; Mazda E [2200] diesel dubb. cabine, [grijs] kenteken '89, ƒ 21.7[50,-] Hompertsweg 33, Land[graaf]. Telef. 045-311729.

Te koop DAIHATSU b[us] type 850, grijs kent[eken] APK '94, motorisch en [tech]nisch i.z.g.st., km.st. 52[...] ƒ 2.200,-. ☎ 045-320550.

Aanhangwagens

Te koop AANHANGWAGEN i.g.st. pr. ƒ 450,-. Telef. 04450-4145.

Te koop AANHANGWAGEN "nieuw" met torsie-vering en oploopprem, afm. 200x125, ƒ 675,-. ☎ 045-320550.

Gesloten AANHANGWAGEN aluminium, 2.50 l x 1.50 br x 1.80 h, pr. ƒ 1.750,-. ☎ 045-413568, 9.00-18.00 uur.

Onderdelen/acc.

Te koop LPG-INSTALLATIE Vialle uit Mitsubishi Galant, ƒ 200,-. Kasteellaan 77, Meezenbroek.

Motoren

Te k. Chopper KAWASAKI Vulcan 750 VN, bwj. '87, z.g. a.nw. t.e.a.b. Zien is kopen. 045-442750 na 17.00 uur.

SUZUKI GSX-R 750, bwj. '89, model '91! Nieuwstaat, ƒ 11.500,-. Tel. 045-740340.

Te koop KAWASAKI ZL 900 Eliminator bwj. '86, zien is kopen!! Tel. 045-413611.

Te koop YAMAHA 500 SR bwj. '83, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 2.750,-. ☎ 045-453570.

MOTORHUIS Maastricht, A. Battalaan 88, Maastricht. ☎ 043-214160. Honda VT 750 ƒ 8.500,-; Honda VLX 600 ƒ 11.750,-; Kawa LTD 305 ƒ 4.750,-; Kawa LTD 305 ƒ 4.950,-; Kawa VN 500 ƒ 10.750,-; Suzuki GS 450 L ƒ 3.750,-; Yamaha XJ 650 Maxim ƒ 5.450,-; Suzuki GSX 1100 R ƒ 18.500,-; BMW R 100 RT ƒ 9.850,-; Honda VF 400 ƒ 6.750,-; Kawa KLR 600 ƒ 4.500,-; Honda XR 600 R ƒ 4.850,-; Honda CB 650 ƒ 2.850,-; Kawa Z 500 ƒ 2.250,-; Yamaha RD 350 LC ƒ 3.850,-; Harley Dav. Softtail ƒ 32.500,-; Harley Dav. FLHS ƒ 32.500,-. Motoren boven ƒ 5.000,- 3 mnd. Bovag-garantie. Nieuw: Triumph Trophy 900 ƒ 3.000,- korting 2 jaar garantie, Triumph Daytona 1000 ƒ 3.000,- korting 2 jaar garantie. Verhuur vanaf ƒ 80,- per dag. Ook voor al uw onderdelen, accessoires, kleding en reparatie. H.D. sales en service, parts. Zodiac - custom - chrome - C. C.I. - V-twin etc.

RACEKART 125 cc, 6-gang, Kali, met aanhangwagen en onderdelen, pr. ƒ 4.000,-. ☎ 045-413568, 9.00-18.00 uur.

In/om de tuin

TUINHUISJES, 25 types, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. reeds v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jaar af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

KINDERKOPPEN alle soorten, goedkoper dan in Ned. Zutendaal 09-32.89.611290.

Vandaag nog modder en zand, morgen groen. GRASZODEN. Jawell Tuincentrum. Telef. 045-256423.

Goedkoopste adres voor aanleg GRASZODEN, ook frezen, beplanting en bestrating. Telef. 045-323178.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen en vlonderplanken. Houthandel Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Telef. 04458-1982.

Baby en Kleuter

Te koop witte zeer ruime COMMODE voor kinderkamer. ☎ 04406-16769.

(Brom)fietsen

Te koop RACEFIETS [...] Vitus, mt. 52, 15 mnd. nw.pr. ƒ 3.700,-, [...] ƒ 1.750,-. ☎ 046-334199.

Te koop Giant MOUNTA[IN] BIKE, stonebreaker, i.g.st[...] jaar oud, prijs ƒ 400,-. T[...] 045-720766 na 18.00 uur.

Giant STONEBREA[KER] 1994 is binnen. Ver[...] voorvork, Shimano [...] groep, 21 speed, ƒ 1.0[...] Huub Arets, Ridderh[of]straat 18, Hoensbroek. [Te]lefoon 045-211893

Te koop Vespa CIAO, zwart, i.z.g.st., met verz[eke]ring. Te bevr. 045-231962.

Te koop MOUNTAINB[IKE] nieuwpr. ƒ 1.345,-, vraa[gprijs] ƒ 575,-, in nw.st. ☎ 0[...] 461930, na 18.00 uur.

Watersport

Vissers opgelet. Nu nie[uwe] visboten, met of zonder [...] juit. Merk: Spectrum, [...]scher, Sea-nymph, v[...] ƒ 3.250,-. Jachtwerf S[...]DERS, Korvetweg 14, 6[...]NE Maastricht. ☎ 043-6330[...]

Vakantie

Oostenrijk-Itali[ë]
Onze succesvolle 8-daags[e] busreizen met excursies [en] half-pension.
Ried-Tirol
vertrek 18/9, prijs slechts ƒ 577,- of
Wagrain-Salzburgerland
vertrek 25/9, prijs slechts ƒ 615,- of
Ridnaun-Zuid-Tirol
vertrek 12/9, 19/9 en 26/9, prijs ƒ 599,-.
Even nog een weekje genieten van deze prachtige najaarsreizen.
Kristal Reizen: Garantie voor een fijne vakantie. Bel 073-131491, gratis reisgids.

Campers

Te koop Mercedes CAM[PER] merk Hymer Mob[il] 540, bwj. '80, pr. ƒ 27.500,- Inruil kleinere auto mogelijk Telef. 046-338473.

FABRIEKS-CAMPER [...] koop, Hijmer-mobiel, van [...] le extra's voorzien, 4-5-per[...]soons, i.z.g.st., bwj. '82, pr. ƒ 40.000,-. Telefoon [...] 19.00 uur 046-753791.

Caravans

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, St[a]tionsstr. 44. ☎ 04408-1251.

EX-VERHUUR caravans [...] met duizenden guldens kor[...]ting, compleet met voortent, [...] reservewiel, gasfles, opstap, enz. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Am[...]stenrade/Hoensbroek. 04492-1870.

Te koop caravan HOBBY '91, Classic 520 TQM, bwj. zeer mooi, met uitritsbare voortent. Telef. 043-437004.

Te k. CHATEAU La Car 330 met tourcar., '86, i.z.g.st grote koelk., kachel, voortent, luifel en reservewiel. Tenelenweg 149, Voerendaal.

Te koop caravan HOBBY Classic bwj. '91, 3-pers. grijs/wit, inter., 045-219068 na 17.00 uur.

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

limburgs dagblad

Presentatoren 28 uur in actie voor nieuwe donateurs

Tv-marathon RTL4 voor Wereld Natuur Fonds

DOOR JAN VAN STIPRIAAN

HILVERSUM – „We zoeken geen eenmalige giften, maar vrienden voor het leven." Volgens Siegfried Woldhek, directeur van het Wereld Natuur Fonds (WNF) heeft de WNF-marathonuitzending van 28 uur die RTL4 voor haar rekening neemt, grote kans van slagen. „Er bestaat een enorme bereidheid bij mensen om iets aan de natuur te doen," zegt Woldhek hoopvol.

● *Een groot aantal presentatoren van de 28 uurs-televisiemarathon 'RTL4 pakt uit voor het WNF'. Van links naar rechts (staande) Irene Moors, Carlo Boszhard, Viola Holt, Ursul de Geer, Henny Huisman, Koos Postema, Catherine Keyl en Loretta Schrijver. Op de voorgrond (zittend) Hans van der Togt, Leontine Ruiters en Henk Terlingen.*
Foto: HENNY MILTENBURG

'RTL4 pakt uit voor het WNF' is een grootschalige televisie-actie voor het WNF, waarvoor vanavond om 20.00 uur het startschot wordt gegeven. Zaterdagavond, tegen de klok van 24.00 uur, eindigt de uitzending. Doel van het programma is om het aantal nieuwe donateurs flink op te krikken (nu heeft het WNF 400.000 donateurs en jeugdleden) onder het motto 'Geef om de natuur, word voor 50 gulden actiedonateur van het Wereld Natuur Fonds'. Als 'opwarmertje' werd gisteren reeds huis-aan-huis een envelop bezorgd ('de brief in deze envelop gaat over uw toekomst', staat erop), waarmee uit de doeken wordt gedaan wat de doelstellingen zijn van het WNF en hoe mensen zich als donateur kunnen opgeven.

Het commerciële station heeft – in samenwerking met het WNF, Joop van den Ende Produkties, John de Mol Produkties, Ivo Niehe Produkties en sponsor VSB Bank – werkelijk alles uit de kast gehaald om zoveel mogelijk mensen 28 uur lang aan RTL4 te binden, teneinde de tv-actie zo'n groot mogelijke kans van slagen te geven. Iedereen die maar een beetje bekend is van RTL4, is opgetrommeld om zijn of haar aandeel te leveren: Loretta Schrijver, André van Duin, Koos Postema, Ron Brandsteder, Henny Huisman, Catherine Keijl, Ursul de Geer, Irene Moors, Caroline Tensen, Viola Holt en Hans van der Togt.

Henk Terlingen, tot voor kort GPD-tv-criticus, beleeft zijn primeur voor RTL4. Hij presenteert vanaf ongeveer 23.30 uur zaterdagavond een talkshow. De gesprekken worden afgewisseld door reportages die enkele RTL-4-coryfeeën in het buitenland hebben gemaakt. Loretta Schrijver reisde naar Hawaii voor een reportage over de moord op dolfijnen, Catherine Keijl bericht over de Afrikaanse witte neushoorn en Ursul de Geer interviewde 'dierenminnares' Brigitte Bardot in Parijs.

Eigentijds

„We proberen niet de Open Het Dorp-actie van Mies Bouwman destijds voor de Avro te evenaren," licht programmadirecteur Bert van der Veer van RTL4 toe. „Die tijd is voorbij. De actie voor het WNF zal een eigentijdser karakter hebben."

RTL4 pakt uit voor het WNF ziet er dan ook geheel anders uit. Een deel van de 'alledaagse' programmering gaat gewoon door, maar is in verband met de actie aangepast of geïntegreerd. Dat geldt voor programma's als bij voorbeeld Telekids, Wie ben ik?, de 5 Uur Show, Het spijt me, Vrienden voor het leven en Ooggetuige, waarin onder andere een interview met prins Bernhard is opgenomen.

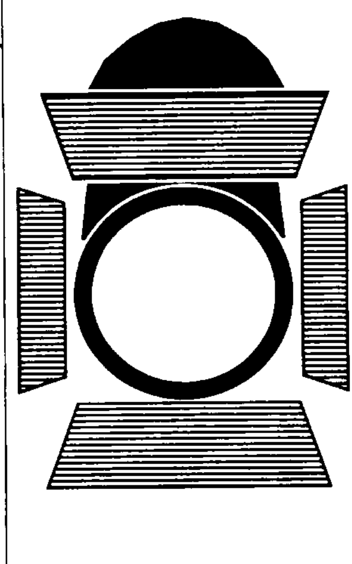
Het spits van de marathon-uitzending wordt afgebeten door de 'giganten', zoals Van der Veer ze omschrijft, Koos Postema en André van Duin. In een drie kwartier durend programma maakt het tweetal duidelijk waarom het volgens de optiek van het WNF nodig is om de organisatie financieel te steunen. Dat gebeurt onder andere aan de hand van beelden van dieren (olifant, pandabeer, bever, neushoorn, gorilla etc. etc.) die al dan niet met uitsterven worden bedreigd.

Actieblokken

In 24 speciale, circa 10 minuten durende actieblokken (het 'WNF-actie-eiland') is André van Duin te zien als Wout Regenwoud, die vanaf een onbewoond eiland de 28 uur durende marathon-uitzending volgt. Van Duin ontvangt op zijn eiland veel RTL4-sterren, maar daarnaast ook mensen als Ed Nijpels en andere (internationale) gasten. De actieblokken vormen een soort rode draad van het programma. Elk blok staat in het teken van een bepaald dier. Intussen speelt, tijdens elk actieblok, Hans van der Togt met kersverse donateurs telefonisch het Rad van Fortuin.

In de komende nacht, van vrijdag op zaterdag, aansluitend aan de talkshow van Henk Terlingen, volgt de film Mountains of the moon over een ontdekkingsreis die begint bij de bronnen van de Nijl. Daarna staat The call of the wind geprogrammeerd. Charlton Heston speelt daarin een goudzoeker. Verder toont RTL4 zaterdagochtend even na 6.00 uur hoogtepunten uit het werk van de natuurfilmer Jacques Cousteau. Aansluitend, om 7.00 uur, begint Telekids. Presentatrice Irene Moors ontvangt onder andere WNF-jeugdleden, terwijl de speciale Vraag maar raak-gast André van Duin is. Tijdens Telekids, dat duurt tot 12.00 uur 's middags, staat ook het WNF-actie-eiland geprogrammeerd. Een aantal acteurs van Goede Tijden, Slechte Tijden zal daarbij aanwezig zijn.

En over Goede Tijden, Slechte Tijden gesproken: dat is het enige programma (afgezien van het nieuws natuurlijk), dat niet is herschreven. „Dat was net iets te lastig om te integreren," zegt Van der Veer.

Wienerfestival voor vierde maal in de Rodahal

Harmonica Treffen opnieuw in Kerkrade

KERKRADE – Zaterdag 2 oktober wordt in de Kerkraadse Rodahal voor de vierde maal het Internationaal Harmonica Treffen gehouden. Harmonicaspelers uit Slovenië, Oostenrijk, Nederland en Italië zorgen dan voor een avondvullend muziekprogramma. In de afgelopen jaren werd dit zogeheten 'Wienerfestival' door ruim 1300 mensen bezocht. Reden voor de organisatoren om van dit muzikale feest een jaarlijkse treffen te maken.

De ensembles die reeds in de volksmuziek een vaste plek hebben verworven, maar ook de jonge talenten die naar de Rodahal komen zijn Zoran Zorko (Slovenië), Trio Svetlin (Slovenië), Schlossbichl Buam (Oostenrijk), Kreuzbichl Buam (Oostenrijk), Bad Zeller Spitzbuam (Oostenrijk), Die Anselthaler (Nederland), Mergelländer Buben en Anita (Nederland) en Heinold Gasser (Italië).

Hits

De Oostenrijkse formatie Kreuzbichl Buam uit Wattens in Tirol scoort reeds jaren hits. Met nummers als Ein kloanes Engerl, Mei Kloane Frau en Wir feiern Hochzeit behaalden zij de eerste plaats in de Volkstümliche Hitparade. De groep is ook regelmatig te gast in tv-programma's.

Zoran Zorka won in 1992 'Der goldene Harmonika', een internationaal concours waaraan de meest getalenteerde harmonicaspelers deelnemen. Zorka, die inmiddels muzikale versterking heeft gekregen van twee muzikanten en een zangeres, was ook vorig jaar op het Harmonica Treffen in Kerkrade.

De Bad Zeller Spitzbuam hebben reeds geruime tijd hun sporen verdiend met hun veelvuldige hoge noteringen in diverse hitparades.

Jeugd

Het Trio Svetlin wordt gezien als nieuw talent in het genre van de Volkstümliche muziek. De drie broers hebben ondanks hun jeugdige leeftijd (19, 17 en 15 jaar) reeds met succes een cd uitgebracht. Zij zijn opgeleid door de meest bekende harmonicaspeler van Slovenië, Milan (Ensemble Michelik).

De Limburgse Mergelländer Buben spelen inmiddels zo'n acht jaar Oberkrainer muziek. Begin dit jaar kwam zangeres Anita Bonnema deze formatie versterken.

Steierisch

Die Anselthaler bestaan uit vier muzikanten wier repertoire sedert hun oprichting in 1978 hoofdzakelijk bestaat uit zogenaamde Steierische oftewel diatonische harmonicamuziek.

In de Volkstümliche hitparade van de BRF stond het orkest met de titel 'Fröhlich beim Wein' maar liefst vier weken op de eerste plaats.

Kaarten in voorverkoop (ƒ 32,50) zijn o.a. verkrijgbaar aan de kassa van het Kerkraadse Wijngrachttheater en bij alle VVV-bespreekbureaus.

● *Van Kooten en De Bie: 'Na vijf seizoenen Keek op de Week een andere doelgroep aanspreken'.*
Foto: KIPPA

Van Kooten en De Bie als 'Krasse Knarren'

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Na vijf seizoenen van Keek op de Week willen Kees van Kooten en Wim de Bie op VPRO-televisie een 'andere doelgroep aanspreken'. Met ingang van 3 oktober komen zij met 'Krasse Knarren'. Dit programma zal eens per veertien dagen op zondagavond rond negen uur zijn te zien.

Het is geen live-uitzending, hoewel de inhoud blijft gestoeld op de actualiteit. Het besluit om na 112 uitzendingen van Keek op de Week met iets anders te komen, staat volgens de VPRO los van het feit dat er nu op zondagavond op Nederland 3 geen NOS-Journaal meer is, zodat inhaken op de actualiteit, zoals gebruikelijk was, lastiger zou zijn.

Van Kooten en De Bie, die respectievelijk 52 en 54 jaar zijn, verklaren dat zij steeds vaker werden geconfronteerd met generatiegenoten, die zich in het VPRO-programmapakket maar moeilijk konden vinden.

„Enerzijds valt er voor de allerjongsten volop te genieten, maar anderzijds voelen veel bejaarde kijkers zich steeds minder thuis voor de buis. Wanneer wij de uitval op de arbeidsmarkt beschouwen, is het wellicht zinniger in plaats van bejaarden over verjaarden te spreken.
Een 34-jarige, die noodgedwongen moet gaan zitten vutten, een vrouw van 45, die zich nog onmogelijk kan vereenzelvigen met het 'jonge ding' uit de shampoo-reclame; voor deze groep kijkers wil 'Krasse Knarren' een spiegelende uitlaat zijn."

Jan van den Bosch: 'In Amerika is het niet verkeerd om te geloven'

Nieuwe serie tv-portretten bij de Evangelische Omroep

DOOR SUSANNE VAN VELZEN

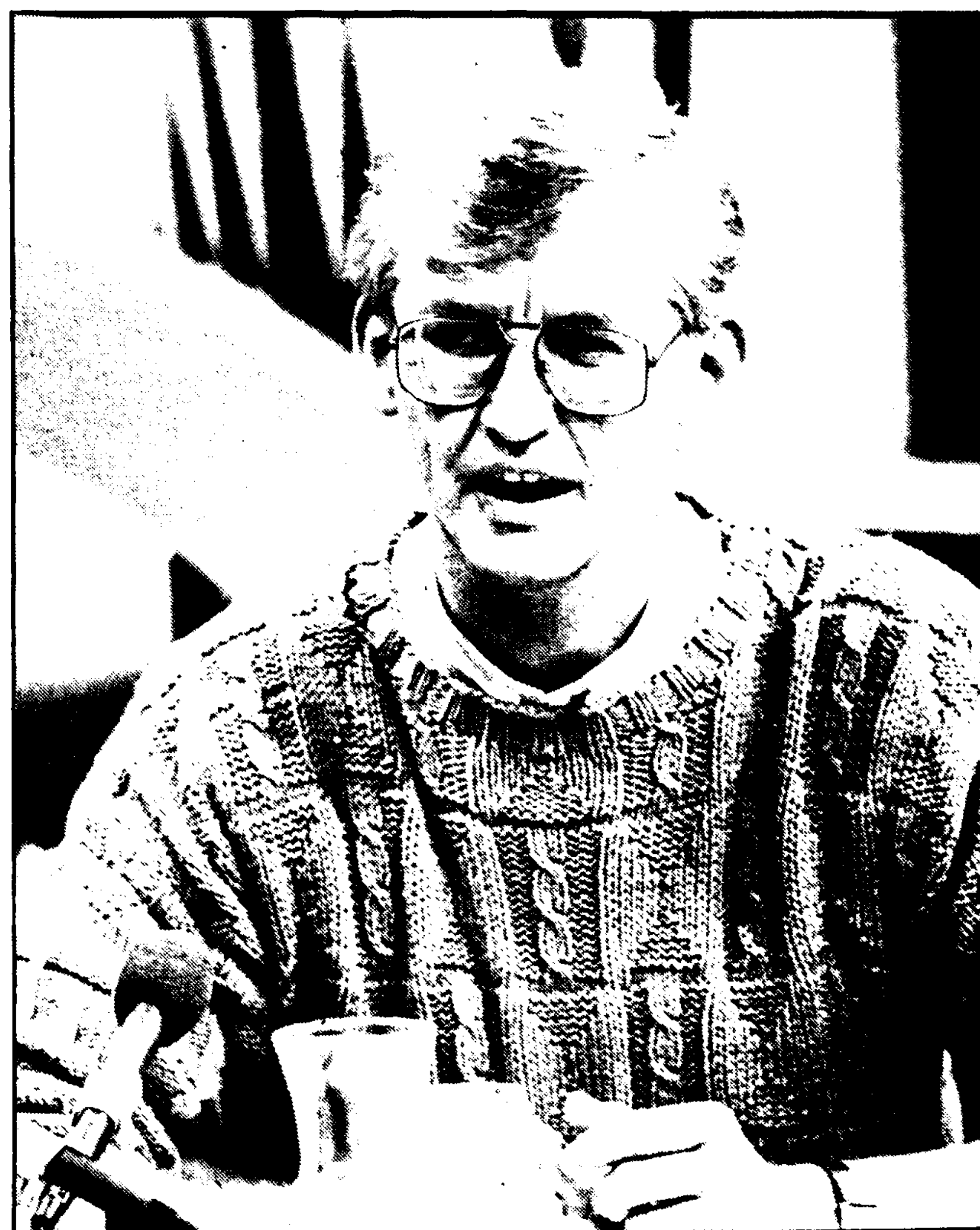
HILVERSUM – Over een paar dagen vertrekt hij naar Amerika. Kort daarna staat Colombia op het programma en in november neemt hij het vliegtuig richting China. Het mag haast een wonder heten dat programmamaker Jan van den Bosch een paar weken in Nederland is en tijd heeft voor een interview. Ruim vijf maanden per jaar zwerft hij over de hele wereld om portretten te maken van bijzondere mensen voor de EO-serie Overal en Nergens.

De serie gaat zaterdag om 22.28 uur via Nederland 2 het derde seizoen in. Zeventien nieuwe portretten van mensen, die gemeen hebben dat ze gelovig zijn en iets positiefs doen met hun leven, staan geprogrammeerd op de late avond. Jan van den Bosch maakt de afleveringen inmiddels in eigen huis. Begin dit jaar verliet hij de Evangelische Omroep om zijn eigen produktiebedrijf, The Company Media Produkties, op te richten.

„Ik was toe aan een nieuwe uitdaging. Ik ben gek op avontuur. Wekenlang achter mijn bureau zitten is niets voor mij. Vrijheid heb ik nodig. De vrijheid om interessante mensen te ontmoeten. Een vlinder van God," zo omschrijft Jan van den Bosch zichzelf. „Ik voel me geen echte journalist. Zeker niet als ik die Amerikaanse snelle jongens zie staan voordat ze live de lucht ingaan. Nog snel de haren kammen en de stropdas recht."

Middelpunt

Zijn bureau op de vijfde verdieping van het Mediacentrum in Hilversum lijkt even het middelpunt van de wereld. Rusland aan de telefoon, met de uitnodiging om naar een bijeenkomst van het kozakkenkorps in Wladiwostok te komen. Een fax van ontwikkelingswerker Bruce Olsson uit Colombia waarin Jan van den Bosch welkom geheten wordt bij de Motilones-Indianen in de jungle. Indianenleider Kaymiyokba wijst er in de fax wel op dat 'elke vreemdeling die naar het gebied komt, kans loopt om door rebellen ontvoerd te worden'. „Het is rond. We gaan daar filmen en krijgen 300 Indianen mee die ons beschermen," vertelt Van den Bosch zichtbaar trots.

● *Jan van den Bosch: „Ik was toe aan een nieuwe uitdaging."*

Aan het plafond in zijn werkkamer hangen kleurige slingers. Een verrassing van zijn collega's ter ere van zijn verjaardag. Er is ook taart. Geen verjaardagstaart, maar een bedankje van een Hilversums opvanghuis van het Leger des Heils voor terminale patiënten. Van den Bosch heeft ze een rondleiding gegeven op het mediacentrum. Hij steekt graag tijd in de medemens.

„Op het moment dat ik geen tijd meer zou hebben om mensen te leren kennen voordat ik ze film, stop ik ermee. Ik wil niet een camera onder hun neus duwen, het verhaal eruit trekken en wegwezen. Mijn interesse gaat vooral uit naar het wezen van de mensen, hun geestelijke achtergrond. Wat motiveert mensen? Dat wil in de programma's naar voren laten komen." „Het programma is een aantal jaren geleden toevallig geboren. Door een technisch probleem kon een uitzending van het Ronduit Club Magazine niet in de studio opgenomen worden. We zijn toen met de camera naar Amsterdam afgereisd om jongeren op straat te interviewen. Op de Zeedijk lag een Antilliaanse jongen helemaal stoned tegen een geveltje. we stelden hem een paar vragen en zijn hem de hele dag gaan volgen," herinnert Van den Bosch zich.

De programmamaker heeft inmiddels ruim 120 landen bezocht. Overal weet hij bijzondere types op te duiken. Voorwaarde is wel dat ze gelovig zijn. Ze hoeven niet zwaargelovig te zijn, als ze maar geloven, luidt de opdracht van de Evangelische Omroep. Overal en Nergens valt bij de omroep in de categorie verkondigende programma's. „Het is wel eens jammer dat de personen per se gelovig moeten zijn," geeft Van den Bosch toe. „Soms ontmoet ik interessante mensen die heel geschikt zijn voor een portret maar toch afvallen omdat ze niet geloven."

In Amerika zitten voor de Overal en Nergens-serie de meest interessante types, vertelt Van den Bosch. „Ze zijn heel mediagevoelig. Ze schrikken niet van de camera en ze zijn religieus. In Amerika zijn geloof en maatschappelijk leven veel meer met elkaar verweven dan in Nederland. Ik kom uit een milieu waarin de kerk iets voor ons was en de bioscoop en het theater voor anderen. In Amerika gaat dat samen. Daar is het niet verkeerd om gelovig te zijn."
Hij verwijst naar de jonge acteur Kirk Cameron van de serie Growing Pains. Die reist in Amerika met zijn vrouw langs scholen om onder meer te vertellen dat sex voor het huwelijk niet goed is. „In Nederland zou een acteur uitgelachen worden als hij dat deed."
De portretten van Jan van den Bosch krijgen zowel in binnen- als buitenland erkenning. Zijn programma Vuilnisvat New York over Mother Jean die daklozen opneemt, was afgelopen jaar één van de drie genomineerden voor de J.B. Broekszprijs van de Vara. In Amerika, waar enkele portretten zijn uitgezonden, is hij onderscheiden voor zijn aflevering Operation Smile over een Amerikaanse chirurg die in Azië kinderen met een hazelip opereerde.
In het reisschema van Jan van den Bosch staan de komende tijd ontmoetingen met bekende wereldburgers gepland. Moeder Teresa heeft een interview toegezegd en de oud-vice-president van de VS, Dan Quale, wil ook voor zijn camera verschijnen. Oliver North, voormalig staflid van het Witte Huis en hoofdrolspeler in de Irangate-affaire, had Van den Bosch graag geportretteerd, maar de EO wil hem niet. „Hij heeft teveel verkeerde dingen gedaan."

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling
M 249/35-93

Overeenkomstig het besluit Jaarrekening Ziekenhuisvoorzieningen 1984 ligt in het Gouvernement van Limburg, bibliotheek, ter inzage de jaarrekeningen 1992 met de daarbijbehorende accountantsverklaringen van:
- Sichting Samenwerkende Revalidatiecentra Limburg, Hoensbroek
- Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg
- Stichting St. Anna te Heel
- Stichting Maria Auxiliatrix te Venlo
- Stichting Rode Kruis Bloedbank Noord-Limburg te Venlo

BBZ
Stichting Bureau voor Belgische Zaken
De sociale verzekering betreffende

ZITDAGEN VOOR BELGISCHE EN NEDERLANDSE GRENSARBEIDERS BIJ HET ARBEIDSBUREAU

Het Bureau voor Belgische Zaken te Breda komt iedere **eerste** en **derde** vrijdag van de maand naar Maastricht. Medewerkers van het Bureau voor Belgische Zaken zijn dan aanwezig om informatie te geven op sociaal verzekeringsgebied aan mensen die vanuit Nederland in België en vanuit België naar Nederland gaan werken of ondernemen of dit reeds doen.

Ook ex-pendelaars kunnen hun problemen voorleggen.

Vanaf 1993 wordt dit spreekuur **niet meer** gehouden bij de Sociale Verzekeringsbank in het MECC maar bij:

HET ARBEIDSBUREAU OP HET ADRES HET BAT 12A, MAASTRICHT.

In de maand september kunt u **terecht op vrijdag 3 september en vrijdag 17 september van 10.00 tot 14.00 uur.** D1358

Nederland 1

KRO
07.00 Journaal.
07.07 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma. Met om:
07.07 Pluizerd. Animatieserie.
07.33 Breakfast club.
08.00 Journaal.
08.07 Boggle. Spelprogramma.
08.33 I love Lucy. Comedyserie.
09.00 Journaal.
09.07 Wijnwereld Spaanse wijnen. Afl. 4: Rioja. (herh.).
09.32 Het grote dierenrijk. (herh.).
10.00 Total work out. Lichaamstraining.
10.15 Dynasty. Amer. serie. Afl.2.
11.00 Masters of beauty, 6-delige documentaireserie over de wereld van schoonheid. Afl.1 : Benetton. (herh.).
11.25 (TT) Reis om de wereld. Serie reisverslagen. Afl.1. (herh.).
11.55 Classic cartoons.
12.00 De Spaanse erfenis. Afl. 1.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 Rode wangen. Kinderprogram.
13.33 (TT) Twee voor twaalf. Quiz.
14.11 Museumschatten. (herh.).
14.17 (TT) Lingo. Spelprogr. (herh.).
14.40 (TT) Zeg 'ns Aaa. (herh.).
15.05 Zappelin. Reportages. (herh.).
16.00 (TT) Journaal.
16.06 Circus van morgen. (herh.).
16.36 Maria Callas, een portret.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogram.
18.32 Flipper. Amerikaanse jeugdserie. Afl.: Heldenrol voor Bud.
19.00 Tekenfilmfestival.
19.06 Star trek: The next generation. Afl.: Unnatural selection.
20.00 (TT) Journaal.
20.25 Emma, queen of the south seas, 4-delige miniserie. Afl.3.
21.20 (TT) Van Kenia naar Kaapstad. Documentaireserie waarin Aad van den Heuvel per auto 17.000 km door Afrika aflegt. Afl.5 : Zimbabwe.
21.55 The Saint. Engelse misdaadserie. Afl.: De val.
22.48 Katharsis. Discussieprogramma. Vandaag over wantoestanden in de zwakzinnigenzorg. (herh.).
23.26 Open Amerikaanse tenniskampioenschappen. Rechtstreeks.
00.45-00.50 Journaal.

Nederland 2

TROS
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 De verlaten mijn (Golden soak), 6-delige serie. Afl.1. Bron:Naar het gelijknamige boek van Hammond Innes. (herh.).
17.01 Safari rond de wereld (World safari), documentaireserie. Afl.2.
17.44 Exclusive sports. Sportmagazine. Vandaag: De bungy jump.
17.56 Tv-dokter.
18.00 Journaal.
18.21 Kids for animals, 6-delige serie over jeugdleden van de dierenbescherming. Afl.4.
18.51 The Elite (The E.l.i.t.e.). Amerikaanse misdaadserie. Afl.1. De Elite, een groep wetenschappers, heeft zich ten doel gesteld milieuschandalen aan de kaak te stellen. De Elite stelt alles in het werk om het milieu op onze aardbol te bewaren en zal niets nalaten om haar doel te bereiken. (herh.).
19.47 'Allo 'allo. Engelse comedyserie. Afl.2. (herh.).
20.25 De Strauss dynastie (Strauss dynasty), 6-delige miniserie van Marvin J. Chomsky. Afl.4. Schani wordt ziek en de twee andere zoons Pepi en Edi moeten hem van Anna nu vervangen. Wanneer Schani herstelt vieren de broers triomfen in heel Europa. Door de connecties van Jetti kan Schani echter solliciteren als Keizerlijk Hof Componist.
22.07 (TT) TV Masqué. Serie ontmoetingen met bijzondere, onbekende Nederlanders. Afl.2. (herh.).
23.00 In the heat of the night. Amer. politieserie. Afl.11: A step removed.
23.50 Believed violent. Speelfilm van Georges Lautner. Detective Tom Lepski onderzoekt een moord op een onbekende vrouw, maar moet tegen zijn zin de ontvoering van een wereldberoemde geleerde onderzoeken. Lepski komt echter tot de ontdekking dat de moord en de ontvoering met elkaar in verband staan.
01.20-01.25 Journaal.

Nederland 3

NOS/Vara
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.30 Open Amerikaanse tenniskampioenschappen. Samenvatting.
18.00 Journaal.
18.15 Metselen aan jongeren, 4-delige serie Werken-aan-werk-films over de zorgsector. Afl.3. (herh.).
18.45 Uitzending politieke partijen: PvdA.
18.53 (TT) Lingo. Spelprogramma. Presentatie: Francois Boulangé.
19.23 Theater in duistere tijden. Documentaire over het toneel tijdens de Tweede Wereldoorlog in Nederland.
20.16 Een zwarte Pool. Tv-bewerking van deze tragi-komedie van Karst Woudstra. Met: Diane Lensink, Herman Gilis, Elja Pelgrom, e.a. Afl.6. Seiffert en Lily hebben een etentje met Seifferts beste vriend Daan en zijn vrouw Marquérite. Door de aanwezigheid van de Poolse student Zygmynt verloopt de avond niet bepaald gladjes.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal.
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen.
23.00 Trekking dagelijkse lotto.
23.01 De natuurlijke ruimte. Documentaire over de Nederlandse architecten Dom H. van der Laan en Tom Alberts, die ogenschijnlijk vanuit volkomen tegengestelde principes werken, maar in feite twee aspecten van hetzelfde grondprincipe vertegenwoordigen. De relatie tussen de mens en de natuur komt van alle kunsten het meeste tot uitdrukking in de bouwkunst. De relatie tussen natuur en architectuur is dan ook het interessantste aspect van de bouwkunst. Dit en het ideaal van twee architecten, die deze relatie tussen kunst en natuur in hun bouwwerken willen uitdrukken, maar hierover verschillende opvattingen hebben, is het onderwerp van deze documentaire.
00.06-00.11 Nieuws voor doven.

RTL4

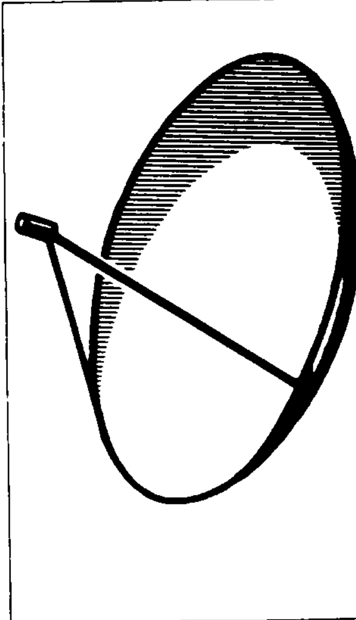
06.00 Hei elei kuck elei.
06.30 RTL Classique,
07.00, 07.30, 8.30 en 09.00 Nieuws.
07.05 Scooby Doo.
07.35 Yogi Bear.
08.00 Nieuws.
08.05 The bold & the beautiful. herh.
08.35 Santa Barbara. Soap. (herh.).
09.10 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
09.35 Secrets. Amer. serie. (herh.).
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Sons & daughters. (herh.).
11.15 The famous Teddy Z. Serie.
11.45 RTL Shop. RTL club shopping.
11.55 Clip van de dag.
12.00 Telekids. Kinderprogramma.
13.00 Love boat. Amer. serie. (herh.).
13.45 Showtime. (herh.).
14.20 Ooggetuige. (herh.).
15.05 General Hospital. Soapserie.
15.50 RTL shop. RTL club shopping.
16.00 Santa Barbara. Amer. soap.
16.25 The Oprah Winfrey show.
17.10 Love boat. Amer. serie. (herh.).
18.00 Zes uur nieuws.
18.20 RTL club.
18.35 The bold & the beautiful.
19.00 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
19.30 Avondnieuws.
20.00 De Jaap Aap Wereld Natuurfonds Show. Unieke televisiemarathon: RTL 4 pakt uit voor het WNF, 28 uur televisie waarin het werk van het WNF centraal staat.
20.45 Actieblok WNF.
21.05 Soundmix show.
22.35 Actieblok WNF.
23.00 Talkshow.
23.25 Actieblok WNF.
23.35 Talkshow. Vervolg van 22.50.
23.55 Actieblok WNF.
00.15 Soundmix show.
00.30 Nieuws en weer.
00.45 Actieblok WNF.
01.00 Talkshow. Vervolg van 22.50.
01.20 Actieblok WNF.
01.30 Mountains of the moon Film.
02.35 Actieblok WNF.
02.50 Mountains of the moon. Afl.2.
04.00 Actieblok WNF.
04.15 The call of the wild. Speelfilm.
05.55 Actieblok WNF.
06.10 Jaques Cousteau. Serie.
06.45-07.00 Actieblok WNF.

België/TV 1

17.00 William Tell, 24-delige Amer.-Franse jeugdserie. Afl. 4: De wreker.
17.30 Prins Valiant (The legend of Prince Valiant), Amerikaanse tekenfilmserie. Afl. 21: The guardian.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.246.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Afl.762.
18.35 Top Score. Spelprogramma.
19.03 Buren (Neighbours). Afl.1187.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 De paradijsvogels, Belgische serie. Afl.1. Leiedonck, 1926.
20.50 Weekendfilm: Terug naar school (Les cahiers bleus). Franse-Duitse tv-film van Serge Leroy. De middelbare school in een pitoresk dorpje in midden-Frankrijk krijgt een nieuwe lerares, Odile Langlois. Vanaf de eerste les steelt ze de harten van alle leerlingen, maar collega's en ouders staan vijandig tegenover haar nieuwe lesmethodes. Odile krijgt het in het dorp steeds moeilijker, maar de leerlingen steunen haar. Aansl.: Paardenkoersen.
22.30 Vandaag en sport.
22.55 Computerspelletjes (The one game), 4-delige Engelse miniserie van Mike Varda. Afl. 3: Sunday.
23.50-23.55 Coda. Stefan Hertmans leest voor uit eigen werk. Vandaag: Zomer.

België/TV 2

18.20 Mexico, 4-delige documentaireserie over de geschiedenis van Mexico. Afl.4. Na de val van het Aztekenrijk begint de totale kolonisatie. De gevolgen hiervan zijn tot op de dag van vandaag merkbaar in de Mexicaanse samenleving.
18.50 Journaal.
19.00 Sport extra. Atletiek: Memorial Ivo Van Damme vanuit Brussel.
22.15-00.15 URGA. Frans-Russische speelfilm.

België/RTBF 1

16.42 Vacaturebank. **17.00** Nouba nouba. Kinderprogramma met tekenfilms en series. **18.00** Clémence Aletti, 5-delige serie. Afl.5. **18.50** Monsieur Belvedere. Serie. Afl.: L'ami de Wesley. **19.15** Clip dynam'hit. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.10** Les meilleurs moments de bon week-end. Amusementsprogramma. **21.05** Comment se débarrasser de son patron (Nine to five). Amerikaanse komedie uit 1980. Met: Jane Fonda, Dolly Parton e.a. **22.55** Dites-moi. Serie portretten. Weerbericht en laatste nieuws. **00.10-00.15** 24 H sur les marchés. Beursberichten.

België/Télé 21

19.00 Atletiek. IAAF Grand-Prix wedstrijd Ivo van Damme Memorial in het kader van de Golden 4 vanuit het Heyzel-stadion. **22.15-22.50** Nieuws, weerbericht en beursberichten.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** Mancuso FBI. Serie. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** La grande conquista. Speelfilm. **16.15** Miss Italia. Speelfilm. **18.00** Nieuws en verkeersberichten. Aansl.: Appuntamento al cinema. **18.15** Tentoonstelling. **19.00** Atletiek uit Brussel. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 Sport. **20.40** Miss Italia 1993. **23.00** Nieuws. **23.05** Speciale TG 1. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** Venezia Cinema '93. **01.00** Mezzanotte e dintorni. **01.30** Il tulipani di Haarlem. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogram.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.40** Weerbericht. **12.45** Nieuws. **13.05** Peau de banane. Canadese serie. (herh.). **13.40** Lance et compte, 13-delige serie. (herh.). **14.30** L'école des fans. (herh.). **15.10** Beau et chaud. Gevarieerd zomerprogr. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. Gev. magazine met internationale actualiteiten. **16.30** 40x à l'ombre. Amusementsprogr. **18.30** Nieuws. **19.00** Arabisch persoverzicht. **19.05** Le jeu des dictionnaires. Spelprogr. **19.25** Clin d'oeil. **19.30** Nieuws. **20.00** Au nom de la loi. Magazine met reportages. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Taratata. Amusementsprogr. **22.55** Le point de la médecine. Vandaag: Onderzoek naar afwijkingen van de foetus. **00.05** Nieuws. **00.30** Médiasud. Actualiteitenmagazine. **00.40** Dossier justice. Serie rechtzaken. Vandaag: L'affaire Christie Evans. **01.20** La chance aux chansons. **01.50** La route des vacances. Toeristisch magazine. **02.20** Vision 5. **02.35** 40x à l'ombre. Amusementsprogr. (herh.). **04.35** Questions pour un champion. **05.00** Au nom de la loi. Magazine met reportages. (herh.).

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Gravedale high. **10.35** Tricks 'n' tracks. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.25** Lassie. **11.50** T 'n' T. **12.00** nws. **12.05** The High Chaparral. **12.50** The history man. **13.00** nws. **13.05** King of the road revisited. **13.30** Pebble Mill encore. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** The flying doctors. **16.00** The way of the lakes. **16.25** Lifeline. **16.35** Natuurfilm over de Amer. adelaar. **17.05** Animal heroes.

17.10 Babar. **17.30** Summer with Selik, documentaireserie. **18.00** Newsround. **18.10** Archer's goon. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Dad's army. **21.30** Modemagazine. **21.00** Bruce Forsyth's generation game. **22.00** nws. **22.30** 48 Hrs. Amer. thriller uit 1982. **00.05** Carry on camping. Engelse komedie uit 1969. **01.30-01.35** Weerbericht.

BBC 2

07.45 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Ghostwriter. **09.45** The collectors. **10.00** ■ Miracles for sale. Amer. speelfilm uit 1939. **11.10** ■ Busy bodies. Amer. slapstick. **11.30** ■ Beau chumps. Amer. slapstick. **12.05** ■ Anne of Windy Poplars. Amer. speelfilm uit 1940. **13.30** Reportage over N.O.-Brazilië. **14.20** Joshua Jones. **14.30** Puppydog tales. **14.35** Discovering birds. **15.00** nws. Aansl.: Jumpcuts. (herh.). **15.10** Reportage over de geschiedenis van de mummy. **16.00** nws. Aansl.: Safe passage. **16.50** nws. **17.00** ■ Flame of the Barbary Coast. Amer. speelfilm uit 1945. **18.30** Going for gold. Vandaag over de kansen van Manchester om in het jaar 2000 de stad te worden, alwaar de O.S. zullen worden gehouden. **19.00** At gunpoint. Amer. speelfilm uit 1955. **20.20** Parenthood. Amer. serie. **20.45** What the papers say. **21.00** All black. **21.30** Gardeners' world. **22.00** Alas Smith and Jones. **22.30** Off the wall. **23.30** Newsnight. **00.20** Popconcert van Iron Maiden. **01.50-03.10** Leningrad Cowboys go America. Roadmovie uit 1988.

Eurosport

08.00 Atletiek. IAAF Grand Prix. Onder voorbehoud. **08.30** Aerobics. **09.00** Roeien. WK. (herh.). **10.00** Surfen. (herh.). **10.30** Mountainbiking. (herh.). **11.00** Voetbal. Voorwedstrijden Europa Cup. (herh.). **13.00** Basketbal. Onder voorbehoud live. **14.30** NBA Action. **15.00** Kunstrijden op de schaats. **17.00** Voetbal. PSV-Jeugdtoernooi. **18.00** Voetbal. Vervolg. **19.00** Moto. Motorsportmagazine. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Int. motorsport. **21.00** Basketbal. Onder voorbehoud live. **22.30** Boksen. **00.00** Autosport. Formule 3000. (herh.). **01.00** Autosport. DTM-wedstrijd. **01.30-02.00** Eurosportnews.

Duitsland 1

05.55 JOYrobic. Ochtendgymnastiek.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 Heute.
09.03 Dallas. Afl.: Hiebe und Liebe.
09.45 JOYrobic. Fitness. Afl.17.
10.00 Heute.
10.03 Die Strasse der Achttausender, documentaireserie. Afl. 1.
10.45 IFA-Visionen. Nieuws van de Funkausstellung. Vanaf de IFA.
11.00 Heute.
11.03 Diese vitale Wut. Italiaanse speelfilm. Met: Rutger Hauer, Nastassja Kinski, Peter O'Toole e.a. (herh.).
12.45 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 ZDF-Mittagsmagazin. Met heute. Vanaf de IFA in Berlijn.
14.00 ARD-Sport-Treff. Vanaf IFA.
15.00 Tagesschau.
15.03 3 um 3. Showprogr. Vanaf IFA.
17.00 Tagesschau.
17.05 Punkt 5 - Länderreport.
17.15 Passt... Spelprogramma.
17.40 Regionale informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 en 18.00 Auf Achse, serie. Afl: Ulli.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 Marienhof, serie. Afl: Georgette auf Achse.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Wenn Ludwig ins Manöver zieht. Duitse speelfilm uit 1967.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Die Route des Bären. Reportage van een reis door het gebied van de Tjsoektsjen van Rusland naar Amerika.
22.30 Tagesthemen. Met Bericht aus Bonn.
23.00 Sportschau. Sportmagazine. Met Bundesliga-voetbal en atletiek, de Golden-Four-Meeting te Brussel.
23.55 ■ Lenny. Amerikaanse speelfilm uit 1974. Met onder andere Dustin Hoffman.
01.45 Tagesschau.
01.50 Miami Vice. Amerikaanse politieserie.
02.35-02.40 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Kleine Stücke für Bläser. Afl.: 3 Stücke aus dem Divertimento von Malcolm Arnold.

Duitsland 2

05.55 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
14.00 Nachbarn. Magazine voor buitenlanders en Duitsers.
14.30 Kaum zu glauben. Show.
15.00 Heute.
15.03 Moment mal spezial. Quiz over de IFA. Vanaf de IFA in Berlijn.
15.20 ZDF-Glückstelefon.
15.25 Tödliches Geheimnis, 4-delige tv-film van Herbert Wise. Afl.1.
17.00 Heute, sport en weerbericht.
17.15 Länderjournal. Vanaf IFA. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.55 Ein Heim für Tiere. Duitse serie. Afl.: Frau Stenzels Testament.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Immer wieder Sonntag. Duitse serie. Afl.: Das liebe Geld.
20.15 (TT) Der Alte. Duitse politieserie. Afl.: Alles umsonst...
21.15 Die Reportage: Der Krieg ist in uns. Reportage over de invloed die de oorlog in het voormalige Joegoslavië heeft op de relaties tussen de in Duitsland wonende Kroaten, Serviërs en Bosnische moslims. Hoewel velen van hen al tientallen jaren in Duitsland wonen of er zelfs geboren zijn, groeit ook hier de haat tussen de verschillende groeperingen, mede door de toevloed van vluchtelingen.
21.45 heute-journal.
22.15 Die Didi-Show. Humor en sketches van en met Dieter Hallervorden. Gast: Hans-Dietrich Genscher en Tony Marshall.
22.45 Die Sport-Reportage. Sportprogramma met o.a. tennis: US Open in New York; atletiek: Grand Prix.
23.00 Prince: Purple Rain. Amerikaanse speelfilm uit 1983. De jonge muzikant The Kid droomt ervan ooit met zijn band The Revolution door te breken. In de club waar zijn optredens steeds minder publiek trekken, ontmoet hij Apollonia. Hoewel er wel meteen een vonk tussen de twee overslaat, houdt Kids arrogantie een relatie tegen.
00.45 Heute.
00.50-01.35 Lost in Music. Muziekmagazine over verschillende muziekstijlen. Vandaag over het massafenomeen house-party.

Duitsland 3 West

08.15 Sport treiben, fit bleiben. . **08.30** Cursus bedrijfseconomie. **09.00** Gespannt auf... (herh.). **10.00** Schooltv. **12.00** Das Recht zu lieben. Soapserie. Afl.84. **12.25** Programmvorschau. **12.30** Linie K. **13.15** Menschen Hautnah. **13.45** Metros dieser Welt: Paris. **14.00** West 3 Aktuell. **14.05** Hit-Clip. Afl.63. **14.30** Bibliothek der Sachgeschichten. Afl. 1. **15.00** FensterPlatz. **16.00** Vrijetijdsmagazine. **16.30** Cursus bedrijfseconomie. **17.00** Sesamstrasse. **17.30** Kein Tag wie jeder andere. Aansl.: Vorsicht: Kinder aus der Kiste. **18.00** West 3 Aktuell. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Rückblende. Afl.: Vor 30 Jahren. **18.43** Progr.-overzicht. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.20** Fensterprogr. der Landesstudios. **19.40** West 3 Aktuell. **19.45** Bananas. Afl.8. **20.15** Westpol. **21.00** West 3 Aktuell. **21.15** Lustfaktor 10. **22.00** Hinsehen - Zuhören - Einmischen. Discussieprogr. **23.00** Rocklife special: Direkt ins Blut. **00.30** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.15 Ochtendgym. **08.30** Cursus bedrijfskunde. **09.00** Schooltv. **10.50** Non-Stop-Fernsehen. **14.00** Schooltv. **14.30** TM-Magazin. **14.59** Progr.-overzicht. **15.00** Hallo, wie geht's? Vandaag: Passief meeroken. **15.15** Drei in einem Boot. Muziekprogr. **16.15** Cursus bedrijfskunde. Afl.1. **16.45** Non-Stop-Fernsehen. **17.05** Pink nights. Amer. speelfilm uit 1985. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Abenteuer in der Pflanzenwelt. Afl.13. **19.05** Hallo wie geht's? Vandaag: Groene staar (oogziekte). **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** MuM - Das Wirtschaftsmagazin. Economisch magazine. **21.00** Nieuws. **21.15** Menschen unter uns. Portret van twee mensen die van Duitsland naar Zweden emigreerden. **22.00** Nachtcafé. **23.30** Dempsey and Makepeace. Engelse politieserie. Afl.: Der Jadeschatz. **00.20** Ohne Filter extra. Vandaag: Bela Fleck and the Flecktones. **01.20** Laatste nieuws. **01.35** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland. Ontbijttelevisie.
09.00 Der Chef (Ironside), misdaadserie. Afl.: Schachmatt in Montreal.
10.00 Reich und Schön (The bold and the beautiful), soapserie.
10.30 227. Amerikaanse serie. Afl.: Der Traummann.
11.00 Der Preis ist heiss. Spelshow.
11.30 Familienduell. Spelprogramma.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine.
12.30 Springfield Story (The guiding light). Amerikaanse soapserie.
13.20 California Clan (Santa Barbara). Amerikaanse soapserie.
14.10 Notruf California (Emergency). Amer. serie. Afl.: Stunden der Angst.
15.00 Mord ist ihr Hobby (Murder, she wrote). Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Die letzte Mahlzeit. (herh.).
16.00 Hans Meiser. Vandaag: Grenzblicke - Nachbarn und Deutsche.
17.00 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amerikaanse comedyserie. Afl.: Tony hält Einzug. (herh.).
17.30 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children). Amer. comedyserie. Afl.: Warum nicht bei mir?
18.00 Elf 99. Live-magazine.
18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport.
19.10 Explosiv - Das Magazin. Magazine.
19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse serie.
20.15 Die Heimatmelodie - unterwegs. Volksmuziekprogramma.
21.10 Salzburger Nockerln. Duitse speelfilm.
22.10 BAT 21. Amer. oorlogsfilm uit 1987. (herh.). Aansl.: RTL aktuell.
00.05 Die Liebesschule der Josefine Mutzenbacher. Duitse softseksfilm uit 1987. (herh.).
01.30 American gladiators. Amerikaans showprogramma. Presentatie: Joe Kutowski.
02.25 Er - Stärker als Feuer und Eisen (The ironmaster). Italiaanse avonturenfilm uit 1982 van Umberto Lenzi. (herh.).
04.00 BAT 21 - Mitten im Feuer (BAT 21). Amerikaanse oorlogsfilm. (herh.).
05.45 Tekenfilm.

● *Michael Brandon in 'Believed Violent'. (Nederland 2 - 23.50 uur).*

SAT 1

05.15 The young and the restless. (herh.). **06.00** Ontbijttv met o.a. Frühreport en früh ran. **09.15** Neighbours, (herh.). **09.40** Trapper John, M.D. (herh.). **10.30** Bonanza. (herh.). **11.20** Riskier' was! (herh.). **11.50** Glücksrad. (herh.). **12.30** The young and the restless. Afl.: Tagträume. **13.20** Trapper John, M.D. Amer. doktersserie. Afl.: Der erfolgreiche Kollege. **14.15** Neighbours. Afl.: Annas Ankunft. **14.45** Bonanza. Westernserie. Afl.: Hängt Jim Applegate! **15.45** Raumschiff Enterprise (Star Trek), sf-serie. Afl.: Spock unter Verdacht. **16.45** Riskier' was! Quiz. **17.20** Geh aufs Ganze!. **18.00** Reg. progr.'s. **18.30** Herz ist Trumpf. Spelprogr. Aansl.: NKL-trekking. **19.00** Newsmagazin. **19.18** Sportmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Jagged edge. Amer. psychothriller uit 1985. **22.10** ran. Voetbalmagazine met Bundesligavoetbal 6e speeldag. Aansl.: TopNEWS. **23.10** Flotte Biester auf der Schulbank. Duitse erotische film uit 1983. **00.25** Drauf & Dran. Blind dateshow. (herh.). **00.50** Die Verschwörer - Im Namen der Gerechtigkeit (Dark justice II). (herh.). **01.40** Raumschiff Enterprise (Star Trek). (herh.). **02.30** Voetbalmagazine. (herh.). **03.30** Ulrich Meyer: EINSPRUCH! **04.20** Riskier was! (herh.). **04.45** Punkt, Punkt, Punkt. (herh.). **05.10** Herz ist Trumpf. (herh.). Aansl.: progr.-overzicht.

Super Channel

05.30 Victory. Religieus progr. **96.00** Super shop. **06.30** Eur. business today. **06.45** Business insiders. Discussieprogr. **07.15** Business tonight. **07.45** Eur. business today. **08.00** ITN World news. **08.30** Close up. Magazine. **09.00** Super shop. **12.00** Nature conversation in Israel. **12.30** Business insiders. **13.00** Close up. Magazine. **13.30** Scene on super. **14.00** Videogenerator. **18.30** Scene on super. Gev. magazine. **19.00** Turn of fate. Serie bewerkingen van korte verhalen. Afl.: Victim. **19.30** The image. Magazine over beeldvorming. **20.00** Auto- en motorsportmagazine. **21.00** Close up. **21.30** Rights and wrongs. Magazine over mensenrechten. **22.00** ITN World news. **22.30** European business today. **22.48** US Market wrap. **23.00** Talkin' jazz. **00.00** The image. Magazine over beeldvorming. **00.30** Film Europe. **01.00** Videogenerator. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Econ. nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. **05.00-05.30** Videogenerator.

MTV

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Marijne. **13.00** Simone. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News. **17.45** 3 from 1. **18.00** The pulse. **18.30** Prime. **19.30** VMA '93 opening act. **21.00** Video Music Awards '93. **03.00-08.00** Night videos.

CNN

09.45 CNN newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

TV FILMS VIDEO

BBC 2
12.05 Anne of Windy Poplars (USA,1940). Sociaal drama van Jack Hively over een leraar in een klein stad die te maken krijgt met de intolerante denkwijze van de bevolking. Met Anne Shirley en James Ellison.

RTL Television
22.10 Bat 21 (USA,1987). Spannende oorlogsfilm van Peter Markle. Gene Hackman speelt piloot die tijdens de oorlog in Vietnam met zijn vliegtuig wordt neergehaald en achter de vijandelijke linies belandt. Zijn maat, gespeeld door Danny Glover, doet er alles aan hem te redden.

België/TV 1
22.15 Urga (Frankrijk-USSR,1991). Schitterende film van Nikita Mikhalov. Herder woont in alle rust midden in de steppe in Mongolië. Op een dag strandt in de buurt een Russische chauffeur met zijn vrachtwagen. De twee mannen sluiten vriendschap. Met Badema Bayertu en Vladimir Gostioukhine.

● *Dustin Hoffman in de opmerkelijke Amerikaanse speelfilm 'Lenny'. (Duitsland 1 - 23.55 uur).*

BBC 1
22.30 48 Hours (USA,1982). Snelle komedie van Walter Hill. Doorgewinterde rechercheur (Nick Nolte) haalt bijdehante jongen (Eddy Murphy) voor twee dagen uit de gevangenis om een ontsnapte gevangene op te sporen. Film, waarin Murphy zijn debuut maakte, zit zeer goed in elkaar en er wordt voortreffelijk geacteerd.

Duitsland 2
23.00 Purple Rain (USA,1984). Muziekfilm van Albert Magnoli. Jonge muzikant is op zoek naar erkenning. Met Prince en Appolonia Kotero. Gelijknamige elpee van Prince betekende zijn definitieve doorbraak. In deze film voert hij diverse nummers van deze elpee uit.

Duitsland 1
23.55 Lenny (USA,1974). Opmerkelijke film van Bob Fosse over het leven van de legendarische Amerikaanse komiek Lenny Bruce. Bruce was in de jaren vijftig zeer omstreden vanwege zijn provocerende grappen. Dustin Hoffman in de titelrol. Goed.

Nederland 3
23.50 Believed Violent (Frankrijk-USA,1990). Thriller van Georges Lautner. Professor die aan geheugenverlies lijdt, wordt verdacht van de moord op de minnaar van zijn vrouw. Verzekeringsagent stel alles in het werk om hem te beschermen. Met Robert Mitchum en Michael Brandon.

RTL4
01.30 Mountains of the Moon (USA,1990). Avonturenfilm van Bob Rafelson. Sir Richard Burton reist, aan het einde van de vorige eeuw, naar de bronnen van de Nijl. Eigenwijze expeditiedeelnemer wil de leiding overnemen. Met Patrick Bergin en Ian Glen. Boeiend.

RTL Television
02.25 La guerra del ferro (Italië-Frankrijk,1982). Film van Umberto Lenzi over de oorlog tussen twee stammen in de prehistorie. De vrouwen zien er echter niet uit alsof ze veel ontberingen achter de rug hebben, integendeel. Met Elvire Audray en George Hilton.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 Nieuws. 7.07 Het Gebouw, met om 7.07 De nieuwstafel; 11.05 De Achtergrond-reportage. 12.07 VARA Radio I vrijdageditie. 14.05 Argos. 15.05 NL-magazine. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 TROS Aktua. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 TROS Aktua. Vervolg. 19.04 Talkradio. 21.04 NCRV-vrijdag-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
7.04 Thank God it's friday. 9.04 Rocky 1. 10.04 Rocky 2. 11.04 Adres onbekend. 12.04 Adeline met 'n ander. 14.04 Rocky 3. 15.04 De koele korridor. 17.04 VPRO's Music Hall. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 De hits van... 21.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Steen & Been show. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 13.04 En nu...mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het internationale concertcircuit. Consort of Musicke. 15.20 Luigi Dallapiccola. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Operette. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Minder bekende Tsjechische muziek. 18.55 De geliefde Tsjaikovksy 20.02 Avondconcert: De VARA matinee. Radio Filh. Ork. 21.20 Liederen op oosterse teksten. 22.10 Scandinavië. 23.15-24.00 Muziek van deze eeuw.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 Plein publiek. 11.02 Hans Brinker. RVU: 12.02 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. PP: 17.50 CD. Om 18.00 Nieuws. 18.02 Religieus programma, met om 18.02 De onbekende islam; 18.20 Hoda al islam; 18.40 Dinimiz islam. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.40 Boeken wijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Na het laatste uur. 23.00-24.00 Fresko.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 Radio-NieuwsCentrale, binnen/buitenland rubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, tips voor het weekeinde. 12.00 Limburg Actueel. 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 De Buurt. 14.00 Licht Limburgs, nonstopmuziek. 15.00 Profiel. Gesprek met een gast. 16.00 Cultureel magazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Het eenzame hartenburo. Romantische muziek en telefoons met luisteraars. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles am tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

KIOSK IS ER VOOR U!
Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.
Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.
LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

3 september:
- tyre Kwajongconcours. Corneliushuis Heerlerheide, aanvang 20.00 uur, inschrijfgeld ƒ 7,-.

3 t/m 5 september:
- Wijkfeest van wijkvereniging De Koempels. Vandaag 20.00 uur disco met drive-in show. Zaterdag 11.00 uur springkussen, 14.00 uur kinderbingo, 20.00 uur feestavond. Zondag 11.00 uur Frühschoppen, 11.00 uur kinderrommelmarkt, 15.30 uur kindershow met artiest, 20.00 uur sluitingsavond. Een en ander vindt plaats op het feestterrein De Pungel, 't Eikske, Schaesberg.

4 + 5 september:
- GBC Almania presenteert Wijnands Bedrijfskleding Service Golfbiljarttoernooi 1993. Zaterdag persoonlijke klasse, zondag koppel-klasse. Lokatie gemeenschapshuis, Dorpsstraat 1, Broeksittard, aanvang op beide dagen 12.00 uur.
- Muziekfestival en straatmarkt buurtschap Weustenrade (Hoensbroek). Zaterdag van 16.00-22.00 uur straatmarkt en muziekfestival. Zondag 10.00 uur h. mis met aansluitend straatmarkt en muziekfestival met 16 deelnemers.
- 40 jaar Speeltuin Molenberg. Zaterdag vanaf 14.00 uur diverse kinderspelen, grimeren, grabbelton, ballon- en kleurwedstrijd. Zondag van 10.00-18.00 uur rommelmarkt, verloting, grimeren en muziek. Gratis entree.
- Buurtfeest Kempehof. Zaterdag 4 sept. van 11.00 tot 01.00 uur met o.a. ● springkussen ● poppenkastvoorstelling ● schmincken ● middag disco met d.j. Harald ● feestavond met The Blue Twins en barbecue. Zondag 5 sept. vanaf 11.00 uur met o.a.: ● springkussen ● Frühschoppen met d.j. Harald ● barbecue. Feestterrein buurt Kempehof Chr. van Oeststraat te Sittard.

4 september:
- Braderie en rommelmarkt, Priorij St. Benedictus, Dorpstraat 149, Brunssum. Tussen 10.30 - 16.00 uur.
- Zomermarkt 1993 op de hoek Papaverstraat/Lupinestraat, Kerkrade-West. Aanvang 11.00 uur, entree vrij. Organisatie openbare basisschool "De Belleboom".
- Veteranen-vijftallen-toernooi op de voetbalvelden van I. V.S. in Berg aan de Maas.

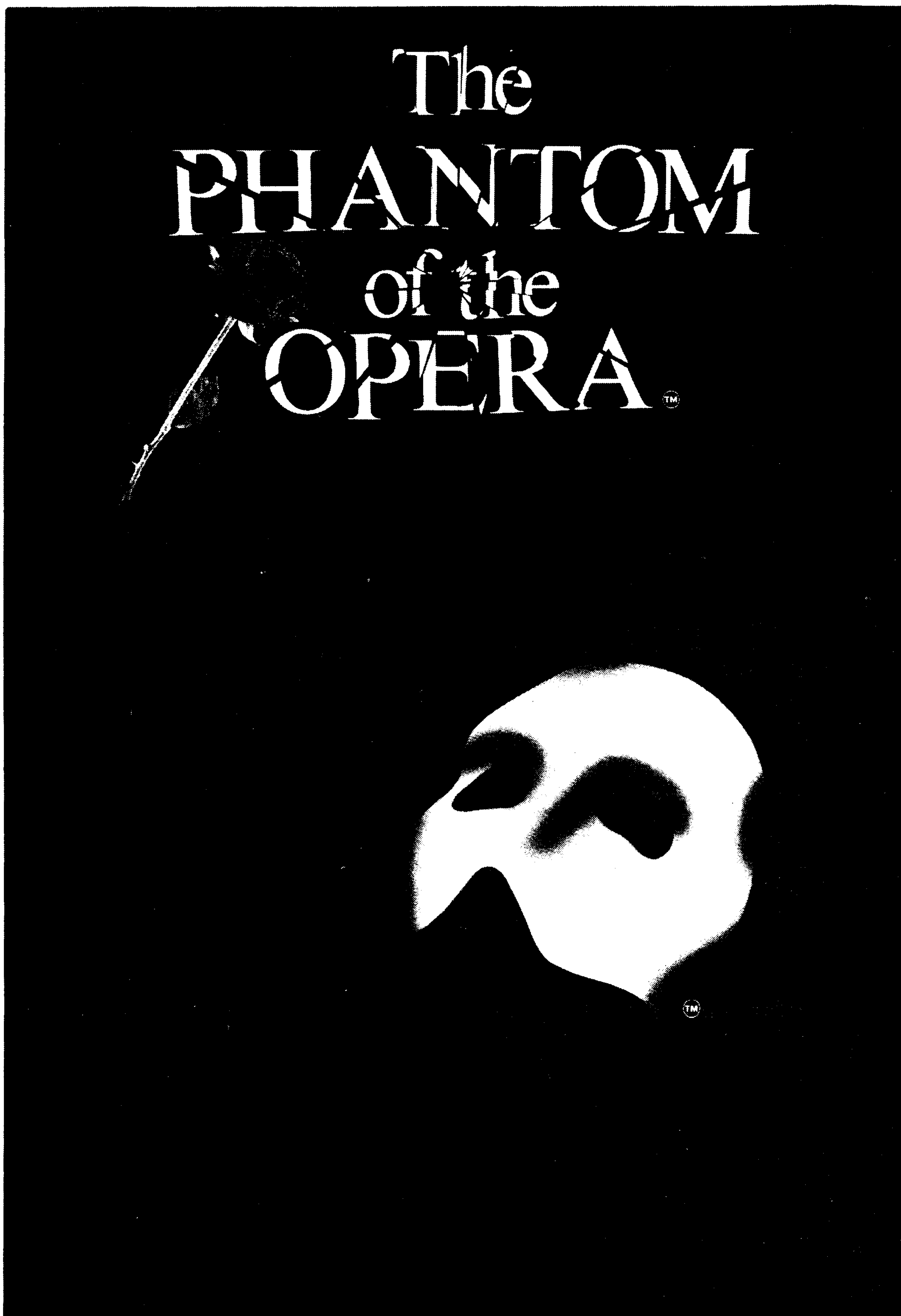
5 september:
- Open dag van 10.00-16.00 uur Bloemen- en tuindersvereniging "Houdt Treebeek Mooi". Tuincomplex Wijenweg 123.
- Poortfeest in Wijck. Lokatie: speelplaats basisschool Wijck, Rechtstraat 7. Na de processie om ca. 12.30 uur koffieconcert door jeugdorkest van de Kon. Harmonie "St. Cécile", Eysden; 14.00 uur Rommelmarkt tevens fancy-fair en diverse optredens. Vrije entree.
- Engelse Mijlendag in Heythuysen. Start, finish en parcours in het centrum van Heythuysen. Afstanden: 1, 3, 5 en 10 E.M.
- Sportpark Varenbeuk: Flag Footbal Heerlen Strikers versus Hoorn Unicorns. Aanvang 12.00 uur. Senioren 13.30 uur. Info: 046-746960.
- Rommelmarkt van 14.00 tot 18.00 uur in en rond het Multifunctioneel Centrum aan de Musschenberg te Spaubeek. Entree gratis, de opbrengst komt ten goede aan de Spaubeekse missionarissen.
- Rommelmarkt op de midgetgolfbaan in het Steinerbos, aanvang 10.00 uur.

10 september
- Sponsorloop tussen 9.00 en 12.00 uur. Door leerlingen van O.L.V.-school, de Speurneus, An d'r Put, Landgraaf.

5 SEPTEMBER:
- Herkenbosch, Meinweg Wandeltocht 10 - 15 - 20 km. Start: De Harch, Schoolstraat 10 8.00-14.00 uur. Inlichtingen 04752-2916.
- Limbricht, Swentibolttocht WSV Vrij en Blij 7 - 12 - 18 - 35 km. Start: Hostellerie De Molenbron, Molenweg 12. 8.00-14.00 uur. Inlichtingen: 046-521077.
- Puth-Schinnen, Crescendotocht WSV Crescendo 7 - 10 - 15 - 20 - 42 km. Start: Putherhof, Kerkweg 155 7.00-14.00 uur. Inlichtingen: 046-526663.
- Stein, L'Ortye Wandeltocht 8 - 15 - 25 - 32 km. Start: Havenstraat 20, 7.30 - 14.00 uur. Inlichtingen: 04404-1883.

6 september:
- St. Odiliënberg, zomeravondwandeling nr. 13. 10 km. Start: café Smeets, Raadhuisplein 9 16.30-19.00 uur. Inlichtingen: 04750-21753.
- Cuijk, 16e Avondvierdaagse 2,5 - 5 - 10 km. Start: café de Posthoorn, Maasstraat 1 18.00 uur. Inlichtingen: 08850-16638.

Met het Limburgs Dagblad naar

Enkele weken geleden, om precies te zijn op 15 augustus ging de nieuwste produktie van Joop van den Ende in première. The Phantom of the Opera, een volledig Nederlandse produktie, staat de komende maanden in het geheel vernieuwde en verbouwde circustheater in Scheveningen. Een Nederlandse "Phantom" met Nederlandse teksten waarvoor, net als bij Les Misérables, Seth Gaaikema tekent.

De hoofdrol wordt op weergaloze wijze vertolkt door Henk Poort, een musicalgigant wiens ster maar blijft rijzen. Hij, het spook, en zijn tegenspeelster (Christine) Joke de Kruijf worden in deze langlopende produktie regelmatig afgewisseld door Ben Cramer en Els Bongers. Lloyd Webber The Phantom of the Opera werd geschapen door Gaston Leroux. Hij schreef zijn roman in 1911 en dat was bepaald geen bestseller. Pas in 1925, toen het verhaal werd verfilmd, werd Leroux' werk echt bekend. Er volgden meer verfilmingen, toneelstukken en in totaal vier musicals. In 1986 maakte Andrew Lloyd Webber (Jesus Christ Superstar, Evita, Cats enz.) er een musical van. Deze beleeft in dat jaar zijn wereldpremière in Londen en was twee jaar later voor het eerst in Amerika te zien. Inmiddels hebben miljoenen mensen in de hele wereld zijn versie gezien en gehoord. De Nederlandse produktie is de dertiende wereldwijd. Tijdens de voorstellingen zijn 168 mensen voor en achter de schermen aan het werk. De cast bestaat uit 37 personen, het orkest uit 27 musici.

Het verhaal
Tijdens een veiling in 1905 wordt een aantal voorwerpen, afkomstig uit de Opéra in Parijs, te koop aangeboden. Daarna volgt een terugblik, waarbij de geveilde zaken elk een rol spelen. Christine Daaé viert triomfen in de Opéra en heeft een mysterieuze aanbidder.
Haar vriend Raoul hoort een stem in haar kleedkamer, maar vindt niemand. Christine denkt overigens dat zij te maken heeft met de geest van haar overleden vader die haar zangles geeft. Na een aantal incidenten ontdekt Raoul dat zij kontakt heeft met een gemaskerd spook. Christine bekent dat zij met het fantoom mee geweest is naar de gewelven onder de Opéra en dat zij weet dat er achter zijn masker een afgrijselijk lelijk gezicht schuilt. Dan wordt Christine tijdens een uitvoering ontvoerd. Wie is de dader, Raoul of de "geest"? Uiteindelijk staat Christine voor de moeilijkste keus van haar leven: voorgoed bij het spook van de opera blijven en daarmee het leven van Raoul redden, òf haar jeugdvriend laten sterven...

● Christine (Joke de Kruijf) en Raoul (Peter de Smet) in duet. Fotografie Jan Swinkels

MATINEEVOORSTELLINGEN
In samenwerking met CoachNet, die ten aanzien van het busvervoer een exclusief kontrakt heeft, hebben wij voor een aantal matineevoorstellingen op de zondagen kaarten besteld en (Arke-)bussen gereserveerd. Dit betekent dat u vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg kunt vertrekken. U vervolgens rond twaalf uur in Scheveningen arriveert, daar de gelegenheid krijgt om op eigen gelegenheid en eigen kosten te lunchen en aansluitend de voorstelling die om 14.00 uur begint te bezoeken. Direkt na de voorstelling (ca. 17.00 uur) vertrekken de bussen huiswaarts en wordt u weer bij uw opstapplaats afgeleverd. De entreeprijzen variëren tussen de ƒ 30,- en ƒ 90,-. Wij hebben gekozen voor de kaarten van ƒ 78,- per stuk - dit zijn 3e rangplaatsen - van waaruit u overigens goed zicht heeft op de bühne. Bij boeking kunt u op de plattegrond zien waar deze plaatsen zijn gesitueerd. De totaalprijs voor deze trip (u kunt NIET separaat kaarten kopen) inclusief reserverings- en vervoerskosten bedraagt ƒ 127,50 pp.
We reserveerden plaatsen op alle zondagen in november, te weten: 7, 14, 21 en 28 november 1993.

REISINFO

Data:	7 - 14 - 21 - 28 november 1993
Prijs:	ƒ 127,50
Inclusief:	entreeprijs - 3e rang reserveringskosten busvervoer Limburg Scheveningen v.v.
Opstapplaatsen en -tijden:	Kerkrade, Rodahal 9.00 uur Heerlen, voorzijde NS-station 9.15 uur Geleen, parkeerplaats Glanerbrook 9.30 uur Sittard, NS-station 9.45 uur
Reserveren:	Vanaf vandaag bij alle Limburgs Dagbladkantoren en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld en Vaals onder betaling van de reissom.

Bij onverhoopt onvoldoende deelname op een van de genoemde data behouden CoachNet en Limburgs Dagblad zich het recht voor de trip (tijdig) te annuleren

● Henk Poort als Het Spook Fotografie Jan Swinkels

SCHIMMERT "BACK IN TIME"

Op 17, 18 en 19 september gaat Schimmert 35 jaar terug in de tijd. Een 3-daags swingend evenement in het teken van de jaren vijftig en zestig. Veel muziek maar ook curiosa, old-timers, cultuur èn juke-boxen uit de golden fifties-sixties.

17 september 20.00 uur
Super Gala Avond in de Remigiushoeve The Glenn Miller Orchestra Een geheel verzorgde avond, inclusief buffet en consumpties, ƒ 100,-.

18 september 20.00 uur
Rock around the Clock. Twist en andere dansen en muziek met niemand minder dan The Rolling Beats (Gemeenschapshuis) en Barn Stompers Swingbilly (Herberg Mareveld). Entree ƒ 7,50 per lokatie. ZIE KORTINGSBON!

19 september
Het centrum van Schimmert terug naar 35 jaar geleden. Muziek, dans, en show staan centraal. Van vetkuif tot Oldtimer, van rock and roll tot juke-box. Entree ƒ 4,50 (kinderen gratis).

Op vertoon van onderstaande bon krijgt u TWEE GULDEN KORTING op de entreeprijs voor "Rock Around the Clock" op vrijdag 18 september. U betaalt dan geen ƒ 7,50 maar ƒ 5,50 entree.

Voorverkoopadressen:
Rabobank Schimmert, + mevrouw Soons-Crombag (tel. 04404-1348)

BON: KIOSK
ROCK AROUND THE CLOCK
Naam: ....
Woonplaats ....
Aantal personen: .... max. 2

Zo genieten Countdown-card-houders héél wat voordeel. U heeft nog geen Countdown-card? Voor Vrienden van het Limburgs Dagblad is de aanschaf extra voordelig. Zij betalen geen ƒ 25,- maar slechts voor een kaart, waarmee je het hele jaar lang bij honderden zaken in heel Limburg korting geniet.
U bent nog geen Vriend van het Limburgs Dagblad? Dát lidmaatschap, waarmee u ook jaarlijks allerlei kortingen - die het Limburgs Dagblad voor u uitzoekt - geniet, is zelfs geheel gratis.

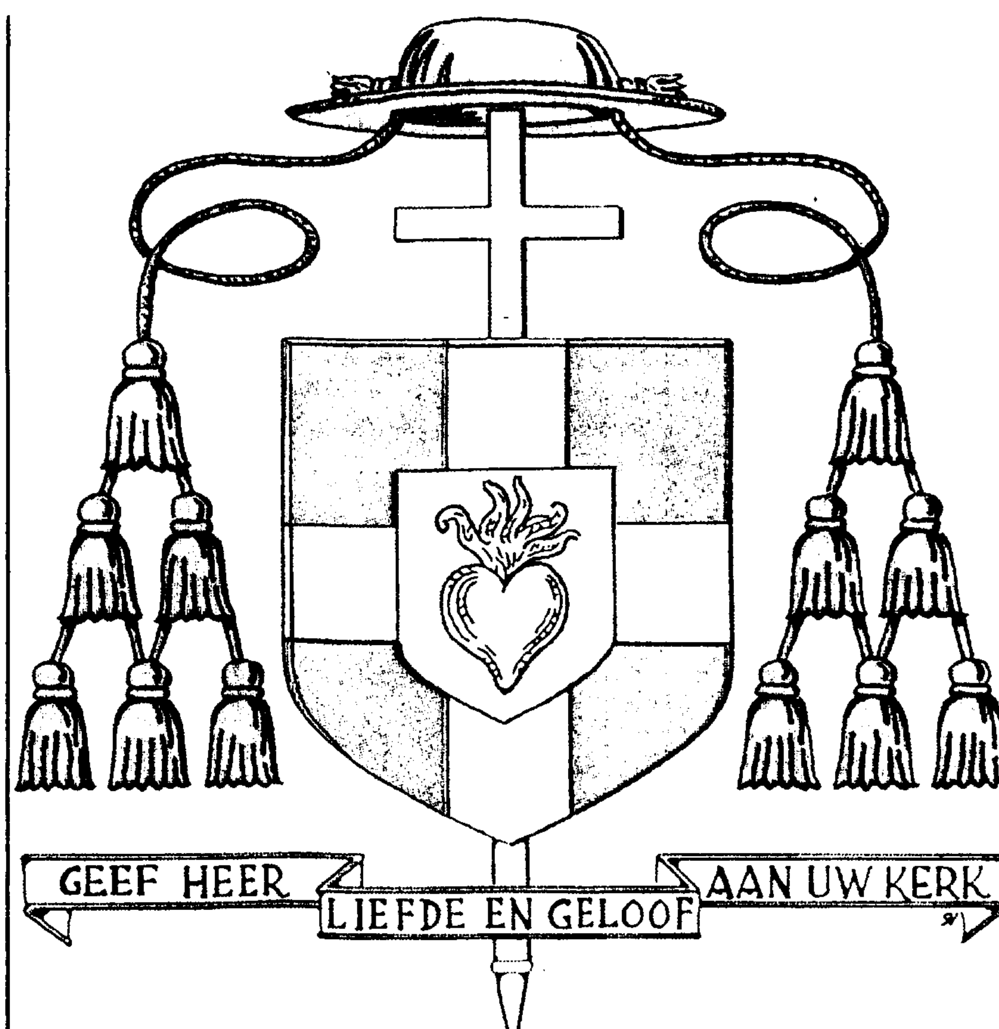
en wij noteren u graag als Vriend van het Limburgs Dagblad. De gratis vriendenpas heeft u dan binnen enkele dagen in huis. Als u dat wenst, sturen wij u ook een bestelformulier, waarmee u voor slechts één tientje die voordelige Countdown-card kunt bestellen.

Limburgs Dagblad Regionaal
Vrijdag 3 september 1993

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Hotelier dertig mille lichter

VALKENBURG – Vijf personen hebben woensdag van de eigenaresse van een hotel in Valkenburg dertigduizend gulden gestolen.
De groep kwam 's middags rond kwart over een het hotel binnen en vroeg naar een kamer. Tegelijkertijd wilden ze iets drinken. Na het opnemen van de bestelling liet de vrouw de groep slechts voor een kort moment alleen. Een van de vrouwen uit de groep maakte van deze gelegenheid gebruik om ongemerkt het privé-gedeelte binnen te sluipen. In de keuken gooide een van de vrouwen uit de groep een doek over het hoofd van de hotelier. Deze mepte van zich af en werkte de hele groep de deur uit. Zij inspecteerde haar woning en kwam tot de ontstellende ontdekking dat kasten en laden waren doorzocht en uit de woning ruim dertigduizend gulden was verdwenen.
De politie waarschuwt alert te zijn bij de komst van een groep met een Slavisch uiterlijk. De laatste tijd komen meerdere klachten binnen over het optreden van deze groep.

Nieuwe bisschop, nieuw wapen

● *De nieuwe bisschop van Roermond, Frans Wiertz, heeft een eigen wapen. Het is ontworpen door J. Stassen uit Kerkrade, die daarbij werd geadviseerd door drs. E. Ramakers uit Maastricht en enkele leden van de Limburgse Commissie voor Wapen en Vlaggenkunde. De tekening van het wapen is gemaakt door R. Vroomen uit Echt.*

Bisschopswijding op radio en tv

ROERMOND – De bisschopswijding van mgr. Frans Wiertz op 25 september in de St.-Christoffelkathedraal in Roermond zal rechtstreeks en integraal worden uitgezonden door radio en televisie. De KRO-televisie zal de plechtigheden, die om half elf beginnen, uitzenden op Nederland 2.

Radio Omroep Limburg zendt de Eucharistieviering en de wijdingsplechtigheden, te verrichten door kardinaal Simonis, uit op haar gebruikelijke frequenties. Behalve de audiovisuele media hebben ook de schrijvende pers uit binnen- en buitenland veel belangstelling voor de plechtigheden, die een groot aantal wereldlijke en geestelijke autoriteiten, bisschoppen en andere prelaten in de kathedraal bijeen zullen brengen.

Na de wijding zal bisschop Frans Wiertz zich te voet door de bevlagde bisschopsstad naar het cultureel centrum De Oranjerie begeven, waar om 14.00 uur een receptie begint, die tot 16.00 uur zal duren.

Receptiegangers, die de dienst in de kathedraal niet hebben meegemaakt en later in Roermond arriveren, worden aangeraden per openbaar vervoer te reizen. Het centrum ligt op vijf minuten lopen van het station van de NS en het busstation.

Partycentrum met 'geheel eigen formule'

Nieuwe bestemming casino Landgraaf

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – Na ruim twee jaar leegstand heeft het casino aan de Moltweg in Landgraaf een nieuwe bestemming gekregen. In het pand komt een partycentrum, bestemd voor besloten bedrijfs- of verenigingsfeesten. Het 'oude' casino moest destijds na vele politie-invallen en een langdurige juridische strijd de poorten sluiten. De formule van het partycentrum is geheel nieuw, het karakter van een casino wordt namelijk niet helemaal losgelaten. Gokken is niet meer mogelijk, maar wel spelen in luxueuze Las Vegas-stijl'.

Dat wil zeggen dat groepen van minimaal 50 personen een avond kunnen reserveren. Partycentrum Landgraaf biedt een ruime keuze aan spijs en drank. De toegevoegde waarde bestaat uit het spelen van diverse roulette-varianten, Black Jack, Baccarat en Banco. Er wordt echter niet met echt geld gespeeld, maar met door het partycentrum ter beschikking gestelde namaak-geld. Voor de winnaar is er geen geld of waardeprijs, maar slechts een ludieke prijs in de vorm van een beker. „We denken dat het een gat in de markt is. Veel bedrijven of clubs zoeken voor hun uitstapjes naar iets anders. Ze zijn uitgekeken op de bowling- of feestavond. Wij zorgen dat de mensen toch bezig blijven en dat het competitie- en spanningselement blijft bestaan. En dat in een luxueuze omgeving," legt bedrijfsleider Peters uit.

Amusement

Hij zegt dat achter deze formule een bewuste filosofie zit. „Tijdens veel personeelsavonden is het probleem dat altijd dezelfde groepjes bij elkaar blijven zitten en dat er toch over het werk wordt gesproken. Met onze speelformule voorkom je kliekvorming en leid je de aandacht van werk en problemen af. Daar zorgen onze croupiers wel voor. Aan dit soort amusement is veel behoefte nu veel bedrijven door de recessie onder druk staan. Overigens hebben we al enkele testavonden gehouden en het blijkt te werken," aldus Peters. Hij ontkent stellig dat het een nieuwe poging is om het casino Landgraaf nieuw leven in te blazen. „Dat heeft geen enkele zin, want een speelclub is niet meer rendabel."

Politie

De Landgraafse politie heeft inmiddels overleg gevoerd met de bedrijfsleiding van het partycentrum. Volgens een woordvoerder van de afdeling bijzondere wetten botst de formule niet met de wet op de kansspelen. „We hebben het bedrijf laten weten wat wel en niet mag. Als ze zich aan de regels houden, is er niets aan de hand. Uiteraard zullen we dat controleren," aldus de politiewoordvoerder.

de laatste keer dat ik iemand in de trein voor een oudere dame zag opstaan was dat een andere oude dame

punaise

● *Aan de wandel met een worst van vijf meter.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Epen vertrouwt op Sint Clara

Van onze verslaggever

EPEN – De zusters Clarissen in Mechelen kregen gistermiddag bezoek van negen Epense kinderen. Vergezeld door pastoor Jan Janssen en directeur Joost Meijer van de basisschool kwamen zij een vijf meter lange braadworst aanbieden. Sint Clara moet nu in ruil voor de worst voor stralend zomerweer zorgen op zondag 5 september. Op die dag wordt in Epen een markt gehouden, die voor de schoolgaande jeugd van het dorp van groot belang is. Gisteren was Clara in elk geval nog niet helemaal bereid om aan de weerwensen te voldoen, want zowel tijdens de voettocht als in de daaropvolgende uren viel er regelmatig een mals buitje.
De markt, die zondag van half een tot zes uur duurt, moet flink wat geld in het laadje brengen. De Epense basisschool wil namelijk voor een fors bedrag nieuwe speeltoestellen plaatsen. In het dorp is in de laatste jaren een compleet nieuwe wijk gebouwd. Ongeveer tachtig kinderen uit die buurt zitten nu al op de basisschool. Door de groei van het aantal leerlingen zijn de huidige voorzieningen absoluut ontoereikend.

Veel Duitse junks in eigen land gezocht

Van onze verslaggeefster

AKEN – Een groot deel van de Duitse verslaafden in Heerlen wordt in hun eigen land door justitie gezocht. Dit constateren medewerkers van het grensoverschrijdend drugsproject, Linie 44, in Aken.

Om de stengere straffen voor drugscriminaliteit in Duitsland te ontlopen, zoeken ze hun heil in ons land. Om hoeveel mensen het precies gaat, kunnen de hulpverleners niet zeggen. Door de angst om teruggestuurd te worden, komen deze verslaafden vaak in de anonimiteit terecht. Een van de redenen waarom het grensoverschrijdend drugsproject moeizaam op gang komt.
In het jaar dat het project nu loopt, hebben de twee straathoekwerkers slechts 53 Duitse verslaafden bereikt, terwijl ruim vijfhonderd Duitse junkies dagelijks de grens met Oostelijk Zuid-Limburg passeren. Behalve als 'vluchtbestemming' is Nederland ook aantrekkelijk vanwege de goedkopere drugs en de mildere straffen. Medewerkers van het grensoverschrijdend drugsproject constateren dat de toestand van de verslaafden in Heerlen snel verslechtert. Zij proberen via het leggen van contacten deze mensen uit de anonimiteit te halen en waar nodig medische hulp te bieden. Een keer per week is er een spreekuur speciaal voor Duitse verslaafden op het CAD.
Het grootste probleem van het project is echter een tekort aan menskracht. Linie 44 mikt daarom samen met het Heerlense CAD op Europese gelden om hun werkzaamheden te kunnen uitbreiden.
Zo willen de hulpverleners ook in Kerkrade, waar zich ook een grote Duitse 'scene' ontwikkelt aan de slag. De hulpverleners hopen dat de Duitse regering haar strenge drugsbeleid bijstelt, als er meer zicht komt op de situatie van verslaafde landgenoten in Nederland. Zij zien het als een belangrijke taak voor de toekomst om hier voorlichting over te geven.

Bever ontdekt in N-Limburg

ROERMOND – Behalve otters blijken er in Limburg ook bevers te wonen. Dit beweert Jan Buys in het maandblad van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Buys deed mee in oktober vorig jaar en ook in januari van dit jaar voor het eerst vraatsporen van een bever te hebben aangetroffen in een beekdal in het Noordlimburgse Bergen. Om te voorkomen dat de vindplaats wordt verstoord wil hij de exacte plek niet bekend maken.
De sporen zijn volgens hem onmiskenbaar van een bever. Buys heeft afgeknaagde wilgebomen en aangeknaagde sparren in de directe nabijheid van water aangetroffen. Ook zou de bever regelmatig een nabij gelegen maisveld bezoeken.
Aan de hand van de sporen gaat hij ervan uit dat het slechts één dier is. Volgens hem moet er nu niet direct van worden uitgegaan dat er een beverpopulatie woont in deze provincie. Hij veronderstelt dat het kan gaan om een ontsnapt dier, waarvan nog niet zeker is of dit zich in het wild kan handhaven.
Er zijn in de afgelopen jaren weliswaar bevers uitgezet in de Biesbosch, de Eifel en in Noordrijnwestfalen, maar Buys sluit het vanwege de afstand vrijwel uit dat de Bergense bever uit die populatie komt. De vondst maakt volgens hem in elk geval duidelijk dat er nog plekjes zijn in Limburg waar het rustig genoeg is voor een schuw dier als de bever.
Het Natuurhistorisch Genootschap ontdekte eerder dat de uitgestorven gewaande otter in Nederland in deze provincie toch nog voorkomt rond de Maasplassen en de Zuidlimburgse beken. De bever is in de vorig eeuw uit Nederland verdwenen als gevolg van intensieve vervolging.

Natuurdagen in Oud-Valkenburg

HEERLEN – In het weekeinde van 18 en 19 september worden op het Oud-Valkenburgse landgoed Genhoes de Dagen van de Natuur gehouden. Deze open dagen van de Vereniging Natuurmonumenten vinden plaats op terreinen in het hele land. Natuurmonumenten geeft tijdens dit weekend informatie over haar werk en presenteert allerlei activiteiten. In Oud-Valkenburg zijn er fiets- en wandeltochten op en rond Genhoes. De heemtuin Sjoens Heim en kapel De Kluis zijn die dag gratis te bezichtigen. Voor de kinderen is er poppenkast.

Gehandicapten te gast bij Margriet

HEERLEN – Een grote groep Limburgse gehandicapten vertrekt vrijdag 10 september naar Paleis Het Loo om daar een internationaal feest bij te wonen. Ruim achtduizend gehandicapte kinderen en volwassenen uit twaalf Europese landen zijn die dag te gast bij allerlei activiteiten in en rond het koninklijk paleis. De dag zal 's morgens geopend worden door prinses Margriet. De deelnemers maken onder andere per koets een rit door de bossen rondom Het Loo. De gehandicapten die de volgende week vrijdag het feest zullen bijwonen, zijn allen verbonden aan de Stichting Philadelphia Voorzieningen.

Man verdacht van moord in Aken

AKEN – Een 19-jarige Bosniër is in Aken in staat van beschuldiging gesteld wegens moord op een gehandicapte 24-jarige Akenaar. De man uit het voormalig Joego-slavië had na een ruzie in een discotheek zijn rivaal met een springmes doodgestoken. Het slachtoffer was kort daarvoor al gevallen na slagen en trappen van de verdachte en zijn vriend.

Herinnering Tour in grot

VALKENBURG – De eerste aankomst van een etappe van de Tour de France in de geschiedenis van Valkenburg zal komende zaterdag in de gemeentegrot vereeuwigd worden. Dat gebeurt ter gelegenheid van de aankomst van de Tour Féminin. Op een wand van de gemeentegrot is een Tourplaquette aangebracht. De onthulling zal geschieden door Gilles Delion die verleden jaar de etappe Brussel-Valkenburg won en door Tourdirecteur Bernard Hinault. De Nederlandse wereldkampioenen van dit jaar Leontien van Moorsel, die de wegtitel won, en Ingrid Haringa, die de beste was in de puntenkoers, zullen tijdens de plechtigheid worden gehuldigd.

Ex-douaniers nu politie-agent

HEERLEN – Korpschef Henk Mostert heeft gisteren aan dertien ex-douaniers een politie-diploma uitgereikt. De nieuwe agenten zullen gaan werken voor het Politiekorps van de regio Limburg Zuid. Door de reorganisatie van de douane en de opheffing van hun taken aan de landsgrenzen hadden de douaniers de keuze om binnen de dienst overgeplaatst te worden of over te stappen naar de politie. Speciaal voor de ex-douaniers werd een verkorte opleiding ontwikkeld aan de politieschool te Heerlen. De opleiding begon 1 oktober vorig jaar. Vandaag worden de nieuwe agenten beëdigd door plaatsvervangend korpschef Bert van Schaik.

Tachtigjarige beroofd van tas

MAASTRICHT – Een 80-jarige inwoonster van Maastricht is woensdagmiddag van haar handtas beroofd, toen zij met haar man in het Waldeckpark wandelde. Een onbekende jongeman naderde het echtpaar van achteren en sloeg opeens toe. Tengevolge van het wegrukken van de tas liep de vrouw een licht gekneusde pols op. Zij mist bovendien haar beurs met ongeveer 50 gulden, een bankpasje en huissleutels.

V&D in Heerlen dicht na brand

HEERLEN – Op de lingerie-afdeling van het V&D-warenhuis op de Promenade in Heerlen is gistermorgen even na half tien brand uitgebroken. Door nog onbekende oorzaak – brandstichting wordt niet uitgesloten – vatte een hoeveelheid lingerie op de eerste verdieping van het gebouw vlam. In de winkel waren op het moment van de brand – de zaak was amper vijf minuten open – nog niet veel klanten binnen. Het personeel kon de brand blussen, maar door de hitte trad de automatische sprenkelinstallatie in werking. Hierdoor ontstond grote wateroverlast en schade aan het interieur. In verband met de brand werd de zaak tot gisteravond zes uur voor het publiek gesloten. De koopavond kon normaal doorgang vinden. **O/Z**

Met grote vreugde geven wij kennis van de geboorte van onze dochter

Charlotte
Alexandra Elisabeth

31 augustus 1993

Judith Haagmans
en René Vaessen

Kortstraat 10,
6411 GA Heerlen
tel. 045-742375

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven delen wij u mede dat op 87-jarige leeftijd toch nog onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken onze goede moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Barbara Gertrud Theunissen

weduwe van

Peter Jacobus Herings

Schinveld: P.J. Herings en
J.G. Herings-Janssen
Jean-Jacques en Suzanne
Spaubeek: P.H. Herings en
M.J.P. Herings-Kuipers
Yvonne en Léon
Cécile
Familie Theunissen
Familie Herings

1 september 1993
Corr.-adres: Brunssummerstraat 44b
6451 CT Schinveld

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 18.30 tot 19.30 uur in de rouwkapel van Schinveld.
Rozenkransgebed, zaterdag om 18.45 uur gevolgd door de avondwake in de hierna te noemen kerk.
In de St.-Eligiuskerk te Schinveld zal de plechtige uitvaartdienst worden gehouden op maandag 6 september a.s. om 11.00 uur.
Samenkomst in de kerk, er is geen condoleren.
De begrafenis vindt aansluitend plaats op het kerkhof aldaar.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een leven van zorg en aandacht voor allen die hem dierbaar waren is tot onze grote droefheid geheel onverwacht van ons heengegaan onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Johannes Cornelius (Jan) van Haandel

weduwnaar van

Magdalena (Leny) Rossel

Hij overleed in de leeftijd van 70 jaar voorzien van het h. oliesel.

Kerkrade: Adri van Haandel
Heerlen: Leo en Maria
van Haandel-Sijtermans
Geleen: Martien van Haandel
Kevin
Eys: Marlies en Huub
Steljes-van Haandel
Linda en René
Patricia
Melanie
Eys: Gertie en Jan
Hansen-van Haandel
Ricky
Kerkrade: Frank en Henriëtte
van Haandel-de Waal
Sanne
Tim
Tom
Familie van Haandel
Familie Rossel

6467 GX Kerkrade, 1 september 1993
Op de Kuip 143

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op maandag 6 september om 10.30 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw Gebenedijd Onder de Vrouwen te Kerkrade-Terwinselen, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de Centrale Begraafplaats Schifferheide.
Samenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
De overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van zaterdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.
De dierbare overledene is opgebaard in Uitvaartcentrum Duis gelegen aan de Grasbroekerweg 20 te Heerlen alwaar gelegenheid is tot afscheidnemen heden vrijdag van 18.00 tot 19.00 uur, zaterdag en zondag van 14.00 tot 15.00 uur.
Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons heeft betekend, geven wij kennis dat geheel onverwacht van ons is heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en trotse oma

Annie Reyners

echtgenote van

Hein Limbourg

Zij overleed in de voor haar vertrouwde omgeving in de leeftijd van 65 jaar.

Brunssum: H. Limbourg
Brunssum: Marianne en Ivan
Pol-Limbourg
Harry van Pol
Marco en Nicole
Danny en Mandy
Schinveld: Henny Ridder-Limbourg
Hans Ridder
Belinda
Rebecca en Marco
Familie Reyners
Familie Limbourg

6445 AG Brunssum, 1 september 1993
Vondelstraat 67

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op zaterdag 4 september a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Brunssum-Langeberg.
Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
De avondwake tot intentie van de dierbare overledene is heden, vrijdag 3 september, om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

„Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven."
Johannes 11:25

Heden begon aan een nieuw en eeuwig leven

Jan Onel
(Johannes Antonius Maria)

lid van het Gezelschap de Kruisvaarders van Sint-Jan,
een stichting voor Wereld-Welzijn.

Namens de familie:
A. Onel
Namens het Gezelschap:
L.M. Imhof-Mentberg

Rijswijk, 2 september 1993,
Van Vredenburchweg 22, flat 8.
Correspondentieadres:
het Gezelschap de Kruisvaarders van Sint-Jan,
Cruquiusweg 11, 2102 LS Heemstede

Jan is opgebaard in de rouwkamer van de Kramastraat 11 te Rijswijk, alwaar gelegenheid tot afscheid nemen en condoleren is zaterdag van 20.00 tot 20.45 uur.
Maandag om 20.15 uur zal in de parochiekerk van de H. Bonifatius, Van Vredenburchweg 68 te Rijswijk, voor zijn zielerust het avondgebed worden gehouden. Ook zal de gelegenheid zijn tot afscheid nemen [illegible]
De gezongen eucharistieviering [illegible] wordt gehouden in voornoemde kerk op dinsdag 7 september om 13.00 uur [illegible] streeks 14.00 uur de bijzetting op het kerkhof achter de kerk volgt.
U bent allen van harte uitgenodigd, na de bijzetting, gezamenlijk een kopje koffie en een broodje te gebruiken in het [illegible] van de H. Benedictuskerk, [illegible] Rijswijk (ingang zaal: Dr. H. Colijnlaan [illegible]).

---

† **Jos te Molt**, 83 jaar, echtgenoot van [illegible] Hendrikx, Jachtstraat [illegible]. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 4 september om 11.30 uur in de O.L. Vrouwe Munsterkerk te Roermond.

† **Wim Leaders**, echtgenoot van Thea Kluijtmans, 89 jaar, Pr. Margrietstraat 18, 6071 EX Swalmen. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden heden vrijdag 3 september om 10.30 uur in de H. Lambertuskerk te Swalmen.

† **Maria Moors**, echtgenote van Lei Bakkes, 72 jaar, Burg. Geuditstraat 28, 6061 GP Posterholt. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 4 september om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.Mathias te Posterholt.

† **Sjir Everts**, 69 jaar, echtgenoot van Bertha Reiha, Hoofdstraat 50, 6061 CE Posterholt. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 4 september om 9.30 uur in de parochiekerk van de H. Mathias te Posterholt.

† **Arnoldus Arkesteyn**, 77 jaar, echtgenoot van Helena de Groot, Sjeeshuis 31, 6031 BG Nederweert. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 4 september om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Nederweert.

---

†

Diep bedroefd delen wij u mede dat pap, slechts 10 weken na mams dood, op 81-jarige leeftijd is overleden.
Reeds op de dag na haar begrafenis begon zijn hart dienst te weigeren.
We zullen deze nooit klagende en altijd optimistische man in dankbare herinnering houden.
Onze geliefde vader, schoonvader, grootvader, bijna overgrootvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Constant Gabriël Antonius Lauret

* Haarlem, 9-8-1912 † Heerlen, 1-9-1993

weduwnaar van

Maria Elisabeth Rademacher

eerder weduwnaar van

Elisabeth Johanna Jacoba Petronella van Bavel

Hulsberg: Victor en Tiny Winteraeken-Rozeboom
Hans en Daniëlle, René
Apeldoorn: Marijke Lauret
Erik en Saskia, Stan en Yolanda
Amsterdam: Joop Lauret en Rob Loose
Sander, Tim
Oosterhesselen: Michiel en Jet Lauret-van Gijn
Carolien, Marjolein
Uithoorn: Guus en Marcel Smit-Lauret
Leontien en Danny, Bart
Puth: Tineke en Bob Jepkes-Winteraeken
Remmert, Femke
Bilthoven: René en Rita Winteraeken-Brethouwer
Renate, Alphons, Martine
Uithoorn: Lidwien en Ton de Hoss-Lauret
Joep en Belinda, Roelie en Mark
Hoorn: Jules en Gea Lauret-Blom
Evelien, Stephan, Karen

Heerlen, 1 september 1993, Douvenrade 100.
Corr.adres: V. Winteraeken, Cremersdelweg 12, 6336 BD Hulsberg.

De uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 6 september a.s. om 11.00 uur, in de kapel van het Bernardinuscollege, Akerstraat 97 te Heerlen, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Imstenrade, Imstenraderweg 10, Heerlen.
Samenkomst in de kapel, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Vrijdag 3 september a.s. zal er om 18.30 uur een vigiliedienst worden opgedragen in de kapel van huize Douvenrade.
Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 16.30 tot 17.00 uur in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30 te Heerlen, ingang St.-Antoniusweg.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

†

Voor de vele blijken van medeleven door ons ondervonden na het overlijden en bij de crematie van

Elisabeth Maria Spiertz

danken wij u van harte.
[illegible]
De plechtige [illegible] zal worden gehouden op zondag 5 september a.s. om 9.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach-[illegible]

Dankbetuiging

Daar het ons niet mogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor het medeleven bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Guus Nels

betuigen wij u hiermede onze hartelijke dank.
[illegible]
De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 4 september a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Pancratius te Munstergeleen.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van deelneming ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare echtgenoot, onze goede en zorgzame vader, schoonvader en opa

Hub Kösters

betuigen wij allen onze oprechte dank.

Mevr. W. Kösters-Salden
en kinderen

Obbicht, september 1993
De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 5 september a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van St. Willibrordus Obbicht.

OVERLEDEN

† **Jacques Heuts**, 88 jaar, echtgenoot van A. Nicolas, Roermond. Corr.adres: Haydnstraat 18, 5751 ES Deurne. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 4 september om 11.00 uur in de H. Geestkerk te Roermond.

† **Helena Hüberts-Diels**, 75 jaar, weduwe van Anton Hüberts, corr.adres: Boasstraat 85, 6071 XT Swalmen. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden heden vrijdag 3 september om 14.00 uur in de kapel van St. Anna, Noordsingel 39 te Venray.

† **Sjang Stienen**, 91 jaar, echtgenoot van Aldegonda Geraedts, Schoolstraat 18, 6031 CW Nederweert. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag [illegible] om 10.30 uur in de [illegible] van de H. Lambertus te Nederweert.

Dankbetuiging

Groot zijn de leegte en het verdriet, mooi zijn de herinneringen die hij achterliet.

De sfeervolle mis, de volle kerk, de grote belangstelling tijdens de crematie, de vele bloemstukken en de vele bezoeken, kaarten en brieven hebben ons diep ontroerd en geholpen bij het verlies van mijn lieve man, onze fijne vader en opa

Pierre Lutgens

Al deze blijken van deelneming en de vriendschap dat hij door zovelen werd gewaardeerd, hebben ons de moed gegeven door te gaan zoals Pierre het wilde.
Hiervoor danken wij allen die ons dit gevoel gaven.

Mia Lutgens-Pelzer
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 4 september 1993 a.s. om [illegible] uur in de parochiekerk van de H. Jozef te [illegible]bach-Groenstraat.

De tweede jaardienst voor mijn lieve vrouw en moeder

Els Steinbusch-Hensgen

vindt plaats op zaterdag 4 september a.s. om [illegible] uur in de Pastoor van Arskerk te Geleen.

J. Steinbusch
Nicole en Ralf

Geleen, september 1993

Voor uw blijken van belangstelling en medeleven na het overlijden van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Leonard Mrosek

betuigen wij onze hartelijke dank.

Marga Mrosek
George, Francien
Stan, Myrte, Ma[illegible]
Wim, Aileen

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zondag 5 september om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Jan Evangelist te Hoensbroek.

---

officiële mededeling

GEMEENTE MAASBRACHT

STRUCTUURSCHETS GEMEENTE MAASBRACHT LIGT TER INZAGE

Burgemeester en wethouders van Maasbracht maken bekend dat in de periode van 3 tot en met 24 september de ontwerp-structuurschets voor de gemeente Maasbracht ter inzage ligt. Deze structuurschets geeft inzicht in de plannen die er zijn op het gebied van wonen en werken, maar ook van milieu, groenbeheer, toerisme, verkeer en landbouw.
Ook de profielschets (een beschrijving van de huidige situatie) en de visie (aangevende hoe de gemeente zich ontwikkelt op gebied van wonen en bouwen, per kern, staan aangegeven) liggen ter inzage.
Inzage is mogelijk in het voormalig gemeentehuis van Linne, Nieuwe Markt 1, elke werkdag van 09.00 tot 12.00 uur.
Ook zullen er over deze nota informatieavonden worden gehouden en wel: in Linne op 8 september in zalencomplex „de Harmonie", in Stevensweert op 14 september in „'t Brokx" en in Maasbracht op 22 september in gemeenschapshuis „de Spil".
De infoavonden beginnen alle om 20.00 uur.
Reacties op het plan kunnen tot uiterlijk 24 september a.s. worden gestuurd naar het college van burgemeester en wethouders van Maasbracht, Postbus 7000, 6050 AA Maasbracht.

Motelketen wil monopoliepositie Holland Casino's doorbreken

Van der Valk denkt aan exploitatie van casino's

Van onze verslaggever

DEN HAAG – Eigenaar Van der Valk van de gelijknamige motelketen is bij de rechtspraakafdeling van de Raad van State een beroepsprocedure gestart voor het verkrijgen van casinovergunningen voor een groot aantal van de motels. Van der Valk poogt hiermee de monopoliepositie te doorbreken die het ministerie van Justitie heeft gegeven aan Holland Casino's.

Gisteren voerde het motelconcern bij de Raad van State tegen het ministerie van Justitie een spoedprocedure. De woordvoerder van het concern, A.A.G. van der Valk, kon echter geen spoedeisend belang aantonen. Mede omdat rechter P. Boukema van de Raad van State het verzoek van Van der Valk juridisch volstrekt onvoldoende onderbouwd vond, besloot Van der Valk de spoedprocedure in te trekken. De zaak is nu verschoven naar een bodemprocedure bij de rechtspraakafdeling van de Raad van State. Die zal over ongeveer een jaar dienen. De rechtspraakafdeling zal beslissen of de monopoliepositie van Holland Casino's in strijd is met het Europese recht.

Verbazing

De woordvoerster van Justitie, C. Bitter, bleek gisteren zeer verbaasd over de zwakke juridische aanvalskracht van Van der Valk. De ministeriewoordvoerster stelde overigens dat van het verlenen van een casinovergunning aan de motelketen geen sprake kan zijn. De Wet op de Kansspelen wijst Holland Casino's aan als enige exploitant van de dertien casino's in Nederland. Strijd met het Europese recht zou er niet zijn. „Onlangs nog heeft de Europese Commissie geweigerd het Franse staatsmonopolie op de paardenraces te doorbreken," aldus Bitter. „De Europese Commissie ziet kennelijk geen aanleiding in te grijpen in de wijze waarop de verschillende lidstaten de kansspelen regelen," zei woordvoerster met verwijzing naar het staatsmonopolie in de andere EG-landen.

Dochter steekt vader dood

LUIK – Een 29-jarige vrouw uit Luik heeft in die stad haar 65-jarige vader doodgestoken. De vrouw werd belaagd door de man, verweerde zich en stak hem een keukenmes in het hart. Dodelijk getroffen plofte haar vader neer. De vrouw kwam woensdag in de vooravond naar huis en werd daar door haar vader aangerand. De man bleek, zoals vaker, dronken te zijn. De vrouw had wegens het geweld dadig optreden van haar vader al diverse keren een klacht ingediend, zodat de politie meer dan eens gedwongen werd om op te treden. Het parket van Luik heeft een onderzoek ingesteld.

Duizendste lid Natuurhistorisch Genootschap

ROERMOND – Henk Heyligers uit Horst is het duizendste lid van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Dit meldt drs. Ton Lenders in Melick. Hij is voorzitter van het Genootschap, dat een van de oudste natuurverenigingen in Nederland is.

Volgens Lenders is de groei van het aantal leden van het Genootschap opgebloeid met de oprichting van de Kring Roermond enkele jaren geleden. Daardoor heeft het genootschap ook in Noord- en Midden-Limburg veel leden gekregen. Het duizendste lid wordt op 9 september aanstaande gefêteerd door hem alle tot nu toe door het Genootschap uitgegeven publicaties aan te bieden.

Het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg bestaat 83 jaar. Al vanaf de oprichting stelt de vereniging zich ten doel de beoefening van de biologische en geologische wetenschappen te bevorderen. De vereniging doet dit door het uitgeven van publicaties op semi-wetenschappelijk niveau waarin zowel wetenschappers als amateurs hun studieresultaten kunnen publiceren.

Van geen enkele andere provincie in Nederland is dankzij het Genootschap zoveel historische en recente gegevens over flora en fauna bekend. Alleen al van de laatste tien jaar zijn een half miljoen verspreidingsgegevens opgeslagen in de centrale computer van de vereniging. Deze gegevens worden verzameld door de leden van de diverse studiegroepen.

Duur advies

Alleen al in dit jaar heeft de gemeente Maastricht bijna twee miljoen gulden uitgegeven voor deskundige adviezen. Een aantal rekeningen (onder andere van oud-minister Cees van Dijk die zocht naar mogelijke corrupte activiteiten binnen het gemeentelijke apparaat) is nog niet binnen. Het bedrag kan en zal dus nog wel oplopen.

Het is natuurlijk een normale zaak dat een gemeentebestuur externe deskundigheid inhuurt als dat nodig is. Het inschakelen van Van Dijk bijvoorbeeld was een uitstekende zet. Vooral daar waar het gemeentebestuur zelf in het geding is, kunnen buitenstaanders een beter oordeel vellen. Ook als het gaat om specifieke deskundigheid die er binnen het gemeentelijk apparaat niet is, is de uitgave verantwoord.

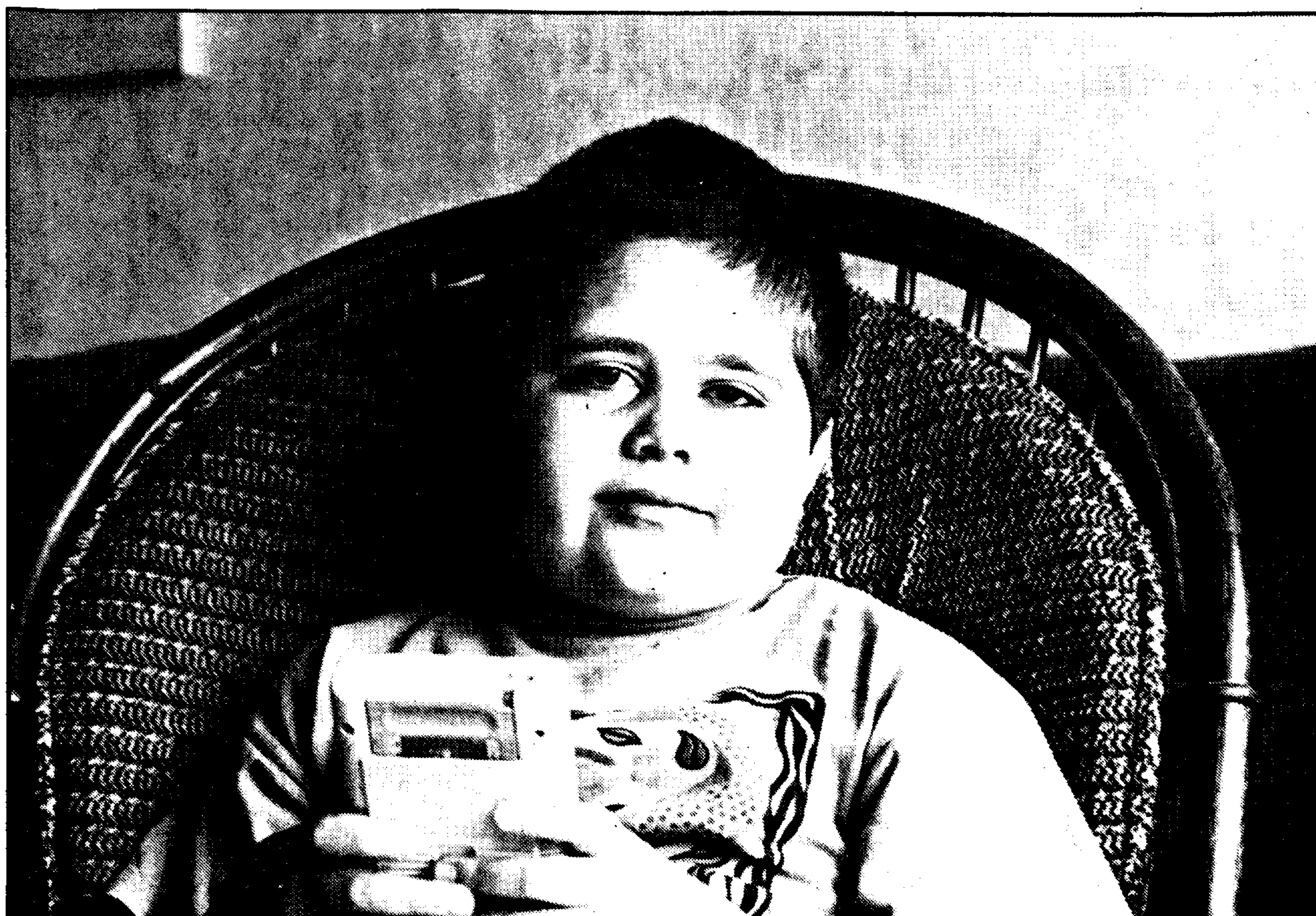
Maar er wordt ook geld uitgegeven aan onderzoeken waarvan betwijfeld mag worden of de ambtenaren niet zelf een even zo goed, misschien wel een beter, rapport hadden kunnen produceren. De gemeente heeft toch ambtenaren in dienst die geacht worden de bestuurderen te adviseren? Laat ze dat werk dan ook doen; daar worden ze toch voor betaald?

Is de reorganisatie van de brandweer echt niet vanuit het gemeentehuis te regelen? En is er nu werkelijk een extern advies van een deskundige nodig om te bepalen of de begraafplaats geprivatiseerd moet worden? Zijn er in het hele Maastrichtse gemeentehuis geen mensen te vinden, die daarover een zinnig, deskundig en goed onderbouwd advies kunnen geven? Of vertrouwen de Maastrichtse wethouders hun eigen ambtenaren niet?

Er heerst blijkbaar - en beslist niet alleen in Maastricht - een bestuurlijke angst om beslissingen te nemen zonder een stapel zogenaamde deskundige adviezen. Niemand wil zich hieraan een buil vallen, met als gevolg dat de burger zich er een buil aan valt, omdat hij dieper in de buidel moet tasten om al die dure adviezen te betalen.

W.D.

'Help Tommy'

● *De elfjarige Tommy Pantus, eind mei gefotografeerd in Brunssum.* Archieffoto: LD

Jongen (11) mogelijk voor opname naar VS

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De 11-jarige Tommy Pantus uit Brunssum die sinds enige tijd lijdt aan een hersentumor, moet mogelijk voor een behandeling opgenomen worden in een gespecialiseerd ziekenhuis in Houston of in New York. Dat heeft de vader van het jongetje gisteren meegedeeld. Voor Tommy is sinds enkele maanden de inzamelingsactie 'Help Tommy' aan de gang. Volgens Pantus is er inmiddels bijna tweehonderdduizend gulden bij elkaar gebracht voor de behandeling van zijn zoontje. Mochten de specialisten van het De Weverziekenhuis na hun onderzoek tot de conclusie komen dat behandeling in de VS zinvol is, dan zal aanspraak gemaakt worden op de resterende gelden uit dat fonds.

Met de behandeling en bijkomende kosten, zoals de vliegreis, zijn naar raming honderduizend gulden gemoeid. De vliegreis naar New York of Houston zou extra duur zijn aangezien Tommy niet zittend maar liggend (vier zitplaatsen) vervoerd moet worden. De 11-jarige Brunssummer is momenteel bedlegerig. Volgens zijn vader gaat het de laatste tijd niet zo best als gevolg van de tumorzwelling die zich ondanks de behandeling blijft voortzetten.

In de zomervakantie van 1990 viel Tommy enkele keren spontaan om. Na onderzoek bleek hij een hersentumor te hebben. Na een reeks behandelingen leek de situatie zich te verbeteren. Maar dit jaar herhaalde het ziektebeeld zich weer. Hij had veel hoofdpijn, buikpijn, evenwichtsstoornissen en was veel misselijk. Het uit Amerika afkomstige geneesmiddel dat hem wordt toegediend wordt niet vergoed. Alleen de ziekenhuiskosten worden vergoed.

De kosten voor het medicijn bedragen zo'n 250.000 gulden op jaarbasis.

Geld

Gelet op de onvoorziene kosten die misschien binnenkort gemaakt worden in het kader van de ziekenhuisopname in de VS, kan de Stichting 'Help Tommy' nog steeds gelden gebruiken (gironummer 64.94.876, ten name van 'Help Tommy', Brunssum). Veel van de bedragen die tot nu toe zijn binnengekomen zijn afkomstig van het bedrijfsleven en van particulieren. Het bedrijf Aritech in Roermond waarbij vader Pantus zelf werkt, bracht via inhoudingen op de lonen van alle vijfhonderd werknemers – worldwide – vijftigduizend gulden bij elkaar. Maar ook plaatselijke scholen en verenigingen spaarden geld bij elkaar of zamelden dat in. De Stichting Strohalm, die zich inzet voor kankerpatiënten, en met de Stichting Help Tommy vergelijkbare Stichting Ylona hebben de familie inmiddels met raad en daad bijgestaan.

De beslissing over de wenselijkheid van een behandeling van Tommy in de VS wordt niet voor volgende week dinsdag verwacht.

Conclusie na kort geding rond 3-jarig kind

Rechter zal Josephine toewijzen aan moeder

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – „Bent U nu al bereid om Josephine mee te geven aan haar moeder?" Met die vraag aan het einde van een kort geding over de verzorging van de 3-jarige Josephine Rheinhardt heeft kinderrechter mr. J. Verjans in Maastricht gisteren al laten doorschemeren in welke richting zijn uitspraak volgende week vrijdag zal gaan.

„Rituele dansen zoals te verwachten," mopperde grootvader Max Rheinhardt na afloop. De grootouders lieten weten de vraag van de rechter negatief te hebben beantwoord.

Zij hebben het verzoek afgewezen en willen eerst de uitspraak van de meervoudige kamer in familiezaken in Haarlem afwachten. Die kamer heeft de Raad voor de Kinderbescherming om nieuwe rapportage, met name over de toestand van de afgekickte moeder van het kind, gevraagd.

Achter gesloten deuren heeft moeder José Bol middels haar advocate mr. Van de Loo uitvoerig kunnen uitleggen waarom zij vindt dat het kleine meisje thuishoort in Haarlem. Zoals bekend verblijft het kind nu meestal bij haar grootouders Reinhardt in Wijnandsrade.

De grootouders die via mr. Bettink verweer voeren, vinden dat de kinderrechter bevoorroordeeld de zaak heeft behandeld omdat hijzelf betrokken is geweest bij de onder toezichtstelling van het kind en de misverstanden rond die zaak.

Nieuwe papiermachine vandaag in gebruik

Van Houtums groei in hygiënische papieren

Van onze verslaggever

SWALMEN - „Wij hebben bewust gekozen voor expansie en de markt biedt daarvoor voldoende kansen." Dit zegt directeur H.P. van Houtum van de gelijknamige fabrikant van hygiënische papieren in Swalmen over de ingebruikneming van een nieuwe papiermachine vandaag. Het verbruik van hygiënische papieren zoals toiletpapier, zakdoekjes en handdoekjes op basis van oud papier bedroeg in 1991 per hoofd van de bevolking in Nederland twaalf kilo. In Zweden was het ruim zestien kilo en in de VS zelfs ongeveer twintig kilo.

Groeipotentieel is dus nog genoeg aanwezig. Bovendien liggen er nog grote onderontwikkelde markten in Zuid-Europa. Op dit moment exporteert Van Houtum zo'n 65 procent van de produktie van 30.000 ton per jaar die een omzet opleverde van zestig miljoen gulden.

Beloften

Met de ingebruikneming van de nieuwe PM4 is Papierfabriek Gebr. Van Houtum gereed voor een nieuwe periode van expansie. „De markten houden grote beloften in," zegt Van Houtum. Wat die beloften voor de producent betekenen, durft Van Houtum niet te preciseren. Hij wijst er heel optimistisch echter op, dat het bedrijf de laatste jaren een gemiddelde omzetgroei van zeven procent heeft weten te boeken.

Van Houtum exporteert produkten naar achttien landen. Behalve Zuid-Europa zijn er ook nog kansen in West-Europa. „Met name in Engeland zijn er nog volop mogelijkheden. De handdoekjes die je daar nu aantreft lijken vaak op schuurpapier." Het Limburgse bedrijf wist dit jaar de export naar Engeland van dit produkt al met veertien procent te vergroten.

Bij Van Houtum wordt met tweehonderd medewerkers nu 24 uur per dag gewerkt. De twee broers Van Houtum hebben zeker niet kunnen bevroeden waar het allemaal toe zou leiden toen zij in 1935 begonnen met de produktie van toiletpapier op een 1,10 meter brede, zelf ontwikkelde machine. Zij hadden één werknemer. „Die komt nog steeds langs," aldus Van Houtum. Tien jaar geleden werd begonnen met een ingrijpende vernieuwing van de gebouwen. De nieuwe uit Italië afkomstige PM4 is de afsluiting van een langjarig investeringsprogramma en tevens de grote krachtproef.

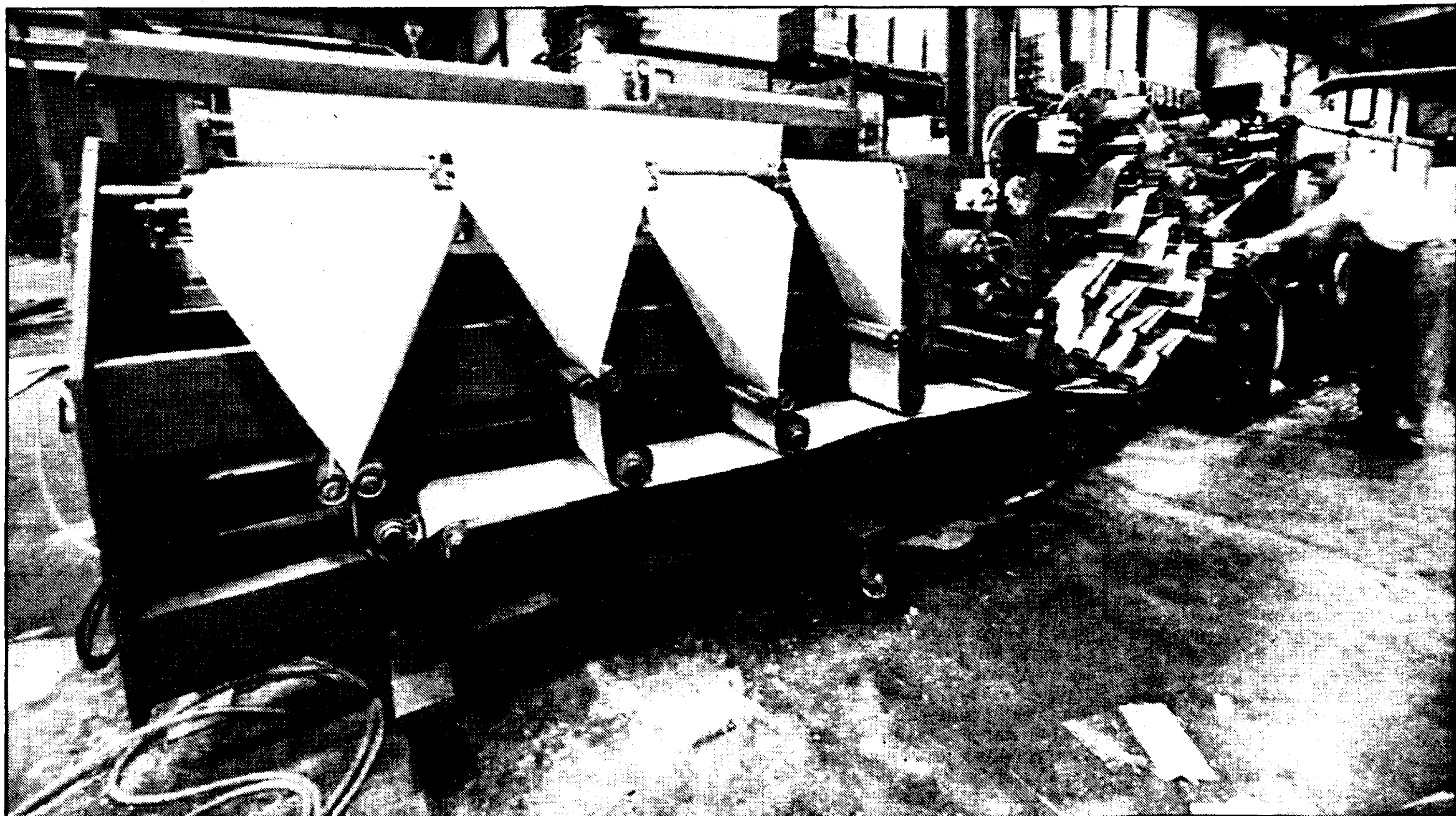
Problemen

In twaalf weken tijd moest alles gebeuren, zonder dat er vertraging zou mogen optreden in de aflevering aan de afnemers. Daarbij werd zoveel mogelijk in eigen beheer gedaan. Alles lukte en er waren geen aanloopproblemen. Financieel waren er geen echte problemen. Alleen de planning bij dit langlopende project was moeilijk, omdat de conjunctuur roet in het eten kon gooien. „Ook hier was bij de voorbereiding echter aan gedacht: er was een mooiweer- en een slecht weer-scenario," aldus directeur C. van Duseldorp.

Van Houtum heeft de tijd mee. De grondstof oud papier is een milieu-item. Meer hygiënisch papier verkleint de afvalberg. De directie wijst de suggestie van de hand dat, nu de oud papierprijzen dramatisch zijn gedaald en de inzameling zelfs gesubsidieerd moet worden, het bedrijf wel heel goedkoop aan grondstoffen komt. Van Houtum koopt alleen in Nederland en heeft niets aan het zogenaamde bonte papier. Juist hierin bestaan overschotten, onder meer door Duitse importen.

Inzameling

Wat het Swalmense bedrijf nodig heeft is een constante stroom van een kwaliteit, waarvan de prijzen tussen Duitsland en Nederland elkaar nauwelijks ontlopen. Van Houtum is daarom voorstander van het overeind houden van het Nederlandse inzamelingssysteem.

● *De fabricage van papieren handdoekjes in de fabriek van de Gebr. Van Houtum.* Foto: ANP.

Het milieu heeft ook op allerlei andere manieren de aandacht van de directie. Vorig jaar kwam Van Houtum met de maxirol toiletpapier van 500 vel, waardoor 20 procent minder verpakkingsmateriaal nodig is en maar de helft van de hulsjes. Verder was Van Houtum een van de eersten die de pallets niet meer met folie omwikkelde maar een antisliplaag ging toepassen. Verder doet men mee in een werkgroep van bedrijven die onderzoek verricht naar verwerking en hergebruik van eigen afval tot bouwmaterialen. Gedacht wordt nu ook over de mogelijkheid van de bouw van een warmte/krachtcentrale om energie te besparen.

Het rendabele Van Houtum is er ondanks alle grote plannen in geslaagd zelfstandig te blijven. De aandelen zijn nog steeds geheel in handen van de familie. „En dat willen we zo houden," aldus zegt Van Houtum gedecideerd. „Er is duidelijke behoefte aan onafhankelijke kleinere bedrijven, ondanks de schaalvergroting van de laatste jaren." Van de 32 papierfabrieken in Nederland is Van Houtum nog één van de twee zelfstandige familiebedrijven. De andere is Coldenhove in Eerbeek.

Vernieuwing

Van Houtum heeft in de totale vernieuwing van het bedrijf de afgelopen jaren 40 miljoen gulden gestoken. De nieuwe papiermachine was goed voor 21,5 miljoen gulden. De machine maakt een uitbreiding van de produktie mogelijk tot 40.000 ton per jaar.

Met de officiële ingebruikstelling van de PM4 door VNO-voorzitter dr. A. Rinnooy Kan is voor Van Houtum een nieuwe expansiefase ingegaan. De directie is intussen al heel voorzichtig gaan filosoferen over de verdere toekomst. Van Houtum ziet mogelijkheden voor verder afgelegen markten zoals in het Verre Oosten. Hij acht bewerking van deze markten zeer wel mogelijk, ondanks de mogelijke traportproblemen. Voor een produktie buiten Nederland, het alternatief voor exporteren, moet er een markt eerst een bepaalde minimale omvang zijn bereikt. „En zover zijn we voorlopig nog niet."

Limburgs Dagblad wil soepelere norm voor stank drukwerkpers

DEN HAAG-HEERLEN – Uitgeversmaatschappij Het Limburgs Dagblad wil minder strenge normen voor de uitstoot van dampen uit de in 1988 geïnstalleerde pers voor drukwerk op het bedrijventerrein In de Cramer dan de gemeente Heerlen in de hinderwetvergunning heeft vastgelegd. Daarom drong advocaat mr. J. Roeleveld van het Limburgs Dagblad gisteren bij de Raad van State aan op schorsing van de in de vergunning opgenomen norm voor de uitstoot van stoffen.

Het verzoek van het Limburgs Dagblad werd behandeld door waarnemend voorzitter H. Polak van de afdeling rechtspraak van deze hoogste rechter. De omstreden strenge norm in de vergunning houdt in dat het Limburgs Dagblad een naverbrandingsinstallatie op de afvoerpijp van de drukpers moet aanbrengen. Volgens advocaat Roeleveld is met het aanbrengen van deze techniek een investering van een half miljoen gulden gemoeid. In het huidige economische klimaat is deze investering niet verantwoord omdat er op het ogenblik al niet meer op het drukwerk wordt verdiend. Verhoging van de prijs van het drukwerk is onmogelijk.

Het Limburgs Dagblad staat op het standpunt dat de gemeente Heerlen in de vergunning ten onrechte de normen van de Nederlandse emissie richtlijn heeft toegepast. Volgens advocaat Roeleveld dient echter de minder strenge koolwaterstofnorm KWS 2000 te worden toegepast. Hij beroept zich eveneens op een overgangstermijn in de KWS 2000, die bedrijven tot 1996 de tijd geeft om aan de norm te voldoen.

De gemeente Heerlen zegt dat de strenge norm in de vergunning is opgenomen uit zorg voor het milieu en de omwonenden. Een in de omgeving gevestigd bedrijf zou sinds 1988 gemiddeld twee à drie keer per jaar klagen over stank van de drukpers. Waarnemend voorzitter Polak noemde het merkwaardig dat de gemeente niet eerder op de klachten heeft gereageerd en nu pas door middel van een streng voorschrift in de vergunning optreedt.

De waarnemend voorzitter doet volgende week uitspraak.

Informatiemarkt voor senioren

KERKRADE – Op 17 en 18 november wordt in de Rodahal in Kerkrade een grensoverschrijdende informatiemarkt voor senioren gehouden.
De internationale markt richt zich vooral op ouderen uit de regio's rondom de steden Eupen, Herzogenrath en Kerkrade en wordt ook door die drie steden georganiseerd.

Tijdens de twee dagen wordt er op allerlei manieren vertier en informatie geboden. Zo is er een informatiemarkt waar het bedrijfsleven en andere organisaties uit de drie landen antwoord proberen te geven op vragen over dienstverlening die gericht is op senioren.

Gedurende het festijn worden demonstraties gegeven van creatieve- en bewegingsactiviteiten. Voor degenen die het iets rustiger aan willen doen, zijn er diverse workshops en een foto-tentoonstelling te bezichtigen.

De twee dagen worden afgesloten met een prijsuitreiking van een teken- en schrijfwedstrijd die gehouden is onder schooljeugd. De tekeningen en verhalen worden ook tentoongesteld.

Nodig voor betere bestrijding economische reces

Duitse regering eis andere mentalitei

Van onze redactie buitenland

BONN – De Duitse regering wil de economische recessie drastisch aanpakken. De toekomst van de industriestaat Duitsland moet worden veiliggesteld. Om beter te kunnen concurreren moeten burgers en industrie bereid zijn tot „een mentale omwenteling."

Om de verandering van levenswijze en denken mogelijk te maken „is moed om te handelen bij iedereen nodig." Deze dramatische woorden staan in het anti-crisisrapport 'Het veiligstellen van de toekomst voor bedrijfsplaats Duitsland', dat bondskanselier Kohl vandaag officieel zal presenteren. Grote delen waren gisteren al naar buiten gekomen.
De Duitse overheid is in lichte paniek geraakt door de sterke groei van de werkloosheid naar 3,5 miljoen mensen en een verwachte achteruitgang van de economie in 1993 met ten minste 1,5 procent. Duitsland nv dreigt te bezwijken onder een te hoog loonniveau, starre regelgeving, bureaucratie en te hoge schuldenlast. De Duitse werknemer kost te veel en werkt te weinig, aldus het rapport.

In het voorjaar kreeg de Duitse [mi]nister van Economische Za[ken] Günter Rexrodt, van bondska[nse]lier Kohl de opdracht om een cr[isis]rapport op te stellen. Het doel [is] de concurrentiepositie van Du[its]land op de wereldmarkt te verb[ete]ren door ondermeer een men[tali]teitsverandering. Het rapport [is] gisteren ongewijzigd door het ka[bi]net aanvaard. Minister Rexrod[t is] gevraagd in april volgend jaar een vervolgrapport te komen.

Volgens de regering dreigt het l[and] ten onder te gaan omdat de bur[gers] steeds meer hun hand ophouden [bij] de geldkraan van de Staat. Dat [sta]dium is echter een gepasseerd [sta]tion, zo vindt de regering. Bonn [kan] niet alles meer betalen nu de nieuwe deelstaten in het oosten [van] het land miljarden marken no[dig] hebben. Alleen al dit jaar wordt [de] voormalige DDR door de Staat [on]dersteund met 182 miljard m[ark]. Een groot deel van de kapit[aal]stroom wordt gefinancierd [met] dure schulden.
Maar de regering heeft ook zich[zelf] een doel gesteld. In het 110 pagi[na] dikke stuk belooft Kohl dat het [be]grotingsbeleid, dat is gericht op vermindering van de schuldenb[erg] en het streven naar lastenverli[ch]ting voor ondernemers voort te [zet]ten. De regering kan de reces[sie] echter niet in haar eentje oploss[en] zo wordt geschreven. „Ook in [de] hoofden van de mensen moet [een] verandering optreden. Er zal and[ers] moeten worden gedacht," vi[ndt] Bonn.

Als eerste concrete stap voor [een] nieuwe toekomst wil Bonn het [te]kort op de begroting beperken [en] de belastingtarieven voor bedrij[ven] verlagen. Ook wordt er gekort op sociale uitgaven. Om toch ex[tra] geld in kas te krijgen, verko[opt] Bonn staatsbedrijven. De beke[nd]ste privatiseringskandidaat is luchtvaartmaatschappij Lufthans[a]. De eerste reacties zijn niet erg po[si]tief. Het overkoepelend orgaan v[an] de Duitse industrie, het Bundesv[er]band der Deutschen Indus[trie] (BDI), vindt dat op nogal wat geb[ie]den oude voorstellen worden gep[re]senteerd. Weliswaar „klopt de ri[ch]ting," maar op financieel en soc[iaal] gebied valt er nog wat aan de vo[or]stellen te verbeteren. De vakb[on]den en oppositiepartij SPD mak[en] zich vooral zorgen over de uith[ol]ling van de sociale zekerheid.

'Slechts één dame met lege flessen, is de moeite niet'

Nog verwarring over langere winkeltijden

DOOR SASKIA VAN WESTHREENEN

DEN HAAG – Na acht maanden van ruimere winkeltijden blijkt de nieuwe Winkelsluitingswet verwarrend en volgens sommigen ronduit mislukt. „Zoals we voorspelden: het werkt voor geen meter," roepen de kleine ondernemers. „Niets ervan. Het werkt perfect", zeggen de grootwinkelbedrijven. Dieptepunt is het geschil in het Leiderdorpse winkelcentrum De Winkelhof. Deuren en roltrappen staken er om zes uur 's middags hun werk, terwijl Albert Heijn en slijter Gall & Gall nog tot half zeven willen doorgaan.

Supermarkt en slijter hebben zelfs aangeboden de kosten voor de extra bewaking en elektriciteit, 25.000 gulden op jaarbasis, te betalen. Maar zes uur dicht blijft zes uur dicht. „We waren eindelijk zo ver dat 67 winkels tegelijk open waren," zegt Winkelhof-voorzitter Van Leeuwen. „En aan een half open winkelcentrum heb je ook niks." Volgens Van Leeuwen is vijf weekdagen geëxperimenteerd met langere openingstijden. „Ik heb één dame gezien die lege flessen kwam inleveren. Dat is de moeite niet."

Sinds begin dit jaar mogen winkels 55 uur in plaats van 52 uur per week geopend zijn. Volgens de Raad voor het Filiaal- en Grootwinkelbedrijf hebben de afgelopen maanden meer gevallen gespeeld waarbij de kleinere winkeliers bovenop de kast zaten omdat 'de grote jongens' langer open bleven. Voor een grootwinkelbedrijf is het extra halfuurtje immers geen probleem; men werkt vaak met parttimers. Eigenaars van een eenmansbedrijf weigeren echter nòg langere dagen te maken.

Maandagmorgen

Uit een onderzoek van AGB Fresh Foods blijkt dat maar 14 procent van de winkeliers de langere avond (tot half zeven) verkiest. Eenentwintig procent gaat 's ochtends eerder open, 14 procent gaat tussen de middag niet meer dicht. Maar liefst 54 procent van de winkeliers kiest voor een langere openstelling op de maandagmorgen.
J. Fokke van het grootwinkelbedrijf beaamt dat nu de deuren weer vroeger sluiten, nadat in het begin veel gebruik werd gemaakt van de ruimere avondtijden, met name door kledingwinkels. Alleen in de grote steden blijven de winkels massaal open - doordeweeks tot half zeven en op zaterdag tot zes uur. Maar de meeste filialen van Retailnet (Hubo, Praxis, Prénatal, M&S Mode) sluiten inmiddels op zaterdag weer om vijf uur. En de meeste supermarkten, zoals die van de Hermans Groep, openen liever op maandagochtend dan dat zij 's avonds langer doorwerken.
Volgens Fokke komt dat doordat de langere openingstijden 's avonds niet direct resulteren in exorbitant hoge omzetcijfers. Het halfuurtje op de maandag, dinsdag en woensdag (samen anderhalf uur) is in de supermarkten goed voor 0,33 procent van de weekomzet, zo blijkt uit het onderzoek van AGB Fresh Foods.

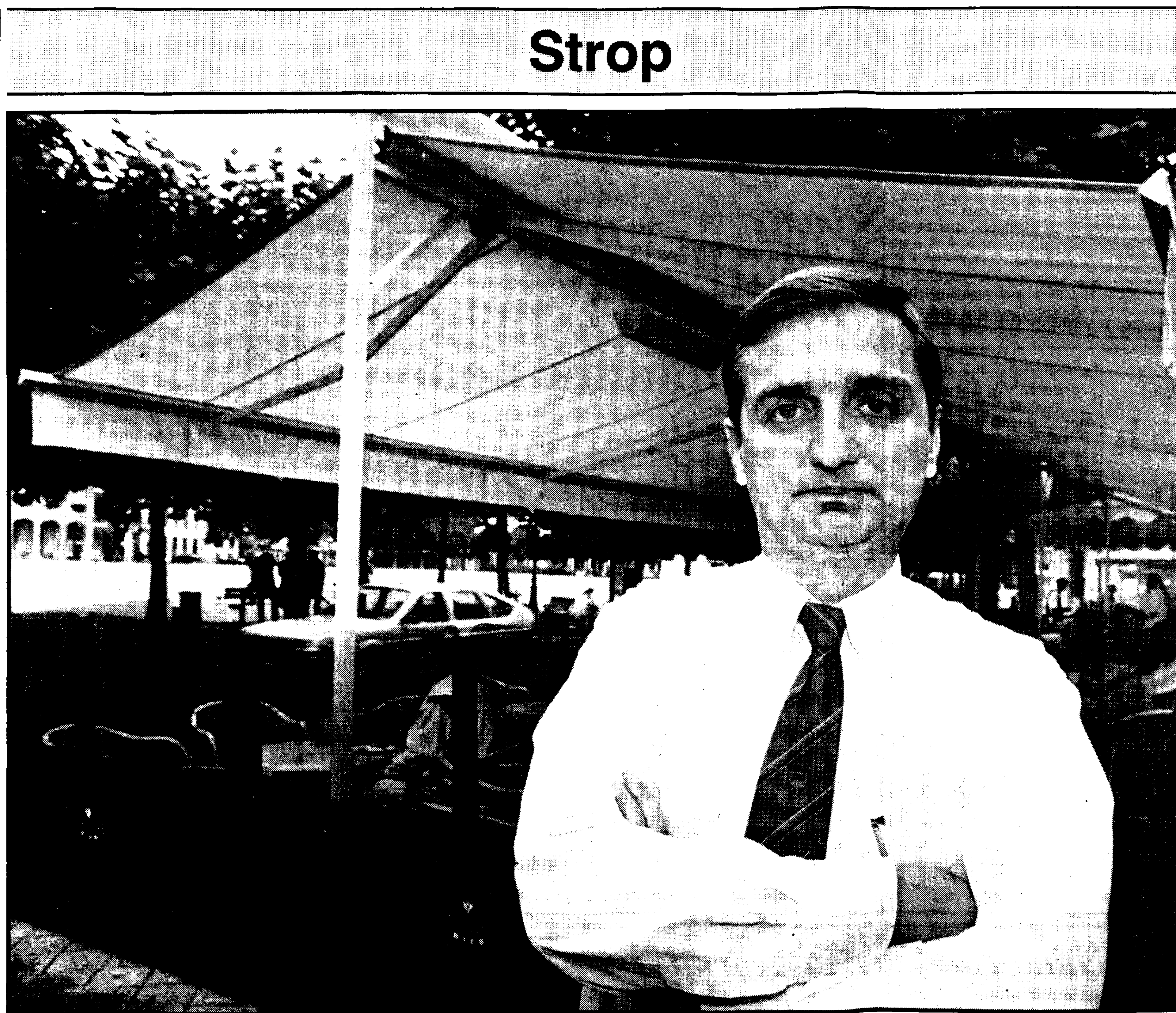
Definitief

Pas eind dit jaar beslissen de grote supermarkten definitief of ze wel of niet langer opengaan. Nu verschilt dat nog per plaats. Alleen de Albert Heijn-filialen zijn doordeweeks praktisch overal tot half zeven open. Albert Heijn stelde het personeel een financieel extraatje in het vooruitzicht om de langere werkdag te compenseren.

Volgens woordvoerder E. Muller zijn na zessen veel nieuwe gezichten in de supermarkt te zien. En bij AH is er wel een merkbaar omzeteffect: klanten kopen vooral veel kant-en-klare etenswaar. Daar zitten flinke winstmarges op. Waarom andere supermarkten daar niet van profiteren, weet Muller niet. „Misschien ligt het aan ons soort klanten."

Het Leiderdorpse geschil krijgt nog een staartje, vertelt Muller. Ahold, moeder van Albert Heijn en slijter Gall & Gall, heeft de hulp ingeroepen van het ministerie van Economische Zaken. De winkeliersvereniging wordt beticht van kartelvorming. Het ministerie heeft de winkeliersvereniging van De Winkelhof inmiddels per brief vriendelijk gevraagd slijter en supermarkt de vrijheid te laten wat openingstijden betreft.

Strop

● *Ben Schiffelers bij het zonnescherm van De Vogel Struys.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Uitschuifbaar zonnescherm moet weg

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Exploitant Ben Schiffeleers van Maastrichts oudste café De Vogel Struys aan het Vrijthof moet het zonnescherm (met schuifarmconstructie) dat hij begin juni heeft laten aanbrengen op het terras afbreken. Dat betekent een strop van 25 mille, laat hij weten. Had hij een zonnescherm zoals bijvoorbeeld bij etablissement Panaché, dan was er niets aan de hand geweest. „Had ik het maar geweten, dan had ik me heel wat geld en ergernis kunnen besparen. Wat betere voorlichting vooraf door de gemeente had geen kwaad gekund," zegt hij verbitterd.

Regels zijn regels, is het standpunt van de gemeente, die uitschuifbare zonnescherm-constructies verbiedt. Ook de Raad van State heeft de gemeente in het gelijk gesteld.
Voor 15 november moet de kap verwijderd zijn. „De gemeente streeft naar uniformiteit, die wil overal hetzelfde. De mensen vinden ons terrasscherm mooi en mijn zes obers zijn zeer te spreken over de praktische kanten ervan. Eén druk op de knop en het scherm gaat open. Zelfs als het opeens gaat regenen blijft het daardoor gezellig op ons terras. Maar goed, het scherm gaat maandag tegen de vlakte," aldus Ben Schiffeleers, „verder vechten heeft geen zin meer."

Dames massaal naar tweede schuttersfeest

HAELEN - De belangstelling voor het tweede Limburgse Dames Schuttersfeest, dat zondag 19 september door schutterij Sint Agatha in Haelen op haar terrein aan de Grote Kampstraat wordt gehouden, is buiten alle verwachtingen. Secretaris Jan Hendrix van de organiserende vereniging: „Dit jaar doen 95 drietallen van 36 verenigingen mee, waaronder ook teams van vijf Belgische schutterijen. Vorig jaar hadden we 25 verenigingen met 65 schietende trio's. Dit jaar komt er een volledige optocht. Tien schutterijen, een tiental koningsparen en dito marketentstergroepen hebben al toegezegd mee te doen. Nieuw dit jaar is het schieten om het Limburgs kampioenschap door verenigingskoninginnen. Een zestal dames heeft zich hiervoor opgegeven. De optocht begint om 14.00 uur, direct gevolgd door de beoordeling van de koningen en koninginnen. De schietwedstrijden beginnen om 16.00 uur. Eerste Limburgse dameskampioen werd vorig jaar Sint Martinus uit Horn.

Snel sanering Lauraterrein

KERKRADE – De sanering van het vervuilde Lauraterrein in Kerkrade-Eygelshoven begint waarschijnlijk in het voorjaar van 1994. Gisteravond werd dat duidelijk tijdens de commissievergadering ruimtelijke ordening van de gemeente Kerkrade. Op dit moment onderhandelen de provincie Limburg en minister Alders van Vrom over de laatste hindernissen. Ook moet nog een opslagplaats voor de vervuilde grond worden gevonden. Duidelijk is wel dat op het Lauraterrein in Kerkrade weer ruimte beschikbaar komt voor enkele tientallen woningen.

Reizigers kunnen zich nu een stuk veiliger voelen

Camera's bewaken Centraal Station in Rotterdam

Van onze correspondent

ROTTERDAM – 'Big brother is watching you' in en bij het Centraal Station in Rotterdam. Reizigers kunnen zich daar voortaan een stuk veiliger voelen, want gisteren zijn ruim zestig camera's binnen en buiten het station in gebruik genomen. Vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week houden veiligheidsbeambten in een nabijgelegen gebouwtje alle beelden in de gaten. Bij onheil waarschuwen zij agenten van de Spoorwegpolitie die snel ter plekke kunnen zijn. Vaak al binnen enkele seconden. In het uiterste geval toch nog steeds binnen één, hooguit twee minuten, belooft NS.

De camera's hangen onder meer aan de voorkant van het station, in de centrale hal, de reizigerstunnel en op de perrons. Sommige perrons, zoals dat voor de nachttreinen, zijn volledig in beeld gebracht. Bij andere worden alleen de trappen bewaakt. Verder hangen camera's bij de bagagekluizen en bij de croissanterie.

„De croissanterie is als een van de meest risicovolle plekken uitgerust met kleurencamera's die voortdurend beelden zenden naar de Spoorwegpolitie", zegt Henk Hagers, hoofd Bedrijfsbewaking van de Nederlandse Spoorwegen. „Kleur, omdat dat betere signalementen geeft. Verder loopt met zestien camera's, waaronder die bij de ingang van het station, een videoband mee. Willen we iets van de andere camera's opnemen, dan kan dat ook. De videobeelden blijven maximaal 24 uur bewaard. Hoewel ze niet als bewijsmateriaal dienen, kunnen ze voor de politie zeer waardevol zijn bij het opsporen van bijvoorbeeld zakkenrollers". Ook buiten, in de gemeentetunnel hangen camera's. Niet op Perron Nul (gedoogzone voor druggebruikers), omdat het Rotterdamse gemeentebestuur daar niets voor voelde.

Automatisch

De camerabeelden worden doorgeseind naar een regiekamer waar voortdurend twee veiligheidsbeambten zitten. Eén van hen houdt het CS in de gaten, de ander bekijkt vanaf 15 september de beelden van 46 camera's op het nieuwe station Blaak. Elke bewaker heeft vier schermen onder zijn hoede die beelden van vier camera's uitzenden. Om de zo veel seconden verspringt elk beeld naar andere camera's, zodat het hele station binnen enkele minuten in beeld is gebracht.

„Dit proces kan voortdurend worden onderbroken", vervolgt Hagers. „Ziet de beambte iets dat hij niet vertrouwt, dan kan hij het beeld overzetten op de vijfde monitor. Die wordt niet onderbroken en bovendien opgenomen op video. Ook verschijnt dit beeld automatisch op een monitor bij de Spoorwegpolitie.

Is het echt foute boel, dan komt er meteen een telefonische melding bij de politie achteraan zodat de surveillerende agenten binnen een mum van tijd aanwezig kunnen zijn". De regiekamer wordt bemand door medewerkers van een bewakingsbedrijf. In de nabije toekomst worden zij vervangen door NS-personeel.

Op het station zijn de camera's overduidelijk aanwezig. Sommigen hangen op onopvallende plaatsen, maar de meeste exemplaren zijn praktisch op ooghoogte gemonteerd. „Dat is de bedoeling", weet Hagers, „want dit systeem is vooral bedoeld om mensen een veiliger gevoel te geven. Het CS is namelijk helemaal niet zo onveilig als iedereen denkt. We hebben uitgerekend dat bij één op de negentigduizend reizigers of passanten een incident plaats heeft. De bewering dat we dan net zo goed nepcamera's kunnen ophangen, gaat echter niet op. Dat hebben criminelen zo door".

Het camera-observatiesysteem op het CS en station Blaak bestaat uit Japanse en Nederlandse apparatuur en heeft anderhalf miljoen gulden gekost. Elk jaar moet voor de exploitatie nog eens een miljoen gulden worden neergeteld. Binnenkort worden ook een branddetectiesysteem en meldingssysteem voor vastzittende liften op de regiekamer aangesloten. Het is de bedoeling dat de stations in Den Haag, Utrecht en Amsterdam binnen enkele maanden ook camerabewaking krijgen.

Betere kansen voor onervaren werklozen

DEN HAAG – Het kabinet stre[eft] ernaar het aantal werkervarin[gs]plaatsen de komende drie jaar m[et] 20.000 uit te breiden. Daarover mo[e]ten dit najaar afspraken word[en] gemaakt met werkgeversorganis[a]ties en vakbonden. Minister [De] Vries (Sociale Zaken) schrijft dit [in] een brief die gisteren naar de soc[ia]le partners is verstuurd.

De werkervaringsplaatsen zijn b[e]doeld voor werklozen die te wein[ig] arbeidservaring hebben. Wer[k]gevers kunnen voor iedere er[va]ringsplaats subsidie aanvragen. H[et] kabinet wil ook dat werkgevers [en] vakbonden zich inspannen om h[et] aantal deelnemers aan het leerlin[g]stelsel komende jaren met 20.000 [te] verhogen. Ook hiervoor geldt d[at] werkgevers kunnen rekenen o[p] subsidie.
Deze kabinetsvoornemens mak[en] deel uit van het werkgelegenheid[s]plan dat De Vries op Prinsjesd[ag] presenteert. Vorig jaar nog plaats[te] De Vries de nodige vraagtekens b[ij] het effect van de gesubsidieerde b[a]nenplannen. Deze zouden de wer[k]loosheid niet structureel op ee[n] lager niveau brengen.
Om de werking van de arbeid[s]markt te verbeteren, wil het kabin[et] een soepeler ontslagprocedure in[]voeren. De toestemming van de di[]recteur van het arbeidsbureau, ka[n] wat De Vries betreft worden af[ge]schaft. Ook het algemeen verbi[n]dend verklaren van cao's staat t[er] discussie. Als werkgevers niet me[er] wettelijk gehouden zijn aan een ca[o] kunnen zij de onderste loonschale[n] verlagen. Het kabinet hoopt d[at] daardoor meer banen ontstaan voo[r] ongeschoolde werklozen.

'Valse' sigaretten verkocht

MAASEIK – Twee Nederlanders die in Maaseik sigaretten verkochten zonder belastingbandjes of met valse bandjes, zijn donderdag door de rijkswacht opgepakt. Het duo, een man en een vrouw, verbleef op camping De Leeuwerik in Aldeneik (Maaseik). De sigaretten, die slechts 40 frank per pakje kostten, kwamen waarschijnlijk uit het voormalige Oostblok. Bij een onderzoek op de camping kon de rijkswacht in hun verblijf nog de hand leggen op een veertigtal sloffen met sigaretten.

Cursus Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg voor diabeten

'Beetje suiker' bestaat niet

Van onze verslaggever

HEERLEN – Voorlopig nog uniek voor Limburg: een cursus voor diabeten.

Verzorgd door het Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limburg. Maar als het aan districtsverpleegkundige drs. Jeanny Engels ligt, krijgt het voorbeeld snel navolging. Een goed voorbeeld, want onderzoek heeft uitgewezen dat de cursus effect heeft.

In het kader van haar afstudeerscriptie verplegingswetenschappen aan de Rijksuniversiteit Limburg ging Engels vorig jaar na of de cursussen die sinds 1989 worden gegeven, ook effect hebben gehad. Door middel van vragenlijsten peilde ze hoeveel kennis was blijven hangen en of de gegeven informatie ook tot een verandering van gedrag leidde.

„Een diabeet moet een aantal dingen doen om een goede bloedsuiker te houden, zoals een juiste voedingswijze en voldoende lichaamsbeweging. Daarnaast is goede voetverzorging bijvoorbeeld heel belangrijk voor diabeten. Je kunt hen nu wel vertellen dat dat zo is, maar als je ook uitlegt waarom dat is en hoe ze hun voeten het beste kunnen verzorgen, besteden ze daar meer aandacht aan."

Voeten

Voetverzorging is zo belangrijk omdat diabeten door hun ziekte vaak minder gevoel in hun onderdanen kunnen hebben, legt Engels uit. „Het gevoel klopt niet helemaal. Ze merken bijvoorbeeld niet of ze in een punaise getrapt hebben. Wondjes genezen langzamer, de kans op infecties is groter. In de ernstigste vorm leidt dat tot amputatie."

Gebleken is dat de voetverzorging na de cursus is toegenomen. Voor de cursus deed 60 procent aan voetverzorging, na de cursus bijna 90 procent, meldt ze niet zonder trots. Andere positieve gevolgen van de cursus waren dat beter dieet gehouden werd, dat ietsje meer werd bewogen, het lichaamsgewicht bij de 80 procent met overgewicht omlaag ging en zelfcontrole niet toenam. Zelfcontrole houdt in dat de diabeet zelf zijn bloedsuikers op gezette tijden controleert, bijvoorbeeld als hij een bijzondere inspanning verricht of als hij zich niet lekker voelt of als hij iets vreemds heeft gegeten. „Zo krijg je een beter inzicht. Je krijgt meer stimulans of iets wel of niet te doen."

De cursus is alleen bestemd voor niet-insuline-spuitende diabeten. „Er zijn grofweg drie groepen diabeten te onderscheiden. De groep waarvoor een dieet een afdoende behandeling is, een groep die tabletten gebruikt en een groep die insuline moet spuiten om goede bloedsuikers te houden," vertelt Engels. Waarbij de laatste groepen ook een dieet in acht moeten nemen.

● *Districtsverpleegkundige Jeanny Engels.* Foto: FRANS RADE

Indeling

Zelfs onder diabeten leeft vaak de indruk dat de ene vorm ernstiger is dan de andere. „Ze hebben slechts een 'beetje suiker', zeggen ze dan. Maar het is alleen een indeling naar behandeling.

Het zegt niets over de ernst van de aandoening. Bij diabetes gaat het erom een goede bloedsuiker te houden. Doe je dat niet, dan zijn de gevolgen even ernstig."

De cursisten moeten minimaal een jaar diabeet zijn. „Bij een eerdere cursus hebben we al eens deelnemers gehad die net te horen hadden gekregen dat ze suiker hebben. Je moet de ziekte eerst verwerken. Als je pas diabeet ben, zit je nog in de fase dat je alles over de ziekte wil weten. Ze vroegen dan ook veel praktische zaken, die de anderen al wisten. Maar ze zijn nog niet toe aan het toepassen, aan het integreren van suikerziekte in hun dagelijkse doen."

Het is overigens geen cursus om achterover te leunen en de informatie tot je te laten komen. „Er wordt een actieve houding van de deelnemers verwacht. Het is de bedoeling dat ze ervaringen uitwisselen en leren van elkaar. De cursisten maken de cursus," waarschuwt Engels.

In principe worden vier cursussen per jaar gegeven. De cursus bestaat uit zes wekelijkse bijeenkomsten en is zoals gezegd bedoeld voor niet-insuline-afhankelijke diabeten en hun partners. Verdere informatie en inschrijving bij kruisvereniging Oostelijk Zuid-Limburg, 045-435757.

Vakorganisatie vooral actief in Limburg

Relatiebureaus starten geschillencommissie

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Klanten die ontevreden zijn over de diensten van een relatiebureau kunnen voortaan in beroep gaan bij een geschillencommissie. Het betreft de bemiddelingsbureaus die aangesloten zijn bij de Algemene Vereniging Relatiebureaus (AVR). Vier van de zeven AVR-organisaties zijn actief in Limburg.

Het initiatief tot zelfregulering werd door de branche eigenhandig genomen. De AVR werd ruim een jaar geleden door een zevental bureaus opgericht met als doel het aanzien van de relatiebureaus op te vijzelen. Een van de belangrijkste pijlers van de organisatie is een geschillencommissie om de klanten meer bescherming te bieden. De eigen geschillencommissie werd begin dit jaar opgericht.

Maar inmiddels heeft de AVR de procedure gestart om de eigen commissie aan te sluiten bij de landelijke Stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken in Den Haag. Zowel het ministerie van WVC als dat van Economische Zaken ondersteunen het initiatief. WVC heeft een subsidie van 100.000 gulden verstrekt als tegemoetkoming in de kosten die de aansluiting met zich meebrengt. Economische Zaken geeft 50.000 voor de noodzakelijke publieksvoorlichting. „Toelating tot de Stichting Geschillencommissies en de subsidiëring betekent voor ons een stuk overheidserkenning," aldus mr. Clara Smarius-Dunselman, voorzitter van de AVR.

De in Limburg gevestigde AVR-bureaus zijn: Partner Consult Maastricht, Stichting Discreet Roermond, Mens en Relatie Venlo, terwijl Constance · Sars in Eindhoven diverse consulenten in Limburg heeft. De overige drie zijn: Adviesbureau mr. Clara Smarius-Dunselman in Berkel-Enschot, Alerte Partnerbureau in Nijmegen en Gertruud Langedijks Relatiebemiddeling in Amsterdam.

Het probleem waar de AVR mee kampt is dat het draagvlak van de organisatie erg smal is. Terwijl Nederland naar schatting 150 tot 200 relatiebureaus telt, zijn er maar zeven aangesloten.

De AVR hoopt dat door deze ontwikkeling meer bureaus zullen toetreden. „De minister neemt ons initiatief serieus. Het zal waarschijnlijk een zuigende werking hebben op andere bureaus," hoopt mevrouw Smarius.

Hoge werkdruk in Russisch bejaardentehuis maakt praatje vaak onmogelijk

Van onze verslaggeefster

BEEK – Het aantrekkelijkste van hun stage vinden de twee Russinnen de kans om eens met een andere cultuur in contact te komen. Op de vraag wat hen als eerst opviel in Nederland antwoordt het tweetal in koor: bloemen. De bloemenpracht en de vriendelijkheid van de mensen.

Want in de ogen van Olga Buslowa lachen Nederlanders voortdurend. Samen met haar collega Luba Mergentaller is zij twee weken te gast in het Beekse bejaardentehuis Franciscus. Onder begeleiding van Marielle Backus maken de Russische bejaardenverpleegsters kennis met de dagelijkse werkzaamheden en beslommeringen van het Beekse centrum. Daarna vertrekken ze tot begin november naar de Geleense verpleegkliniek Odilia waar ze de fijne kneepjes van het vak van dichtbij kunnen bekijken.

In Moskou verzorgen Olga en Luba op hun afdeling in het bejaardencentrum 31 met veertien collega's 140 zieken. Dat is zwaar werk zonder badliftjes, luiers voor incontinente patiënten, verpleegbedden, steuncorsetten en prothesen. Als alles volgens plan verloopt zal de directrice van het Moskouse tehuis Ludmilla Tsyplakova deze maand naar Nederland komen om contracten voor de import van dit materiaal te bewerkstelligen. Om hun collega's in Moskou tekst en uitleg te geven als de spullen aankomen, zijn Olga en Luba nu in opleiding.

● *Olga Buslowa en Luba Mergentaller delen eten uit in het bejaardencentrum.* Foto: ERMINDO ARMINO

Met Ludmilla Tsyplakova werden in 1992 door de directie van Huize Franciscus ook de eerste contacten gelegd. Toen vertrok een delagatie van het Beekse tehuis naar Moskou om de familie en vrienden van de Russische straattheatergroep TAM, die in Beek te gast was tijdens het Limburgs festival, de meest noodzakelijke levensmiddelen en goederen te brengen. Tijdens dat bezoek werden ook diverse Moskouse bejaardentehuizen bezocht en ontstond de band met het centrum 31. De komst van de twee Russinnen is hier een uitvloeisel van. Maar de definitieve uitnodiging komt van de directrice van de verpleegkliniek Odilia die het project ook financiëert.

De hoge werkdruk maakt het beroep van berjaardenverzorgster ook in Rusland niet geliefd. Vandaar dat sinds korte tijd nonnen uit het klooster worden ingezet om de bejaarden te verzorgen.

Ook de betaling 30.000 roebel – zo'n 18 dollar – in de maand lokt niet. De 26-jarige Olga wilde dan ook eerst chirurg worden maar slaagde niet voor de toelatingsexamens. Haar collega Luba, elf jaar ouder, is van huis uit bibliothecaresse en stapte later over op de bejaardenzorg.

Behalve de andere eetgewoonten in Nederland ('s morgens en 's avonds alleen een boterham en niets 'warms') vindt het tweetal vooral het directe contact tussen personeel en bewoners opvallend. Daar zijn ze zelfs een beetje jaloers op. Thuis is het aanpoten.

Een praatje maken zit er volgens Olga gewoon niet in. Wassen, schrobben, bedden opmaken en eten brengen. Zo ziet hun drukbezette dag eruit. Een persoonlijke band met de bewoners hebben de Russinnen tot hun spijt nauwelijks. Alleen al een incontinente patiënt moet drie keer per dag gewassen en verschoond worden. Die handelingen kosten zeeën van tijd. De aanschaf van luiers zou een hemelsbreed verschil maken maar die zijn op dit moment niet voorradig.

Zowel Olga als Luba hopen dat deze stage in Nederland en de aanschaf van de benodigde materialen hun taak enigszins zal verlichten. En dat zij over enkele maanden netzoals hun Limburgse collega's eens een kopje koffie kunnen drinken met de mensen die zij dagelijks verzorgen.

PTT-loket in melkwagen alleen in Midden-Limburg

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een mini-postagentschap in de rijdende winkel van de melkboer zal in deze provincie alleen in Midden-Limburg in de praktijk gebracht worden. Het gezamenlijk plan van PTT Post en de Nederlandse Melkhandelaren Organisatie (NMO), dat woensdag bekend werd gemaakt, ondervindt geen weerklank in andere delen van de provincie. In welke dorpen de melkboer annex postagent gaat rijden, is nog niet bekend.

Eerder verving PTT Post in het kader van het nieuwe vestigingsbeleid op het platteland meerdere eigen kantoren door agentschappen in winkels of door mobiele agentschappen. Maar de agentschappen met 6000 of minder handelingen per jaar kunnen niet meer aan de eisen met betrekking tot ruimte, kennis en administratie voldoen. Om dat probleem op te vangen is het mini-agentschap ontwikkeld, met slechts een beperkt aantal taken en producten.

De mini-agentschappen kunnen volgens PTT Post en KMO ingericht worden in de rijdende winkels. Een proef hiermee in Groningen is al geslaagd.

„We hebben eerst geïnventariseerd waar de mini-agentschappen wenselijk zijn. Of daar rijdende melkhandelaren aanwezig zijn, over welke wagens ze beschikken en of ze interesse hebben. Nu zijn we met de geïnteresseerde handelaren persoonlijk in overleg. Dat is alleen in Midden-Limburg het geval. Het is nog te vroeg om precies te zeggen waar ze gaan rijden," aldus J. Puttman, beleidsmedewerker van NMO.

Voordat de rijdende winkelier zijn PTT-loket kan openen, zullen eerst de wagens aangepast moeten worden. Bovendien krijgt de handelaar nog eerst een opleiding. Het mobiele agentschap biedt een zeer beperkt assortiment aan. Er zijn onder anderen postzegels, strippenkaarten, telefoonkaarten, visaktes en cadeaubonnen te koop. Wat betreft de Postbank zijn er alleen kleine uitbetalingen mogelijk.

Optreden prof. Wagenaar in Epese incestzaak geen primeur

Psychologen al aan het werk in ontuchtzaak Echt

DOOR ROB PETERS

ECHT/EPE/LEIDEN – Behalve in de Epese incestzaak, treedt hoogleraar psychologische functieleer professor W. Wagenaar ook al als deskundige op in de geruchtmakende Echter ontucht- en kindermoordzaak Maikel Nelissen. De 2-jarige peuter overleed in de zomer van 1992 na ernstige mishandeld en misbruikt te zijn door een jong paartje dat op hem paste. Dat paartje beschuldigde later de 32-jarige moeder van het kind Helena R. ervan ontucht met het kind te hebben gepleegd in hun aanwezigheid.

Op verzoek van het Openbaar Ministerie in Roermond heeft Wagenaar samen met psycholoog dr. Koppen in de afschuwelijke affaire de getuigenverklaringen van de twee al tot 9 en 10 jaar en tb veroordeelde hoofdverdachten tegen het licht gehouden. Officier van justitie mr. H. Droesen in Roermond hoopt met behulp van de deskundigen te achterhalen of de jonge Sylvia S. en haar vriend Alex H. de waarheid spreken.

Helena R. ontkent in alle toonaarden dat zij haar kind heeft misbruikt en de zeer labiele babysitters – zo bleek later – op een idee heeft gebracht.

Doorlichten

Wagenaar en Koppen zijn op dit moment nog bezig om behalve de getuigenverklaringen van Sylvia S. en Alex H. ook hun bekentenissen bij de politie (in hun rol als verdachten dus) door te lichten en naast de verklaringen als getuigen te leggen.

De psychologen gespecialiseerd in strafrecht hebben een aantal methoden ontwikkeld, die in elk geval indicaties kunnen geven over het waarheidsgehalte van getuigenverklaringen. Uitermate belangrijk omdat in zedenzaken politie en justitie meestal weinig meer hebben dan de verklaringen van slachtoffers. Veroordeling zonder aanvullend bewijs in de vorm van getuigen of stille getuigen is een hachelijke zaak.

Psychologen als Wagenaar, Koppen en ook de Tilburgse dr. Soppe, die in de Epese zaak assisteert, zoeken in verklaringen van verdachten en vooral getuigen 'het liefst op band opgenomen' naar details, die soms niets met het strafbare feit te maken hebben maar die veel zeggen over het waarheidsgehalte van de hele verklaring. Het is een vaststaand gegeven dat de menselijke geest ten tijde van grote psychische spanning of druk details registreert die op dat moment niet terzake doen.

achtergrond

Zoals bekend was professor Wagenaar ook betrokken bij het beoordelen van uitlatingen van de nu vrijgesproken verdachte van oorlogsmisdaden Demjajuk.

Professor Wagenaar die enkele jaren geleden samen met dr. Koppen en de Maastrichtse strafrechtdeskundige dr. Crombach het boek 'Dubieuze zaken' het licht lieten zien, betoogden daarin zeer nadrukkelijk dat getuigenverklaringen te dikwijls zonder slag of stoot voor waar worden aangenomen in de rechtspraak.

De deskundigen komen op 12 oktober aan het woord tijdens de voortzetting van de Echter ontuchtzaak bij de rechtbank in Roermond.

De dood van de twee jongens van Huize St.-Jozef vorige week in de Keerdergrot in Cadier en Keer heeft voor veel beroering gezorgd. Voor zover is na te gaan zijn in de Zuidlimburgse grotten dan ook nooit eerder verdwaalde mensen om het leven gekomen. Wel zijn er al eens doden gevallen bij instortingen tijdens graafwerkzaamheden. Er is één twijfelgeval. Op 3 januari 1889 werd in de zogeheten gemeenteberg bij Meerssen, gelegen in de zuidhelling van het Geuldal nabij het Weerterbroek, een zekere Leo Lenaarts gevonden. Hij was afkomstig uit Weert, waarmee waarschijnlijk het gehucht van die naam bij Meerssen is bedoeld.

Zwerver zou in 1889 ondergronds zijn gestorven

In grotten tot nu toe zelden slachtoffers

in het nieuws

DOOR JAN DIEDEREN

VALKENBURG – Een opschrift in de 'berg' herinnert aan de gebeurtenis in de vorige eeuw. Er staat geschreven dat Lenaarts werd gevonden door Martinus Lemeer en Henricus van de Broek. Bij het opschrift staat een kruis getekend. Het zou erop kunnen duiden dat de man overleden was. Dat strookt dan met het overgeleverde verhaal dat er in deze 'berg' ooit een zwerver dood werd aangetroffen.

De man plachtte zich volgens het verhaal regelmatig in de grot op te houden. Hij had er een bed van bladeren en stro om te slapen. Verteld wordt ook dat de zwerver aan alcohol was verslaafd. In een dronken bui zou hij zijn slaapplaats, die kort bij de ingang lag, niet hebben teruggevonden. Hij kwam een paar pilaren verder in de grot terecht en wist toen de weg niet meer.

Van een overlijden van Leo Lenaarts valt geen bevestiging te krijgen. Op het archief van de gemeente Meerssen is er geen aangifte gedaan van zijn dood. Er zijn ook geen stukken waarin melding wordt gemaakt van de vondst van een lijk.

Verdwalen

Het is wel vaker voorgekomen dat mensen in de grot verdwalen. Een aantal gevallen zoals die van twee jongens in het midden der zeventiger jaren en van vier Friezen in maart vorig jaar in respectievelijk een grotje te Geulhem en in een afgesloten gedeelte van de gemeentegrot in Valkenburg liggen nog vrij vers in het geheugen.

Voor andere soortgelijke voorvallen is de grot vaak zelf het geschiedenisboek waarin zij voor het nageslacht zijn vastgelegd. Zo staat er in een ver weg gelegen gedeelte van de gemeentegrot op de mergelwand summier het verhaal van vijf verdwaalden. Het vijftal bestond uit Rini Dirix, Hub Bours en Emiel Dirix uit Valkenburg en de uit Amerika afkomstige acrobaten Georg en Jonny Percelly. De broers Dirix waren eigenaren van de Valkenburgse dancing Pavillon en de acrobaten traden in de zomer van 1932 op in deze dancing. De twee Amerikanen wilden wel eens de grot bezoeken. Op 20 juli, mogelijk al 's morgens om zeven uur, trokken zij de 'berg' in samen met de drie Valkenburgers.

Ergens onder de Wilhelminatoren, op al gauw anderhalve kilometer vanaf de ingang, raakten zij de weg kwijt in een gedeelte dat nooit door de gidsen met bezoekers wordt bezocht. Op de muur staat het in letters die al niet meer zo duidelijk zijn: „Hier op deze plaats hebben 5 man gezeten; de goeie weg verloren." De datum en de namen staan er bij. Op een plek in de buurt staat het nog eens maar nu in het Duits: 'die Verlaufenen' noemen de vijf zich daar.

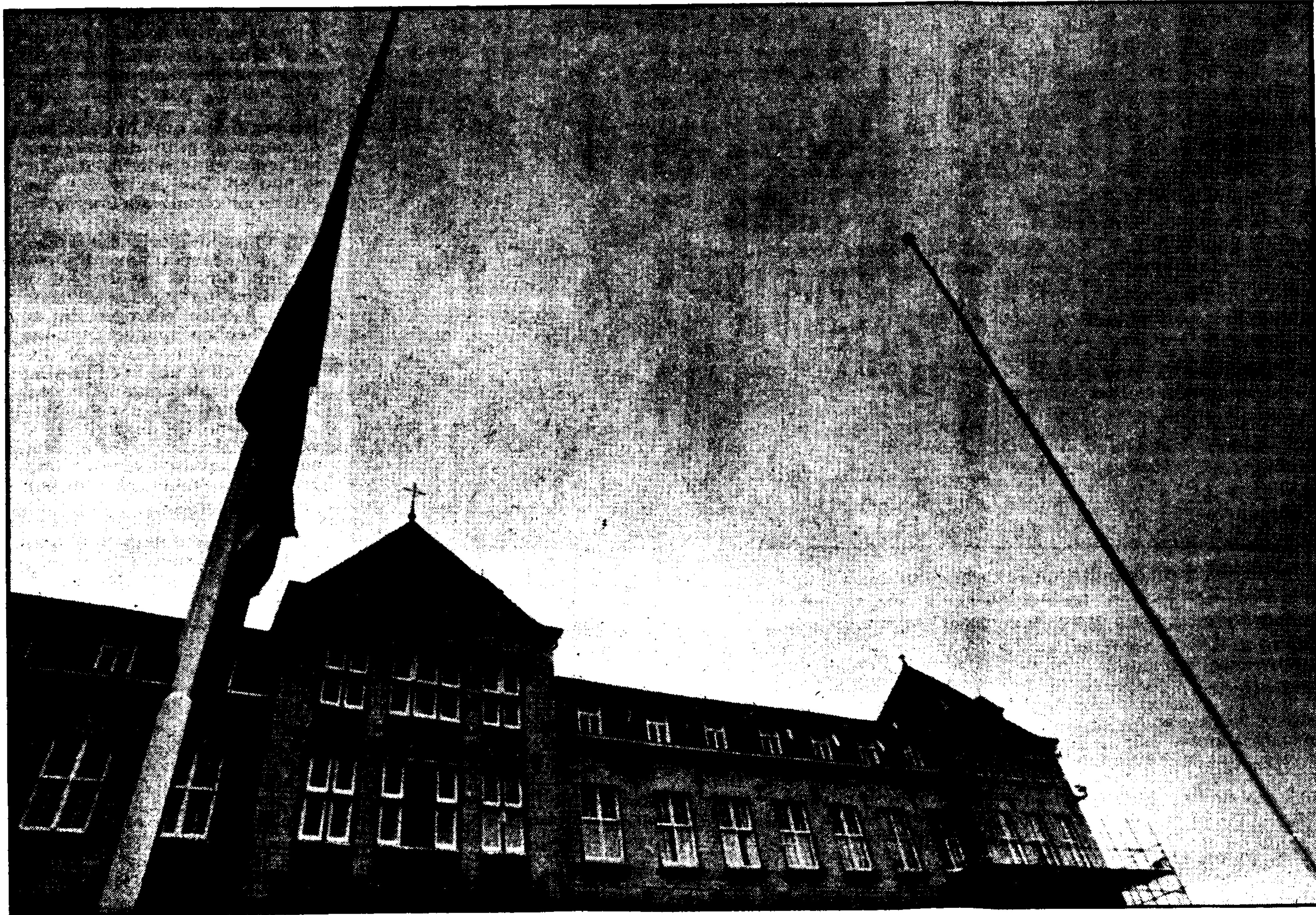
Oudere Valkenburgers vertellen het verhaal dat langzaam ook de meegenomen lamp opbrandde.

Met de laatste lucifer die Miel Dirix bij zich had stak hij een van zijn sokken in brand. De penetrante geur van de snirkende stof moest degenen die ongetwijfeld kwamen zoeken snel de weg wijzen. Tegen de avond werd het verdwaalde vijftal inderdaad opgespoord en weer veilig naar buiten gebracht.

In het Romeins gedeelte van dezelfde gemeentegrot is nog vaag iets te lezen van een andere vermissing van ruim driehonderd jaar geleden. De datum 22 juni 1679 is kennelijk later met verse houtskool nog eens vernieuwd. Verder is nog van de tekst te ontcijferen 'zijn verloren' maar om wie het gaat is niet meer te lezen.

In de grot nabij het Sprookjesbos vond er in de zomer van 1947 een zoekactie plaats. Ook die is met houtskool op de wand vereeuwigd. Het ging om een groep van zes of zeven jongens en meisjes die destijds logeerden in de jeugdherberg te Vaals. Voor het avontuur waren zij tijdens een dagje Valkenburg over het toegangshek geklommen en de grot binnengegaan. Een meisje vond het te griezelig en bleef buiten wachten. Dat werd het geluk van de anderen. Toen zij na vele uren wachten nog niet kwamen opdagen keerde zij terug naar Vaals en meldde er de vermissing. Met de hulp van Valkenburgse grottenkenners werden de verdwaalden uit hun netelige positie bevrijd. Maar wat zou er gebeurd zijn als dat ene meisje ook mee naar binnen was gegaan?

De verhalen maken duidelijk dat op eigen houtje grotten binnendringen een hachelijke onderneming is. Toch klaagt iedereen die met het toezicht op de grotten belast is dat het de laatste jaren in toenemende mate gebeurt.

● *Bij Huize St.-Jozef hangt de vlag halfstok.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

streeksgewijs

Open dagen van Vrije Akademie

KERKRADE/LANDGRAAF – De Vrije Akademie ZOM Kerkrade/Landgraaf houdt drie open dagen om het cursusaanbod '93/'94 nader toe te lichten. De docenten geven in de leslokalen tekst en uitleg over een 25-tal cursussen.

In 'Het Klooster' aan de Kloosterstraat 23 in Landgraaf opent ZOM de deuren van 14 tot 17 uur. Dinsdag 7 september is de open dag in het pand aan de Ons Limburgstraat 66b in Kerkrade-West. De derde ZOM-bijeenkomst is op woensdag 8 september van 19 tot 22 uur in het pand aan de Maria Gorettistraat 6 in Kerkrade-Nulland.

Opening Info-winkel Hoensbroek

HOENSBROEK – Wethouder Visser van Heerlen opent vandaag om 16.45 uur de Info-winkel aan de Hoofdstraat 11 in Hoensbroek. De Info-winkel (met als werknaam 'Wijk Informatie Centrum') is een deelproject van MIP Heerlen, het Maatschappij Informatie Project.

In de winkel zijn medewerkers vertegenwoordigd van Zymose, Instituut Burgerraadslieden, Bibliotheek, Federatie Welzijn voor Ouderen en Planpraktijk. Programma opening: 16 uur ontvangst; 16.30 uur inleiding L. Maenen, projectleider MIP; 16.45 uur opening; 17 uur bezichtiging Info-winkel.

kort

HEERLEN

● Harmonie St.-Gerardus Heksenberg heeft vier jubilarissen. Tijdens de receptie, die zaterdag van 19 tot 20.30 uur gehouden wordt in het Gemeenschapshuis aan de Heigrindelweg, wordt het viertal gehuldigd. Gerard Roering en Frans Butink zijn 25 jaar lid van het korps. Nic Spittler is 40 jaar lid van de Limburgse Bond en Hub Wijnen is 25 jaar lid van het bestuur en van het 'oud-papierteam'. Na de receptie is iedereen welkom op de feestavond.

LANDGRAAF

● In de Kakert wordt zondag voor de vijfde maal het parochiefeest gevierd, dat om 11 uur wordt ingeluid met een mis. In de kerk is een expositie van kunstvoorwerpen die door parochianen zijn gemaakt. In en om de feesttent op het kerkplein is ruimte voor spelen, concerten en een rommelmarkt.

● La Leche League houdt dinsdag 7 september om 9.30 uur een voorlichtingsbijeenkomst voor jonge en aanstaande moeders in het Groene Kruisgebouw aan de Beneluxstraat. Voor de mensen uit Waubach is de bijeenkomst op 9 november om 9.30 uur.

● Van 3 tot en met 24 september vindt in de Burgerzaal van het Raadhuis een expositie plaats van handgemaakte poppen van de Landgraafse Jet van Haaren.

● Schutterij Koningin Wilhelmina Nieuwenhagen en St.-Hubertus Schaesberg strijden zondag vanaf 14 uur om de titel 'Koning der Landgraaf'. De wedstrijd vindt plaats op het terrein op de Aredsberg.

● De fraktie Vrouwenappèl houdt dinsdag om 20 uur een openbare vergadering in Carré.

● Wijkvereniging De Koempels houdt van vrijdag tot en met zondag een groot wijkfeest op het terrein aan de Pungel.

HOENSBROEK

● Fanfare St-Gabriël Hoensbroek en de buurtschap Weustenrade houden zaterdag en zondag een open-lucht muziekfestival met straatmarkt in Weustenrade, gemeente Voerendaal. Zaterdag om 16 uur gaat het feest van start. Zondag wordt om 10 uur de openluchtmis opgedragen aan de kapel, waarna de concerten en de straatmarkt worden voortgezet. De trekking van de loterij is om 20 uur gepland.

BOCHOLTZ

● In verband met de kermis heeft het Instrumentenfonds van de Kon. Philharmonie het orkest 'Manheim' gecontracteerd. Zaterdag speelt de groep vanaf 20 uur in zaal Coerver. Kaarten zijn in voorverkoop aan de zaal verkrijgbaar.

● De Bejaardensoos Bocholtz maakt dinsdag 14 september een dagtocht naar de Zaanse Schans en Volendam.

SIMPELVELD

● De RKVV Huls zoekt grensrechters, begeleiders en bestuursleden. Belangstellenden kunnen zich melden bij secretaris Hub Dautzenberg, ☎441056.

● Schaakvereniging Het Kasteel houdt zondag 12 september om 14 uur een simultaanwedstrijd met Limburgse topschakers in zaal Jos Frijns. Deelnemers mogen het inschrijfgeld zelf bepalen. Bij een gewonnen partij krijgt men het inschrijfgeld verdubbeld terug. Voor informatie: Leo Leerssen ☎441844.

SCHINVELD

● Maria Robroek geeft dinsdag om 20 uur een lezing over paranormale verschijnselen in 't Kloeëster.

● De Vriendenclub van Bras '90 houdt zaterdag 16 en zondag 17 oktober een creatieve hobbymarkt en -tentoonstelling in lokaal Oud Sjilvend, Broekstraat 42. Deelnemers kunnen zich nu al aanmelden bij F. Meesters, ☎045-258812.

HERZOGENRATH

● In Burg Rode vindt zondag om 17 uur een optreden plaats van de Circus Square Jazzband.

BRUNSSUM

● Bij gelegenheid van het 12,5-jarig bestaan houdt het Jongerencentrum van de Langeberg zaterdag in de Parochiehuis, Rembrandtstraat 1. van 19.30 tot 21 uur een receptie

● Afcent Brunssum houdt zaterdag haar jaarlijks zomerfeest met muziek, sport, spel en demonstratiewedstrijden. De opbrengst van het Afcent-feest is ten behoeve van een braille-printer voor het ACK (aktiviteitencentrum Kerkrade voor lichamelijk gehandicapten).

VOERENDAAL

● 'Perspectief' houdt in verband met het nieuwe cursusseizoen zaterdag een informatiemiddag van 13.30-16 uur. Voor meer info: ☎ 045-752957.

per persoon

Goud voor Theo Veldman

● Theo Veldman uit Voerendaal heeft gisteren in Heerlen de gouden eremedaille in de orde van Oranje Nassau ontvangen. Veldman kreeg de koninklijke onderscheiding uitgereikt uit handen van burgemeester Strous van Voerendaal.

Veldman werkt al sinds 1974 bij de Dienst Verkeersongevallenregistratie in Heerlen. De dienst is inmiddels omgedoopt in de Adviesdienst Verkeer en Vervoer, afdeling Basisgegevens.

Veldman geldt ook als een verenigingsman in hart en nieren. Hij verzorgt al meer dan 25 jaar de jeugdopleiding bij harmonie St.-Joseph in Voerendaal. En hij is al meer dan vijftig jaar actief in de voetbalsport.

Jubilarissen

● De Industriebond FNV afdeling Hoensbroek huldigt zaterdag in 'Ons Trefcentrum' vanaf 19.30 uur een groot aantal jubilarissen. De heer B. Beverwijk is 60 jaar lid; vijftien leden zijn veertig jaar aan het FNV verbonden.

Het zilveren lidmaatschap wordt gevierd door acht leden. Na de huldiging is er gelegenheid tot dansen.

Geslaagd

● Chris Lennartz (Simpelveld) is geslaagd aan de Technische Universiteit in Eindhoven. Hij studeerde af in de richting electrotechniek.

● Heidi Offermanns (Kerkrade) slaagde aan de Universiteit van Amsterdam voor het doctoraal examen bedrijfseconomie.

● *W. Dieteren.*

Eremedaille voor Dieteren

● Uit handen van burgemeester Pleumeekers van Heerlen ontving de heer W. Dieteren (56) de eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Hoensbroekenaar Dieteren kreeg de onderscheiding in verband met zijn 40-jarig dienstjubileum bij de firma Hero Schiffers Food BV. Dieteren is bij het bedrijf werkzaam als magazijnschrijver.

Brandweer moet ruim een ton terugbetalen

HEERLEN – Het Heerlense college vindt dat de Regionale Brandweer Zuid-Limburg ruim een ton moet terugbetalen aan de gemeenten. Dit is het bedrag dat de brandweer over had na het jaar 1992. De brandweer wil dit geld gebruiken voor de jaarlijkse salarisstijgingen en voor groot onderhoud. Ze vreest dat ze door bezuinigingen van het rijk op rampenbestrijding in de problemen komt. Daarnaast hoefde ze het geld dat na 1991 over was ook niet terug te betalen. Heerlen vindt echter dat bezuinigingen van het rijk door de brandweer zelf opgevangen moeten worden. Dat in 1991 het overschot niet terugbetaald hoefde te worden, had te maken met de onduidelijkheden over de reorganisatie die toen speelden.

Marathon Geuldal

VILT – Zowel op zaterdag 2 als op zondag 3 oktober wordt de wandelklassieker Geuldalmarathon over 42 kilometer gehouden vanaf Hauset in België tot Geulhem. De wandelaars worden indien zij dat willen per bus naar de startplaats gebracht vanaf het inschrijfadres cafe Nobben in Berg. Wie verzekerd wil zijn van een plaats in de bus moet vóór 15 september inschrijven. Dat kan door minimaal 8,50 gulden over te maken op rekening nummer 106.21.00.25. Bij overmaking van negen gulden krijgt de deelnemer tevens een sticker en voor 14,50 wordt behalve de busreis ook een badge gereserveerd. Na 15 september worden de inschrijfkosten met drie gulden verhoogd omdat dan de bus meer kost.

De bussen vertrekken op beide wandeldagen om half zeven en acht uur. Men kan ook de halve marathon lopen waarvoor een bus om half tien naar de Volmolen in Epen vertrekt.

Inschrijven zonder busreis kost 1,50 gulden of met sticker twee gulden en met badge 7,50 gulden.

Eerste lustrum schoololympiade in Voerendaal

VOERENDAAL – De Voerendaalse schooljeugd van groep 6 tot en met 8 treedt op vrijdag 10 september aan voor de vijfde schoolsportolympiade.

Op en rond het sportcomplex de Joffer aan de Goswijnstraat doen zo'n 450 leerlingen van alle Voerendaalse basisscholen vanaf half tien 's morgens mee aan tien verschillende sporten. De olympische gedachte – deelnemen is belangrijker dan winnen – staat hoog in het vaandel.

De 'Olympiade' wordt om 15 uur afgesloten met de prijsuitreiking door wethouder Verhoeven. Indien het onverhoopt slecht weer is, wordt de Olympiade verschoven naar vrijdag 24 september.

prikbord

● **Amateurs**

De Vereniging van Radio Ze... Amateurs (VRZA) Zuid-Li... burg houdt vanavond in ... clubgebouw boven het he... kundemuseum aan de S... Martinusstraat in Beek een ... formatie-avond. Tijdens ... bijeenkomst, die om half a... begint, zullen inlichtingen w... den verstrekt over de nieu... cursus 'radio-zendamateu... Aan het einde van de cur... kan een door de PTT afge... men examen worden afgele... Het clubgebouw is toegan... lijk via de achteringang van h... heemkundemuseum in Beek...

● **Cursus**

Deze maand starten weer ... verse shiatsu-cursussen in c... trum Surya in Roermond. E... folder wordt op aanvraag t... gestuurd. Bellen of schrijv... naar: Gerda van den Berg, ... roweg 2, 6041 AS Leeuw... Roermond, telefo... 04750-31841 tussen 18.00 ... 18.30 uur.

● **Symposium**

In het congrescentrum van h... recreatiepark Hengelhoef ... het Belgische Houthale... Helchteren vindt morgen e... symposium plaats met de tit... 'De nieuwe evangelisatie v... Europa vanuit het zuiden v... de wereld'. Na een welkom... woord van mgr. Paul Schrue... bisschop van Hasselt en vo... zitter van de Belgische Nati... nale Missieraad, volgt een aa... tal voordrachten waarin ve... schillende aspecten ... bovengenoemd thema word... belicht. De kosten van deeln... me bedragen zeven gulde... Voor meer informatie en aa... meldingen: Gemeenschap R... demptor Hominis in Gen... telefoon 09/3289381286.

● **Reünie**

Het voormalige Limburg... OVW-bataljon 2-13 RI hou... morgen zijn reünie in het K... gelpaleis in Heerlen. De bij... komst begint om 14.00 uur. O... 7 september zal een deputat... van 2-13 RI bij het Nationa... Indiëmonument in Roermo... tijdens de jaarlijkse plecht... heid een krans bij de zuilen v... de gesneuvelden leggen. Nad... re informatie is verkrijgbaar ... de secretaris van het reünie... mité, Ton Jorna, 04750-34070 ... Roermond.

● **Wandeltocht**

De VV Barmsijs Epen hou... morgen en zondag de jaarlijks... wandeltocht. Er kan worde... gestart in café Sport, Wilhelm... nastraat 13 in Epen en wel va... 7.30-15.00 uur voor de tocht va... zes en twaalf kilometer en va... 7.30 tot 14.00 uur voor de toch... van achttien en dertig kilom... ter. Het inschrijfgeld bedraa... 2,50 gulden. Kinderen tot e... met twaalf jaar betalen 1,50 gu... den.

● **Animato**

De Stichting Animato ... Meerssen begint volgend... week weer met haar werkzaa... heden. De stichting houdt zic... bezig met activiteiten op h... gebied van toneel, ballet, ja... gym, aerobics en jazz-showba... let. Plaats van handeling: h... Jeceme-gebouw in de Stee... straat in Meerssen. Elke activ... teit staat onder deskundi... leiding en is toegankelijk vo... jong en oud. Jeugdigen betale... dertien gulden per maand... ouderen vijftien gulden. Voo... nadere informatie: 043-6448... (vragen naar Hub Vandewall).

● **Gespreksgroep**

De Riagg-Vijverdal Combinati... in Maastricht begint binne... kort met gespreksgroepen voo... mensen die een geliefd perso... (ouder, kind, broer, zus, par... ner, vriend of vriendin) hebbe... verloren tengevolge van zelfd... ding. Deelname is kostelo... Voor aanmelding of informati... kan men contact opnemen m... Etienne Chanet, telefoo... 043-299699. Na aanmelding ... een voorgesprek plaatsvinden...

● **Kledingbeurs**

Dit jaar vindt weer een kinde... kledingbeurs plaats in het S... ciogebouw in Schinnen. H... gaat om kinderkleding va... maat 56. Ingeleverd kunne... worden jassen, jurken, broek... en, mutsen, dassen, truie... bloezen, sportkleding, turn/bal... let/voetbalschoenen, skipak... ken, rubberlaarzen en nacht... kleding. De kleding mo... schoon, heel en eigentijds zij... Alles wordt overzichtelijk g... sorteerd naar maat en soort o... rekken. De eerste inbre... vindt plaats op maandag 1... september van 16.00 tot 21.0... uur en dinsdag 14 septemb... van 9.00 tot 11.00 uur. De ve... koop vindt plaats op woensdag 15 sep... tember van 14.00 tot 16.00 u... Voor meer informati... 04493-4119 tussen 9.00 en 11.0... uur.

weekend diensten

De avond- en weekenddiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdag om 8.30 uur.

ARTSEN

Heerlen: Voor spoedgevallen ☎71.14.00 (brandweercentrale) bellen.
Kerkrade-Oost: Bij spoedgevallen telefonisch contact opnemen met de eigen huisarts.
Simpelveld/Bocholtz: Vrijdag, zaterdag en zondag Crutzen, ☎44.03.33.
Landgraaf: Zaterdag Ypenburg, ☎32.02.72. Zondag arts M.C., ☎32.06.60.
Hoensbroek: Patiënten van Gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎21.48.21. Uitsluitend voor spoedgevallen: ☎23.18.00. Anders eigen huisarts bellen.

APOTHEKEN

Brunssum/Schinveld: Van de Wouw, Dorpstraat 153, ☎25.16.20.
Heerlen: Hardy, Kerkraderweg 50-52, ☎41.63.74.
Landgraaf: Meiser, Kerkstraat 45 Waubach, ☎31.36.33. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
Kerkrade/Eygelshoven: Schönefeld, Hoofdstraat 2, ☎45.25.23.
Kerkrade-West: Bleijerheide-Nulland, ☎46.20.50.
Bleijerheide: Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks open van 8 tot 22 uur.
Simpelveld/Bocholtz: Voncken, Dr. Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Zaterdag 11-15 uur, zondag 13.30-14.30 uur. Voor spoedgevallen van 22-22.30 uur of na telefonische afspraak.
Hoensbroek/Heerlerheide: Ganzeweide, Stanleystraat 23, ☎21.07.72.
Nuth: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. ☎711400).

TANDARTSEN

Heerlen/Hulsberg/Voerendaal: De Bruyn, Hogeweg 47 Voerendaal, ☎75.14.50. Spreekuur zaterdag en zondag van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ☎71.14.00.
Kerkrade/Ubach over Worms/ Nieuwenhagen/Eygelshoven: Diederen, Europaweg 201 Waubach, ☎31.23.41. Spreekuur 11.30-12 uur en 19-19.30 uur.
Simpelveld/Bocholtz/Gulpen/ Vaals/Wijlre/Wittem: Schijns, Pr. Bernhardstraat 1 Vaals, ☎04454-61553. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.
Brunssum/Schinveld/Nuth/ Hoensbroek/Schinnen: Setiabudi, Mastrichterstraat 12b Brunssum, ☎25.85.22. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

HOMEOPATEN

Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar: R. Toussaint, Beekstraat 2 Schinveld, ☎25.44.34.

GROENE KRUIS

Wachtdienst voor spoedgevallen: Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/ Voerendaal/Simpelveld: ☎04405-2995. Brunssum/Schinveld/Jabeek/Merkelbeek/Bingelrade: ☎25.90.90. Hoensbroek: ☎22.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ☎45.92.60.

DIVERSEN

TIGH - Heerlen: ☎71.14.00. Informatie over avond- en weekeinddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.
Hulpdienst SOS: Dag en nacht bereikbaar, ☎71.99.99.
Geslachtsziektenbestrijding: 24- uurs infolijn, ☎74.01.36.

Amerikaanse erfenis nog twintig jaar in boeken van Kerkrade

KERKRADE – De algemene reserve van de gemeente Kerkrade wordt sinds 1974 opgefleurd door een bedrag van 100.000 gulden. Dit geld is afkomstig uit de erfenis van Gottfried Driessen en moet worden gebruikt voor het stichten of onderhouden van een tehuis voor ouden van dagen in Kerkrade.
Volgens een huidige constructie blijft het geld nog zeker twintig jaar in de boeken staan. In 2013 mag de raad zich weer eens over het bedrag uitspreken.
Gottfried Driessen bracht zijn kinderjaren in Kerkrade door. Hij emigreerde naar Canada en kwam uiteindelijk in het district Los Angeles in de Amerikaanse staat Californië terecht. Op 13 november 1969 stierf hij tijdens een verblijf in het Duitse grensplaatsje Würselen.
Op 5 oktober 1969 werd het testament van Gottfried Driessen bekend gemaakt. Daaruit bleek dat 54 procent van zijn bezittingen terecht diende te komen bij de gemeente Kerkrade. Blijkbaar was de heer Driessen onder de indruk geraakt door de verzorging van ouderen in de Klankstad.

Pas op 25 april 1974 bepaalde het Hooggerechtshof van Californië, dat het geld inderdaad bestemd was voor Kerkrade. De 'ton' ging uiteindelijk in termijnen naar de Zuidlimburgse gemeente.

Op 5 juli 1988 besloot de gemeente om de rente van de erfenis te gebruiken voor een project in de Vroenhof. Het voormalige dienstencentrum werd toen verbouwd tot ruimte voor bejaardenwerk. Volgens een woordvoerder van de gemeente Kerkrade is 'in principe' nog twintig jaar het rentebedrag uit de erfenis Driessen nodig.

Alleen de gemeenteraad kan door verschuiving van geldpotjes de erfenis uit de boeken halen. Maar dat wordt niet verwacht.

'Ook niet-verslaafde daklozen welkom in nieuwe opvang'

Stichting Noodhulp sluit Inloophuis

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De Stichting Noodhulp heeft besloten het Inloophuis voor dak- en thuislozen aan de Groene Boord te sluiten. Ze steunt daarmee het plan van de gemeente Heerlen om de opvang te concentreren in het nieuwe Opvang- en Adviescentrum (OAC) voor verslaafden bij het station.

Eerder had de gemeente laten weten de subsidie stop te zetten voor het Inloophuis omdat het overbodig zou worden als de nieuwe opvang er is.

Toch is het geld volgens voorzitter Louis Lena niet de belangrijkste reden om te stoppen. „We hebben inmiddels begrepen dat al onze gasten terecht kunnen in het OAC, ook de daklozen die niet verslaafd zijn. Bovendien is het aanbod van de nieuwe opvangmogelijkheid groter dan het Inloophuis. Mensen kunnen daar van tien uur 's ochtends tot tien uur 's avonds terecht, terwijl wij alleen 's avonds van zes tot tien open zijn. En omdat de zorg voor deze mensen in het OAC ook een belangrijke rol speelt, hebben wij besloten dat we overbodig zijn geworden."

Vrijwilligers

De enige beroepskracht die in het Inloophuis werkzaam is, kan waarschijnlijk aan de slag in het nieuwe opvangcentrum. Lena hoopt dat de bijna veertig vrijwilligers haar daarin zullen volgen.
Een deel van het bestuur van de stichting neemt ook zitting in de stuurgroep van het nieuwe opvangcentrum. Lena: „Dat is belangrijk omdat we dan mee kunnen beslissen over hoe de opvang er uit komt te zien."

Stok

Toch houdt de Stichting Noodhulp nog een stok achter de deur. Ze blijft namelijk gewoon bestaan voor het geval dat de nieuwe opvang mislukt. In dat geval wil ze het Inloophuis gewoon weer openstellen. Waneer het Inloophuis haar deuren sluit is nog niet bekend. Dit hangt af van de opening van het OAC. Tot 1 januari kan de stichting nog draaien op subsidiegelden.

Tijdens een persconferentie wordt maandag bekend hoe het Opvang- en Adviescentrum er precies uit komt te zien. Bekend is dat verslaafden in noodgebouwen achter het station terecht kunnen. In het oude VSL-gebouw ernaast komt het nieuwe politiebureau voor het centrum.

Vrouw verdacht van brandstichting

HEERLEN – De politie heeft een 33-jarige vrouw aangehouden, die ervan wordt verdacht brand te hebben gesticht in haar woning aan de Govert Flinckstraat in Heerlen.
In verband met de grote rookontwikkeling werden de overige flatbewoners gistermorgen verzocht hun woning (tijdelijk) te verlaten. Twee weken geleden had in dezelfde woning ook brand gewoed. In tegenstelling tot de recente brand konden toen geen sporen van brandstichting worden gevonden.

In de takels

● *Met een enorme hijskraan werd gistermiddag tegen vijf uur een graafmachine op het dak van het voormalige DSM-gebouw aan het Van der Maessenplein in Heerlen gehesen. Het karwei trok veel kijklustigen. De graafmachine knipt als ware alle wanden verdiepingsgewijs los. Volgens een werknemer van het takelbedrijf zou een beul tijdens de sloop van het oude DSM-gebouw te veel overlast en gevaar kunnen veroorzaken voor de omwonenden.*

Foto: FRANS RADE

Fusie MDGO Heerlen en leerlingwezen

LANDGRAAF – De MDGO in Heerlen en het Beroepsbegeleidend Onderwijs (BBO) zijn met ingang van het nieuwe schooljaar gefuseerd. Bij het BBO zijn een aantal opleidingen in het leerlingenwezen ondergebracht.
De MDGO in Heerlen krijgt er door de fusie 500 leerlingen en komt dan op een totaal van ruim 1500 leerlingen. Het is de bedoeling dat beide takken grotendeels gehuisvest worden in het voormalige Coriovallumcollege.

Het BBO was tot dusverre verbonden aan de scholengemeenschap Herland in Heerlen en de scholengemeenschap Beroepsonderwijs Kerkrade. Als reden voor de fusie geldt dat het BBO ondergebracht moest worden bij een andere meer verwante opleiding. De opleidingen in het leerlingwezen die het BBO verzorgt, hebben veelal betrekking op de verzorging. Het MDGO leidt ook op voor een aantal verzorgende beroepen.

Verzorgingsassistenten, bejaardenhulp, kapper en gezinszorg zijn enkele cursussen die bij het BBO gevolgd kunnen worden. Het MDGO leidt onder meer op tot activiteitenbegeleider, dokters-, tandarts- en apothekersassistent.
Het hoofdgebouw van het MDGO is gevestigd aan de Gasthuisstraat 17 in Heerlen. Dat pand moet wijken voor het centrumplan. Vandaar dat de MDGO en de BBO zo snel mogelijk het leegstaande Coriovallumcollege willen betrekken. Een grootscheepse verbouwing is nodig om het gebouw geschikt te maken. Het is nog niet duidelijk wanneer het ministerie van Onderwijs het sein op groen zet om te kunnen starten met de verbouwing.

'Burger meer bij politiek betrekken'

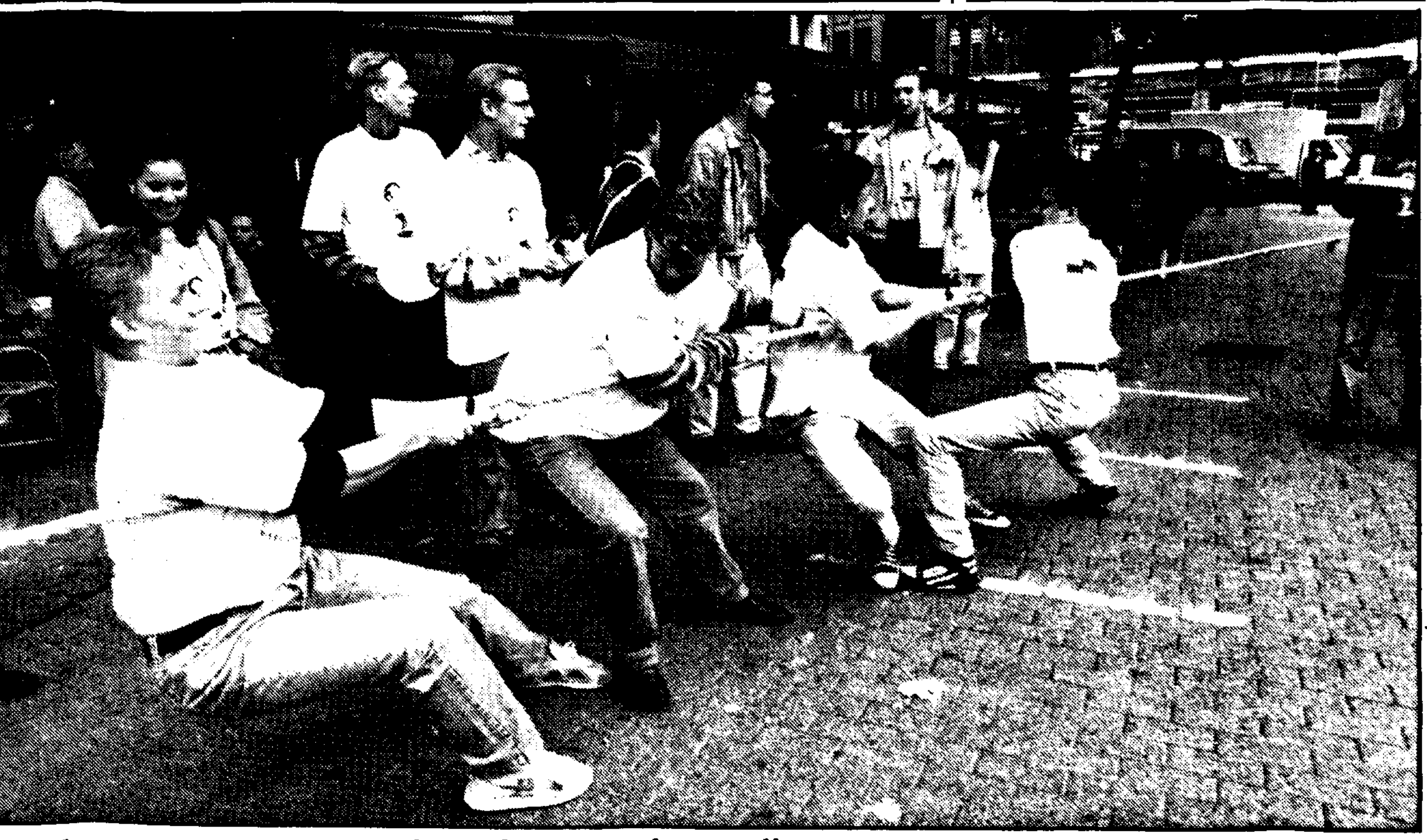
PvdA Landgraaf voor referendum

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De burger moet de mogelijkheid krijgen een raadsbesluit te kunnen terugdraaien. Met een zogenaamd correctief referendum kan de raad in bepaalde gevallen teruggefloten worden. Dat voorstel lanceert de PvdA in Landgraaf als mogelijkheid om de burger meer te betrekken bij de politiek. Het herstel van het vertrouwen in het gemeentebestuur ziet de PvdA voor de komende raadsperiode als een van de belangrijkste taken.

PvdA-fractievoorzitter Jan Bonten liet een en ander weten in een toelichting op het verkiezingsprogramma 1994-1998 'Landgraaf voor Elkaar'. Het houden van een referendum is alleen mogelijk als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Zo moet er een bepaald aantal handtekeningen opgehaald zijn. Het referendum dat de PvdA voor ogen heeft, wijkt af van de raadplegende referenda, die juist gehouden worden voordat de raad een besluit neemt. Met het houden van referenda en het voortzetten van de praatlokalen verwacht Bonten dat de burger meer betrokken wordt bij de politiek.

Bonten: „Het verkiezingsprogramma is ditmaal geen tot in alle details uitgewerkt stuk geworden. We hebben grote lijnen aangegeven. Naar aanleiding van de debatten die we met de burger willen voeren, worden de standpunten verder uitgewerkt." Nochthans belicht de PvdA tal van zaken vrij uitvoerig. Over de aanleg van het Dormansbergtracé heeft de PvdA na lang wikken en wegen een standpunt ingenomen. De socialisten zijn tegen het Dormansbergtracé; zij voelen meer voor doortrekken van de Einsteinstraat naar de S23.
Andere punten zijn: geen grootschalig bedrijventerrein meer in Landgraaf na de invulling van Strijthagen en Abdissenbosch, een drastische wijziging van het inzamelen van afval en instellen van een Landgraaflijn om de bereikbaarheid tussen de verschillende wijken en voorzieningen in Landgraaf te verbeteren.

● *Al touwtrekkend komen de studenten nader tot elkaar* Foto: FRANS RADE

'In Heerlen is geen echt studentenleven'

HEERLEN – Kussengevechten, touwtrekken en verder allerlei spelletjes waar je vooral heel erg nat van wordt. Hiermee werden nieuwkomers aan de Heerlense HTS gisteren ingewijd in het 'snelle' studentenleven.
Het winkelende publiek keek verbaasd toe hoe de studenten in ganzenpas van het ene naar het andere spelletje trokken. De 'groentjes' gehuld in witte T-shirts, de begeleidende ouderejaars in het rood.
Enkele jongens bekeken dit schouwspel vanaf het terras, met de witte T-shirts angstvallig onder hun leren jas. Hen konden 'die kinderachtige spelletjes' niet bekoren.
„Introductie betekent spelletjes doen en zuipen. Geef mij maar informatie over wat de studie precies inhoudt," liet een eerstejaars uit Bocholtz zich ontvallen. „Dat studentenleven hoeft voor mij niet."
„Studentenleven, dat bestaat in Heerlen helemaal niet," doet zijn buurman een duit in het zakje. „Bijna alle studenten komen hier uit de buurt. Ze wonen allemaal nog bij hun ouders. Er is eigenlijk geen verschil met toen we nog op de middelbare school zaten."
Toch doet hun studentenvereniging Woord en Daad er alles aan om er een 'echte' studententijd van te maken. Behalve de introductie organiseert ze vijf keer per jaar een feest. „Helaas werkt de gemeente niet erg mee," vertelt voorzitter Luc Weerts. „Om deze introductie te kunnen organiseren moesten we een hele papierkraam doorwerken om aan de vergunningen te komen. En we mogen maar een keer in het jaar tot drie uur doorfeesten. Zo wordt Heerlen natuurlijk nooit een studentenstad," moppert hij.
Maar het merendeel van de ruim vierhonderd eerstejaar HTS-studenten maalt er nog niet om. Al spelenderwijs maken ze kennis met hun medestudenten. Al is dat in veel gevallen niet meer nodig. De meesten kennen elkaar al van hun vorige school.

De HTS-ers zijn blij dat ze niet ontgroend worden zoals bij andere scholen in Heerlen wel het geval is. „Ik sprak gisteren met een jongen die urenlang op een plank had moeten staan," vertelt een jongen vlak voordat hij zelf op een glibberige glijbaan op zijn bek gaat.

Advies

● *Menige lezer zal zich afgevraagd hebben hoe het de commissie financiën in Brunssum gisterochtend om 7 uur vergaan is. Omdat de commissieleden tijdens twee eerdere bijeenkomsten nogal lang van stof waren, moesten ze in alle vroegte weer bijeenkomen om een definitief standpunt over het Lindeplein-plan in te nemen. Helaas, dat advies aan het college van de commissie financiën is er ook na gistermorgen, na de derde keer vergaderen niet. Het quorum was niet aanwezig zoals dat zo mooi heet. Niet te verwarren met het schorum, want dat is weer een verhaal apart. Het quorum is het minimum aantal personen dat aanwezig moet zijn om als commissie een standpunt te kunnen innemen. Er waren slechts vier commissieleden komen opdagen. PvdA-wethouder Hennie de Boer, haar partijgenoot André van Bergen, commissievoorzitter Koos Krocké en Jo Palmen waren vroeg uit de veren gekomen. Ondanks dat er niet echt vergaderd kon worden, werd er wel nog informeel gebabbeld tussen 7.00 en 8.30 uur. Palmen kreeg de gelegenheid om wat prangende vragen over de financiële kant van het Lindepleinplan te stellen.*

Advies 2

● *Het college moet het dus zonder een advies van de commissie financiën stellen. Nou hadden tal van commissieleden niet de indruk dat het college zich veel aan een advies gelegen zou laten liggen. Een circus, een poppenkast, waren enkele van de termen die enkele commissieleden zich na de vergadering verontwaardigd lieten ontvallen. Vanuit het college wordt de bal weer min of meer teruggespeeld. Daar valt te beluisteren dat een aantal commissieleden zich sowieso niet wil laten overtuigen door het college. Een klassiek voorbeeld dus van communicatiestoornis, daar in Brunssum. De ironie van dit alles is dat de commissievergaderingen steeds langer duren, terwijl het nettoresultaat afneemt. Nog 'n geval van ironie: de gemeente steekt het nodige geld in een betere huisvesting van bestuur en ambtenaren om efficiënt te kunnen werken. Dat terwijl efficiënt vergaderen de laatste tijd door de commissies slechts zelden voorkomt.*

Bowling

● *Heel andere (bowling)ballen rollen in Heerlen. Ballen die bovendien niet terug worden gespeeld, maar een metertje of vijftien na voren worden gedirigeerd. We hebben het over de Nationale Bowlingdag, die zaterdag op de banen van Hoeve de Aar wordt gehouden.*

Bowling 2

● *Jong en oud kunnen die dag van 10 tot 18 uur gratis kennismaken met deze 'indoorsport'. De betere werpers van de 'ballen-met-de-drie-gaten' verzorgen regelmatig een demonstratiepartijtje. Bovendien geeft de chef-monteur een rondleiding achter de schermen. Hij laat zien hoe bowlingmachines werken. Maar eerst moeten die tien pins worden omgekegeld. En het liefst in één keer. Want dan heb je een strike gestrikt.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf045 - 322929

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.WatsonIn 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

HONDEN-. kippen en konijnenhokken v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, 6464 GA Kerkrade. Tel. 045-460252.

Perzische KITTENS te koop. Hertogenlaan 97, Kerkrade. Tel. 045-453037.

Weg. omstandigh. GRATIS over te nemen grote witte Poolse dwerghond(tatra) met stamboom 7½ jr., luisterd goed, goede waakhond. Telefoon 04493-1693.

Te koop weg. omst.heden Mechelse HERDER, teef, 8 wk. oud, ƒ 250,-. Kievitstr. 14, Kerkrade.

Te k. mooie YORKSHIRE-TERRIERPUPS. Telefoon 04498-54002.

Te koop wegens allergie MALTEZER leeuwtje en keeshond. ☎ 045-318480.

Te koop BEAGLE-PUPS met stamboom, ingeënt en ontwormd. Inl. 04499-2237.

Te koop Duitse HERDER-PUPS met stamboom, geënt en ontwormd. Telefoon 045-321988/425634.

Te koop Haflinger merrie VEULEN met papieren. Telefoon 045-322613.

Opleidingen

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
FDO-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten half september in
Geleen, Sittard, Nuth
Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen.
Onthoudnummer: 045-253388.
Let op! Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend.
Hip Hop/House en Streetdance

Vanaf september beginnen we op maandag en woensdag-avond, al 22 jaar met
Houding- en bewegingsleer
o.l.v. KARIN SCHMEETS gediplomeerd. Gehouden in het zaaltje bij de Bl. Boodschapkerk v.d. Mühlenlaan 52, Kerkrade. Meer info 045-455301.

Cursussen Frans, Engels en Nederlands.
Info ☎ 045-464733.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Start 11-09-1993 met een kursus voor het chauffeursdiploma. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Zonnebank/-hemel

Nieuw! Pas geopend de grootste zonne-vakspeciaalzaak in de regio: GOERGEN zonnehemels. Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie, Rijksweg Noord 97, Sittard 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis).

ZONNEHEMELVERHUUR Mezo: 10- en 12-lamps toestellen, v.a. ƒ 150,- per maand. Info: ☎ 045-312956.

Computers

!!!!! ATARI koopjes!!!! Drumkit lps-004 voor laser SLM804 nu ƒ 199,- color-prnt./plotter pennen ƒ 7,95. Lynx spelcomputer ƒ 129,-. AAA Winkel, Brunssum.

!!!!!! ATARI koopjes !!!!!!! Lynx spelcomputer ƒ 129,-. AAA Winkel, Brunssum.

AANBIEDING: computer-supplies en printers o.a. OKI-ML 380 24 naalds matrix-printer (ƒ 650,-) 120 Mb IDE Conner harddisk (ƒ 500,-) 170 Mb IDE Conner harddisk (ƒ 550,-) prijzen zijn inclusief BTW. Voor meer informatie: Akkermans Automatisering, Nuth. Tel. 045-241444.

Kachels/Verwarming

GAS-, houtkachels, ƒ 500,- zomerkorting. Kachelsmid, Walem 21. ☎ 04459-1638.

Huish. artikelen

In- en verkoop WITGOED o.a.: wasmachines, wasdrogers, ijskasten, diepvriezers, gasfornuizen en -komforen. Juvenel, Kouvenderstraat 196, Hoensbroek. Telefoon 045-231486/210909.

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info tel. 045-712955.

Voor SIERBESTRATING, terras, oprit enz. erkend Stratenmakersbedrijf Nico Gerards. Vrijbl. prijsopgave en advies. Tel. 045-313956.

LOODGIETER voor alle werkzaamheden aan huis. Vrijbl. info ☎ 045-352044.

BOUWONDERNEMER kan nog opdrachten aannemen voor grote en kleine werken. Telefoon 045-456491.

OPRIT en terrassen in klinkers of sierbestrating. Vrijbl. prijsopgave. Telefoon 045-324249 of 310872.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN. Dakcentrale Limburg. Gratis offerte. Telef. 045-465285.

Wonen Totaal

T?e koop SLAAPKAMER met bovenbouw, 4 deurs kleerkast en toilettafel, ƒ 300,-. Telefoon: 045-225330.

Uw oude meubels als NIEUW? Meubels kopen is vaak een dure aangelegenheid, al eens gedacht aan herstoffering. Excl. meubelstoffering Sonlux voert enorme meubelstoffen en ledercollectie. Herstoffering is onze ambachtelijke specialiteit. Bankstelkussens op maat ook mogelijk. Vraag vrijblijvend offerte. Bel ons voor een afspraak. Excl. meubelstoffering Sonlux, Karveelweg 25, Beatrixhaven/Maastricht. Telef. 043-624540. Fax 043-622697.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Te k. gevr. antieke MEUBELS enz. P.Cortenraad, Riemst(B) ☎ 09-32.1226.1156.

Te koop witte PORCELEINEN figuren met goudrand. Telefoon 045-320024.

Koopje, zwaar eiken BANKSTEL 3-2-1, ƒ 500,-; pracht eiken eethoek ƒ 975,-; eiken salontafel ƒ 400,-; eiken wandkast 3-dlg. ƒ 1.275,-. Alles 1 jr. ☎ 045-322111.

Te k. ALLESBRANDER; 2-zits antiek Queen Anne bankje. Tel. 045-752283.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Te koop rustiek eiken STROKENPARKET 22 mm. Telefoon: 045-426934.

TV/Video

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75-, met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Goede KLEUREN TV's met garantie, v.a. ƒ 95,-, zeer grote sort. Meer dan 25 jaar TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. ☎ 045-724760.

Te koop AKTIE-VIDEO'S, Schwarzenegger en Stallone. ☎ 045-320024.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Uitgaan

Iedere vrijdag en zaterdag in gay bar CHEZ NOUS dansen met muziek van d.j. Marco. Kempkensweg 7, Heerlen. Tel. 045-727370.

Kunst en Antiek

Te koop antieke Henri II SPIEGEL, 1.40 x 0.90m, ƒ 500,-. Kasteellaan 77, Meezenbroek.

Te koop antieke licht eiken TOOGKAST, i.z.g.st., ƒ 1.500,-. ☎ 04493-5182

Literatuur

Te k. grote SPETRUM Encyclopedie, 25-delig en atlas, nw. waarde f5.000,- nu f1.500,-. 045-256236.

Braderieën/Markten

Deeln. gevr. voor ROMMELMARKT en Luikse Markt. zo. 5-9 te Epen. Inl. 045-324112, tot 20.00 uur.

Muziek

Yamaha Keyboard stunt
De bestseller PSR 500 van ƒ 1.695,- nu incl. adaptor, statief, pedaal, NL handleiding en lesboek (totaal ƒ 1.900,-) voor ƒ 1.495,-. 5 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie!!
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045/214253 HOENSBROEK
donderdag koopavond.

Te koop GITAARVERSTERKER 50 Watt, ƒ 350,-. Telef. 045-351544.

Te koop SYNTHESIZER Roland E20. Telefoon 045-318480.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Diversen

Werkkleding
Overalls, broeken, jassen, jacks, hemden, truien, bodywarmers, petten, sokken, laarzen, schoenen ook met stalen neus enz. enz. Bij K. Stienstra en Zn. Wagenschutsweg 21, Palemig-Heerlen. Tel. 045-722334.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nwe gebit prothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

DRAADLOZE afstandsbediening voor 220V te schakelen. Nu vanaf ƒ 98,75. Tel. 077-871112.

Te koop: alle maten GARAGEBOXEN en tuinhuisjes, ook voor caravans. Telefoon: 046-528699.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Pers.Kont./Klubs

Jonge meisjes
gevraagd voor escort.
☎ 045-417205.

Exclusieve club te Houthalen-België, zoekt VROUW voor achter buffet. Belen na 12.00 uur 's middags. Tel. 09-32.11602729.

Exclusieve club zoekt klasse DAMES wegens drukte. Zeer hoge verd. Van ma. tot vr. 13.00-01.00 uur. Intern mog. Tel. 09-32.11602729.

06-lijnen

Rijpe Esther
leert & traint haar buurmeisje, mannen te verwennen! 1 g.p.m. 06-9778.

Lekker babbelen met een meisje in een box. (75 cpm)
06-9580

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland.
06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

Thuiskontakt
meisjes bij jou in de regio
06-320.326.33 (100 cpm)

Flirtbox
voor twee, direkt apart met een leuke meid.
Bel 06-9590 (75 cpm)

Nieuw:
Plezier voor 2
direkt babbelen met een meisje 06-9503 (75 cpm)

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van
je dromen
06-320.330.97 (100 cpm)

Nieuw: direkt
een kanjer
van een vrouw aan de lijn.
06-9710 (100 cpm).

Zeker weten
dat er ook op jou een meisje wacht! 06-320.330.67 (100 cpm)

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Homo
direkt apart
Direkt kletsen met een hete gay bij jou in de buurt. Bel Gay Privé Limburg.
06-320.322.75 (75 cpm).

Genoeg ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? (100 cpm)
* 06-9602 *

Vluggertje
hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel **?06-9603 ** (100 cpm)

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt.
Bel 06-9661 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (100 cpm).

Leuke meiden
willen jou aan de lijn
06-320.330.77 (75 cpm)

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes.
06-320.322.05 (75 cpm).

Altijd succes
Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de afspreeklijn. 06-320.320.33 (75 cpm)

Nieuw
35+ sexdating
Volop rijpe vrouwen zoek snel sexkontakt. 06-9616 (100 cpm)

Gratis
sexkontakt meer dan 400 ondeugende hete meiden.
06-320.330.45 (100 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan
06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil.
06-320.330.91 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Sexafspraakjes
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm).

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen? 06-320.325.04 (100 cpm).

SM kontakt
bij jou in de buurt!
06-320.325.80 (100 cpm)

Privé-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn 06-9570 (100 cpm)

Voor Piccolo's zie verder pagina 21

Voor Piccolo's zie verder pagina 22

GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Els Swaans 045-739383.

Peppermill Heerlen

VANAVOND:

SUPER PEPPER HOUSE PARTY

MET DJ'S: THEO VAN NISPEL
GARRI KRASOVEC

DISCO-1 NORMAAL GEOPEND

Noorbeek

TENTSPORTPARK

ZATERDAG 4 SEPTEMBER 1993
(TENT OPEN 19.30 UUR)
(AANVANG 20.30 UUR)

POPFESTIVAL

- THE BOB COLOR
- D-TRAIN
- PADDY'S HEAVY CIRCUS

SJÖTTE POP

VOORVERKOOP:
Alle cafés in Noorbeek
Music Plus Maastricht
J. Wyers: Schoolstraat 2 Noorbeek
Telefonisch reserveren 04457-1826

Entree:
VOORVERKOOP ƒ 15,00
AVONDKASSA ƒ 17,50

DE SMID

Reijmerstok
Iedere zaterdag dansen en swingen in het swingendste hart van Limburg!

Tot ziens in de Smid
Dorpsstraat 92, tel. 04457-1321

Las Vegas

Sunplein 2, Landgraaf, tel. 045-312445

Zaterdag en zondag geopend vanaf 20.00 uur
zondag 19 september
Grote DJ Wedstrijd
Wie wordt de beste DJ
Kandidaten kunnen zich aanmelden op zaterdagen en zondagen in Las Vegas

HOEVEFEESTEN ULESTRATEN

Vrijdag 3 september, aanvang 21.00 uur
GROTE BEIERSE AVOND
opgeluisterd door
DE KLINGENDALER KAPEL
Zaterdag 4 september, aanvang 21.00 uur
LIVE BEAT met EX-T.V.S.
Zondag 5 september, aanvang 13.00 uur
SPÄTSCHOPPEN voor Jong en Oud
o.a. met DE EDELWEISZ-KAPEL
Aanvang 20.00 uur
CONCERTEN

"Life Palace" Gulpen

Iedere donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag geopend.
Uitgaanscentrum
"Life Palace" Gulpen
Vanavond 3 september:
Go-Go dance night!!!
A.s. zondag live:
'Time's up"!!
's Donderdags geopend vanaf 20.00 uur.
Toegang 18 jaar, correcte kleding

Dancing HOUSMANS Montfort

ZATERDAG 4 sept. MONTE-CARLO

Pension-Café-Restaurant 't Köppelke

Klimmenderstraat 8
Klimmen
Dansen
voor het ietwat oudere publiek
in de maand september
iedere zondagmiddag van 15.00 uur tot 19.00 uur
Levende muziek, met 5-9 DJ Henny Kools
Gratis entree
in onze uitstekende zaalaccommodatie met grote dansvloer.
Beleefd uitnodigend
Jos en Truusan

Drop Inn

Vrijdag 3 sept. — House Party
Zondag 5 sept. — Gasbardin's Traumland der Hypnose
Geopend: Iedere vrij.zat.zond.
drop inn
Hoofdstraat 96, Heerlerheide

GALAXY

Tel.: 045-312510
SUNPLEIN LANDGRAAF

Zondag 5 september

Super House Party
with The Darkraver en DJ Gizmo
Iedere vrijdag, zaterdag en zondag geopend

COMING SOON!

Watch out for flyers in your town
club
Z.O.O. DANCE ROOM

Willie-Bar ARMAND

DISCOTHEEK STUDIO 54

Zaterdag Discotaxi v.a. ƒ 5,-
Emmastraat 8, Heerlen
Donderdag, zaterdag en zondag geopend van 20.00 tot 2.00 uur
ALWEER
Safari-weekend met deze keer
o.a.: gratis miniatuurflesjes, beertjes, T-shirts
Speciale Safari-cocktails - speciale prijs!
Tevens het adres voor jouw eigen party
045 - 712495

Eygelshoven Tiroler Gasthof

DANSEN
Fantasy Boys
Geert Spoor en Marianne Jongen

Palma Palace

disco dancing bistro
Kempkensweg 1, Heerlen

Live!!! 3 september 1993
THE ILLUSIONS
(ons huisorkest)
aanvang 23.00 uur
gratis entree

GEEN ILLUSIE MAAR WERKELIJKHEID

KERMIS OUD-GELEEN

ZAAL V.D. WALL

Zaterdag en gedurende de kermisdagen
dansen met orkest
MOONLIGHT

Zondag Frühschoppen eveneens met orkest
MOONLIGHT

PAST. VONCKENSTRAAT 83, GELEEN

BURO PINKPOP PRESENTEERT

MORGEN! ZATERDAG 4 SEPTEMBER
10e BLUESROCKFESTIVAL
OPENLUCHTTHEATER DE DOOLHOF TEGELEN
RORY GALLAGHER & BAND
C.J. CHENIER & BAND
DUKE ROBILLARD & BAND
EARL KING & THE BUTANES
BIG SUGAR
BARRELHOUSE & TINEKE
SHERMAN ROBERTSON & BAND
MONTI AMUNDSON
Aanvang 12.00 uur. Overdekte zitplaatsen!
★
VRIJDAG 15 OKTOBER
JOHN HIATT & BAND
SPORTHAL RANDWIJCK MAASTRICHT
★
VRIJDAG 22 OKTOBER
EROS RAMAZZOTTI
MECC Maastricht — Laatste kaarten
★
Busreizen naar LENNY KRAVITZ, DEEP PURPLE, UB40, AREOSMITH. Info 046-752500

DANCING KUNDERKRUIS

Gezellig dansen voor het net ietwat ouder publiek.
Iedere zaterdagavond vanaf 20.30 uur met
DJ JACK
Heerlerweg 57, Voerendaal

LA DILIGENCE

Vanavond iets unieks
SANTA ROSA
SFINX
Een begrip in Limburg
Rijtuigenmuseum en restaurant

Dancing Gorissen

Brunssum
Zaterdag dansen met orkest
Legata

UNIEKE „HERFST" WEEKENDEN IN MIDDELBURG

op 8 en 22 oktober
Aankomst op vrijdag of zaterdag
Op de zondagmiddag een exclusief optreden van
LOUIS VAN DIJK (10 okt.)
of
PIA BECK en haar trio (24 okt.)
prijs ƒ 295,- all-in
verlengingsnacht slechts ƒ 25,- p.p.
Dit arrangement is o.a. inclusief diner, galabuffet, bezoek aan het Zeeuws museum en het optreden van onze "TOP-STAR"
Voor boekingen en inlichtingen
HOTEL ARNEVILLE ****
01180-38456
Buitenruststraat 22 4337 EH Middelburg
VRAAG NU AL ONZE KERSTSPECIAL

café Oud Hulsberg

Kom a.s. zondag 5 september naar café Oud Hulsberg met gezellige muziek van *Happy Sound*, als Ruud Vrencken arriveert van zijn sponsorloop van Roermond naar Hulsberg t.b.v. 2 sport-rolstoelen.
Wij allen, inwoners, sponsors en café Oud Hulsberg zullen er 'n feestje van maken.
Tot zondag in
CAF OUD HULSBERG.
Aankomst verwacht ± 18.00 uur.
SUCCES!!!

Bridge

September the fourth of september
SUPERHOUSE
ROB (parkzicht) and MC JOE
EVERY SATURDAY SUPER HOUSE
Stein

BOWLING & PARTYCENTRUM HOEVE DE AAR

Heerlen
BOWLEN
DE AKTIEVE SPORT VOOR IEDEREEN

STADSSCHOUWBURG HEERLEN

Openingstijden kassa:
ma. t/m vr. 10.00-15.00 u.,
za. 10.00-12.00 u.

MAANDAG: START VRIJE VERKOOP!!!

Wilt u een bepaalde voorstelling zeker niet missen?
VANAF MAANDAG 6 SEPTEMBER A.S., 10.00 UUR, KUNT U AAN DE KASSA VAN DE STADSSCHOUWBURG HEERLEN VOOR ALLE VOORSTELLINGEN VAN HET SEIZOEN 93/94 KAARTEN KOPEN!

Sikulu, donderdag 21 oktober

Kontakten/Klubs

Massage
doet wonderen, daar ik een alleenstaande ben! Annemarie, 20 lentes, beeldschoon fotomodel één brok liefde en geduld, biedt zich aan als masseuse voor algehele, diepgaande, prikkelende massages, gehuld in een wit uniform. Van voren open, daaronder jarretels, een piepklein slipje, slank met super D.D. b... een temperament volle vrouw die tijdens het masseren zichzelf 100% geeft en verraadt dat ze nymfomane is, wie wil een keer uren lang genieten van echte liefde. Oranjestr. 30, Hoensbroek. Maandag t/m zondag 11.00-02.00 uur 's nachts.

(Delight) Escort
Tel. 045- 22 91 56

ƒ 50,- all-in
Géén handmass. Frans zonder. Film & drankje gratis! Ook weekend. 045-423608.

Nieuw! Nieuw!
Party-service Michelle voor escort en diverse. Tel. 045-417205.

SM & Privéhuis
ANITA
Ook DD-cup en Grieks mog. Telef. 045-462720

Escort-boy
v. dames, heren en echtp. Tevens leuk meisje gevr. Tel.04492-5972.

Heerlen Privé
045-714707 v.a. 11.00 uur.

Sandra privé
Telefoon 045-416344.

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156.

E.Z.N. Escort!
☎ 045-273099.

SM Tessa
2 slavinnen aanwezig. Tel. 04498-59513.

Brigitte
op. 13-23 uur. 045-254598

Candy Privé
intieme sfeer, charm. meisjes. ☎ 045-212616 / 211391.

Anita, privé en escort
☎ 045-3525

Privé en Escort
ANGELIQUE PRIVÉ
Tel. 043-639419

Privé en escort
Lief voor jong en oud
Tel. 045-720916

Lady Escort
charmant en discreet
Telefoon 045-2752

Escort-Privé
zoekt girls en boys ook huisvrouwen en studenten voor goed teamwork, discreet. ☎ 043-471510

Limburgs Dagblad

sport

Tweede ronde eindstation voor Haarhuis en Boogert

US Open wreedste van alle grand slams

DOOR ROB VAN DER ZANDEN

NEW YORK – Paul Haarhuis heeft de tweede schifting tijdens de US Open op Flushing Meadow niet overleefd. De Nederlandse tennisser, die al eens de kwartfinale haalde in New York, verloor in vier sets van Patrick McEnroe, tegen wiens broer John hij ooit naam maakte in New York: 4-6, 3-6, 7-6 (7-5), 3-6. Ook de Zweed Edberg (derde geplaatst) kan voortijdig zijn rackets inpakken. De winnaar van de jaargangen 91 en 92 ging ook in vier sets onderuit tegen de Tsjech Karl Novacek (7-6, 6-4, 4-6 en 6-4).

Kristie Boogert bezweek eveneens. Onder de druk van de Franse Tauziat. Na twee eenzijdige sets (6-1, 6-4) ging naar de kassier. Daar kon ze 13.300 dollar ophalen, 25.000 gulden, waarmee ze haar inkomen in dit jaar verdubbelde.

De US Open is een mensonvriendelijk tennistoernooi. De wedstrijden die er te zien zijn, vormen een lust voor het oog, maar voor de rest is het een kwalijk dampende smeltkroes van hitte, stank, rumoer en opstoppingen. Wie op Flushing Meadow wint, heeft vele irritaties overwonnen en is een groot kampioen.

Pete Sampras misschien. De winnaar van de US Open 90 is na de eliminatie van Agassi de voornaamste titelkandidaat. Hij stond tegen de Tsjech Vacek, de pupil van Michiel Schapers, zijn eerste set in de grand slam af, 6-4 5-7 6-2 7-6.

De vier Grand Slam-toernooien duren allemaal twee weken, maar volgens de spelers duurt de US Open net even iets langer dan die andere. Steffi Graf heeft zelfs het idee dat ze er drie weken over doet voordat ze in de finale staat. „Het is ongetwijfeld het langste toernooi dat er bestaat," zegt 'Fraülein Forehand' die in New York al twee keer de titel greep.

Bijna alle spelers klagen over het laatste Grand Slam-toernooi van de kalender dat wordt gezien als een overlevingstocht. Maar ondanks de chronische ontevredenheid passen ook vrijwel alle spelers ervoor om weg te blijven van het evenement dat op een voormalige vuilnisbelt wordt georganiseerd. Ze doen er soms (net als de toeschouwers) uren over om het park te bereiken, maar overwinnen hun tegenzin elk jaar weer.

Op Flushing Meadow zijn de laatste slagenwisselingen van het zomerseizoen te zien. De spelers zijn al vermoeid en worden in de Big Apple op de valreep nog eens aan een loodzware test onderworpen. De eerste slachtoffers zijn al gevallen. In totaal hebben zich tijdens het toernooi al acht spelers teruggetrokken. Blessures, zonnesteek, maag- en darmklachten, diarree onpasselijkheid en braakneigingen waren de diagnoses. Acht keer 'retired' is een ongekend hoog aantal voor een tennistoernooi.

Thomas Enqvist, de man die dinsdag André Agassi uitschakelde, werd van de trainingsbaan gehaald met uitdrogingsverschijnselen. Hij heeft zich echter niet afgemeld bij de organisatie. De Amerikaanse tv zond wel sensationele beelden uit van de afgevoerde Zweed en het leek, afgaande op die beelden, alsof de tennisser er was geweest.

De overgang van de hitte op de baan naar de op volle toeren draaiende airconditioning binnen (en andersom) heeft alles te maken met de fysieke klachten van de spelers. Ook zijn er al tientallen toeschouwers bezweken. De EHBO maakt overuren. Gisteren was het beduidend minder warm in Queens, New York. Maar dat het de komende anderhalve week weer een uitputtingsslag wordt, is wel duidelijk. De hamburgerlucht vermengt zich in de hitte met de nimmer wijkende smog en dat mist zijn uitwerking niet op de atmosfeer.

● *Pete Sampras is na de eliminatie van een aantal gerenommeerde tennissers een van de belangrijkste titelkandidaten.* Foto: AP

Vijf atleten dingen naar 20 kg goud

BRUSSEL – Vijf atleten komen nog in aanmerking voor een geslaagde greep in de zak met goud, die vandaag in Brussel tijdens de Ivo van Damme-memoriaal klaar staat. Michael Johnson (400 m), Noureddine Morceli (1500 m/mijl), Sonia O'Sullivan (3.000 m), Trine Hattestad (speer) en Maria Mutola (800 m) hebben hun specialiteiten beheerst in de drie voorgaande wedstrijden voor de Golden Four. Daarbij werden Oslo, Zürich en Berlijn aangedaan. Merlene Ottey, die ook drie keer zegevierde op de sprint, heeft zich uit de jacht naar baar goud teruggetrokken met een knieblessure. De beloning op vier overwinningen in de Golden Four bestaat uit twintig goudstaven van een kilo, met een waarde van 440.000 gulden. Als het zeven winnaars zijn moet deze jackpot worden gedeeld.

Faeröer schrijft geschiedenis

THORSHAVN – HB Havnar Thorshavn, de tweede club van de Faeröer, heeft een stukje voetbalgeschiedenis geschreven door de eerste ronde van het Europacuptoernooi voor bekerwinnaars te bereiken. Zonder te spelen nog wel. De UEFA besloot Havnar tot winnaar uit te roepen (3-0), omdat de Letse opponent RAF Jelgava en niet in slaagde om de 'Verre Eilanden' ten noorden van Schotland te bereiken. Het Zweedse Degerfors kwam via een 3-0 en een 3-1-zege op Sliema Wanderers uit Malta in de eerste EC-ronde.

Roda krijgt werkvergunning voor Kaliszan

KERKRADE - Roda JC heeft van de beroepscommissie van het ministerie van Sociale Zaken te horen gekregen dat Arkadiusz Kaliszan met onmiddellijke ingang speelgerechtigd is voor de Kerkraadse club. In een eerder stadium had de Stichting Arbeidszaken negatief geadviseerd inzake een werkvergunning voor de Pool, waarop Roda besloot in beroep te gaan.

Daarmee is een einde gekomen aan een maandenlange procedure, die een gevolg was van het vreemde besluit van de Stichting Arbeidszaken om Kaliszan niet aan het werk te laten in Nederland. Waar voor kwalitatief beduidend mindere spelers wel het licht op groen werd gezet, werd Roda geconfronteerd met een afwijzing. De beroepscommissie van het ministerie heeft nu echter bepaald dat de Poolse jeugdinternational weldegelijk een verrijking voor het Nederlands voetbal is.

De spelers zelf is nog niet op de hoogte van het nieuws. Kaliszan bevindt zich op dit moment in zijn vaderland waar hij zich met Jong Polen voorbereidt op de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Jong Engeland. Dat betekent dat hij de komende twee competitieduels van Roda JC tegen Heerenveen (morgen) en Willem II (woensdag) nog zal missen. Op zondag 12 september zou de voorstopper tegen Ajax zijn debuut kunnen maken in het Roda JC-shirt.

Benetton trekt aan Verstappen

STUTTGART - Het succesvolle formule 1-team van Benetton wil zijn activiteiten gaan uitbreiden tot de formule 3000 en zelfs de formule 3. De bedoeling is om op die manier talentvolle coureurs klaar te stomen voor het grote werk in de formule 1. De Limburger Jos Verstappen, op dit moment leider in het open Duits formule 3-kampioenschap, zou de eerste coureur moeten worden die via deze weg een plaats krijgt in de formule 1-stal van Benetton.

In Francorchamps hebben Flavio Briatore, baas van het Benetton-formule 1-team, en Willi Weber, persoonlijk manager van Michael Schumacher en tevens eigenaar van de formule 3-stal waarvoor Jos Verstappen rijdt, onlangs de plannen al tot in de details besproken. Bedoeling is dat volgende week in Engeland de contracten worden ondertekend waarin de samenwerking tussen Briatore en Weber uiteengezet wordt.

Exponent

In de gedachten van Briatore en Weber kan Jos Verstappen de eerste exponent worden om via deze 'interne' opleiding toe te treden tot de sterke formule 1-stal van Benetton. Weliswaar hikt het Engelse team op dit moment nog aan tegen de hegemonie van Williams, maar daar kan volgend jaar al een einde aan komen. Bernie Ecclestone, de grote baas van de formule 1, is druk doende Renault zover te krijgen naast Williams en Ligier de sterkste formule 1-motoren aan nog een derde team ter beschikking te stellen. Benetton heeft op dit moment de beste papieren om ook in de gunst van Renault te komen.

De formule van Briatore en Weber past in de strategie van Benetton, dat jeugdig elan wil uitstralen en dit met jonge coureurs wil bereiken. Schumacher is het toonbeeld van wat Benetton voor ogen staat. Briatore is in onderhandeling met nog een tweede multi-national. „Als dat lukt, staat iedereen perplex," heeft de Italiaan al laten weten. Naar verluidt zou het om Coca-Cola gaan, maar Briatore wil dat bevestigen noch ontkennen.

Formule 3

Weber, die lange tijd heeft overwogen het Italiaanse Crypton formule 3000-team over te nemen, is enthousiast over de nieuwe plannen. „Je kunt een coureur geen betere vooruitzichten bieden. Vanaf de formule 3 wordt hij zeer gericht begeleid om binnen een paar jaar door te stoten naar het grote werk. Het is daarbij de bedoeling dat het personeel voor de nieuw te vormen teams worden gerekruteerd uit het huidige formule 1-bestand van Benetton."

Weber wil het liefst met Jos Verstappen onder de nieuwe vlag aan het werk in de formule 3000. „Voor Jos zou het ideaal zijn. Het is de beste en kortste weg naar een plekje bij een topteam in de formule 1. Ik denk bovendien dat het voor zijn sponsors een interessant verhaal kan zijn." De coureur zelf laat zich niet uit over de plannen van Weber en Briatore. „Voor mij telt alleen de formule 3-titelstrijd in Duitsland.

Pas daarna ga ik alle mogelijkheden voor de toekomst eens op een rijtje zetten. Ik sta nergens afwijzend tegenover, maar er zijn misschien nog wel andere wegen te bewandelen."

Prima start dressuurequipe

LIPICA – Op de eerste dag van de Europese kampioenschappen dressuur in Lipica klonk meteen het Wilhelmus. De eerste proef, een intermediaire II die wellis waar nog niet meetelt voor het EK, werd gewonnen door Leida Strijk met Wempe Jewel. Suzanne van Cuyk werd vierde; Jeanette Haazen door wat foutjes vijftiende. Gonnelien Gordijn kwam niet in actie.

Langer geeft geblesseerd op

CRANS-SUR-SIERRE – De Duitse golfer Bernhard Langer heeft op de eerste dag van het Europese Masters-toernooi in de Zwitserse plaats Crans-sur-Sierre geblesseerd opgegeven (verrekt nekspiertje). Na de eerste ronde van het evenement gaan drie spelers aan de leiding: de Britse favoriet Nick Faldo, de Zweed Mats Lanner en de Ier Philip Walton (65 slagen).

sport kort

● WIELRENNEN – Wielerclub Zuid-Limburg heeft zich versterkt met de 22-jarige Oostenrijker Sven Maier.

● IJSHOCKEY – Verdediger Les Arts en aanvaller Alk Raymond van Heerenveen staan op het verlanglijstje van de Meetpoint Eaters.

lucky ten

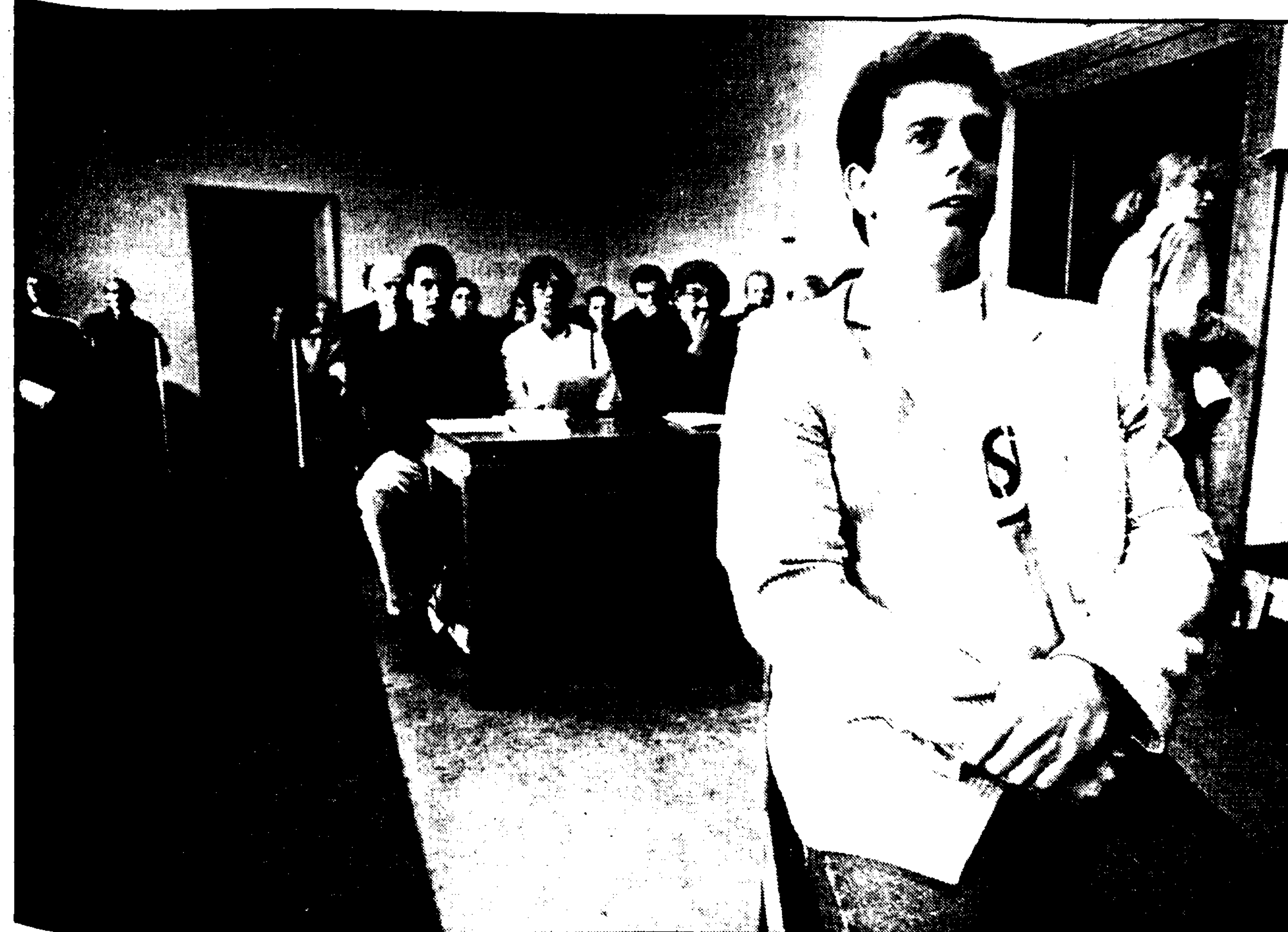
Lucky 10 van gisteren: 1-2-10-12-14-19-24-28-32-36-39-48-52-53-5-4-62-63-72-73-77 (onder voorbehoud)

Van de Vijver neemt afstand in EG-ronde

ROCHESTER – Heidi van de Vijver heeft in de eerste etappe van de Ronde van de Europese Gemeenschap afstand genomen van de concurrentie. De Belgische zegevierde in de 104 km lange rit naar Rochester Upon Medway.

Op de streep had Van de Vijver een voorsprong van bijna drie minuten op nummer twee, de Britse Marie Purvis. In de algemene rangschikking leidt de Vlaamse met 2.48 voor op de Canadese Clara Hughes, winnares van de proloog in Vlissingen.

Van de Vijver sprong na 43 km weg. De Russin Alexandra Koljaseva ging mee, maar werd in de eerste van vijf plaatselijke ronden in Rochester door peloton ingerekend. Een actieve rol in hoofdgroep speelde Astrid Schop, die in rit als derde eindigde. Zij is ook de beste Nederlandse in het algemeen klassement, vijfde.

● *Erik de Bruin eist in een kort geding opheffing van zijn startverbod. Uitspraak vanmiddag.* Foto: ANP

KNAU schermt tijdens kort geding met nieuwe onthulling

De Bruin verder in het nauw

Van onze verslaggever

UTRECHT – De KNAU heeft het zo slecht nog niet voor met Erik de Bruin. Dat suggereerde althans mr. Kollen, raadsman van de atletiekunie, in een kort geding dat de discuswerper tegen zijn bond had aangespannen. Volgens Kollen heeft men op 1 augustus in Keulen nog een andere verboden stof aangetroffen in de urine van De Bruin dan de overwaarde aan testosteron en het zwangerschapshormoon HCG.

Maar Kollen wilde het nieuwtje 'op dit moment buiten beschouwing laten'. De advocaat meldde voor de Utrechtse rechtbankpresident mr. L. Schuman dat hij een dag eerder een brief van professor Donike had ontvangen. Daarin zou een onthulling staan. „Maar om De Bruin privé niet nog meer te beschadigen wil ik daar vooralsnog niets over kwijt". Bovendien werd op verzoek van De Bruin en zijn raadsman de naam van de stof niet genoemd. Indien de KNAU of Kollen dat wel zouden doen, dreigde De Bruin met een schadeclaim.

Ook gisteren beriep De Bruin zich via zijn advocaat mr. Lobé op de kopstukken uit eigen land. De Bruin wil werpen. Het liefst zondag al in de finale van de Nederlandse clubcompetitie. Maar het is hem verboden door de KNAU, die hem in afwachting van de hoorzitting (en uitspraak) van de eigen tuchtcommissie, al tijdens het WK in Stuttgart op een zijspoor zette.

Het opheffen van die schorsing was de inzet van het kort geding. Kollen: „De schorsing is een ordemaatregel, waartoe de KNAU bevoegd is". Lobé: „De schorsing is een zeer voorbarige en dus verwerpelijke beslissing, die mijn cliënt het brood uit de mond stoot".

Want, zei Lobé, zijn cliënt is volledig afhankelijk van de sport. „Zijn inkomsten bestaan uit sponsorgelden, startpremies en bonussen. Onderhandelingen met sponsors zijn intussen afgebroken. De Bruin wordt als besmet beschouwd."

Kollen fronste in zijn betoog de wenkbrauwen. Volgens de raadsman van de KNAU is De Bruin als amateur 'immers verplicht zijn inkomsten af te staan aan het atletenfonds'. Daaruit kan hij vervolgens zelf gemaakte onkosten voor reizen, hotels en trainingsfaciliteiten. „Dat biedt de atleet nu eenmaal fiscale voordelen. En ik constateer dat er in dat fonds nagenoeg geen cent van De Bruin aanwezig is. Officieel heeft hij dus geen inkomsten genoten."

Daar had Lobé niet van terug. Wel stelde de Rotterdamse pleitbezorger de deugdelijkheid van de Keulse meetapparatuur aan de orde. In Keulen werd bij De Bruin een HCG-waarde vastgesteld van 36,9 eenheden, een ongewone concentratie die normaliter alleen bij zwangere vrouwen voorkomt. Lobé: „Dertien dagen later heeft professor Thijssen in Nederland met exact dezelfde apparatuur vijf tests verricht bij De Bruin. De HCG-waarde varieerde toen van 3 tot 12,8." Volgens Lobé is de apparatuur in Keulen ondeugdelijk. „Geschikt om bloedmonsters te analyseren. Maar geen urinemonsters."

Erik de Bruin, die een schorsing van vier jaar boven het hoofd hangt, vindt dat de KNAU de 'ordemaatregel' in Stuttgart trof onder druk van de IAAF. De internationale atletiekfederatie dreigt namelijk nationale bonden aan te pakken als deze zich niet conformeren aan het dopingreglement. Lobé, tot de president: „Een vonnis ten gunste van mijn cliënt zou de KNAU tevens bevrijden van deze dwangpositie".

Maar de tegenpartij zag het anders: „Als de rechtbank de schorsing opschort is het hek van de dam. Dat zou een precedent zijn. Het zou leiden tot een lawine aan kort gedingen. Ook van 'schone' atleten, die weigeren tegen 'gedrogeerde' atleten uit te komen", zei Kollen, die en passant een tegenvordering indiende. De KNAU eiste dat De Bruin zich onthoudt van commentaar in de media. Totdat de tuchtcommissie uitspraak heeft gedaan.

Gezien het spoedeisend karakter De Bruin wil zondag werpen - doet Schuman al vandaag om 12.30 uur uitspraak.

Ook skiffeurs in roeifinales

ROUDNICE – Nederland roeit morgen in drie en zondag in vijf finales van de wereldkampioenschappen. De skiffeurs Pepijn Aardewijn en Laurien Vermulst brachten het aantal finaleplaatsen op acht. Drie andere boten werden in de halve finales uitgeschakeld. De lichte dubbeltwee van Breuk/De Gans, de lichte twee-zonder Jansen/Schipper en de zware dubbelvier Van Andel/Zwolle/Sanderse/Schwarz. Zondag heeft Oranje de meeste medaillekansen in de beide lichte skiffs en misschien met de Holland Acht. Wanneer Pepijn Aardewijn zondagmorgen zo briljant roeit als donderdag kan hij voor de eerste keer wereldkampioen worden. Laurien Vermulst, dit jaar nog niet verslagen, eindigde in haar halve finale „slechts" als tweede achter de Deense Mette Bloch Jensen, die haar in '90 in Tasmanië al eens van de wereldtitel afhield. Vermulst verklaarde haar nederlaag met een spelletje verstoppertje.

Derde verlies handbalsters

SEOEL – Nederland heeft gisteren in het handbaltoernooi om de Seoelcup voor vrouwen ook de derde wedstrijd verloren. Tegen China werd het 22-32 nadat de jonge formatie van coach Bert Bouwer bij de rust verrassend de leiding had gehad: 15-13. In de tweede helft kwam Oranje conditioneel duidelijk te kort.

Poule-indeling hockeydames

BRUSSEL – Het Nederlandse vrouwenhockeyteam is voor de wereldtitelstrijd, die volgend jaar van 13 tot en met 24 juli in Dublin wordt gehouden, ingedeeld met Duitsland, Engeland, Canada, China en de Verenigde Staten. De andere poule bestaat uit Argentinië, Australië, Zuid-Korea, Spanje, Ierland en Rusland. India fungeert als eerste reserve. Nederland verdedigt in de Ierse hoofdstad de wereldtitel, die in 1990 in Sydney werd veroverd.

Bridgers in kwartfinales

SANTIAGO DE CHLILE – Nederland heeft zich tijdens het WK bridge in Santiago de Chile geplaatst bij de laatste acht. Ook het tweede Amerikaanse team, Polen en Brazilië zijn met nog vier ronden te spelen al zeker van een kwart-finaleplaats. Door een foutje van Wubbo de Boer en Bauke Muller miste Nederland de winst tegen Brazilië. Klein verlies in de return tegen Indonesië (14-16) was niet rampzalig. Tegen Mexico trokken gingen alles naar wens van de paren Leufkens-Westra en De Boer-Muller (25-1). In de andere groep is alleen China vrijwel zeker van plaatsing.

● VOETBAL – Internazionale heeft dank zij de komst van Dennis Bergkamp en Wim Jonk meer seizoenkaarten verkocht dan ooit tevoren. Er werden in totaal 33.652 abonnementen besteld tegen 27.496 in het vorige seizoen. AC Napoli moet het met 12.080 seizoenkaarten doen, bijna 30.000 minder dan een jaar geleden. In de tijd van Diego Maradona waren dat er zelfs bijna 70.000.

● VOETBAL – David Bardsley is wegens een achillespeesblessure niet inzetbaar voor de belangrijke WK-kwalificatiewedstrijd Engeland - Polen op 8 september.

● VOETBAL – Terry Venables heeft gezegd dat hij zijn pogingen de baas te worden bij Tottenham Hotspur heeft gestaakt. Hij heeft bijna al zijn aandelen verkocht voor bijna 9 miljoen gulden en is niet van plan nog (zeer dure) juridische actie te ondernemen tegen voorzitter Alan Sugar. Venables werd in mei bij de Londense club ontslagen als verantwoordelijk man.

● VOETBAL – Joao Havelange heeft gezegd dat Japan aan alle voorwaarden voldoet om de organisatie van het WK voetbal in 2002 toegewezen te krijgen.

● HANDBAL – Oefenduels vandaag: dames: Margraten-Visé (19.00 uur); Swift-Wuppertal (19.30 uur); heren: Caesar-Rheydt (20.00 uur).

Tussenronde amateurs.
Zondag 10 oktober, 14.30 uur.
Schimmert-Bunde; RKVCL-Rios'31; Lindenheuvel-SVN; Swalmen-Limburgia, Quick'08-RFC; De Ster-IVS; Volharding-VVV 2; Heidebloem-SV Meerssen; MVC'19-Vitesse'08; RKSVN-Montagnards; Standaard-VKC'89; EVV-Panningen; SCG-Groene Ster; Chevremont-MVV 2; Caesar-Amicitas; FC Vinkenslag-LHBMC; Egchel-RKSVO; Eijsden-Kolonia

Vrijgeloot: De Heeg, RKVVL, Heerlen Sport, Waubach, Almania, Sittard, EMS, Wanssum, Leveroy, Wittenhorst, Blerick, Bieslo, SVEB, RKDEV.

VANDAAG
14.00-15.00 Dld 1: Sport-Treff.
16.30-18.00 Ned 3: Tennis: US Open
17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.45-19.10 RTL Television: Sport.
19.30-20.05 BRT 1: Sport.
21.30-22.15 BRT 2: Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
22.30-23.00 BRT 1. Sport.
22.45-23.00 Dld 2: Die Sport-Reportage.
23.00-23.55 Dld 1: Sportschau.
23.26-00.45 Ned 1: Tennis: US Open

Badmintontop naar Hoensbroek

HEERLEN - Badmintonvereniging Victoria houdt dit weekeinde in de Heerlense sporthal Varenbeuk haar jaarlijkse internationale Carlton Open A-toernooi. Behalve de vrijwel gehele Nederlandse heren en damestop, is ook een aantal Europese toppers van de partij in Hoensbroek. Bij de heren zijn dit jaar de Denen huizenhoog favoriet. Bij de dames zal naar verwachting de strijd om de eerste plaatsen tussen Monique Hoogland en Astrid van der Knaap gaan.

Bondscoach Huub Franssen beschouwt het Victoria-toernooi als een belangrijke opwarmer voor het nieuwe seizoen: „Het is goed de selectie na de vakantie en de trainingsperiode weer eens echt aan het werk te kunnen zien. Wedstrijdritme opdoen, zeker voor de koppels is dat van belang. En natuurlijk voor de nieuwkomers in de selectoegroep goed om ervaring op te doen. Hoewel er enkele licht geblesseerden bij de selctie zijn, verwacht ik vooral bij de dames een aantal goede resultaten."

Van de Nederlanders ontbreken alleen Chris Bruil en Jeroen van Dijk op de deelnemerslijst. „Jeroen van Dijk heeft zich nog steeds niet hersteld van een vervelende rugblessure. Het is spijtig dat hij niet mee kan doen. Maar voor hem is het beter als hij zich nog enkele weken spaart om in oktober weer blessurevrij te kunnen beginnen. Chris Bruil zal deelnemen aan een toernooi in Hamburg. Voor hem is het beter om zich daar in Duitsland te meten met enkele toppers uit onder meer Indonesië", aldus Franssen.

Programma Zaterdag 4 september van 9.00 tot 22.00 uur voorronden. Zondag van 10.00 tot 17.00 uur halve finales en finales. Vanaf 14.00 uur finales.

'Wereldkampioen worden zoals Euwe dat werd'

Jan Timman aan zet

Van onze sportredactie

AMSTERDAM – Jan Hendrik Timman uit Amsterdam (41) heeft zich eens laten ontvallen dat hij 'graag wereldkampioen zou willen worden zoals Euwe dat werd.' „Euwe was eigenlijk niet zo sterk als Aljechin, maar door de omstandigheden versloeg hij hem toch." Timman onderstreepte daarmee de algemene opinie uit de dagen, volgens welke Euwe de wereldtitel in dat gedenkwaardige (na)jaar van 1935 had te danken aan het feit dat Aljechin weer eens te diep in het glaasje had gekeken.

„Helaas," zo voegde Timman er grijnzend aan toe, „drinken Kasparov en Karpov niet zo veel als Aljechin. Maar misschien krijgen ze andere slechte momenten. Je weet maar nooit." Kasparov heeft in ieder geval 'een slecht moment' gehad, zij het niet op het schaakbord. Of Karpov, op welke wijze dan ook, uit de weg zal kunnen worden geruimd, dient nog maar te worden afgewacht.

Het is geen toeval dat menigeen deze dagen stilstaat bij de gebeurtenissen in dat gedenkwaardige (na) jaar 1935, toen dr. Max Euwe als eerste Nederlander wereldkampioen schaken werd. Zijn triomf in de 30 partijen omvattende match tegen Alexander Alexandrowitsj Aljechin (15 1/2-14 1/2) bracht alom in den lande een schaakkoorts teweeg, die zijn weerga niet kende. Een (34-jarige) amateur, Euwe was leraar (wiskunde) aan een meisjeslyceum, won van een geweldenaar, een briljant en geniaal schaker, die volgens topschaker en journalist dr. Tartakower 'zonneschaak' speelde en door velen als de grootste onder de groten werd beschouwd. Twee jaar later was Aljechin zichzelf weer en versloeg hij Euwe in de revanche-match overtuigend (15 1/2-9 1/2).

Gaat de geschiedenis zich herhalen? Timman zal zich 'slechts' van Karpov behoeven te ontdoen om in de voetsporen van Euwe te treden, want de winnaar van de tweekamp, die maandag in Zwolle begint en vervolgens Arnhem, Amsterdam en de oliestaat Oman aandoet, gaat de boeken in als de enige en 'echte' wereldkampioen. „Het is de officiële match om de wereldtitel," laat Timman geen gelegenheid voorbij gaan te benadrukken. „Ik zie geen enkele reden om deze tweekamp niet te spelen. Ik heb lang gedacht dat er een compromis mogelijk zou zijn. Maar dat is door de opstelling van Kasparov en Short niet mogelijk gebleken."

Timman: „Het wordt voor het eerst dat ik een tweekamp over 24 partijen speel. Dat is niet mis. Ik heb er veel tijd in gestoken. Vooral in de openingstheorieën, maar bij zo'n match kom je altijd tijd tekort."

Timman, de huidige nummer 31 op de wereldranglijst, heeft nog een appeltje te schillen met Karpov, dat moge bekend zijn. In de kandidatenfinale van de vorige cyclus in Kuala Lumpur, een omgeving waar de Amsterdammer zich in de regel op zijn gemak voelt, toonde Karpov zich heer en meester (6 1/2-2 1/2). Zijn voorkeur voor verre, warme oorden bracht hij eens zo onder woorden: „Een voordeel is dat je na een debacle op veilige afstand bent van het honende klootjesvolk." Om die reden ook likte hij na 'Kuala Lumpur' zijn wonden in een andere exotische omgeving, de Straat van Malakka. „Als ik er in mocht slagen blunders te vermijden, moet ik echter een eind kunnen komen."

● *Jan Timman begint volgende week aan de strijd om de 'alternatieve' wereldtitel.* Foto: EPA

Eerste competitietreffen tussen Limburgia en Schuttersveld

Voetbalkraker in Brunssum

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN – „Er heerst in Brunssum enorme spanning. De wedstrijd heeft ontzettend onder de bevolking. Dat is natuurlijk prachtig. Ik vind het alleen bijzonder vervelend dat mij een controverse met collega Math Schaepkens van Limburgia wordt opgedrongen. Ik wens daaraan niet mee te doen. Integendeel. Ik heb grote bewondering voor hem. Van een man met zoveel ervaring kan ik als snotaap in de trainerswereld ontzettend veel leren," aldus oefenmeester Bart Vreuls van Schuttersveld, aan de vooravond van de derby in 1F tegen Limburgia (zaterdag 18.00 uur).

Een regelrechte premiere, want voor het eerst in de geschiedenis ontmoeten beide clubs elkaar in competitieverband. „Het wordt ongetwijfeld een felle strijd. Schuttersveld is op basis van wilskracht kampioen geworden. En die wilskracht zullen ze tegen ons zeer zeker bezitten. Overigens weet ook mijn ploeg van wanten. Maar Vreuls en ik hebben afgelopen zondag in een goed gesprek duidelijk afgesproken er voor te zorgen dat het niet uit de hand loopt," meldt Math Schaepkens.

Vreuls heeft overigens personele problemen. Zowel Richard Derks als Ed Nijsten zijn geblesseerd, terwijl Marcel Rietbroek verstek moeten laten gaan.

De competitieleider heeft de wensen van veel clubs vervuld, want behalve Schuttersveld-Limburgia staan nog legio andere derby's geprogrammeerd. In Kerkrade ontmoeten, eveneens in 1F, Miranda en Chevremont elkaar. „Een broederstrijd die veel volk zal trekken," weet Henk Verheezen (Miranda). Hij is gematigd optimistisch, omdat naar zijn zeggen de nieuwelingen Erik Knol, Patrick de Meij en Wim Blättler zich gedurende de oefencampagne als waardevolle versterkingen hebben gemeld.

In de hoofdklasse C vindt morgen (18.00 uur) een 'burenduel' plaats: EHC-Meerssen. Ontmoetingen die doorgaans veel spanning en goed voetbal opleveren. Een wedstrijd met bijzondere betekenis voor Erik Merk. Hij speelde immers enkele jaren bij EHC, maar verhuisde in de zomerperiode naar Meerssen. Andere interessante duels: Waubach-RKONS, Standaard-RKVCL (2A), Rios'31-EVV (2B) en Heerlen-Heerlen Sport (3B, zaterdag).

● *Sander Bos, een van de steunpilaren van Limburgia.* Foto: DRIES LINSSEN

HANDBAL

Seoel. Vrouwen, internationaal toernooi, derde dag: China-Nederland 32-22 (13-15). Doelpunten Nederland: De Kok en Ruisch 5, Boriceanu en Van Vliet 4, Kleintjens en Van Iersel 2, Rusland-Verenigde Staten 22-18, Zuid-Korea-Roemenië 29-18. Stand: 1. Rusland en Zuid-Korea 3-6, 3. Roemenië 3-4, 4. China 3-2, 5. Nederland en Verenigde Staten 3-0.

BRIDGE

Santiago de Chili. WK viertallen, mannen Negende ronde: Groep 1: Verenigde Staten 2-Zuid-Afrika 18-12, Polen-Indonesië 15-15, Nederland-Mexico 25-1, Brazilië-Guadeloupe 21-9. Groep 2: China- Verenigde Staten 15-15, India-Venezuela 17-13, Noorwegen-Australië 25-1, Denemarken-Chili 13-17. Standen aan kop: Groep 1: 1. Verenigde Staten 2 175 punten, 2. Nederland 171, 3. Polen 156, 4. Brazilië 154, 5. Indonesië 113. Groep 2: 1. China 171, 2. Noorwegen 157, 3. Denemarken en India 144.

WIELRENNEN

Rochester Ronde van de EG vrouwen, eerste etappe: 1. Van de Vijver 104 km in 2.53.32 (35,958 km/uur), 2. Purvis 2.47, 3. Schop, 4. Dunlap 3.09, 5. Cristofoli 3.12, 6. Van Moorsel, 7. Vink, 8. Zberg, 9. Koliaseva, 10. Hughes, 11. Marsal . Algemeen klassement: 1. Van de Vijver 3.01.01, 2. Hughes 2.48, 3. Purvis 2.56, 4. Koliaseva 2.59, 5. Schop, 6. Marsal 3.03, 7. Dunlap 3.05, 8. Van Moorsel 3.06, 9. Young 2.08, 10. Zberg 3.11.
Kortemark profs: 1. Peter Naessens 156 km in 3.39; 2. Chris Peers; 3. Jolidan; 29. Raymond Meys.
Jubille amateurs: 1. Boulton 90 km in 2.16.10; 2. Van Eyndt op 1.14; 3. Frank Ackermans op 1.38; 9. Marco Delahaye op 2.15
Rillaar 1. Lipkens; 4. Spijkers; 5. Kloosterman; 8. Scheres; 18. Ritzen; 20. Knol.

TENNIS

New York US Open, 18 miljoen gulden. Vrouwen, tweede ronde: Tauziat - Boogert 6-1 6-4, Sanchez - Harvey-Wild 6-2 6-2, Rittner - Cecchini 6-1 6-2, Gaidano - Zardo 6-4 6-1, Zvereva - Raymond 6-4 6-1, Po - Cacic 6-3 6-2, Habsudova - Monami 6-3 6-4, Katerina Maleeva - Mesjki 6-1 6-2, Singer - Babel 7-6 6-2, Gigi Fernandez - McNeil 6-2 6-3, Rubin - Lichovtseva 6-4 6-3.

Mannen, tweede ronde: Sampras - Vacek 6-4 5-7 6-2 7-6, Muster - Krickstein 6-4 6-0 6-3, Boetsch - Steeb 6-4 6-4 1-0 opgegeven, Mansdorf - Bjorkman 6-3 6-3 7-5, Pernfors - Carlsen 6-4 6-4 7-6, Goellner - Yzaga 4-6 6-3 6-4 7-6.

Olga Lewina werd in Brunssum drie weken geleden voor de vierde keer in haar carrière wereldkampioen bij de vrouwen. De 31-jarige sloeg in elf partijen zo'n gat tussen haar en de rest dat al ruim voor het toernooi-einde geen bookmaker meer te vinden was voor weddenschappen. Lewina's overwicht was te groot.

En dan te bedenken dat de Oekraïnse zich voor haar nieuwe titel amper hoefde in te spannen. Terwijl ze zelf de ene partij na de andere won lieten mogelijke concurrentes het volledig afweten. De onttroonde wereldkampioene Zoja Golubjeva ging een paar keer hard onderuit en de Nederlandse hoop Karen van Lith had de grootste moeite het toernooi met een magere plus-één-score af te sluiten.

De andere Nederlandse vertegenwoordigsters, Marijke Nicolai en Jacqueline Schouten, kwamen in het veld duidelijk tekort. Ze eindigden onderaan de ranglijst met resp. vijf en vier punten.

Hier Lewina's gestroomlijnde winst op de overigens verrassend goed spelende jonge Poolse Eva Minkina.

Minkina - Lewina
1. 32-28 17-21 2. 31-26 11-17 3. 37-32 18-22 4. 34-29 7-11 5. 41-37 1-7 6. 46-41 20-25 7. 39-34 15-20 8. 44-39 10-15 9. 32-27 21×23 10. 29×27 13-18 11. 50-44 5-10 12. 38-32 19-23 13. 36-31 8-13 14. 42-38 14-19 15. 33-28 10-14 16. 41-36 2-8 17. 28-22 17×28 18. 27-21 16×27 19. 31×33 12-17 20. 48-42 8-12

Echt vrijblijvende zetten heeft wit nu niet, op 32-27 of 47-41 kan de inval (23-28) vandaar wits volgende zet die Lewina echter een stevig aanknopingspunt geeft.

21. 34-29 23×34 22. 40×29 3-8 23. 47-41 4-10 24. 44-40 19-24 25. 37-31 14-19 26. 49-44 11-16 27. 42-37

In plaats van deze lelijke zet had wit beter 41-37 kunnen doen. Lewina zal het zwakke punt 42 nauwkeurig uitbuiten.

27... 17-22! 32-28 19-23! 29. 2[...] 25×23 30. 33-29 23×34 31. 40×29 [...] 32. 38-33 20-25 33. 45-40 14-20 34. [...] 9-14 35. 37-32 22-27 36. 31×22 18×2[...] 32×21 16×27 38. 40-34 12-18 39. [...] 18-22 40. 41-37 6-11 41. 37-31 8-1[...] 29-23 20-24 43. 34-29 15-20!

Stijlvol gespeeld, op 40-34 volgt (13-19) met na 23-18 (22×13) 3[...] (12-18)! en witte stand is rijp voor [...]tulatie. Het alternatief biedt e[...] ook geen redding:
44. 39-34 13-19 45. 23-18 12×23 29×18 22×13 47. 31×22 24-30! 35×15 14-20 49. 15×24 19×17 50. [...] 25-30 51. 31-27 11-16 52. 38-33 7-1[...]
Minkina gaf het op.

Lewina had het langst concurre[...] van een andere Olga. Olga Kamits[...]jeva, een nieuwe opkomende ste[...] de vrouwen. De 20-jarige uit M[...] zorgde voor de meest spectacul[...] winst van het toernooi.

Toen wit, Jacqueline Schouten, [...] **43-38** speelde [veel beter is 32-28] Kamitsjelejeva volgen **(25-30)! [...] (23×43) 48×39 (18-23) 5×28 (22[...] 36×27 (15-20) 24×15** en Schouten [...] het hier al op omdat ze zag dat z[...] verder zou combineren via (4-10) 1[...] (12-18) 4×22 (17×46) met winne[...] dam. Fraai!

Zo, de vakantie zit erop en we staan aan de vooravond van een hoop schaakgebeurtenissen. Dat wordt smullen! Wat te denken van de WK-matches. Op 6 september beginnen Timman en Karpov aan hun match om de Fide-titel. Een dag later gaat de 'Times World Chess Championship' van start. Met in de hoofdrol Kasparov en Short.

En nu we het toch over wereldkampioenen hebben: het gerucht gaat dat Bobby Fisher het voormalige Joegoslavië heeft verlaten en voornemens is een tweekamp te spelen tegen Judith Polgar. Ik hou u op de hoogte. Maar ook op regionaal nivo wordt er gespeeld met inzet. De Limburgse finales zijn aan de gang. Grote afwezige is titelverdediger Oscar Lemmers. Wie wordt de nieuwe kampioen? En wat is er de afgelopen maanden gebeurd? Het meest opmerkelijke waren wel de successen van Paul van der Sterren. Hij plaatste zich samen met van Wely in Brussel voor het interzonetoernooi in Biel. En daar veroverde hij tot ieders verrassing een plaats voor de kandidatenmatches. Tussendoor werd hij ook nog Nederlands kampioen. Wat een talent die jongen! Een overwinning van Paul uit het toernooi in Biel is hier wel op zijn plaats.

P. van der Sterren - R. Hübner Slavisch
1. d4,d5 2. Pf3,Pf6 3. c4,d:c4 4. Pc3,c6 5. a4,Lf5 6. e3,e6 7. L:c4,Lb4 8. 0-0,Pbd7 9. Ph4,Lg6 10. h3,Lh5. Zwart kan geen 10. ...,e5 spelen want dan volgt sterk 11. Db3. **11. Db3,a5 12. Pa2,Ld6.** Dit oogt als een kansrijk pionoffer. **13. D:b7,Tb8 14. Da6.** En natuurlijk niet 14. D:c6,Tb6 en wit moet zijn dame inleveren. Hoe staat het nu? Wit heeft een pion gewonnen maar daarvoor staan zijn stukken wel zeer ongelukkig geposteerd. Zwart heeft compensatie genoeg dunkt me. **14. ...,Pe4 15. g3.** In dit stadium is het keepen voor wit. 15. Pf3 kwam niet in aanmerking: 15. ...,L:f3 16. g:f3,Dg5+ 17. Kh1,Dh5 18. Kg2,Pg5 en spoedig kunnen de stukken weer in de [...] **15. ...,Dg5 16. D:c6.**

Het ziet er allemaal maar eng uit v[...] wit. De tekstzet is gelukkig ste[...] dan dat hij oogt. **16. ...,P:g3 17. f[...] D:g3+ 18. Dg2.** Maar niet 18. Pg2? Dh2+ 19. Kf2,Lg3 mat. **18. ...,D:h4 e4.** Het tij heeft zich gekeerd. M[...]rieel is de balans weer in evenwicht voor een mataanval hoeft wit [...] meer te vrezen. **19. ...,Lg3 20. Lb5.** Wellicht enigszins gefrustreerd [...] beert zwart ijzer met handen te [...]ken. Met gezonde logische zetten w[...] wit de partij naar zich toe te trekk[...] **21. Pc3,Tg8.** Op 21. ...,g4?! volgt st[...] 22. Lf4!,L:f4 23. T:f4 waarna zwart [...] slecht staat.
22. Pe2,Lc7 23. Ta3,g4 24. Lf4,L:f4 [...] P:f4,Ke7 26. Kh2,Pf6?
Zwart verkeert nog steeds in een [...] valsdriftbui en verliest de objectivi[...] uit het oog. Snel afwikkelen naar [...] eindspel was nog het beste gewe[...] 26. ...,g:h3 27. D:h3,D:h3 28. Lg4 wa[...] na wit niet op h7 kan nemen weg[...] 29. ...,Pf6. Nu is het uit.
27. e5!,g3+ 28. Kg1,Pd7 29. Dc6,T[...] 30. Dd6,Ke8 31. P:e6,D:h3 32. Pg7 [...]
Ten slotte: uw medewerker is v[...]huisd. Mijn nieuwe adres: Doornst[...] 156, 2584 AN Den Haag.

In de marathon van Sittard moesten veel Limburgers kostbare punten inleveren aan de gebruikers van een nieuw biedwapen: de Muiderbergse 2-openingen. Misschien iets om toe te voegen aan ons arsenaal voor de 4-tallencompetitie, die op 21 september begint. Ook degenen die deze conventie niet in hun systeem willen inpassen, willen in elk geval weten wat zo'n Muiderbergse 2-opening inhoudt, zodat zij zich er goed tegen kunnen wapenen.

Een Muiderbergse 2♥-opening wordt in de praktijk gedaan op handen met 5-11 HCP, een 5-kaart ♥ en een 4- of 5-kaart in ♣ of ♦. De 2♠-opening belooft 5-11 HCP, 5♠ en 4 of 5♣ of ♦. De gewone weak-two met een 6-kaart ♥ of ♦ wordt of was al ondergebracht in de multi-2♦-opening.

De antwoorden op een Muiderbergse 2♥-opening kunnen als volgt worden ingevuld:
Pas - Met een zwakke hand meestal het beste bod; laat de tegenpartij het maar uitzoeken;
2♠ - Vaak een zwaktebod met misfit voor ♥/ ♣/ ♦; anderen spelen dit bod als forcing voor een ronde met 5+ ♠ en 12+HCP;
3♣ - Openaar past wanneer ♣ zijn tweede kleur is, en biedt anders 3♦; antwoorder speelt liever 3♣ of 3♦ dan 2♥, omdat hij naast een singleton ♥ zowel in ♣ als ♦ minstens een 4-kaart heeft;
3♦ - Limit voor ♥; openbaar biedt 3♥ met minimum, en 4♥ met maximum;
3♥ - To Play; zo'n bod om de tegenpartij nóg meer biedruimte af te [...]men noemen we een barrage;
3♠/4♣/4♦ - Splinterbid: slamtry in [...] met singleton ♠/ ♣/ ♦;
3SA/4♥/4♠ - To Play; 4♠ alleen m[...] goede 6-kaart ♠ en géén slaminte[...]se;
4SA - Roman Key Card Blackwo[...] voor ♥;
2SA - Gameforcing relay; Open[...]herbiedt:
- 3♣ met 4♣; 3♦ met 4♦;
- 3♥ met 5♣; 3♠ met 5♦;
- 3SA met 5♥, 4♦ én 4♣.

Na de 2SA-relay bepaalt antwoord[...] wat er verder gebeurt; biedt hij 3SA[...] ♥, 4♠, 5♣ of 5♦, dan moet open[...] passen. Biedt hij 3♦, 3♥, 3♠, 4♣ of [...] ♦, dan is dat een slamtry in de geb[...]den kleur, en moet openaar zijn sin[...]leton bieden, of anders 4♥. Daarna [...] 4SA Roman Key Card Blackwo[...] voor de troefkleur die antwoorder [...] zijn tweede biedbeurt heeft gekozen. De antwoorden op de 2♠-opening zijn gelijk aan die op 2♥, uitgezonderd:
3♦ - Limit voor ♠;
3♥ - Forcing tot 3♠ met 5+ ♥ en 1[...] HCP;
3♠ - To Play, barrage;
4♣/4♦/4♥ - Splinter voor ♠.
Als tegenpartij na een 2♥- of 2♠-ope[...]ning doubleert, houden al deze an[...]woorden hun betekenis, maar belo[...] redoublet goede troefsteun. Als teg[...]partij een volgbod geeft, zijn alleen [...] kleur van tegenpartij en 4SA (RKC[...] forcing. De rest is to play. Een doub[...] is uiteraard voor straf.

Limburgs Dagblad

Zaterdag 4 september 1993

75e jaargang nr. 208.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

● Monique Knol

Justitie ontkent telefoontap bij staatssecretaris

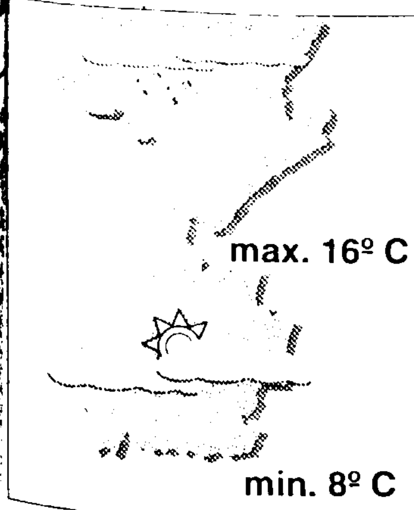
Van onze correspondent

DEN HAAG - Justitie ontkent dat in 1988 telefoongesprekken van oud-staatssecretaris Van der Linden (Buitenlandse Zaken) zijn afgetapt. Dergelijke berichten zijn 'onzin', aldus een woordvoerster van het ministerie. Een voormalige werknemer van de PTT in Rotterdam beweert dat gedurende drie weken gesprekken zijn geregistreerd tussen Van der Linden en paspoortfabrikant-in-spe KEP.

Het aftappen van de gesprekken tussen Van der Linden en KEP werd gisteren gemeld door de Rotterdammer, getuige in een rechtszaak tegen een verdachte in XTC-handel. De rechtszaak dient maandag.

Van der Linden was in 1988 verantwoordelijk voor de invoering van een nieuw paspoort. De firma KEP was een tijd lang in beeld als fabrikant, hoewel andere drukkers lager hadden ingeschreven. Toen KEP er niet in slaagde om een paspoort te produceren dat aan de eisen voldeed, moest Van der Linden aftreden.

De oud-staatssecretaris zei gisteren 'geschokt' te zijn door het nieuws. "Dit is een inbreuk op de integriteit van een bewindsman." Het CDA-Kamerlid uit Eys eist verder onderzoek.

AFNEMENDE BUIENACTIVITEIT

Een naar het zuiden wegtrekkende storing zorgt in de ochtend voor veel bewolking en buien. Achter deze storing wordt het wisselend bewolkt en kan er nog een bui vallen. De middagtemperatuur wordt ongeveer 16 graden. De komende nacht daalt het kwik tot circa 8 graden. De wind is matig uit noordwestelijke richting. Morgen is de kans op een bui kleiner omdat er een kern van hogedruk naderbij komt. De middagtemperatuur wordt ongeveer 15 graden. De wind is zwak tot matig uit een noordwestelijke richting.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 06.55 onder: 20.18
maan op: 20.56 onder: 10.38
MORGEN:
zon op: 06.56 onder: 20.15
maan op: 21.19 onder: 11.43

Vliegen extra duur voor te dikke mensen

„Ga lopen!"

Doorstuderen na examen niet meer mogelijk ● Tentamen-eis zwaarder

Ritzen snijdt in studiebeurs

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De basisbeurs van studenten waarvan de ouders meer verdienen dan 68.000 gulden bruto per jaar, gaat de komende jaren omlaag. De beurs zal over vier jaar 120 gulden per maand lager zijn. Nu krijgt een student die niet thuis woont 563 gulden per maand basisbeurs, en studenten die wel thuis wonen 228 gulden. De korting op de beurs geldt niet voor studenten van wie de ouders minder dan 43.000 gulden bruto verdienen. Ligt het ouderlijk inkomen tussen beide bedragen in, dan volgt een gedeeltelijke reductie van de beurs.

Minister Ritzen (Onderwijs) zal dit plan op Prinsjesdag, in zijn begroting voor 1994, bekendmaken. Studenten die door de korting op de beurs worden getroffen, krijgen compensatie in de vorm van een aanvullende beurs. Die is afhankelijk van het inkomen van de ouders. Daarnaast kan de student een lening afsluiten.

Ritzen grijpt ook op een andere manier in het onderwijs in. Hij wil niet meer toestaan dat een student in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) na het behalen van het diploma, overstapt naar het hoger beroepsonderwijs (hbo). Ook degene met een hbo-diploma mag niet meer naar het wetenschappelijk onderwijs gaan.

De bewindsman meent dat het streven om zoveel mogelijk mensen zo hoog mogelijk onderwijs te laten volgen, nu wel geslaagd is. Het proces heeft echter geleid tot een afnemende kwaliteit van het geboden onderwijs. Daar wil de bewindsman iets aan doen. Universiteiten moeten in zijn ogen weer kleine, selectieve instituten worden die zich vooral richten op de zuivere wetenschap.

Het overstappen van het ene schooltype naar het andere vóórdat een diploma is gehaald, wil Ritzen nog wel toestaan. Zo moeten leerlingen die voor hun capaciteiten eigenlijk 'te laag' onderwijs volgen, kunnen doorstromen. Het examenpakket van havo en vwo wil Ritzen verzwaren; de leerlingen kunnen dan makkelijker naar hogeschool of universiteit.

Nu gaat twintig procent van de leerlingen met een diploma mbo naar het hbo. Van daaruit gaat acht procent met een diploma door naar het wetenschappelijk onderwijs. Ritzen denkt met deze operatie minstens 225 miljoen te kunnen bezuinigen.

In het stelsel van de studiebeurzen wil Ritzen de eis dat iemand 25 procent van alle tentamens in het eerste jaar haalt, verscherpen. Waarschijnlijk met tien tot 15 procent.

Zie ook pagina 14

● **Onderwijs en studenten zijn woedend op Ritzen**

Gaza-strook onrustig

● *In het vluchtelingenkamp Jabaliya in de Gazastrook kwam het gisteren tot confrontaties tussen Israëlische troepen en rond de tweehonderd Palestijnen die betoogden tegen het principe-akkoord tussen Israël en de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO). De soldaten losten waarschuwingsschoten in de lucht nadat zij met stenen waren bekogeld door de Palestijnen die terugkeerden van de gebedsdienst in de al-Qasaam moskee. Op de foto slaan protesterende Palestijnen op de vlucht voor een Israëlische patrouille.*

Foto: AP

Akkoord over gemeente-cao voorkomt acties

DEN HAAG - Er komen geen acties meer bij openbaar vervoer en reinigingsdiensten en op gemeentehuizen nu gisteravond overeenstemming is bereikt over een cao voor de 212.000 gemeente-ambtenaren. Werkgevers en ambtenarenbonden spraken af dat de gemeente-ambtenaren per 1 april van dit jaar een loonsverhoging van twee procent krijgen en onder bepaalde voorwaarden per 1 januari 1995 nog eens 0,5 procent.

De looptijd van de nieuwe cao is twee jaar, tot april 1995. AbvaKabo-onderhandelaar G. van Huygevoort zal het bod bij zijn leden verdedigen. De bonden eisten aanvankelijk 2,5 procent voor 1993.

De cao wordt betaald met extra geld van het kabinet, geld van de gemeenten zelf en uit aanpassingen van een aantal arbeidsvoorwaarden in de komende twee jaar. Daar hoort ook de ww voor ambtenaren bij, die de werkgevers meer in overeenstemming willen brengen met die in het bedrijfsleven. Lukt dit niet, dan gaat de loonsverhoging in 1995 niet of niet geheel door.

Vóór de zomer voerden gemeenteambtenaren negen weken actie, waarbij stakingen in het openbaar vervoer van de grote steden en vooral bij de vuilophaaldienst in Rotterdam in het oog sprongen. Bij uitblijven van een cao-akkoord zouden de acties half september weer „verhevigd" worden hervat, zo luidde de dreiging van de bonden AbvaKabo, CFO en Novon. De CMHF (hoger personeel) voerde geen actie.

Er zijn nu twee belangrijke cao's rond bij de overheid. Naast die bij de gemeenten is dat de rijks-cao (120.000 ambtenaren in rijksdienst), die begin deze week rondkwam. In een tweejarige cao krijgen de rijksambtenaren in totaal 2,3 procent blijvende loonsverhoging en 0,3 procent eindejaarsuitkering.

In beide contracten geeft de overheid in 1994 het goede voorbeeld voor de zo gewenste nullijn: volgend jaar krijgen de werknemers bij Rijk en gemeente er geen cent bij. Net als bij het Rijk is er bij de gemeenten een openbreek-clausule opgenomen. Mochten de lonen in het bedrijfsleven toch stijgen, dan kan er alsnog over 1994 worden gepraat.

Bep Scheren uit Kerkrade exposeert in haar geboorteplaats

Schilderkunst op leven zelf gericht

DOOR PIETER DEFESCHE

KERKRADE – Een galerie of een ander instituut dat beeldende kunst exposeert met eigen middelen heeft het in één opzicht makkelijk: het kan onder beeldende kunst verstaan wat het wil, bakstenen exposeren, kunstgebitten of lege lijsten zonder zich aan hoongelach te storen. Een gemeentelijk funtionaris zweet water en bloed bij het formuleren van de toelaatbaarheid, ja de onvermijdelijkheid van zijn keuze in termen die bevattelijk zijn voor een gezelschap dat er meestal prat op gaat uit cultuurbarbaren te bestaan en waarvoor de kwaliteit van een schilderij recht evenredig is aan de aanwijsbaarheid daarin van lichaamsdelen.

De gemeente Kerkrade, zich bewust van de kracht van haar identiteit en de saamhorigheid van haar burgers, door een voor vreemden onverstaanbaar dialect geschraagd, heeft er iets effectiefs op gevonden. Zij kwijt zich van haar opvoedende taak door ofwel evenementen van wereldformaat aan te bieden, ofwel de verrichtingen te tonen van geboren, zoal niet getogen Kerkradenaren.

'Bep Scheeren werd op 26 februari 1950 geboren in Kerkrade', leest men naast de regel die de uitnodiging bevat voor de opening, niet in het museum, maar in de burgerzaal. En tot het beluisteren van de inleiding door Thijs Wöltgens – uit Kerkrade – bekend genoeg om geen vermelding van zijn verjaardag te behoeven.

De keuze van de inleider wijst er al op dat het burgerschap van Kerkrade alleen niet doorslaggevend is: de reputatie en de kwaliteit van het oeuvre zijn terdege meegewogen. Vaak zijn beide buiten Kerkrade tot ontwikkeling gekomen. Dat was ook bij Bep Scheeren het geval; niet zozeer omdat zij aan de Maastrichtse stadsacademie tot beeldhouwster werd opgeleid, maar omdat zij, nog geen twee jaar geleden, bijna miraculeus verscheen als schilderes, met een oeuvre dat alleen door een vakmatige ervaring van jaren kon worden verklaard.

Het fenomeen, door Hans van de Waarsenburg 'een metamorfose' genoemd, werd waargenomen in de Maastrichtse Tafelstraat, bij galerie Dis. Bij de gelegenheid schrijft hij dat het afstoten van het beeldhouwershandwerk en het zich toeëigenen van een volleerd en eigentijds schilderschap naar zijn vermoeden stellig moeizame processen zijn geweest, vol twijfels en onzekerheden. Het zoeken naar een eigen vorm, beeldtaal, kortom datgene wat het werk van een origineel kunstenaar uniek en herkenbaar maakt, volgde daarop. Er ontstonden werken met een eigen en onvervreemdbare structuur – hoe dicht ook in de buurt van die van haar befaamde levensgezel André Dieteren ontstaan: hun beider ateliers zijn nagenoeg aanpalend op het kasteel Terborgh in Schinnen.

Problematiek

De metamorfose van Bep Scheeren mag dan het resultaat zijn van een proces vol twijfels – ook haar nieuwe presentatie in Kerkrade bewijst dat zij zowel haar medium als haar materie met doelbewustheid heeft gekozen: haar schilderschap richt zich op de expressie van menselijke problematiek. Niet op natuur, landschap of stilleven, maar op het leven zelf. Het gaat zelden om een eenzaam avontuur; wat haar wezenlijk bezig houdt, vermoedelijk ook bij haar opereren in de samenleving, is de communicatie.

● *'Verloren stilleven' van Bep Scheeren, te zien in het Raadhuis van Kerkrade.*

Het zal niet toevallig zijn dat het eerste werk wat wij van haar onder ogen kregen, nog in de fase van het beoefenen van de beeldhouwkunst, een telefooncel was, met daarin een vrouwspersoon van wie men vermoedt dat de verbinding problematisch is. Het was een van de eerste werken die het atelier, onverbiddelijk afgesloten door een groene poort, ooit verliet.

De preoccupatie blijkt consistent; zij zal in haar karakter zitten.

Men hoeft niet te pretenderen daar inzicht in de hebben om vast te stellen dat haar eigen optreden een spontane en schijnbaar gemakkelijke sociale vaardigheid toont, maar ook dat zij licht van vrolijkheid kan overgaan tot een houding van ernst of bekommernis.

Symbolen

Het zijn ook niet alleen de maatschappelijke communicatiestoornissen die haar bezighouden – het zijn ook de persoonlijke en tenslotte de overmijdelijke, gevolg van afwezigheden en zelfs van eeuwige verlating.

Veel schilderijen uit de eerste presentatie – ook in Kerkrade vertegenwoordigd – hadden op deze persoonlijke ervaringswereld betrekking. Er waren voor de daarbij behorende gevoelens tekens en symbolen, zoals de raaf, ontleend aan de herinnering aan haar vader die zich in zijn latere jaren door een vogel van die zeldzame soort liet vergezellen.

De nieuwe werken sluiten bij de eerdere naadloos aan: het thema lijkt vooralsnog niet uitgeput. Ook 'De Raaf' komt er weer in voor, dit keer in combinatie met een vrouwenportret dat het autobiografische karakter benadrukt.

Alles op een merkwaardige manier gevat in een blauw kader, dat heel de materie met zijn emotionele beladenheid lijkt af te zonderen uit het het geheel van de ervaringswereld: mogelijk een poging tot afstand nemen.

'Verloren Stilleven' heeft andermaal betrekking op die materie. „De mens die dood ging," zegt zij er zelf van, „gaat over in dezelfde toestand van levenloosheid als die waarin het stilleven verkeert. Schilderkunstig vond ik het een uitdaging een grijs naakt te schilderen."

Dat er sinds haar debuut noch in haar schildertrant, noch in haar thematiek verandering is gekomen geeft ze moeiteloos toe. Waarom niet: de periode was kort en het thema is onuitputtelijk.

Wel heeft ze zich ernstig bezig gehouden met de verdere ontwikkeling – de uitdaging van het grijze naakt wijst er al op – van haar picturale vaardigheid.

De kwaliteiten daarvan hebben al eerder associaties gewekt met die van de in het internationale circuit bekende Marlene Dumas; haar dunne, overal genuanceerde kleurvlakken, afgewisseld met krachtige en expressieve accenten en verrassende ruimtelijke illusies hebben dat veroorzaakt. Ook gaat het bij beiden om vrouwelijke thema's, om communicatie in de wereld, om weemoed, om melancholie, maar uiteindelijk toch om een positief levensgevoel.

De volstrekte zelfstandigheid van Scheerens beeldtaal demonstreert intussen elk doek van de collectie, niets van dat alles is ooit eerder gezien, maar misschien het meest 'in a nutshell' het grote 'Rust in avondrood'. Het toont de dubbele aanwezigheid van figuratie en abstractie, de ruimtelijkheid in de dunne blauwe horizon, de krachtige accenten in de projectie van de in het avondrood rustende hoofdfiguur, een melancholieke situatie: er is weer een tweede hoofdvorm; de nauwelijks herkenbare figuratie daarvan lijkt door primitieve Afrikaanse kunst te zijn aangeleverd.

Monumentaal

Het kenmerkt de beeldtaal van Scheeren ook door de monumentaliteit van zijn formaat en door de grote plastische vormen waaruit het is opgebouwd: een talent voor het driedimensionale werk blijft meespelen; het gaat om meer dan om les van Killaars en ervaring met weerbarstige materie.

Een doek dat in dit onvolledige verslag niet ongenoemd mag blijven, ook al omdat de organisatoren eruit mogen opmaken dat zij de aanhankelijkheid van hun burgers naar waarde hebben ingeschat, is 'Terug naar K' – parallel aan 'Terug naar Oegstgeest', een nostalgische beschouwing van complex karakter.

Kerkrade, Raadhuis, Bep Scheeren, schilderijen. Tot en met 6 oktober.

k

'Jurassic Park'

MAASTRICHT – In ons bericht over Spielbergs dinosauriër-film 'Jurassic Park' werd gisteren gemeld dat deze rolprent nu reeds in de Mabi Maastricht te zien is. Dat zal echter pas vanaf 30 september het geval zijn, omdat de film op die datum zijn Nederlandse première beleeft. Wel loopt in de Mabi nu reeds de voorverkoop voor 'Jurassic Park'.

exposities

Bruining en Feidler in Símera-Signe

MAASTRICHT – De Nederlandse Annehilde Bruining en de Belg Francis Feidler exposeren tot en met 9 oktober in galerie Símera-Signe, Bogaardenstraat 40b in Maastricht. De galerie is geopend van woensdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur.

Het grijpen van het ongrijpbare vormt de thematiek in het werk van Annehilde Bruining. Deze mystiek wordt gedragen door een spanningsveld van schilderkundige contrasten: diffuse vlakken tegenover krachtige vormen, sferische structuren tegenover harde kleuren. Haar schilderijen zijn emotioneel en gevoelig, harmonisch en dualistisch. Opvallend is de geaccentueerde vormentaal tegen een vervlogen fresco-achtige achtergrond.

Francis Feidler toont Elastikommunikationen, schilderingen, tekeningen en sculpturen. Elastikommunikationen is een eigen term en begrip van Feidler dat hij in beeldende taal heeft omgezet. Op het eerste gezicht lijken zijn werken esthetische zoektochten, maar de vormen hebben letterlijk te maken met alle mogelijke lichamelijke en geestelijke spanningen die wij allen dagelijks ervaren en meemaken.

Noord ontmoet Zuid in Artisart

MAASTRICHT – Tijdens de eerste expositie na de zomerpauze presenteert galerie Artisart, Grote Gracht 43 in Maastricht, tot en met 9 oktober twee schilders: Ben Rikken uit Groningen en Roger Scheffers uit Maastricht. Deze 'Noord-Zuid-ontmoeting' is geopend van dinsdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur.

In zijn werk streeft Ben Rikken er naar de illusie in beelden te verwoorden, of de onderwerpen nu landschappen, naakten of stillevens zijn. Zijn landschapsimpressies schildert hij als een vroeg-impressionist, waarbij zijn liefde voor de plein-air schilders niet verborgen blijft.

Het werk van Roger Scheffers is realistisch te noemen, in de zin dat de natuurgetrouwe weergave van de werkelijkheid centraal staat. Zijn liefde voor de natuur is een belangrijke inspiratiebron. De tijdens deze expositie getoonde portretten zijn alle in de vrije natuur ontstaan.

● *Schilderij van Charl... Fèvre.*

verder...

... exposeert Jan Penders tot 6 oktober in galerie 't Wevertje, De Weverziekenhuis in Heerlen.

... presenteert galerie Amarna, Rechtstraat 84 in Maastricht, eindexamenwerk van drie pas afgestudeerde vormgevers/kunstenaars: Ginny Bartholomée, Irene Bussemaker en Floor Max. Tot en met 2 oktober, open dinsdag tot en met zaterdag vanaf 11 uur.

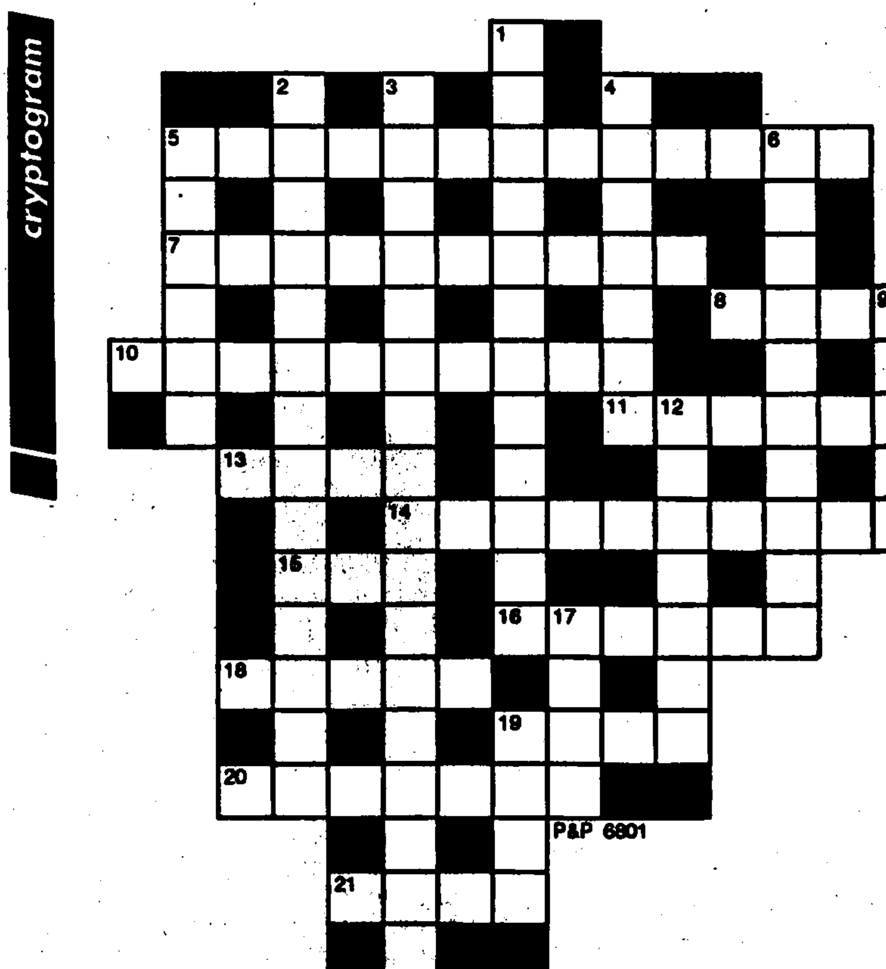
... loopt er in galerie Tracé, Alexander Battalaan 31 in Maastricht, tot en met 23 oktober een expositie van schilderijen van Charlotte le Fèvre, Nathalie Bertrams en Pim Piët. Open donderdag van 14 tot 18 uur, vrijdag en zaterdag van 12 ... uur.

... zijn beelden van Lo v... Linden en schilderijen van ... Hommel tot en met 26 septe... zien in galerie De Keerder K... mer, Kerkstraat 10 in Ca... Keer. Open donderdag tot ... zondag van 13 tot 17.30 uur.

... exposeert de Antwerpse s... Leo Sterckx tot en met 29 s... ber in galerie Dis, Tafelstra... Maastricht.

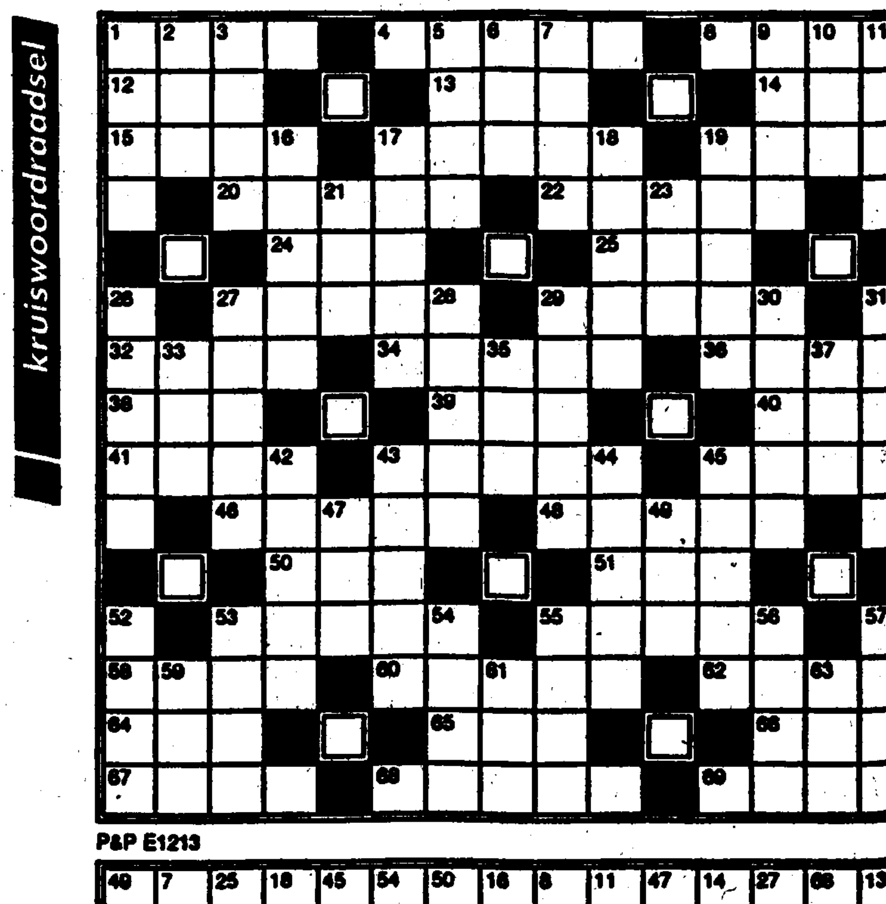
... zijn olieverf- en tempe... derijen van Gerard Hettinga ... in hotel Vaalsbroek.

puzze...

HORIZONTAAL: 5 Met dat feest sloeg die club de plank mis (13); ... De vervaardiging van de formatie (10); 8 Met zo'n toets komt hij ... bloei (4); 10 Een aantal tuinen ter plaatse (10); 11 Precies geno... voor het fatsoen (6); 13 Bisschopskleding? (4); 14 Oorlog onder ... vredesvogels? (10); 15 Een stapel op zak (3); 16 Meisjesachtig beg... rig (6); 18 Duw tegen een stuk (5); 19 Vorstelijk snoepje (4); 20 Da... staan Engelse brieven vol mee (7); 21 Dat kruid kost geld (4).

VERTIKAAL: 1 Dat verhaal gaat opnieuw in de bestelling (12); 2 P... ma rechtspraak, of niet soms? (14); 3 Hij brengt het gesprek weer ... gang (17); 4 Een gat aan het begin (7); 5 Die nestor niet meer las... vallen (6); 6 Hofmakerij (10); 9 Benig en gespierd (5); 12 Jonge... achtig serieus (7); 17 Die rit kost geld (4); 19 Hij huilt om het kalk (4...

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 kleur; 4 zoogdier; 8 emmer; 12 boom; 13 speelgoed; 14 Eng. bier; 15 meisjesnaam; 17 heerlijk; 19 getal; 20 gelooi... de huid; 22 stekken; 24 omroeporgaan; 25 bloem; 27 zangstuk; 2... zoëven; 32 deel van de voet; 34 woestijnwind; 36 vr. munt; 38 lidw.; 39 plezier; 40 voorz.; 41 bloem; 43 vrag. vnw.; 45 klei; 46 graveren; 48 hel; 50 vogeleigenschap; 51 kippenloop; 53 pl. in Drente; 55 zoogdier; 58 limonade; 60 delfstof; 62 gelijk; 64 lidw.; 65 tijdsduur; 66 meisjesnaam; 67 watering; 68 eerste melk; 69 rijstbrandewijn.

VERTIKAAL: 1 sluiting; 2 grondsoort; 3 tijdpassering; 5 onbeweeglijk; 6 gevuld; 7 vette stof; 9 vat; 10 bijb. naam; 11 strook; 16 bijb. naam; 17 myth. figuur; 18 berggeest; 19 plaat van een handpers; 21 schat; 23 vat; 26 bekrompen; 27 verfstof; 28 verlangen; 29 zoiets; 30 naam; 31 stoere; 33 roem; 35 graafdier; 37 zoogdier; 42 zijvlak van een baksteen; 43 kloek; 44 juwelenkistje; 45 deel van het lichaam; 47 goedzak; 49 kip; 52 automerk; 53 slot; 54 opbergdoos; 55 schor; 56 zwijn; 57 reus; 59 zoogdier; 61 hulde; 63 meisjesnaam.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1234

HORIZONTAAL: 1 tram; 4 aster; 8 step; 12 rit; 13 pit; 14 Ela; 15 oboe; 17 kapel; 19 weep; 20 liter; 22 reder; 24 bit; 25 ver; 27 renet; 29 tekst; 32 roer; 34 lager; 36 timp; 38 asp.; 39 pin; 40 Ria; 41 Asen; 43 piton; 45 taal; 46 lover; 48 rebus; 50 bar; 51 per; 53 teken; 55 zadel; 58 trol; 60 navel; 62 nipa; 64 eer; 65 gei; 66 fis; 67 eend; 68 hallo; 69 atap.

VERTIKAAL: 1 trog; 2 rib; 3 ... spar; 6 tip; 7 eter; 9 teer; 10 ... papa; 16 eiber; 17 ketel; 18 lev... werst; 21 tin; 23 dek; 26 pra... repel; 28 tapir; 29 tenor; 30 ti... spalk; 33 Oss; 35 git; 37 Mia; ... bel; 43 peren; 44 Nepal; 45 tu... vak; 49 bed; 52 stee; 53 torn; ... ga; 55 zeil; 56 lift; 57 rasp; 59 ... vel; 63 pia.

Winwoord: GARNALEVERST...

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739294
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

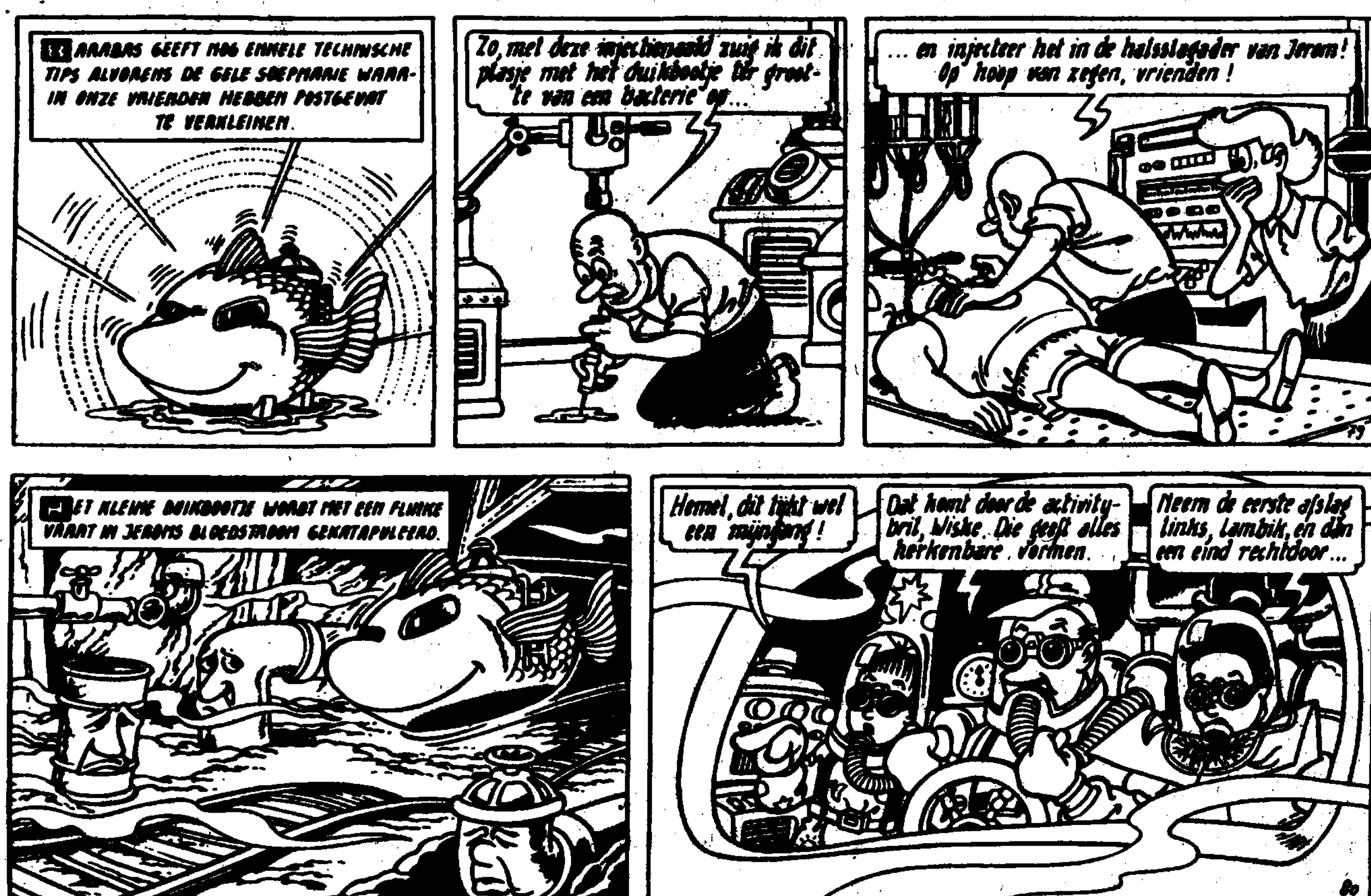
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40
per kwartaal ƒ 85,20
Per acceptgiro:
per maand ƒ 29,65
per kwartaal ƒ 86,45
losse nummers ƒ 1,65
Nr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regeles voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de slimme slapjanus

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

recept

Mosselsaus

2 kg mosselen, 150 gram soepgroente, 2 laurierblaadjes, 1 ui, 1 paprika, 2 eetlepels olijfolie, 3-4 ansjovisfilets uit blik, 1/8 liter slagroom.

Doe de soepgroente in een ruime pan, verdeel de mosselen en laurierblaadjes hierover en schenk wat water over de schelpen. Kook de mosselen op hoog vuur terwijl u de pan zo nu en dan omschudt, tot alle exemplaren open zijn. Neem de mosselen met een schuimspaan uit de pan en laat ze enigszins afkoelen.

Zeef het stoofvocht. Neem de mosselen uit hun schelpen en vang eventueel uitlekkend vocht op, voeg dit bij het gezeefde stoofvocht en meet 2 dl af. Maak de ui schoon en snipper hem klein. Snijd de paprika in reepjes.

Verhit in een ruime pan een scheutje olie, fruit hierin de uisnippers aan en voeg na enkele minuten de reepjes paprika toe. Voeg stoofvocht en de slagroom toe en breng aan de kook. Draai de warmtebron laag, snijd de ansjovisfilets in reepjes en voeg toe. Laat zonder deksel 10 minuten zachtjes pruttelen. Voeg de mosselen toe.

Kelner met aids krijgt smartegeld

UTRECHT – Dat een werknemer is besmet met het aidsvirus mag voor de werkgever geen reden zijn tot ontslag. Dit heeft de kantonrechter in Utrecht bepaald in een zaak tussen een restauranthoudster en één van haar kelners. De werkgeefster moet de kelner ruim 5.500 gulden schadevergoeding en 10.000 gulden smartegeld betalen, zo meldt het blad FNV Magazine.

De restauranthoudster kwam er eind 1992 achter dat haar werknemer, Van B., seropositief was. Ze ontzegde hem onmiddellijk de toegang tot de werkvloer.

Volgens mr. R. Verburg van de Rechtskundige Dienst FNV, die Van B. rechtsbijstand heeft verleend, lichtte de vrouw het overige personeel en de gasten in.

Als argumenten voor het ontslag voerde ze aan dat zijn collega's niet meer met Van B. zouden willen werken en dat de gasten zouden wegblijven. Maar het arbeidsbureau in Utrecht weigerde de ontslagvergunning omdat er geen sprake was van een verhoogd risico op besmetting.

Nadat ze in kort geding was veroordeeld tot het betalen van achterstallig salaris aan Van B., liet de werkgeefster hem weer toe, zij het op tijden dat het restaurant gesloten was. Hij mocht alleen door de achterdeur naar binnen en hij moest in een afgesloten ruimte met rubberhandschoenen aan, bestek schoonmaken.

Van B. raakte volgens zijn raadsman overspannen doordat hij op allerlei manieren werd dwarsgezeten. Verburg heeft hem toen geadviseerd niet meer naar het restaurant terug te gaan. De werkverhoudingen zijn zo verstoord dat hij niet meer naar zijn oude werkgeefster terug kan, aldus de advocaat.

Na berichten over Iraanse inval in Azerbajdzjan

Turken brengen leger in opperste paraatheid

ISTANBOEL – Turkije heeft gisteren het derde leger aan de grens met Nachitjevan, de Azerbajdzjaanse enclave in Armenië, in staat van opperste paraatheid gebracht. RF-5 vliegtuigen van de luchtmacht voeren extra verkenningsvluchten uit langs de grens met Armenië. Dit hebben alle Turkse kranten gisteren gemeld. Een woordvoerder van de Generale Staf in Ankara wilde de berichten bevestigen noch ontkennen.

Turkije sympathiseert met Azerbajdzjan, dat al vijf jaar in conflict is met Armenië over de Armeense enclave Nagorny-Karabach.

Het Azerbajdzjaanse persbureau Azerbajdzjan Turk Agency meldde gisteren dat Iran Azerbajdzjan met 10.000 man tot twintig kilometer over de grens zou zijn binnengevallen om een stuwdam in de rivier Aras te beschermen, maar het bureau trok het bericht later in. Ook Azerbajdzjaanse bevelhebbers ontkenden een inval. Naar aanleiding van de berichten werd gisteravond in Turkije evenwel een spoedvergadering belegd met president Demirel, premier Ciller, vice-premier Inonu, de minister van Defensie Ayaz en de tweede opperbevelhebber van het leger generaal Corekci. Daar zou zijn vastgesteld dat Iran weliswaar geen twintig kilometer was binnengedrongen, maar wel ver genoeg om een bufferzone op te richten tegen de verwachte vluchtelingenstroom. Zo'n 100.000 Azeri's zouden richting Iran trekken op de vlucht voor het Armeense leger. Dat zou zich op een paar kilometer van de Iraanse grens bevinden.

Wat betreft het in paraatheid brengen van de troepen, werd verwezen naar het feit dat Turkije in het verleden eenzelfde soort maatregel heeft genomen om Iraakse vluchtelingen op te vangen die na de Golfoorlog bescherming zochten in Turkije tegen Saddam Hoessein. Mocht het echter komen tot een gewapend treffen tussen Armeense en Iraanse troepen, dan kan Turkije niet blijven toekijken.

Na afloop van de bijeenkomst werd een waarschuwing gepubliceerd aan het adres van Armenië. Daarin werd gesteld „dat het gevaar dreigt dat het conflict internationale dimensies aanneemt als Armenië niet onmiddellijk en onvoorwaardelijk alle troepen terugtrekt uit de bezette gebieden. Turkije heeft besloten tot extra maatregelen om de eigen veiligheid, de onafhankelijkheid van 'broeder Azerbajdzjan' en de vrede in de regio te bewaren."

Lubbers uiterst verbaasd over afwijzing door Kroonleden

Ook SER tegen looningreep

Van onze redactie economie

EN HAAG – Een speciale ommissie van de Sociaal-conomische Raad (SER) eeft zich gisteren unaniem tgesproken tegen de loonaatregel die het kabinet in en aparte wet wil treffen om e lonen volgend jaar te beriezen.

akbeweging en werkgevers hadn zich al fel uitgesproken tegen e loonmaatregel. Gisteren bleek at ook de onafhankelijke Kroonleen in de SER-commissie om prinpiële, juridische en economische edenen tegen zijn. De commissie omt niet met alternatieven voor en loonmaatregel. Dat is een onerwerp voor het (najaars-)overleg ussen kabinet, vakbonden en erkgevers.

et kabinet wil de loonmaatregel fdwingen door een nieuwe wet aast de bestaande Loonwet. Die et staat ingrijpen in de loonvoring alleen toe als de economie ordt geteisterd door ernstige ontikkelingen in het buitenland (bijoorbeeld een oliecrisis).

e SER-commissie heeft principiële bezwaren tegen een nieuwe et naast de bestaande. Bovendien ou de handelwijze van het kabinet gespannen voet staan met verragen van de ILO (de internationae arbeidsorganisatie) en het Euroees Sociaal Handvest.

inister De Vries stuurde de Soiaal-Economische Raad donderdag en aanvulling op zijn adviesaanraag over de loonmaatregel. Daarn loopt hij vooruit op het beleid dat p Prinsjesdag wordt gepreseneerd. De minister wil de arbeidsnarkt beter laten werken door een ersoepeling van het ontslagrecht. iet vooraf, maar achteraf moet dan vorden beoordeeld of het ontslag erecht was.

Ook wil de minister een advies rond et algemeen verbindend verklaren an cao's. Daarmee stelt hij ter disussie in hoeverre cao-afspraken wingend kunnen worden opgeegd in een hele bedrijfstak. Ook enkt de minister aan het versoepeen van de Arbeidstijdenwet, waaroor meer gewerkt kan worden op ot dusver ongebruikelijke uren.

Premier Lubbers is uiterst verbaasd lat ook de onafhankelijke Kroonleen in de Sociaal Economische Raad afwijzend staan tegenover een oonmaatregel. De eerste minister eageerde gisteren na afloop van het kabinetsberaad met ongeloof op het bericht over de SER. Lubbers wilde nog niet inhoudelijk reageren.

Tyfoon trekt over Japan

● *De wervelstorm Yancy heeft gisteren in Japan aan drie mensen het leven gekost. Ten minste negentien mensen zijn door aardverschuivingen meegesleurd en zeker vijftig mensen raakten gewond op de Zuidjapanse eilanden Kyushu en Shikoku. De materiële schade is groot. De tyfoon is de krachtigste die Japan heeft getroffen sinds de Tweede Wereldoorlog, en bereikte windsnelheden tot 212 kilometer per uur. De Japanse weerkundige dienst heeft gewaarschuwd dat de tyfoon Japan over de volle lengte zou kunnen treffen, wanneer Yancy de huidige koers aanhoudt. Op de foto wordt een veerboot in de haven Kagoshima door de wervelwind op de kust geslingerd.*

Foto: AP

Sociale diensten blijven bevreesd voor fraude

Ernstige twijfels over nieuwe Bijstandswet

UTRECHT – De vereniging van directeuren van sociale diensten (Divosa) is er niet van overtuigd dat de fraudegevoeligheid van de Bijstandswet afneemt door het akkoord dat staatssecretaris Wallage van Sociale Zaken donderdag heeft bereikt met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De CNV-jongerenorganisatie heeft verheugd op het akkoord gereageerd, maar toch zijn de christelijke jongeren niet volledig tevreden.

Volgens Divosa wordt het grootste probleem voor de uitvoering – de controle op woon- en leefvormen – er niet door opgelost. Ook krijgen de sociale diensten geen nieuwe instrumenten om mensen aan het werk te helpen. Bovendien mist Divosa een uitbreiding van de hoeveelheid laaggeschoold werk, zoals dat kan ontstaan door ondermeer de banenpools.

Divosa voorziet grote problemen bij de uitvoering, omdat de voorgestelde termijn van invoering te kort is en er tegelijk een flinke bezuiniging moet worden bereikt. De vereniging heeft een werkgroep gevormd die de uitvoerbaarheid van de maatregelen gaat toetsen.

Divosa vindt het wel een grote vooruitgang dat de gemeenten maatwerk zullen kunnen leveren, doordat het „rigide" systeem van landelijke normen wordt vervangen door een systeem van rijksnormen en gemeentelijke toeslagen.

De CNV-jongenerenorganisatie toonde zich gisteren verheugd dat er geen verschil meer wordt gemaakt tussen alleenstaande jongeren van 21 tot 27 jaar, en alleenstaande ouderen. Allen hebben recht op een bijstandsuitkering van vijftig procent van het netto minimumloon, die aangevuld kan worden tot maximaal zeventig procent. In dat geval moeten de uitkeringsgerechtigden kunnen aantonen dat zij alleenstaand zijn. De CNV-jongeren verwachten dat mensen die dat kunnen, de maximum-uitkering van zeventig procent krijgen.

In de plannen van de voormalige staatssecretaris Ter Veld was ook de mogelijkheid ingebouwd van een aanvulling boven de uitkering van vijftig procent van het minimumloon. „Maar die aanvulling was echt voor de krepeergevallen bedoeld. Dat is nu toch beter geregeld," zei een woordvoerster hoopvol.

Het bedrag van 330 gulden dat jongeren onder de 21 jaar (eventueel) als bijstandsuitkering kunnen krijgen, vindt de CNV-organisatie veel te weinig. „Economische zelfstandigheid voor jongeren vanaf 18 jaar blijft daardoor een illusie," aldus de jongeren.

Harder optreden tegen oneerlijke concurrentie

DEN HAAG – Alle vrije-beroepsbeoefenaren gaan onder de Wet economische mededinging vallen: een wet die oneerlijke concurrentie moet tegengaan. Staatssecretaris Van Rooy (Economische Zaken) heeft hiertoe besloten. Op basis van de wet worden ondermeer prijs- en marktafspraken bestreden.

De bewindsvrouwe heeft verder besloten de wet op een aantal punten aan te scherpen. Zo heeft het voor een ondernemer geen zin meer om formeel protest aan te tekenen tegen een door de staatssecretaris op basis van de wet genomen besluit.

Tot nu toe betekende het indienen van een dergelijk protest dat uitvoering van het besluit werd opgeschort. De bewindsvrouwe gaat ook optreden tegen vrijwillige afspraken en besluiten van ondernemers die bedoeld zijn concurrentie tegen te gaan. Die hoeven dan niet formeel vast te liggen. Er komt verder een verbod op akties van ondernemers die erop gericht zijn onderlinge afspraken te maken, na te leven of te doen naleven die bij wet zijn verboden. Daaronder valt ook onderling afgestemd gedrag van ondernemers.

Hoge rechter in Italië opgepakt

MILAAN – Een hoge Italiaanse rechter is gisteren op verdenking van corruptie gearresteerd. Dit heeft het nationale persbureau Ansa gemeld. De 68-jarige Diego Curto is de eerste rechter die in verband wordt gebracht met de omvangrijke corruptieschandalen die de afgelopen zeventien maanden aan het licht zijn gekomen. In de schandalen lopen onderzoeken tegen voormalige premiers, tientallen parlementsleden, vooraanstaande zakenlieden en honderden ambtenaren.

Waarvan Curto wordt beschuldigd, is niet bekendgemaakt. Naar verluidt zou hij enkele honderdduizenden guldens aan steekpenningen hebben aangenomen in de zogeheten Enimont-affaire, de omstreden fusie tussen het staatsenergiebedrijf ENI en het privé-bedrijf Ferruzzi.

punt uit

● Postvervoer

De Nederlandse Spoorwegen en PTT Post onderhandelen op het ogenblik over verlenging van het contract voor het postvervoer, dat in 1995 afloopt. De kans bestaat dat de PTT in plaats van de posttrein voor vrachtwagens kiest, zo heeft een woordvoerder van NS bevestigd. Volgens hem hangt dat ook samen met de veranderende bedrijfsvoering bij de PTT. In het kader daarvan wordt het aantal expeditieknooppunten van twaalf op zes gebracht en wordt het sorteren van de post volledig geautomatiseerd. Het is de vraag of er voor de nieuwe expeditieknooppunten lokaties kunnen worden gevonden die onderling per trein bereikbaar zijn.

● Lijk

Voorbijgangers hebben gisteren in een sloot bij Harlingen het naakte lijk gevonden van een ongeveer 30-jarige, onbekende vrouw. Haar handen en voeten waren vastgebonden, de handen op de rug. Vandaag wordt sectie verricht op het lijk om de juiste doodsoorzaak vast te stellen. Uiterlijk waren geen verwondingen te zien.

● Ambtenaren

Van de ambtenaren die voor het Rijk werken, heeft 69 procent zich in 1992 één of meer keren ziek gemeld. Vooral vrouwen in de lagere salarisschalen blijven nog wel eens thuis. Gemiddeld is een ambtenaar elf dagen ziek en dat twee keer per jaar. In het bedrijfsleven verzuimen de werknemers iets minder.

● Hoofd

Een visser heeft donderdag langs de oever van het Noordzeekanaal in Assendelft het hoofd gevonden van een 37-jarige man uit Colombia. Zijn lijk werd op 22 augustus op vrijwel dezelfde plek onthoofd aangetroffen. Hoe de man om het leven is gekomen, is nog niet bekend, maar de politie gaat uit van een misdrijf.

● Curaçao

Curaçao wil nog dit jaar afspraken maken over de toekomst van het eiland. Dit heeft de gedeputeerde Mendes de Couveia gisteren in Den Haag verklaard. Premier Lubbers liet in een reactie weten te betwijfelen of dat mogelijk is, alhoewel hij toegaf dat er hard wordt gewerkt aan de bestuurlijke vernieuwing op het eiland. Vaststaat dat 15 december de conferentie over de toekomst van de Nederlandse Antillen, Aruba en Curaçao wordt hervat.

● Sahara

Eerste handelssecretaris F. van de Laar van de Nederlandse ambassade in Algiers is teruggekomen van een zoekactie in de Sahara zonder de twee Arnhemmers te vinden, die daar sinds eind juli spoorloos zijn.

● Mest

Agrarische loonbedrijven en mestfabrieken die de afgelopen vijf jaar het verlaagde omzetbelasting-tarief van zes procent hebben afgedragen over het ophalen van overtollige mest, hoeven niet alsnog het algemene tarief van 17,5 procent te betalen. Het belastingtarief voor deze dienst ten behoeve van veehouders is definitief bepaald op zes procent.

● Boeken

Tweehonderd kostbare boeken uit de bibliotheek van de Amsterdamse fabrikant Ritman zijn in juni op last van de ING-bank overgebracht naar het veilinghuis Christie's in Londen. Of de boeken geveild worden, is niet bekend. Ritman, fabrikant van wegwerpservies, heeft naar verluidt meer dan 500 miljoen gulden schuld bij de ING-bank.

● Huygensprijs

De Constantijn-Huygensprijs (10.000 gulden) gaat dit jaar naar Jeroen Brouwers voor zijn gehele letterkundige werk. Dat heeft de Jan-Campertstichting gisteren bekendgemaakt.

Oudste inwoner van Nederland wordt 111 jaar

DEN HAAG – De oudste ingezetene van Nederland, Johanna Francina Zandstra-Giezen in Den Haag, wordt dinsdag 7 september 111 jaar. Volgens Fred van Dam uit Barneveld, die gegevens over eeuwelingen bijhoudt, is dit feit zeer uniek in Nederland. Sinds de invoering van de burgerlijke stand (1811) wordt het nu de derde keer dat ons land een ingezetene kent van 111 jaar. Indien Francina Zandstra-Giezen 26 september haalt, dan staat het officiële leeftijdsrecord voor vrouwen in Nederland op haar naam. Mocht zij vervolgens nog 222 dagen langer leven, dan mag ze zich de alleroudste noemen die ooit in ons land heeft geleefd. Per 1 januari 1993 telde Nederland 713 vrouwen en 199 mannen die 100 jaar of ouder waren, aldus Van Dam.

Om deel van het cellenprobleem op te lossen

Aantal vervangende straffen moet omhoog

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Minister Hirsch Ballin (Justitie) wil dat rechters meer alternatieve straffen opleggen. Nu gebeurt dat 10.000 keer per jaar, in 1996 moet dat zijn gestegen tot 14.000. Door meer alternatieve straffen op te leggen, denkt de minister een deel van het cellenprobleem op te kunnen lossen. Omgerekend zijn er ongeveer duizend cellen minder nodig.

Alternatieve straffen worden nu vooral opgelegd in plaats van een gevangenisstraf van twee tot drie maanden. In ongeveer de helft van de daarvoor in aanmerking komende gevallen besluiten rechters een alternatieve straf te geven. Voor delicten waarop minder dan zes maanden gevangenisstraf staat, kan een rechter een alternatieve straf opleggen.

Alternatieve straffen zijn goedkoper dan gevangenisstraf. Samen met de bouw van 2.000 extra cellen en de invoering van een computersysteem waardoor sneller duidelijk is welke cellen er vrij zijn, denkt Hirsch Ballin de capaciteitsproblemem in de gevangenissen terug te kunnen dringen.

Russen krijgen gehele armada in Zwarte Zee in bezit

Akkoord Moskou en Kiev over kernkoppen en vloot

Van onze redactie buitenland

JALTA – Oekraine zal zijn helft van de Zwarte-Zeevloot aan Moskou verkopen, en de kernkoppen op zijn grondgebied aan Rusland overdragen voor ontmanteling. Dat hebben de presidenten Leonid Kravtsjoek en Boris Jeltsin gisteren afgesproken tijdens een topontmoeting in Jalta op de Krim. Het door economische chaos geteisterde Oekraine heeft daarmee grote concessies aan Rusland gedaan.

Voortaan zal Rusland pacht betalen voor het gebruik van marinebases aan de Oekrainse Zwarte Zeekust. De komende weken zal een gezamenlijke commissie de waarde van de vloot en de hoogte van de pacht vaststellen.

„De Russische betaling voor zijn aandeel zal worden afgestreept tegen de schulden van Oekraine," aldus Jeltsin. De Oekrainse helft van de 300 schepen dient als betaling voor de Russische energieleveranties in 1992 en 1993.

De presidenten spraken voorts af dat Rusland de ex-Sovjet-kernkoppen die zich nog op Oekrains grondgebied bevinden, zal weghalen en in eigen land ontmantelen. Oekraine zal een deel van het verrijkte uranium uit de ladingen terugkrijgen voor gebruik in zijn kerncentrales. De rest wordt verkocht, en de winst gaat naar Kiev.

Terwijl de president in Jalta verbleef, heeft het Russische parlement zich uitgesproken tegen de beslissing van Jeltsin om zijn rivaal vice-president Aleksandr Roetskoj te schorsen. Met een overweldigende meerderheid van 141 stemmen tegen twee schoven de parlementsleden de beslissing van Jeltsin ter zijde. Zij besloten de schorsing voor te leggen aan het Constitutioneel Hof.

Het parlement tekende geen bezwaar aan tegen het besluit van Jeltsin om zijn medestander vice-premier Vladimir Sjoemeiko eveneens te schorsen. Beide politici werden door de Russische president na wederzijdse beschuldigingen van corruptie van hun functie ontheven.

'Van mijn 25 vrienden zijn er nog vier over'

Mostar snakt naar vrede

● *Moslim-vrouwen in Mostar maken tijdens een pauze in de gevechten een praatje opstraat. Een jong stelletje doet een dutje.* Foto: AP

In Mostar woedt een allesvernietigende oorlog, die de bewoners niet hebben gewild. Kroaten vragen zich wanhopig af hoe het gaat met hun belegerde moslimvrienden aan de andere kant van het front. Moslims en Kroaten willen maar één ding: vrede. Maar gewone mensen hebben het hier niet voor het zeggen. Een bericht uit het wilde westen van Mostar.

vechten met de moslims in mei begonnen, met een keiharde campagne gestart om haar stadsdeel totaal onder controle te krijgen. Moslim-mannen werden gearresteerd en in kampen gestopt, zuidelijk van de stad in plaatsjes als Rodoc, Dretelj en Gabela. Het weinige dat bekend is over deze kampen, doet vermoeden dat de omstandigheden er verschrikkelijk zijn.

In West-Mostar zijn moslim-families uit hun huizen gezet, nadat ze waren gedwongen een verklaring te ondertekenen dat ze vrijwillig afstand deden van hun woning. Hun winkeltjes en cafés zijn gesloten, en soms verwoest. Nog altijd verdwijnen er vrijwel dagelijks moslims. Ze worden 's nachts door het HVO-leger over de Tito-brug gejaagd naar het oosten van de stad. Iedere dag komen mensen bij het locale Rode-Kruiskantoortje om nieuwe vermissingen aan te geven. De overgebleven moslims verbergen zich angstig in hun huizen.

Medeleven

In West-Mostar is er onder de bevolking veel meer medeleven met de geplaagde moslims dan de HVO-propaganda wil doen geloven.

Eeuwenlang vredig samenleven van Kroaten, moslims en Serviërs heeft talloze gemengde huwelijken opgeleverd. Vele mensen in het Kroatische deel hebben familie en vrienden aan de overkant van de rivier in het oostelijk stadsdeel wonen. Ze beklimmen soms de trappen van hoge flats om te kijken hoe het belegerde oostelijk deel erbij ligt.

De terreur van de HVO heeft de bewoners van West-Mostar zo bang gemaakt, dat bijna iedereen het contact met vreemden vermijdt. Gesprekken met moslims in dit stadsdeel zijn vrijwel onmogelijk. Zlatko, een 22-jarige (Kroatische) HVO-soldaat wil wel praten. Hij werd acht maanden geleden ingelijfd door een locale militialeider, die hem zijn eigen helm en kogelvrij vest liet betalen. Zlatko's vader is een Kroaat, zijn moeder moslim.

Onder zijn vrienden zitten moslims, Serviërs en Kroaten.

„Door de oorlog heb ik van mijn 25 vrienden er nog maar vier over. De rest is gevlucht of zit in Oost-Mostar." Zlatko heeft het zeldzame geluk dat hij soms contact heeft met de oostelijke wijk. Hij praat af en toe met zijn moslim-vrienden aan de overkant, die daar soldaat zijn.

„We praten over de radio. We vragen elkaar wie er dood is en wie gewond. Het is daar een nog ergere troep als hier."

Sigaretten

In Mostar hebben veel soldaten grote problemen met het feit dat ze op elkaar moeten schieten, terwijl ze elkaar kennen. Het is hun oorlog niet, ze hebben hem niet gewild. Het door locale fanaten gepropageerde nationalisme is hen vreemd. Zlatko toont een pakje sigaretten met het embleem van Herzeg-Bosna op het zegel.

Herzeg-Bosna is het nieuwe Kroatische republiekje dat is gevormd, vooruitlopend op de driedeling van Bosnie. „Mijn vrienden en ik hebben een grapje: we steken met een sigaret Herzeg-Bosna in de brand. En dat twintig keer per pakje"!

Vrede

Zo makkelijk als het beginnen van een oorlog blijkbaar is, zo moeilijk is het om vrede te bereiken, althans wanneer er geen sprake is van een totale winnaar en een complete verliezer.

In Bosnië is het vredesoverleg volledig vastgelopen en lijkt een verheviging van de strijd onvermijdelijk. In het Midden-Oosten moet PLO-leider Arafat een voorzichtig en uiterst kwetsbaar akoord tussen Israël en de PLO met alle macht verdedigen.

Het mislukken van de onderhandelingen in Bosnië kan overigens met gemengde gevoelens bezien worden. De basis ervoor, het cynische plan Owen-Stoltenberg, was een volstrekt onrechtvaardige beloning van agressie en geweld waarbij de belangen van de moslims achteloos terzijde geschoven werden ten gunste van de Serviërs en Kroaten.

Anderzijds ziet het er thans naar uit dat nieuwe gevechten zullen uitbreken waarbij de humanitaire hulpverlening weer danig in gevaar komt en onschuldige burgers de zoveelste rekening gepresenteerd krijgen van de draaikonterij van VN en EG, alsmede de veroverings- en zuiveringszucht van de drie stijdende partijen in het geëxplodeerde voormalig Joegoslavië.

Tenzij er door het dralende Westen alsnog militair wordt ingegrepen om de vechtjassen te scheiden, resteert slechts de wanhoopskeuze tussen praten over een immoreel plan of het ingaan van een humaintaire rampwinter.

De voorzichtige eerste stap naar beperkt Palestijns zelfbestuur in de door Israël bezette gebieden is door sommige deskundigen al bestempeld als niet het begin van de vrede maar het einde van Arafat.

Hoewel een meerderheid van Al-Fatah, de grootste groepering binnen de PLO, Arafat lijkt te steunen in zijn streven vrede met Israël te sluiten, zijn er binnen en buiten de PLO en Israël veel partijen die..er alles aan zullen doen om het akkoord te dwarsbomen. En Noord-Ierland heeft geleerd dat één terreuractie vaak al voldoende is om vredeswerk kapot te maken en hernieuwde verdeeldheid te zaaien.

In Bosnië is het vredesbloempje op sterven na dood, in het Midden-Oosten komt het pril en kwetsbaar net boven de grond uit. (Wan)hoop doet leven.

R.B.

Bewoners weten niet wat hen te wachten sta

Jericho verward ove plan voor autonomie

Van onze redactie buitenland

JERICHO – Sinds de Israëlieten in Bijbelse tijden met hun hoorngeschal de muren van Jericho deden ineenstorten, is het rustig gebleven in deze slaperige oasestad op de Westelijke Jordaanoever. Maar nu de Israëliërs bereid zijn de stad en de Gaza-strook onder Palestijns zelfbestuur te plaatsen, staat ze in het middelpunt van de belangstelling.

Onder de 20.000 inwoners gonst het van de geruchten, zelfs burgemeester Jamil Khalaf weet niet wat er te gebeuren staat. „De mensen vinden dat het nog allemaal erg vaag is."

Volgens het akkoord zal het leger zich uit Gaza en Jericho terugtrekken, maar blijft Israël verantwoordelijk voor veiligheid en buitenlandse zaken. Aan Israëlische zijde werd er al eerder aan gedacht om de overbevolkte Gaza-strook, de bakermat van de intifada (de P tijnse volksopstand die in 1988 brak) los te laten.

Maar PLO-leider Yasir Arafat w ook vaste voet op de Westo hebben. Hij koos Jericho, st gisch gelegen bij de Jordaan vlakbij de Jordaanse grens, uit proeftuin voor zelfbestuur.

In tegenstelling tot andere sted de bezette gebieden als Ram Jenin en Nablus is de stad altij vrijwaard gebleven van gevec met de Israëlische ordetroepen. vendien wonen er nauwelijks hangers van de fundamentalisti Hamas-beweging, de grote r van de PLO in de bezette gebie Bezoekers van 'Nabils humus kebab restaurant' in Jericho zij rughoudend over het vredesp „Het is beter om hier een Pales se politiemacht te hebben dan raëlische troepen," meent de wi lier Salah a-Jawby. „Maar we zu hierdoor als volk verdeeld wor met vrijheid in Jericho en voortdurende bezetting in de van de Westoever."

Eigenaar Nabil Haddad is optim scher. „De joden zijn bang om a in één keer weg te geven. Als ze dat het hier werkt, zullen ze m opgeven." En terwijl hij een p broodje afbreekt: „Dit brood is ons land. Je kunt het stukje beetje eten: Jericho, Gaza, en Jeruzalem."

Anderen hopen dat zelfstandigh het toerisme zal doen opleven. J cho geldt als de oudste stad ter reld, sinds er bij opgravingen 7 jaar oude resten van gebouwen gevonden. Tevens is zij, op 250 ter onder de zeespiegel, ook laagstgelegen stad op de aardbo Geruchten dat Arafat van plan van Tunis naar Jericho te ver zen, hebben de grondprijzen omhooggedreven. Mohamed K diyeh, een zakenman uit Jeruzal hoopt een luxe-villa met zwemb air-conditioning en uitzicht op bananenplantage aan de PLO-lei te slijten.

De andere kandidaat voor 'C Arafat' is een verlopen villa van vroegere nationalistische leider M sa al-Alami. De 73-jarige huism ter Ahmad Ali Masaad is verba over de grote aandacht voor h huis dat hij al 20 jaar bewaakt, m heeft geen bezwaar tegen de pot tiële nieuwe eigenaar. „Ik zou d graag voor Abu Omar (Arafat) w len werken als bewaker. Komt hij

● *Nu patrouilleren Israëlische soldaten nog in Jericho en de Gaza-strook. Volgens het ontwerp-akkoord zullen zij vervangen worden door Palestijnse politietroepen.* Foto: AP

...ndse ondernemer moet knokken in ex-DDR

'...e bent maar een visje ... een groot aquarium'

handel in orthopedische materialen.

Van Ommen wist er een flinke lading schuim te slijten. „En ze maakten prachtige produkten, breukbanden en sportbandages. Ik heb een paar monsters meegenomen en merkte, eenmaal terug in Nederland, dat daar grote belangstelling voor was." Zo zette hij zijn zinnen op het noodlijdende bedrijf, dat op zijn beurt in de Twentenaar de reddende engel zag.

Problemen

Het bedrijf in Königsee, met elf werknemers (hoofdzakelijk naaisters), ondervond moeilijkheden met de omschakeling naar de westerse markt. Van Ommen wilde wel, maar durfde zich niet in een onzeker avontuur te storten. „Ik ben daarom naar verschillende instanties gegaan voor advies, maar ik kreeg de ene na de andere teleurstelling te verwerken. Overal werd mij duidelijk dat ik maar een héél klein visje was in zo'n groot aquarium," verzucht hij.

De grootste teleurstelling kreeg hij te verwerken bij de Nederlandse Kamer van Koophandel voor de (ex-)DDR in Oost-Berlijn. „Contributie betalen moest ik wel direct, 950 gulden, maar van het marktonderzoek waarmee ze me zouden helpen kwam maar niks. Ze scheepten me steeds af met smoesjes over grote projecten waar ze mee bezig waren en na er drie keer vergeefs naar toe te zijn gereden, heb ik gezegd: jongens bekijk het maar met je mooie projecten, voor een kleine jongen doen jullie toch geen fok."

Samen met zijn 'Steuerberater' en het Berlijnse bedrijf OTB (een zakenrelatie) lukte het Van Ommen toch het bedrijf OTK uit faillissement over te nemen. Met financiële ruggesteun van OTB richtte Van Ommen uit de failliete boedel het nieuwe KSK (Kleinserien für's Sanitätshaus aus Königsee) op. Nu nog met de elf 'oude' medewerkers, maar als Van Ommens plannen werkelijkheid worden, over een jaar met twee keer zoveel mensen op de loonlijst.

Van Ommen en OTB investeren nu een half miljoen in de nieuwbouw voor het bedrijf, waarop de deelstaat Thüringen al een week na de aanvraag een investeringssubsidie van 145.000 mark verstrekte. Met een werkloosheid van 52 procent in de regio kan Van Ommen die snelle toezegging 'heel goed' begrijpen. Ook uit Brussel hoopt de Twentenaar nog geld te krijgen.

Geen watje

Volgens Van Ommen pakken de Oostduitsers dat werk graag aan, al was het alleen maar omdat ze de overuren goed kunnen gebruiken. „Ze krijgen 1500 D-Mark bruto in de maand en ik heb gezegd dat er het eerste jaar niet over loonsverhogingen valt te praten, want dat kan een jong bedrijf als KSK niet trekken. Ik heb ook het aantal vakantiedagen teruggebracht van 27 naar 22, maar met de belofte dat er elk jaar één bijkomt."

Ondanks strubbelingen in het land meent Van Ommen dat Nederlandse ondernemers er verkeerd aan doen oostelijk Duitsland te mijden. „Andere landen zien wel in dat daar enorme kansen liggen voor het midden- en kleinbedrijf. Je treft er ook ondernemers uit allerlei landen aan. Zelfs uit Zweden, nota bene van buiten de EG. Nederlanders kom je nauwelijks tegen. Jammer."

Regionale top wil af van VVD-voorzitter

DEN HAAG – De positie van VVD-voorzitter Dian van Leeuwen hangt aan een zijden draadje. Een meerderheid van de voorzitters van de kamercentrales (de afdelingen) binnen de VVD wil dat zij vertrekt. De voorzitter zou vrijwillig moeten afzien van een tweede zittingstermijn van drie jaar, die in mei volgend jaar ingaat. Wil Van Leeuwen dat niet, dan zijn de voorzitters van de kamercentrales van plan haar op een dan te houden partijcongres daartoe te dwingen.

De achttien voorzitters van de kamercentrales hebben het afgelopen weekeinde hun standpunt bepaald. Dat gebeurde na overleg in Garderen tussen het hoofdbestuur van de VVD, de partijtop en hen. Aanleiding voor het beraad was het optreden van Van Leeuwen in de zaak-Wiegel. Na het overleg van anderhalf uur werden geen conclusies getrokken. Wel werd besloten dat iedereen niets zou zeggen over van wat werd besproken.

Direct na de vergadering bleek echter al dat de lucht allerminst was opgeklaard. Maandag bespreekt h hoofdbestuur van de VVD de situ tie. Van Leeuwen probeert ond tussen koortsachtig de voorzitte van de kamercentrales die haar w willen hebben, milder te stemme Of dat lukt, is echter de vraag. „ weet niet of zij haar hachje kan re den", aldus een betrokkene v morgen. Naar verluidt, wordt door de rebellerende voorzitte van de kamercentrales al driftig g zocht naar een sterke kandida voorzitter die de taak van V Leeuwen kan overnemen.

PvdA bevindt zich weer op breukvlak

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Een begroting met durf en visie. Zo karakteriseerde vice-premier, minister van Financiën en PvdA-leider Wim Kok vorige week de kabinetsbesluiten voor 1994. Gedurfde woorden voor wie kennis nam van de inhoud van het gebodene.

Kon Kok zijn kwalificatie toen nog gebruiken voor een werkstuk van CDA en PvdA samen, dit weekeinde mag hij een papier van zijn eigen partij beoordelen. Het verkiezingsprogramma 1994-1998.
Hoeft de begroting alleen maar in de Kamer verdedigd te worden, met het programma moet Kok maandenlang de boer op. In een poging het gehavende aangezicht van de sociaal-democratie nog enigzins te redden.
Kok zal er een harde dobber aan hebben. Wat er ook in het programma mag staan. De voortekenen zijn in ieder geval niet bijster bemoedigend. Het lijkt erop dat de PvdA vooral probeert terug te keren naar oude idealen. In de kennelijke hoop verloren gegane aanhang ter herwinnen.
Rust aan het front van de sociale zekerheid bijvoorbeeld. Niet tornen aan uitkeringen, minimumloon, koppeling. Lagere lasten vooral voor lage en middeninkomens. Mensen die dik verdienen kunnen best wat meer belasting en premie gaan betalen.

Op werkgelegenheidsterrein lijkt de PvdA te kiezen voor overheidsmaatregelen zoals banenpools, jeugd werkgarantieplan en zo meer om de horden uitkeringstrekkers weer aan de gang te krijgen. Loonkostensubsidies voor werkgevers kunnen ook helpen bij het scheppen van meer werk 'aan de onderkant van het loongebouw' zoals dat zo mooi heet.
Met een behoorlijke economische groei van 1,75 procent per jaar en het slechts minimaal doen dalen van het financieringstekort is er geld genoeg voor meer investeringen. En voor zaken als onderwijs, milieu, bejaardenzorg, criminaliteitsbestrijding, asielzoekers en internationale hulp.

Beschaving

Met het programma is het een beetje pappen en nathouden. Deels het voortzetten van de lijnen die onder het huidige kabinet zijn uitgezet, deels terug naar oude idealen. 'Een kwestie van beschaving' noemt de partij dit.

Anderen, en niet de minsten in de PvdA, hebben er een andere kwalificatie voor: gebrek aan moed. Op zich is dat niet nieuw. Telkenmale als er in het kabinet een kloek besluit werd genomen, probeerde de PvdA daar later weer onderuit te kruipen. Het wao-drama, de ingrepen in de bijstand en de koopkrachtdiscussie van 1992 zijn treffende voorbeelden.
Volgens Marcel van Dam durft de PvdA in feite niet te kiezen tussen continuïteit en vernieuwing. Dit leidt ertoe dat krampachtig wordt vastgehouden aan het bestaande. Totdat de partij noodgedwongen door de pomp moet.

Dit soort afgedwongen veranderingen zijn altijd nederlagen voor de partij, meent Van Dam. Volgens hem zit de partij in feite weer in een positie waar men dertig jaar geleden ook in verkeerde. Vastgelopen en verlaten door de jongeren.
Nieuw Links (waar hij overigens zelf aan mee deed) heeft de partij toen gered, meent Van Dam. Een dergelijke beweging is ook nu weer nodig. Mensen die risico's durven te nemen. Die zelfverzekerd durven te kiezen voor een bepaalde richting. Ook al kost dat op korte termijn stemmen.
Voor Van Dam is de huidige partijtop, inclusief Kok en fractieleider Wöltgens, te bedachtzaam. Durven zij niet meer. Dat blijkt onder meer uit de krampachtige wijze waarop zij het kabinetsbeleid verdedigen. En de milde reacties op het, in Van Dams ogen, veel te rechtse CDA-verkiezingsprogramma.

Kleurloos

Dat de PvdA niet meer durft staat vast. Men regeert onherkenbaar mee met het CDA. De meeste bewindslieden zijn kleurloos en degenen die de nek uitsteken worden op de vuilnisbelt gegooid. Zie het geval Elske ter Veld en de kritiek op Aad Kosto.

Van de vrijwel anonieme Kamerfractie hoeven maar zo'n tien leden te rekenen op een terugkeer na de verkiezingen. De overige plaatsen worden ingenomen door huidige bewindspersonen. Tenzij die aangeven niet in de Kamerbankjes te willen. Of uit de politiek verdwijnen. Voor velen van hen zou dat waarschijnlijk het beste zijn.
Buiten het Haagse rommelt het ook. Kritiek op de partijtop wordt openlijk geventileerd. In Amsterdam geeft de lokale elite er de brui aan, in Wijk bij Duurstede legt de hele afdeling het loodje.

In deze setting zou een 'beweging van opstandige jonge mensen' (Van Dams woorden) wel eens kunnen helpen. Het zou echter een splitsing van de PvdA betekenen. Met als resultaat: een kleine PvdA 'oud' en een kleine PvdA 'nieuw', terwijl de rest van de leden vlucht naar GroenLinks, D66 en CDA.
Vaststaat dan ook dat de rol van de PvdA in de landelijke politiek is uitgespeeld. Als de mensen die het in de PvdA voor het zeggen hebben nu al niet in staat zijn te kiezen en durf te tonen, dan zullen zij zeker niet vrijwillig deze, nog veel verdergaande stap, zetten. Daar is dwang voor nodig. Vooral van buitenaf. Door de kiezers.

Hefboom

Een slap programma kan daarvoor een prima hefboom zijn. Zeker als het uitgedragen wordt door lieden die Van Dam eufemistisch als 'bedachtzaam' omschrijft. Voor de sociaal-democraten is het erop of eronder. De PvdA op een breukvlak. Letterlijk wel te verstaan.

politiek objectief

Parlementaire enquête 'zonder zondebokken' nadert einde

Politiek wacht in spanning op aanbevelingen commissie

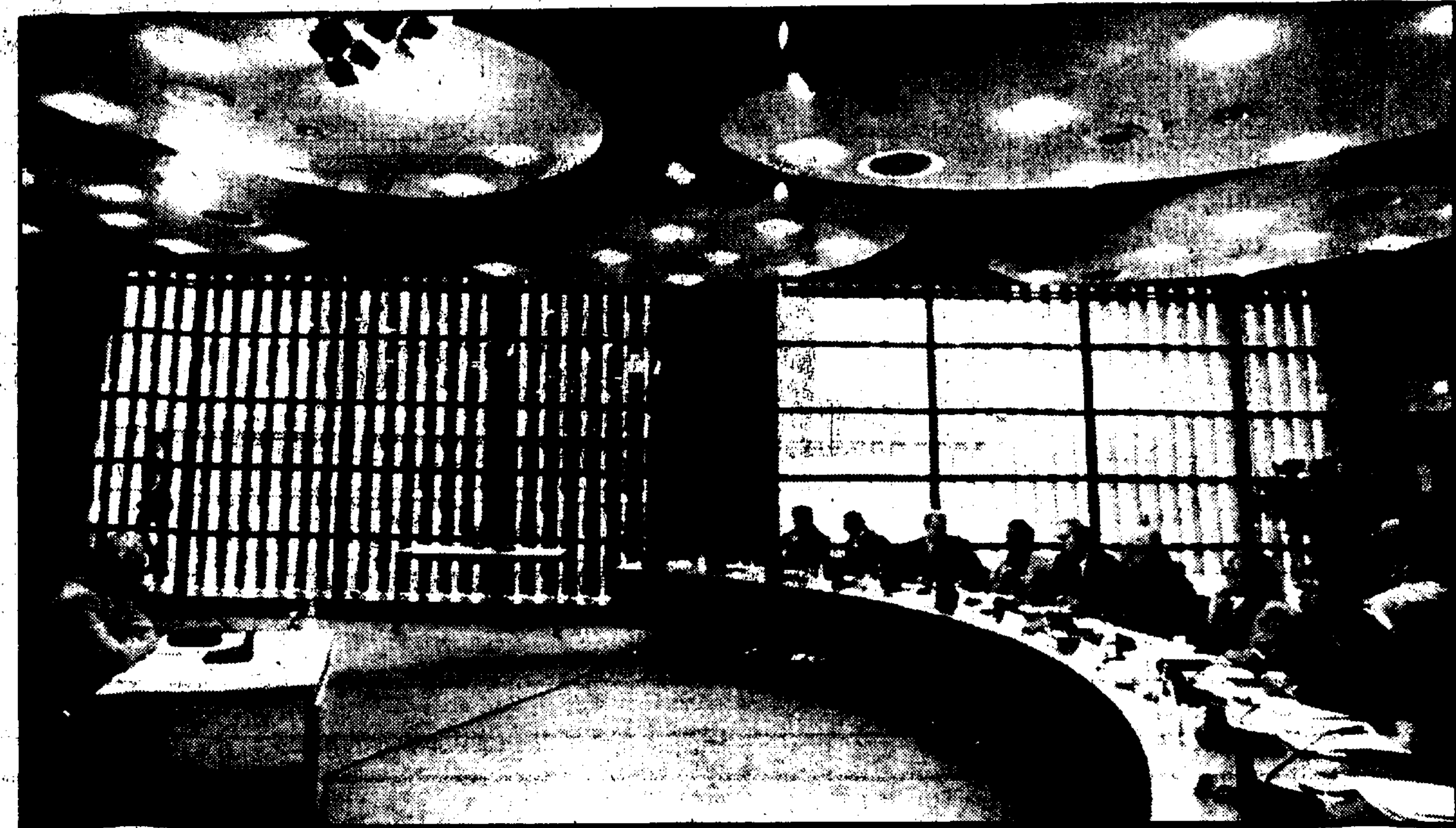
Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De parlementaire enquête naar het misbruik en gebruik van de WAO, WW en de ziektewet is afgerond. Dinsdag presenteert de enquêtecommissie haar eindrapport, waarna de politieke discussie in alle hevigheid kan losbarsten.

Als commissie-voorzitter Buurmeijer gelijk krijgt is het rapport 'saai en taai'. In ieder geval is het zorgvuldig geheim gehouden. Het was de commissieleden zelfs verboden de concepteksten mee naar huis te nemen. Na lezing op het kantoor van de enquêtecommissie werden de stukken ingezameld en verdwenen achter slot en grendel.
Vooraf temperde Buurmeijer te hoog gespannen verwachtingen. Een smeuïg schouwspel zouden de openbare verhoren zeker niet opleveren en naar zondebokken was de commissie al helemaal niet op zoek. Alle aandacht zou gaan naar de structuren: de sociale wetten, de uitvoering, de controle en de politiek.
De openbare verhoren hebben Buurmeijers pessimisme enigszins gelogenstraft, ondanks de soms weinig doortastende manier van ondervragen. Medewerkers van bedrijfsverenigingen, de Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD), de sociale fondsen en de toezichthoudende organen kwamen weliswaar met weinig nieuwe feiten, het 'doorkijkje' dat zij boden in sociale zekerheidsland was er niet minder schokkend om.
Met name bij de WAO, waar de meeste aandacht naar uitging, was er sprake van collectief misbruik. Vakbonden en werkgeversorganisaties die overtollig personeel massaal in de WAO dumpten. Dat was immers een betere werkloosheidsregeling dan de WW. Bedrijfsverenigingen die zich vooral inspanden om hun cliënten een uitkering te verstrekken. Van bemiddeling voor terugkeer naar de arbeidsmarkt was geen sprake.

De GMD keurde vooral af om moeilijkheden te voorkomen. Fraudebestrijding stond nog in de kinderschoenen. Een van de verhoorden sprak dan ook van een 'weggeefcultuur'. De Sociale Verzekeringsraad als toezichthouder had weinig in de melk te brokkelen, gedomineerd als hij is door de sociale partners.
De kritiek van werkgeversorganisaties en vakbonden dat vooral zij in het beklaagdenbankje zijn gezet, zal door de Buurmeijer worden weerlegd. Ook (oud-)topambtenaren en politici zijn immers door de enquête commissie aan de tand gevoeld. En ook hier waren de bevindingen diep bedroevend.
Ambtenaren en politici waren eind jaren zestig al op de hoogte van het sterk stijgende gebruik van de sociale zekerheid. Uit politieke overwegingen, maar bovenal om de verhouding met de sociale partners niet te verstoren, staken bewindslieden hun kop in het zand. Het consensusmodel, de kurk waarop naoorlogs Nederland dreef, mocht niet worden aangetast.

De historie van de sociale zekerheid, het misbruik en de bevindingen uit verhoren, het zal allemaal keurig vermeld staan in het eindrapport. Een voorval is naar verluidt niet vermeld: het 'incident-Willems'. Dit commissielid van GroenLinks klapte tijdens de parlementaire enquête een heel klein beetje uit de school. Een aantal obligate opmerkingen over het niet-functioneren van de bedrijfsverenigingen, kwam hem op een forse schrobbering van de overige commissieleden te staan.

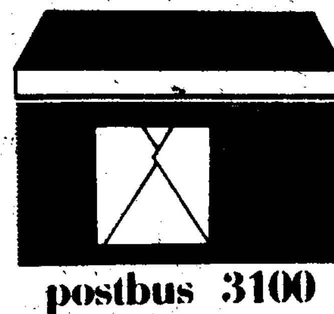
● *De parlementaire enquêtecommissie luistert naar een getuige tijdens een van de openbare verhoren. Dinsdag verschijnt het eindrapport van de commissie.* Foto: ANP

Aanvankelijk wilde de PvdA- en CDA-leden (Buurmeijer incluis) Willems uit de commissie zetten. De vertegenwoordigers van VVD en D66 hielden dat tegen. De commissie heeft na rijp beraad, zo melden goedingelichte bronnen, besloten het incident niet in het eindrapport op te nemen.
Het meest interessante deel van het eindrapport zijn de aanbevelingen voor de toekomst. Want een parlementaire enquête is leuk (kosten 3,5 miljoen gulden), maar er moet wel wat mee gebeuren. De discussies in de commissie over de toekomst van de werknemersverzekeringen zullen ongetwijfeld op harde toon gevoerd zijn. De partij-politieke achtergrond van de commissieleden staat daar borg voor.

Zo ligt er een plan van VVD, D66 en GroenLinks om de sociale partners de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de werknemersverzekeringen te ontnemen. Het CDA daarentegen pleit in haar onlangs gepresenteerde ontwerp-verkiezingsprogramma juist voor een sterkere rol van de sociale partners. De PvdA voelt er eveneens weinig voor vakbonden en werkgevers de rug toe te keren.

Het eindrapport van de enquêtecommissie verschijnt op een uitgelezen moment. Dit najaar nog behandelt de Tweede Kamer de nieuwe Organisatiewet Sociale Verzekeringen. Staatssecretaris Wallage en minister De Vries (Sociale zaken) sleutelen aan een toekomstvisie op de sociale zekerheid, en het onderwerp heeft een prominente plek in ieder verkiezingsprogramma. De aanbevelingen van Buurmeijers commissie zullen dan ook van invloed zijn op het regeerakkoord van een nieuw kabinet.

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer.

● Mostar 1

Nadat ik uw rubriek 'Commentaar' had gelezen over Mostar in het Limburgs Dagblad van 26 augustus jl. wil ik als historicus toch wel even iets kwijt over wat P.S. daarin schreef.
Allereerst wil ik het feit benadrukken dat ik absoluut niet kan goedkeuren wat er in het voormalige Joegoslavië allemaal gebeurt, van welke kant dan ook. Dat alleen de Kroaten en de Serven als de grote boosdoeners worden afgeschilderd is m.i. zeker niet juist. Ook de moslims hebben zich schuldig gemaakt aan oorlogsmisdaden.
Ik wil u een paar feiten niet onthouden over 'moslim-beschaafdheid' (in willekeurige volgorde):
1. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden 1,8 miljoen christelijke Armeniërs vermoord en/of verdreven alleen omdat zij christenen waren. Deze gruwelen werden begaan door de Turken; toch een beschaafd volk zou men denken.
2. Na de Grieks-Turkse oorlog van 1921-1923 werden 250.000 Grieken vermoord en/of verdreven uit West-Turkije (Izmir).
3. Tijdens de tweede Balkanoorog (1912/1913) werden volgens een voorzichtige schatting 1 miljoen Bulgaren, Grieken en Serven afgeslacht door de Turken (Osmaans Rijk).
4. In 1683 werd een groot Moslim-leger (hoofdzakelijk Turken, Tartaren en Alvaren) bij Wenen verslagen door een Westers bondgenootschap onder leiding van de Poolse koning Johann Sobieski. In de jaren die hieraan vooraf gingen hebben de Turken moordend, rovend en brandstichtend door de Balkan getrokken; het exacte (grote) aantal slachtoffers laat zich raden.
5. Tussen eind jaren '70 en nu zijn er in Zuid-Soedan meer dan 300.000 christelijke Soedanezen vermoord door de noordelijke Islamitische Soedanezen. Ook hier in deze bloedige burgeroorlog, lijken de Moslims aan het langste eind te trekken.
6. De Koerden worden al sinds mensenheugenis onderdrukt in Oost-Turkije en andere Islambuurstaten zoals Irak, Syrië en Jordanië. Zij mogen hun eigen taal en cultuur niet meer gebruiken. Bij Koerdische acties slaat het Turkse leger genadeloos terug. Hele dorpen werden/worden uitgemoord en vernietigd! Dat dit kan in een NAVO-land anno 1993 is voor mij een raadsel.
7. P.S. schrijft verder dat er een Kroatische eenheid was in Duitse dienst tijdens de Tweede Wereldoorlog. Mag ik erop wijzen dat er ook een Bosnische-moslimeenheid bestond. Zij hadden zelfs aangepaste uniformen met de welbekende Islam-fez (soort deksel). Deze Moslimeenheid was zeker niet minder wreed dan zijn Kroatische equivalent!
8. Tenslotte wil ik nog even kwijt dat de Egyptische christenen anno 1993 systematisch worden gediscrimineerd door de Islamoverheid.
Ik zou nog veel meer wandaden van Moslims op kunnen noemen, maar ik hoop zo een indruk te hebben gegeven van de reden waarom de Kroaten en de Serven zulke diepgewortelde haatgevoelens tegen hen koesteren.
Nogmaals, ik praat geen oorlogsmisdaden goed, maar ik vind dat een ieder het recht heeft om de zaak van twee kanten te bekijken. Dat was volgens mij niet gebeurd in bovengenoemde rubriek 'Commentaar'.

NUTH **Drs P. Janssen**

● Mostar 2

Kennelijk kent de schrijver P.S. van het commentaar onder de kop Mostar in uw krant van 26 augustus jl. zelf de geschiedenis niet.
Hij schrijft: 'De Kroatische houding is, voor diegene die de geschiedenis kennen, niet zo verwonderlijk, want ook in de tweede wereldoorlog hebben de Kroaten aan de zijde van Hitler-Duitsland, de meest afschuwelijke wandaden bedreven onder de volkeren op de Balkan'.
De geschiedenis leert dat een groep Kroaten èn Moslims, onder de naam Ustaca inderdaad aan de zijde van Hitler-Duitsland streed. Deze groep werd in 1929 opgericht door Ante Pavlecić met als doel de toen reeds overheersende rol van de Serviërs terug te dringen.
Deze groep Kroaten/Moslims was ongeveer 80.000 mensen sterk en vocht voornamelijk tegen de Chetniks (overwegend Serviërs). Het moet duidelijk gesteld worden dat het overgrote deel van de toendertijd vier miljoen Kroaten aan de zijde van Tito vocht tegen de Duitsers en Italianen. Op de manier van P.S. redenerend zijn wij Nederlanders allemaal bij de NSB geweest.

HOENSBROEK **Jo Gerards**

● Princen 14

In de reeks van ingezonden brieven over de Indië-deserteur en overloper Poncke Princen heeft zich ook ene voormalige sergeant van de militaire politie, Toon Nieskens uit Linne, gemengd. Kennelijk is de redactie van dit blad er ongewild ingestonken want deze Nieskens maakt van de Princen-verwarring rap gebruik om via de ingezonden stukken rubriek een advertentie te moffelen.
Iemand die precies wil weten hoe het de 120.000 militairen destijds in Indië verging moet het boek 'Nacht over de rimboe' kopen... 'Onze man uit Linne' suggereert hiermede dat in dit boekwerk een duidelijk beeld over de situatie van toen vermeld staat.
De vlag die deze lading moet dekken is de vermelding van rang en funktie 'Sergeant Militaire Politie'. Het boekje dat Nieskens aanprijst is het meest waardeloze van de ruim 300 die over dit onderwerp reeds geschreven zijn.
De inhoud gaat alleen over de schrijver en zijn belevenissen die elke kok-fourier of kantoorpik destijds had kunnen schrijven. Maar wat het ergste is, Nieskens uit Linne vergeet in zijn stukje te vermelden wie de schrijver is. 'Nacht over de rimboe' is namelijk geschreven door...Toon Nieskens uit Linne. Als de Indië-veteranen iets willen doen, kunnen ze beter de prijs van dit boekje besteden aan een gave aan de Stichting van het Nationaal Indië-monument in Roermond. Daarmee dient men een betere zaak dan de portemonnaie van de Sergeant Militaire Politie uit Linne.

ROERMOND **Ton Jorna**
Secretaris van het Limburgse OVW-bataljon 2-13 R.I

● Smartegeld

In het overigens zeer goed gestelde artikel van Han Brinkman van 26 augustus jl. over 'Sittardenaar krijgt tonnen smartegeld', is helaas een fout geslopen. Om misverstanden te voorkomen maken wij de lezers van uw blad erop attent dat het in de zaak van Frans de Klein gaat om 'een gecombineerde percentage van 31 procent aan invaliditeit van de gehele mens' en niet om arbeidsongeschiktheid. Deze ligt in soortgelijke zaken vaak aanzienlijk hoger!
Het aangeboden bedrag kan men bezien als een 'lump sum'. Zijn werkelijke schade ligt veel hoger. Vandaar dat de heer De Klein opnieuw om een uitkering zal vragen in de hoop dat de desbetreffende keuringsartsen nú wel wat kunnen of willen constateren en zijn invaliditeit honoreren.

DEN HAAG
Hilde Maria du Chatenier
Stichting Bescherming Verkeersslachtoffers.

● Michael Jackson

Het is niet eerlijk om iemand ergens van te beschuldigen terwijl hij onschuldig is. In het artikel van 28 augustus jl. over Michael Jackson kreeg ik jammer genoeg wel de indruk dat hij door u al schuldig bevonden was. Daar ben ik het dus helemaal niet mee eens en daar heb ik mijn redenen voor.
Ten eerste is het in Amerika gemakkelijker om iemand van seksuele mishandeling te beschuldigen dan het daadwerkelijk te bewijzen. Het is zeer waarschijnlijk dat het dus om een afpersingszaak gaat.
Ten tweede, zijn uiterlijk heeft hier niets mee te maken; het artikel leek wel uit een roddelblad (waar ze daar zo goed over door kunnen zeuren).
Ten derde, zijn seksuele voorkeur kwam wel degelijk aan bod bij het Oprah Winfrey-interview, want zei hij niet dat hij verliefd was op Brooke Shields en in zijn leven op nog andere vrouwen was gevallen!
En tenslotte het vierde en belangrijkste argument: Michael Jackson is een echte kindervriend; de rest van zijn leven wijdt hij aan het verbeteren van deze wereld voor de volgende generaties. Dat doet hij niet alleen door middel van het geven van geld maar ook vooral door het brengen van geluk in het leven van vele misdeelde kinderen.
Ik hoop dat de geruchten snel de wereld uit geholpen worden, want dit zwartmaken heeft hij niet verdiend. Michael Jackson is een superster op eenzame hoogte, sommigen willen daar van profiteren. Dat is gemeen en moet niet aangemoedigd worden. Ik ga er vanuit dat hij onschuldig is. Michael Jackson is een goed mens die mij en vele anderen geraakt heeft in het hart: daar zou u eens over moeten schrijven!

NUTH **P. Moonen**

'Accountant is geen opsporingsambtenaar'

Van onze redactie economie

ROTTERDAM – De accountant mag geen opsporingsambtenaar voor fraudezaken worden. Het wetsvoorstel waarin het kabinet de accountant meer plichten wil geven, legt een te zware druk op de vertrouwensrelatie tussen accountant en ondernemer.

Dat stelde dr. A. Rinnooy-Kan van het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) gistermiddag tijdens een bijeenkomst in Rotterdam, waar afscheid werd genomen van bestuursvoorzitter P. Wortel van accountantsbureau Moret Ernst en Young.

Het kabinet wil accountants verplichten geconstateerde fraudes te melden aan het bestuur van ondernemingen en de raad van commissarissen. Ook moeten zij een fraudedossier aanleggen voor hun collega's, zodat die geen opdrachten aannemen bij bedrijven waar de fraude nog niet is bestreden. De fraudedossiers moeten open zijn voor belastingdienst, Fiod en Rijksaccountantsdienst.

Volgens Rinnooy-Kan voegt een wettelijke regeling niets toe aan het bestaande systeem van fraudepreventie van de accountants. „Niet is aangetoond dat op een dergelijke schaal fraudes worden gepleegd, dat een wet noodzakelijk is', aldus de VNO-voorzitter. Die zienswijze wordt volgens hem gesteund door de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), die geen 'wezenlijke toegevoegde waarde" ziet in de wet.

Volgens Rinnoy-Kan benut de belastingdienst vandaag de dag niet eens de mogelijkheid om accountantsverklaringen bij de jaarrekeningen op te vragen. En als dat al niet nodig is, dan is de nieuwe wet het zeker niet, zo vindt hij.

Prijs pc's lijkt niet verder te dalen

Tulip positiever over resultaat '93

DEN BOSCH – De pc-producent Tulip denkt het ergste achter de rug te hebben. De computermarkt liet in de eerste zes maanden van dit jaar in aantallen een groei zien en de kleine Bossche fabrikant kon daarvan profiteren. Schatte de top de marktontwikkeling in het laatste kwartaal van 1992 totaal verkeerd in, dit keer zat directeur F. Hetzenauer wel goed. De nettowinst (zonder bijzondere bate) steeg bescheiden van f 1,8 miljoen naar f 1,9 miljoen, terwijl het bedrijfsresultaat bijna werd verdubbeld tot f 3 miljoen. Voor heel 1993 wordt een positief resultaat verwacht tegenover een min van f 14,5 miljoen in het jaar ervoor na de moordende concurrentie van Compaq, IBM en Dell.

Tulip kreeg in 1992 een harde tik door de sterke prijsverlaging die de grote Amerikaanse pc-bouwer Compaq doorvoerde. De pc's werden in één klap met enkele tientallen procenten goedkoper en de grote Compaq dreigde Tulip op termijn te vermorzelen. Tulip voerde snel een reorganisatie door om de kosten te verlagen, waarbij negentig arbeidsplaatsen verloren gingen.

Dankzij de verlaging van de kosten kan Tulip nu beter concurreren. Daarnaast profiteert de kleine computerfabrikant van de voorzichtige stabilisatie op prijzengebied. „In de eerste helft van dit jaar ging de gemiddelde prijs per pc nog omlaag met acht tot tien procent", aldus Hetzenauer. Vorig jaar was het beeld nog dramatisch anders. Toen zakte de prijs voor een gemiddelde pc met zo'n vijftig procent. Ten opzichte van de laatste zes maanden in 1992 is de marge van Tulip op de verkochte apparaten redelijk stabiel gebleven. „Doordat we de kosten verlaagd hadden, konden we de daling van de marge opvangen," zegt mede-oprichter en grootaandeelhouder Hetzenauer.

De directie schat de computermarkt optimistischer in. In maart tijdens de toelichting van de slechte jaarcijfers weigerde de top met een concrete winstverwachting tevoorschijn te komen. Nu is de situatie blijkbaar verbeterd. De netto-omzet zal stijgen en er het bedrijf sluit af met een positief resultaat. Wel houdt Hetzenauer een slag om de arm: „De computermarkt is nog steeds onvriendelijk. Het is nooit uitgesloten dat de zaken dramatisch veranderen."

Goederenbedrijf NS dreigt fiks deel omzet te verliezen

PTT wil af van posttrein

Van onze redactie economie

UTRECHT – PTT Post overweegt de bestaande rode posttreinen over enkele jaren te vervangen door vrachtwagens. Het goederenbedrijf van NS zou daarmee in één klap eenzesde tot eenzevende van zijn omzet kwijt raken. De beslissing hierover wordt binnen enkele weken verwacht

De overwegingen van de PTT passen in een veel bredere reorganisatie, aldus woordvoerder H. Ytsma van PTT Post. Daarbij gaat het aantal expeditieknooppunten terug van twaalf naar zes. Tegelijkertijd wordt het sorteren van brieven volledig geautomatiseerd. De nieuwe expeditiepunten, 'hubs' genoemd, moeten komen in of bij de steden Utrecht, Amsterdam, Zwolle, Den Bosch, Den Haag en Rotterdam. De reorganisatie moet in 1998 rond zijn.

Ter voorbereiding van het besluit over het al of niet gebruik blijven maken van posttreinen, zijn PTT Post en NS nu op zoek naar locaties voor de zes hubs, die door rails met elkaar verbonden kunnen worden. Voorts moeten NS erin slagen het vervoer zo goedkoop aan te bieden dat het kan concurreren met de kosten van vrachtwagens. NS-er Bert van Dijk, manager van de afdeling PTT Postvervoer van NS Goederenvervoer, zegt optimistisch te zijn over de kans PTT Post als klant voor NS te behouden. Maar hij erkent dat er ook een kans bestaat dat PTT Post weggaat bij NS. Het huidige contract tussen beide bedrijven geldt voor vijf jaar en loopt in 1995 af.

De posttreinen rijden in vijf 'slagen' per etmaal over het spoorwegnet. De eerste is in de ochtendspits, daarna rond het middaguur, vlak na de avondspits, in de avond, en ten slotte rond middennacht tot twee à drie uur in de nacht. In de maandagochtendspits, de drukste van de week, zitten de posttreinen de passagierstreinen in de weg.

Daarom zijn NS en PTT Post ook in discussie over de vraag of de maandagochtendpost op een ander tijdstip of op een andere manier vervoerd kan worden. PTT Post heeft een eigen transportonderneming die met vrachtwagens post vervoert van stations naar plekken waar geen treinen stoppen. Die auto's worden sinds enkele maanden soms ingezet ter vervanging van posttreinen in de spits.

Stoelen voor Singapore

● *De stoelen van Artifort vinden vanuit de ambachtelijke fabriek in Lanaken hun weg over de hele wereld, maar een afslanking is niet uitgesloten. Het van oorsprong Maastrichtse bedrijf maakt al meer dan honderd jaar originele, maar dure designmeubelen. Het bedrijf vervaardigde onder andere de stoelen voor het Europees Parlement in Brussel. Artifort heeft ook als enige 150 zetels in de Tweede Kamer in Den Haag. Zakelijk gaat het de laatste tijd wat minder. Door de zwakke economie is de orderportefeuille veel dunner. Steelcase Strafor, de Amerikaans/Franse eigenaar van Artifort, komt dit jaar – ondanks een sanering in 1992 – in de rode cijfers terecht. Zondag 26 september heeft Artifort in de fabriek in Lanaken een open dag.*

Winst MeesPierson explosief gestegen

AMSTERDAM – MeesPierson, een volledige dochteronderneming van ABN Amrobank, heeft in de eerste zes maanden van dit jaar gretig geprofiteerd van de verbeterde rentemarge. Een explosieve stijging van de interestresultaten deed de halfjaarwinst van de bank met 25 procent stijgen van f 72,5 tot f 90,5 miljoen. Buitengewone baten daargelaten rekent de directie voor geheel 1993 op een winst die hoger zal zijn dan de winst van f 146 miljoen over 1992.

De forse stijging van de interestbaten, met f 64 miljoen tot f 233 miljoen, was voor het grootste deel te danken aan de sterke verbetering van de rentemarge, die onder meer voortvloeide uit de verkoopopbrengst van Lease Plan Holding. Lease Plan werd vorig jaar verkocht aan het moederconcern, ABN Amro. Ook de groei van de kredietportfeuille leidde tot een stijging van de rente-inkomsten.

MeesPierson profiteerde tevens van de opleving op de Amsterdamse effectenbeurs. De andere baten namen met 23 procent toe tot f 95 miljoen, vooral dankzij een forse stijging van de resultaten uit de effectenhandel en winsten op effectenposities. De provisiebaten gaven een stijging te zien van 10,6 procent tot f 220 miljoen. De bank wist haar marktaandelen op de beurzen in Londen en in het Verre Oosten te vergroten.

Uitzondering binnen EG bepleit

Kabinet wil invloed op ABP niet prijsgeven

HEERLEN – Het kabinet wil binnen de EG een uitzonderingspositie voor het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds. Minister Kok wil zijn invloed op het pensioenfonds niet prijsgeven zolang het ABP niet is geprivatiseerd. Een in de maak zijnde richtlijn voor EG-pensioenfondsen mag niet onverkort van toepassing zijn op het ABP. Minister Kok (Financiën) schrijft dit in een brief aan de Tweede Kamer.

Het ABP is het grootste pensioenfonds binnen de EG. Het heeft een vermogen van 170 miljard gulden. Van alle kapitaal dat onder de richtlijn pensioenfondsen zou gaan vallen, zou het ABP een kwart voor zijn rekening nemen.

In de richtlijn komen regels voor grensoverschrijdende beleggingen en deelnemingen alsmede de belegging van activa van pensioenfondsen. Kok wijst erop dat nu de overheid verantwoordelijk is voor de financiële positie van het ABP.

Opbrengsten van beleggingen zijn van groot belang, mede gezien de door de overheid vast te stellen premiehoogte. Het is daarom noodzakelijk dat de overheid enige invloed heeft op die beleggingen. Dat ligt nu ook in de Nederlandse wet vast. Kok wil voorkomen dat het ABP erg veel geld in het buitenland gaat beleggen. Tot nu toe wordt het ABP door de wet gedwongen het grootste deel van het kapitaal binnen de landsgrenzen te investeren.

Volgens Kok kan de situatie pas anders worden als het plan om het ABP te privatiseren wordt doorgevoerd. De streefdatum is 1 januari 1996. Tot die tijd moet de EG de huidige situatie gedogen. Ingrepen nu wijst Kok van de hand.

De minister meldt de Kamer verder dat een merendeel van de EG-lidstaten er tegen is om het ABP helemaal niet onder de richtlijn te laten vallen. Omdat het ABP hier valt onder de Organisatiewet sociale verzekeringen en de Wet op de sociale verzekeringsbank zou het ABP op zich buiten de EG-eisen kunnen blijven. Kok wil dat ook hierover tot aan de privatisering van het ABP geen besluiten worden genomen. Op beide punten zijn verdere gesprekken in EG-kader nodig, meldt Kok.

munt uit

● Hypotheken

Westland/Utrecht Hypotheekbank (WUH), een onderdeel van ING, heeft in de eerste zes maanden van dit jaar aan particulieren bijna twee keer zoveel woninghypotheken verkocht dan in de eerste helft van 1992. Het bedrag aan nieuwe woninghypotheken steeg van f 273 tot f 503 miljoen.

● Lanschot

De resultaten van Van Lanschot Bankiers hebben in de eerste helft van dit jaar ten opzichte van dezelfde periode van 1992 een duidelijke groei te zien gegeven. Het brutoresultaat steeg met 14,9 procent van f 32,1 miljoen tot f 36,9 miljoen en de nettowinst met 16,2 procent van f 13 miljoen naar f 15,1 miljoen. De goede gang van zaken sterkt de bank in de eerder uitgesproken verwachting, dat de winst over heel 1993 hoger uit zal komen dan in 1992.

● Nieuwe banen

Het aantal banen in de Verenigde Staten, exclusief de landbouw, is in de maand augustus met 39.000 gedaald, zo heeft het Amerikaanse minister van arbeid laten weten. De bekendmaking betekende een forse tegenvaller. Vooraf was gerekend op een groei van het aantal banen met 100.000 à 185.000.

● Duitsland

Het aantal werklozen in Duitsland is vorige maand licht gedaald met 2.400 tot 3.489.600. Deze verbetering is echter geringer dan normaal gesproken mag worden verwacht in augustus. Dat ligt behalve aan de algemene economische malaise ook aan het feit dat de vakantieperiode dit jaar laat is geëindigd.

● Delft

Delft Instruments (medische apparatuur, meetinstrumenten) heeft in de eerste helft van dit jaar opnieuw verlies geleden. Het negatieve resultaat bedroeg f 2,4 miljoen tegen f 3,5 miljoen in de eerste helft van 1992. Voor de tweede helft van het jaar durft de raad van bestuur nog geen uitspraak te doen. In april, bij de presentatie van het jaarverslag, rekende bestuursvoorzitter ir. R. Kingma voor geheel 1993 nog op winst (1992: verlies f 3,6 miljoen).

● Weg

Lee Iacocca, die eind december terugtrad als president-directeur van het Amerikaanse autoconcern Chrysler, heeft ook zijn functie als commissaris bij het concern neergelegd. De 68-jarige Iacocca, die Chrysler aan het begin van de jaren tachtig van de ondergang redde, verklaarde in een toelichting dat de tijd was gekomen om plaats te maken voor jongeren.

beurs

Lift

AMSTERDAM – Op de Amsterdamse effectenbeurs is de daling van het koerspeil gisteren versneld doorgegaan. Aanvankelijk viel het nogal mee, maar naarmate de dag vorderde en ook Londen, de dollar en Wall Street de lift naar beneden namen, ontstond er flinke schade in Amsterdam.

De EOE-index stopte op bijna het laagste peil van de dag. Op een stand van 354,23 was het verlies 5,82 punten. De stemmingsindex zakte 1,8 punt naar 127,7. De koersindex zakte 3,6 punt naar 245,8.

De daling van de aandelenkoersen ging gepaard met behoorlijke omzetten. De totale beursomzet bedroeg f 4.570 miljoen en daarvan kwam f 1.019 miljoen voor rekening van de aandelensector. De obligatiemarkt gaf koersstijgingen te zien tot ongeveer twee dubbeltjes.

De klappen vielen vooral bij de hoofdfondsen, waar de koersdalingen soms opliepen tot guldens. Zo moest Akzo f 4,20 inleveren op f 172 en Koninklijke Olie f 2,70 op f 184,20. Elsevier en DSM zakten beide f 2 naar respectievelijk f 143,10 en f 92,80 en CSM f 1,10 naar f 64,60. Polygram werd f 1,20 goedkoper op f 64,70. Aegon viel f 2,90 naar f 87,60 en ABN Amro f 1,30 naar f 63,70. Eenzelfde verlies deed zich bij Ahold voor op f 94,50. Eén van de weinige hoofdfondsen die winst wist binnen te halen was Nedlloyd, die f 1,20 aan de koers toevoegde op f 48,50.

Op de lokale markt werd Randstad afgestraft voor de melding van een kwart lagere halfjaarwinst met een daling van f 4,20 tot f 49,50.

Op de EOE viel een sterke vraag te bespeuren naar call-opties op aandelen. Daarmee gaven ook hier beleggers aan, dat zij uitgaan van een tijdelijke inzinking op de aandelenmarkt. De totale omzet op de optiebeurs bedroeg 59.000 contracten.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	65,00	63,70
ABN Amro A.in F.	87,80	87,80
ABN Amro L.Gr.F.	176,50	176,60
ABN Amro Obl.Gr.f.	202,00	202,20
Aegon	90,50	87,60
Ahold	95,80	94,50
Akzo	176,20	172,00
Alrenta	253,90	253,90
Amev cert.	73,30	72,30
Bols Wes. c.	45,00	44,30
CSM cert.	65,70	64,60
Dordtsche Petr.	175,30	172,80
DSM	94,80	92,80
Elsevier	145,10	143,10
Fokker cert.	20,60	20,50
Gist-Broc. cert.	48,80	47,80
Heineken	185,60	184,80
Heineken Hold.	162,50	162,00
Hoogovens nrc	45,00	44,20
Hunter Douglas	71,40	70,50
Int.Ned.Gr. c.	73,80	73,70
KLM	36,20	35,40
Kon. KNP BT	36,10	35,20
Kon. Olie	186,90	184,20
Nedlloyd	47,30	48,50
Océ-v.d.Gr.	55,20	55,00
Pakhoed cert.	44,70	44,70
Philips	36,60	36,50
Polygram	65,90	64,70
Postb.Beleggf.	62,90	62,90
RG Florente F.	128,60	128,50
Robeco	116,60	115,00
Rodamco	59,70	59,40
Rolinco	116,40	114,40
Rorento	93,10	93,00
Stork	37,40	35,90
Unilever cert.	201,80	196,00
Van Ommeren nrc	41,50	40,80
Ver.Bezit VNU	135,50	131,50
Wolters-Kluwer	102,10	101,00

Avondkoersen Amsterdam

Akzo	171,30-172,00 (172,00)
Kon.Olie	183,50-185,50 (184,20)
Philips	36,60 (36,50)
Unilever	196,00-196,60 (196,00)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	51,00	50,50
ABN AmroHld.prf.	6,57	6,57
ACF-Holding c.	46,20	46,60
Ahrend Groep c.	96,50	96,50
Asd Options Tr.	11,40	11,50
Asd. Rubber	2,15e	2,15
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	129,00	128,50
Athlon Groep	50,00	51,00b
Athlon Groep nrc	50,00	50,00
Aut.Ind.R'dam	67,50	68,00
BAM Groep	98,50	97,80
Batenburg	135,00	135,00
Beers	118,20	118,20
Begemann Groep	46,50	45,90
Belindo	311,00	308,00
Blydenst.-Will.	29,70	29,70
Boer Boekh. Kon.	22,90	22,30
Boer De Winkelb.	72,70	71,10
Borsumy Wehry	104,30	104,00
Boskalis c	40,90	41,90
Braat Beheer	27,30	27,30
Breevast	10,10	9,90
Burgman-Heybroek	1550,00b	1630,00b
Calvé-Delft pref	835,00	835,00
Calvé-Delft cert	1270,00	1280,00
Cindu Intern.	94,00b	95,00
Claimindo	301,00	298,00
Content Beheer	23,20	22,60
Credit LBN	30,30	29,00
Crown v.G. cert.	129,50	129,50
CSM	65,80	65,00
Delft Instrum.	21,10	19,40
Dorp-Groep	33,60	33,60
Draka Holding	30,10	30,00
Econosto	21,80	21,70
EMBA	186,00	–
Eriks Holding	83,50	83,70
Flexovit Int.	56,80	55,50a
Frans Maas cert.	46,30	46,50
Fugro McClelland	36,10	35,30
Gamma Holding	93,20	92,50
Gamma pref.	6,30	6,30
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	37,90	38,00
Geveke	29,50	31,00
Giessen-de N.	232,00	233,00
Goudsmit	28,50	28,50
Grolsch cert.	49,50	40,60
GTI-Holding	157,00	157,00
Hagemeyer	106,20	106,50
HAL Trust B	14,60	14,90
HAL Trust Unit	14,60	14,90
HBG	279,00	281,50
Hes Beheer c	19,50	19,50
Hoek's Mach.	72,50	72,50
Holl.Sea S.	0,22	0,22f
Holl. Ind. Mij	44,50	44,00
Hoog.Eff.bank	9,70	9,70
Hunter D.pref.	2,00f	–
IHC Caland	39,20	38,40
Internat.Muell.	72,00	71,20
Int.Ned.Groep	8,09	8,10
Kas-Associatie	56,50	55,20
Kempen & Co	10,50	10,70
Kiene Holding	83,60	83,60
Kondor Wessels	37,20	37,30
KBB	99,00	98,80
Kon. Sphinx	50,70	50,60
Koppelpoort	385,00	385,00
Krasnapolsky	167,00	167,00
Landré & Gl.	44,50	44,00
Macintosh	49,90	49,80
Maxwell Petr.	151,00	150,80
Moeara Enim	1510,00	1490,00
M.Enim OB-cert.	19700,00	19500,00
Moolen Holding	33,90	33,20
Mulder Boskoop	44,90	43,00a
Multihouse	2,50	2,20
Naeff	405,00a	–
NAGRON	68,80	69,00
Nat. Inv. Bank	94,00	94,00
NBM-Amstelland	12,00	11,90
NEDAP	48,10	48,10
Nedcon Groep	62,70	62,00
NKF Holding	150,00	150,00
Ned.Part.Mij	49,90	49,80
Ned.Springst.	6550,00a	5500,00a
Norit	18,20	18,10
Nutricia GB	133,00	132,00
Nutricia VB	139,70	138,00
Nijv.-Ten Cate	89,40	89,10
OPG cert.	42,80	43,50
Orco Bank cert.	85,80	85,90
OTRA	280,00	280,00
Pirelli Tyre	14,90	15,00
Polynorm	125,20	125,30
Porc. Fles	29,00	30,00
Randstad	53,70	49,50
Reesink	90,00	88,00
Samas Groep	42,50	42,50
Sarakreek	13,00	13,30
Schuitema	1620,00	1620,00
Schuttersveld	36,70	38,10
Smit Intern.	28,70	30,00
St.Bankiers c.	14,60	14,60
Stad Rotterdam c	39,90	39,80
Telegraaf De	118,00	117,00
Textielgr.Twente	74,00	74,00
Tulip Computers	16,00	15,90
Tw.Kabel Holding	185,00	185,00
Ubbink	86,00	86,00a
Union	40,80	40,00
Vereenigde Glas	527,00	520,00a
Volker Stevin	73,50	73,00
Volmac	22,60	21,50
Vredestein	12,90	12,90
Wegener	92,80	92,00
West Invest F.	7,50	8,00b
West Inv.F. wb	85,00	70,00a
Wolters Kluwer	407,00	404,00
Wyers	24,30	24,00

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	92,10	93,60
ABN Amro Albefo	55,90	–
ABN Amro Amer.F.	74,70	76,10
ABN Amro Eur. F.	80,00	79,50
ABN Amro Far EF.	72,70	72,80
ABN Amro Neth.F.	102,00	101,50
ABN Amro rent.div	162,80	162,90
Aegon Aandelenf.	43,20	43,20
Aegon Spaarplus	5,20e	5,20b
Aldollar BF $	31,30	31,40
Alg.Fondsenbez.	251,50	251,00
Alliance Fund	9,90	–
Amvabel	109,00	108,00
Asian Cap.F.$	53,50	53,60
Asian Tigers F.	90,80	90,70
Asian Select. F.	87,00	86,60
Austro Hung. F.	6,10	6,20
Beleg.f. Ned.	76,50	76,50
Bemco RentSel.	62,00	62,00
Bever Holding	3,10	3,20
CLN Obl. Div. F.	119,80	119,00
CLN Obl.Waardef.	131,00	131,00
Delta Lloyd Inv.	32,70	31,90
DP America Gr.F.	36,70	36,70
EGF Investm.	143,00	143,00
EMF Rentefonds	85,50	85,50
Eng-Holl.Bel.T1	13,50	10,40
Envir.Growth F.	45,70	45,70
Esmeralda part.	39,50	39,20
Eur.Ass. Trust	7,80	7,80
EMS Growth Fund	105,00	104,80
EMS Income Fund	99,40	99,10
EMS Offsh. Fund	104,90	104,40
EOE Index Fnd	388,00	386,00
Euro Growth Fund	54,90	55,00
Euro Spain Fund	8,10	8,10
Far East Sel.F.	78,20	78,00
Gim Global	65,20	64,60
Groeigarant	1,53	1,55
Holland Fund	82,00	82,00
Holl. Eur. Fund	58,40	58,40
Holl. Obl.Fonds	143,00	143,00
Holl. Pac. Fund	130,50	131,00
Holl. Sel.Fonds	98,50	98,30
ING Bnk Dutch Fnd	55,60	55,30
ING Bnk Geldm.Fnd	58,36	58,37
ING Bnk Glob.Fund	54,10	54,00
ING Bnk Oblig.Fnd	37,80	37,70
ING Bnk Spaard.F.	104,24	104,25
ING Bnk Rentegr.F	134,30	134,30
ING Bnk Vastg.Fnd	30,50	30,50
Innovest	67,00	67,10
Interbonds	525,00	522,00
Intereffekt 500	28,50	29,00
Intereffekt wt	64,00	65,50
Investa part.	77,70	77,70
IS Himal.Fund $	11,30	11,20b
Jade Fonds	201,00	199,60
Japan Fund	22,90	22,20
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,00	–
Leveraged Cap	63,70	63,10
Liquirent	52,65	52,65
Mal.Capital F.$	12,80	12,80
Mees Obl.Div.F.	126,60	126,30
Mexico Income F.	24,80	–
Mondibel	81,60	81,30
Nat.Res.Fund	76,00	75,80
Nedufo A	150,50	–
Nedufo B	151,00	–
Nevas	65,10	–
Nevas 17 cumpref.	61,30	–
New Asia Fund	8,00	8,20
Nomura Warr. F.	0,23	0,32
Obam, Belegg.	306,70	304,30
OAMF Rentefonds	16,05	16,10
Orange Fund	23,10	23,00
Pac.Dimensions	104,90	104,00
Pac.Prop.Sec.F.	34,80	34,70
Pierson Rente	127,70	127,70
Postb.Aand.f.	56,70	56,70
Postb.Obl.f.	54,30	54,20
Postb.Verm.gr.f.	62,30	62,30
Rentalent Bel.	170,20	170,20
Rentotaal NV	40,00	40,00
RG America F.	131,40	129,00
RG Divirent F.	56,40	55,30
RG Europe F.	121,50	120,80
RG Nettorente F.	101,30	101,40
RG Pacific F.	126,80	124,40
RG SP Groen	63,20	63,20
RG SP Blauw	62,70	62,60
RG SP Geel	60,90	60,70
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	90,50	90,50
Schrod.Int.Pr.F	30,80	30,70
Sci/Tech $	14,40	14,00
Suez Liq.Grf.	194,20	194,20
Technology Fund	17,10	–
Tokyo Pac.Hold.	244,00	244,00
Trans Eur.Fund	85,10	84,90
Transpac.F.	375,00	375,00
Uni-Invest	22,40	22,40
Unico Inv.Fund	82,50	82,50
Unifonds DM	32,00	32,00
Vaste Waard.Ned	54,50	55,50
Vast Ned	116,40	116,50
VIB NV	61,00	61,00
VSB Mix Fund	59,40	59,20
VSB Obl.Gr.f.	112,20	112,30
VSB Rente Fonds	112,60	112,70
WBO Intern.	77,50	77,00
Wereldhave NV	109,30	108,50
Yen Value Fund	93,30	93,50
ZOM Florida F.$	32,50	32,50
Zonnespectrum	9,45	9,45

Parallelmarkt

Alanheri	28,00	28,00
ABF	117,20	117,20
ASN Aandelenf.	52,80	52,50
Austria Global	1137,00	1137,00
Besouw Hold.	29,00	29,00
Biogrond Belegg.	10,50	10,70
Comm.Argeus F.	96,60	97,10
Comm.Benacus F.	97,40	97,80
Comm.Cea F.	98,20	98,50
De Drie Electr.	13,20	13,20
Delta Ll.Dollarf.	66,00	65,20
Delta Lloyd ECU	60,70	60,40
Delta Lloyd Mix	71,40	70,70
Delta Lloyd Rent	64,40	64,40
Dico Intern.	59,50	59,00
DOCdata	2,30	2,30
Ehco-KLM Kleding	32,10	32,10
E&L Belegg.1	81,30	81,10
E&L Belegg.2	83,50	83,40
E&L Belegg.3	113,80	113,80
E&L Belegg.4	85,30	85,30
E&L Kap.Rente F.	118,30	118,40
German City Est.	31,90	31,70
Gouda Vuurvast	52,90	52,90
Helvoet Holding	27,40	27,40
Inter/View Eur.	3,70	3,80
Kühne+Heitz	33,60	33,70
Management Share	2,00e	2,10
Neways	5,80	5,90
Ohra Aand.F.	61,90	61,70
Ohra Liq.GrF.	52,60	52,60
Ohra Obl.Df.	58,30	58,40
Ohra Obl.Grf	55,50	55,60
Ohra Onr.G.F.	67,20	67,10
Ohra Totaal F.	50,60	50,50
Pan Pac. Winkel	6,30	6,00a
P & C Groep	95,00	95,00
Pie Medical	3,30	3,20
Pitcher	43,50	43,30
Satcom Hold.	26,00	26,00
Simac Techniek	10,90	10,90
Suez Gr.Fund	53,80	53,80
VHS Onr. Mij	3,50	3,40
Welna	39,00	39,10
Wereldhave	4,30	–
Wolff	64,00	65,00

Parallel top-15

Artu Biologicals	5,80	5,70
Bergh. Pap.	39,00	39,80
Free Record	20,80	20,80
Gelderse Pap.	51,10	51,10
Groenendijk	27,50	27,70
Grontmij	49,00	49,00
Holland Col.	48,70	48,70
LCI Comput.Gr.	2,20e	2,20b
Melle, van nrc	61,70	62,30
Nedschroef	60,40	60,40
Ordina Beheer	14,10	14,10
Sligro Beheer	72,00	72,20
Vilenzo	34,40	34,30
Welna	39,00	39,10
Weweler	26,00	26,00

Wall Street

	02/09	03/09
allied signal	73⅜	73⅛
amer.brands	33⅛	32⅝
amer.tel.tel	62⅞	62⅝
amoco corp	55¾	55⅞
asarco inc.	19⅝	19¾
bethl. steel	13⅜	13⅜
boeing co	39⅝	39⅞
can.pacific	15¾	15¾
chevron	93¾	93⅞
chiquita	12⅛	12⅛
chrysler	42¾	42⅛
citicorp	32¾	33⅛
cons.edison	36½	36⅞
digit.equipm.	42	42¼
dupont nemours	48⅛	48⅛
eastman kodak	59¾	59⅞
exxon corp	64⅝	65½
ford motor	51½	50¾
gen. electric	97½	97¼
gen. motors	45⅝	44⅞
goodyear	41⅝	42⅝
hewlett-pack.	73¼	73
int. bus.mach.	46	45⅞
int. tel.tel.	92⅝	91¾
klm airlines	19½	19⅜
mcdonnell	82¾	84
merck co.	33⅛	33
mobil oil	78¼	78¾
penn central	33¾	32¾
philips	20	20⅛
primerica	44	44⅜
royal dutch	100¾	101¾
sears roebuck	54⅞	54½
afe-south.pac.	18⅝	18⅝
texaco inc.	65¼	65¾
united techn.	57⅜	56⅛
westinghouse	15⅛	15¼
whitman corp	15¼	15⅛
woolworth	26	25¾

Adviesskoersen

amerik.dollar	1,790	1,910
austr.dollar	1,14	1,26
belg.frank (100)	5,07	5,37
canad.dollar	1,350	1,450
deense kroon (100)	25,75	28,25
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,64	2,89
finse mark (100)	30,00	32,50
franse frank (100)	30,50	33,25
griekse dr. (100)	0,60	0,87
ierse pond	2,46	2,71
ital.lire (10.000)	10,50	12,20
jap.yen (10.000)	172,00	178,00
noorse kroon (100)	24,30	26,80
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	0,90	1,17
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0120	0,0190
zweedse kr. (100)	21,25	23,75
zwits.fr. (100)	125,00	129,50

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,84975-1,85225
antill.gulden	1,0250-1,0550
austr.dollar	1,1925-1,2025
belg.frank (100)	5,1975-5,2025
canad.dollar	1,39525-1,39775
deense kroon (100)	27,155-27,205
duitse mark (100)	112,3300-112,3800
engelse pond	2,7755-2,7805
franse frank (100)	31,895-31,945
griekse dr. (100)	0,7450-0,8450
hongk.dollar (100)	23,8250-24,0750
ierse pond	2,6000-2,6100
ital.lire (10.000)	11,555-11,605
jap.yen (10.000)	175,090-175,190
nwzeel.dollar	1,0025-1,0125
noorse kroon (100)	25,675-25,725
oostenr.sch. (100)	15,9550-15,9850
port. escudos (100)	1,0700-1,1100
spaanse pes. (100)	1,3650-1,3750
zweedse kr. (100)	22,775-22,825
zwits.frank (100)	127,825-127,875
e.c.u.	2,1220-2,1270

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	249,40	245,80
id excl.kon.olie	237,70	234,40
internationals	249,70	245,90
lokale ondernem.	251,10	247,80
id financieel	203,00	200,80
id niet-financ.	297,90	294,10

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	380,70	375,30
id excl.kon.olie	340,10	335,30
internationals	397,40	391,40
lokale ondernem.	361,20	356,40
id financieel	332,90	328,30
id niet-financ.	398,00	392,90

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	129,50	127,70
internation	129,50	127,80
lokaal	129,10	127,30
fin.instell	153,60	151,10
niet-financ	124,30	122,70
industrie	126,20	124,10
transp/opsl	90,40	90,30

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21,390-21,990, vorige 21,780-22,380, bewerkt 23,500 laten, vorige 23,900 laten.

Zilver onbewerkt 235-305, vorige 245-315, bewerkt 350 laten, vorige 380 laten.

Dow Jones

Industrie 3.633,93 +7,83

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c okt	65,00	1005	2,30	1,70
abn amro	c okt	67,50	616	1,30	0,90
abn amro	c jan	65,00	1700	4,00	3,40
abn amro	c j96	52,50	263	15,30	13,80
abn amro	p okt	65,00	206	1,70	2,50
abn amro	p jan	60,00	542	0,90	1,30
ah	c okt	95,00	282	3,10	2,50
bsw	c okt	42,00	261	3,20	2,80
bsw	c okt	44,00	484	2,00	1,00
bsw	c jan	47,50	340	1,50	1,50
bsw	p jan	42,50	300	1,00a	1,30b
d/fl	c sep	185,00	240	2,20	1,20a
d/fl	c sep	190,00	387	0,70	0,20
d/fl	c okt	190,00	323	1,70	1,00
d/fl	c dec	190,00	503	3,80	2,80a
d/fl	c dec	195,00	378	2,20	1,60
d/fl	p sep	185,00	295	1,40	3,00b
d/fl	p sep	190,00	434	4,00	7,70b
d/fl	p dec	185,00	482	3,00	5,50
eoe	c sep	300,00	1014	5,00	2,50
eoe	c sep	365,00	576	2,70	1,30
eoe	p sep	350,00	304	1,00	3,00
eoe	p sep	355,00	504	2,00	5,50
eoe	p sep	300,00	574	4,70b	8,90
eoe	p okt	345,00	509	2,80	4,00
eoe	p okt	300,00	468	7,50	11,00b
eoe	p nov	360,00	2194	9,80	12,30
gist	c okt	50,00	300	1,40a	0,80
hein	c okt	185,00	223	4,50	4,10a
ing	c okt	65,00	278	8,90	8,00b
ing	c okt	70,00	5307	3,90	3,70
ing	c okt	75,00	965	1,30	1,20
ing	c jan	70,00	239	5,30	4,90
ing	c jan	75,00	1081	2,90	2,70
ing	c apr	75,00	230	4,10	4,30
ing	c j96	55,00	717	19,40	19,10
klm	p o07	25,00	315	2,30	2,80b
kpbt	c jan	40,00	514	1,30	1,20
nedl	c okt	42,50	278	6,00a	6,00
olie	c okt	190,00	274	2,00	1,00
olie	c jan	190,00	563	5,20	4,70
olie	c o07	180,00	1012	25,50	23,00
olie	p okt	175,00	272	1,00	1,00
phil	c okt	30,00	310	6,80	6,00
phil	c jan	40,00	274	1,30	1,20
phil	c o05	20,00	2225	17,00	17,00
phil	c o07	22,50	2200	16,30	15,90
unil	c okt	200,00	237	7,00	5,00
unil	c okt	205,00	500	4,30	3,00a
vo	c jan	45,00	300	1,40	1,00

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

BELONING: vermist zwart/witte poes omg. Nieuwstadt/Susteren. Tel. 04405-1200.

Vermist sinds 15-8 grijs/witte langharige KAT omg. Hoensbroek. 045-218801.

Bedankt
P. Montie
voor mijn A en B rijbewijs.
Tom.

Schildersbedrijf

kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Buitenwerk met 4 jaar schriftelijke garantie en eventueel 10-jarig onderhoudskontrakt. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgave.
Schildersbedrijf Van Eyck.
Telef. 045-320550.

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453678
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

Inter(nat.) CHAUFFEUR 33 jaar, i.b.v. A.D.R. biedt zich aan. Woonachtig omgev. DSM. Br.o.nr. B-04567, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Vrouw 28 jaar biedt zich aan voor KINDEROPPAS, ƒ 4,- p/uur. Telef. 045-224397.

ELECTRO-MONTEUR kan nog werk aannemen. Telef. 045-272670 b.g.g. 251081.

Diversen personeel

Pluksters gevraagd
voor bessenplantage Strikswegske Sittard.
Info na 18.00 uur: ☎ 046-513790.
Sittesje Bosbessen.

'Neem 'm op voor een ander'
Vrijwillige medewerk(st)ers gevr.
bij de Telefonische Hulpdiensten in Limburg
standplaatsen: Venlo, Heerlen en Maastricht.
Wij zijn een vrijwilligersorganisatie, die 24 uur per dag telefonisch klaarstaat voor een ieder, die behoefte heeft aan een gesprek.
WAT KUNT U BIJ ONS VERWACHTEN:
* prettige werksfeer
* training en begeleiding
* werken op tijden die U het beste uitkomen
WAT VERWACHTEN WIJ VAN U:
* interesse in het werk van de Telefonische Hulpdienst.
* bereidheid om 4 tot 7 u. p.wk. aan het werk besteden.
* geen bezwaar tegen 'n dienst in het weekend en nachtdienst (1 maal per 4 weken)

Heeft U belangstelling, bel voor nadere informatie:
Venlo ☎ 077-548888
Heerlen ☎ 045-719166 (kantoortijden)
Maastricht ☎ 043-216676.

Parochie H. Kruisverheffing p.a. Beatrixstraat 2, 6267 BG Cadier en Keer.
Gevraagd
organist m/v
voor begeleiding parochieel gemengd koor.
Taak: begeleiden repetities donderdagavond 20.00-22.00 uur; opluisteren liturgische vieringen: eenmaal per 14 dagen, 's zondags om 10.30 uur en kerkelijke feestdagen.
Bezoldiging: in onderling overleg.
Inlichtingen: dhr. Ch. Rouschop, tel. 04407-1928.
Reacties aan bovenstaand adres, binnen 10 dagen na heden.

Gezocht DISKJOCKEYS voor d.j.-wedstrijd in Discotheek Las Vegas. Aanm. in Las Vegas. Tel. 045-310969.

SUBUNTERNEHMER für Transportätigkeit nachts, 5 mal die Woche, Transport-Tour Aachen-Brüssel (Transportgewicht ca. 1 t). Info.: Vorw. Deutschland: 09-49.2404.16082, Herr Steinbach, nur Montag bis Freitag 09.00-17.00 Uhr.

Bijverdienste voor houder van FOTOVAKDIPLOMA. Bel 's avonds voor info: 04490-58895.

Gezocht GEPENSIONEERDE met veel vrije tijd om samen een camper te bouwen. Telef. 045-241588.

Repro Retail Professional zoekt VERTEGENWOORDIGERS in onderhouds- en reinigingsprodukten, regio Limburg/Brabant, vast loon en provisie, in bezit van eigen auto. Bel vrijblijvend 045-214898.

Speelfilm/auditie voor Nederlandse speelfilm. Acteurs/actrices/figuranten met en zonder ervaring. Opnamelokatie USA in Nederland. Geïnteresseerd? Wil je mee doen? Bel dan 06-340.350.40 (ƒ 1,- p/m).

Wij zoeken jonge gemotiveerde MENSEN voor de verkoop van schilderijen in Duitsland. Uitstekende verdiensten. Bel: 050-139880.

Stageplaats voor DIERENARTS-ASSISTENT m/v aangeboden in Dierenkliniek/paardenkliniek, hij of zij moet bezig zijn een opleiding te volgen. ☎ 045-225090.

Inter Autoglas vraagt met spoed MEDEWERKER voor het inbouwen van autoruiten en zonnedaken, in bezit van rijbewijs. Ervaring vereist. Telefoon 046-511236.

HAVO-LEERLING uit Hoensbroek zoekt docent voor bijles in Nederlands. Telef. 045-271725.

Frans-LERAAR gezocht voor kleine groep in huiselijke kring. Telef. 045-220822.

PERSONEEL gevraagd voor het oogsten van groenten. ☎ 045-750108.

Ga je graag met mensen om? Sticht. Gez. Lichaam zoekt nog een MEDEWERKSTER, 17-20 jr. Soll. 045-352044.

Gevr. PARKETVLOERENLEGGER op freelance-basis, goede verdiensten. Brieven: Parimpex, Postbus 222, 6400 AE Heerlen.

Enthousiaste MEDEWERKERS gevraagd voor de financiële (buiten-)dienstverlening. Sollicitatie's: Dhr. W. van Montfort, Romeinenstr. 36, 6369 CG Simpelveld.

Bouwvak personeel

Irik Bouw BV
Terweyerweg 11 te Heerlen
vraagt met spoed
Tegelzetters (specie)
Timmerlieden
Stucadoors
Zonder ervaring onnodig te reflecteren.
Gelieve te melden bij dhr. F. Dijkhuis,
dagelijks tussen 16.00-17.00 uur. ☎ 045-221222.

Francken bouw vraagt met spoed voor langdurige projecten in Duitsland: ploegen; METSELAARS; beton-timmerlieden; ijzervlechters. Telefoon 046-758280.

Met spoed gevraagd ervaren IJZERVLECHTERS. Mias Bouw. ☎ 045-218759.

METSELAAR, timmerlieden, stukadoor, ijzervlechters, ook colonnes en onderaannemers. 09-49.240665095.

Handelsonderneming Romeco vraagt voor direkt METSELAARS voor Duitsland. ☎ 045-225050 en na 17.00 uur 045-714870.

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Straatmakersbedrijf P. Overeem zoekt STRAATMAKER/handlanger. Telefoon 045-465093.

Chauffeurs

Gevraagd ervaren AANHANGWAGEN-CHAUFFEUR voorlopig tijdelijk dienstverband. Transportbedrijf J. Otermans, Doenrade. ☎ 04492-1357.

Horeca personeel

Petit-Restaurant
te Kerkrade zoekt:
Zelfstandig werkende kok
Full-time, leeftijd tot 25 jaar (m/v)
Leerling-kok
zowel part-time als full-time, leeftijd tot 20 jaar (m/v)
Serveerster
Part-time voor 20 uur per week, leeftijd tot 23 jaar.
Schriftelijke reacties met pasfoto onder nr. B-04565, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Van Hecke Institutioneel zoekt voor één van haar relaties, een Penitentiaire Inrichting te Sittard
diverse weekendhulpen
voor keukenwerkzaamheden in de leeftijd van 18-21 jaar.
U kunt telefonisch reageren tijdens werkdagen via
☎ 010-4111840 (Robert Smits).

Mann. pers. gevr. voor GRIEKSE grill-bistro in Kerkrade. Enkele uren in 't weekend. ☎ 045-456835.

Gevr. nette FRITUREHULP voor enkele avonden p.w. 045-352013 na 14.00u

Gevr. leuk uitz. MEISJE, niet ouder dan 24 jr., voor nw. te openen snackbar in centr. van Hoensbroek. Voor info bel: 045-219590 b.g.g. 079-418287. Vragen naar Aldrin.

Gevr. BUFFETBEDIENDE, liefst met ervaring, leeftijd plm. 30 jaar. Voor afspr. of inl. Café Remigius, Simpelveld. ☎ 045-440446.

Zalencentrum 't Kaar te Beek, vraagt ervaren SERVEERSTER en kelner, leeftijd vanaf 23 jaar, voor vrijdag en zaterdagavond. Persoonlijk aanmelden na tel. afspr. Telefoon 046-372470.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Zelfst. werkende KOK gevr. voor 38 uur per week. Tevens een oproepkracht voor de bediening! Aanmelden alleen persoonlijk. Van Lierop lunchroom, Ansemburgstr. 9-11, Geleen.

Hotel-rest. te Valkenburg vraagt per direkt SERVEERSTER. ☎ 04406-15341.

Winkelpers.

Tabaks/horlogezaak centrum Heerlen vraagt VERKOOPSTER plusm. 17-23jr., minimaal 20-30 uur p.wk. Schrift. sollicitaties: Gebr. van Verseveld, Saroleastr. 80 A, 6411 LW Heerlen.

Nivoo vrije-tijdskledingzaak te centrum Heerlen vraagt part-time VERKOOPSTER m/v voor 20 tot 30 uur per week, leeftijd 17 tot 21 jaar. Sollicitatie na telefonische afspraak met dhr. E. Nitsche. ☎ 045-711956.

Uitzendbureaus

AREL
Uitzendbureau
zoekt voor
geheel Nederland en
grensstreek in Duitsland m/v
C.V.-MONTEURS (D/d)
LOODGIETERS
SANITAIR-MONTEURS
ELECTRO-MONTEURS
Bel AREL: 03440-20808
Lingedijk 58a, 4002 XL Tiel.
MET AREL LUKT 'T WEL

Huish.pers./Oppas

Gevraagd beschaafde HUISHOUDSTER of bejaardenverzorgster voor 3-4 dagen per week, voor dag en nacht bij hoogbejaarde dame te Heerlen. Referenties vereist. Telefoon: 045-422279 na 17.00 uur.

Zakengezin zoekt per direct zelfstandige WERKSTER voor 2 dagen per week te Heerlen-zuid. ☎ 045-422104.

Gevr. HULP in gezin omg. Heerlen, kinderoppas en v. licht huishoudelijke werkzaamh., voor plm. 10 dagen per maand, lft. v.a. 35 jaar, niet rokend, liefst i.b.v. rijbewijs. Br.o.nr. B-04575, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kantoorpers.

$$ Look here! $$ Managers, assistent MANAGERS, secretaries. No experience required. Paid training, call: Head Office Maastricht. Phone: 043-671321.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,- flip-overs en whiteborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.00-18.00 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossierladenkasten, tafels en stoelen etc.
EMILY KANTOORMEUBELEN
Industriestraat 37, 6136 KG Sittard. ☎ 046-523736.

Kassa's & weegschalen in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Rolfex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daalderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242660.

Faxen & Kopieermachines in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Rolfex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daalderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242660, fax. 045-241690.

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop
Palletstelling in prima staat, 100 en 130 cm diep, legbalken 350 cm lang. Hoogte tot max. 680 cm, staanders van 340 cm ƒ 87,50 per stuk, legbalken 350 cm ƒ 37,50 per stuk. Stalen of houten legbordstelling incl. 5 platen v.a. ƒ 120,- p. m. In diepte van 30/40/50/60/80 cm hoogte 200 tot 300 cm.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te koop WINKELREKKEN plm. 13 meter met vele legplanken, ƒ 55,- per meter. ☎ 045-351987.

Te koop wegens opheffing zaak WINKELVOORRAAD, assortiment: kantoorartikelen, papier en schrijfwaren, wenskaarten en stripalbums. Tevens copieermachine, vergroten, verkleinen en A-4. Telef. 04493-5459.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

APK, garage en carwash, alle reparaties. Autoservices GOOIKER, Apollolaan 154, Heerlen. Telef. 045-740041.

Ter overname aangeboden in GELEEN
Luxe privé club
met grote klantenkring. Vaste meisjes, betrouwbare leiding, bestaande uit 6 kamers en SM kelder, grote bar en filmkabines. Goede verzekeraars en gedoogvergunning.
Zonder kontanten onnodig te reflecteren. Tel. 04499-4055.

Ter overname aangeboden
Eetcafé in Sittard
met terras, zonder bovenwoning. Huurpr. ƒ 2.500,- p. mnd. Overname inventaris ƒ 55.000,-. Inl. tel. 046-513795.

AANGEBODEN: ondernemersdiploma, detailhandel in ruil voor een 20-urig dienstverband. Br.o.nr. B-04533, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Italiaan zoekt prof. partner (gelijke investering) voor op te zetten RESTAURANT. ☎ 046-742914 na 19.00 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Houtversnipperaars/ kompostmachines
Ca. 40 types. Doorlopend demonstraties van div. machines.
Lozeman Tuinmachines b.v.
Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

Gebruikte machines
Veenhuis mengmesttank 10.000 ltr.; kiepwagens Legrand 8,5 t.; Tebbe 8 t.: Wolf 8 t.: Votex klepelmaaier; opraapwagens Kverneland balenwikkelaar: Ducker snoeihoutversnipperaar: Bergman 20 m3: Pöttinger 40 m3: landbouwwagens 4, 8 en 10 t.: Rabe, Huard, Niemeyer en Lemken 2, 3 en 4-schaar ploegen; Steketee bouwlandinjecteur met Veenhuistank; Lely rotorkopeg 3,5 m; Welger opraappers; hardi boomgaardspuit; mengmestverspreiders 4.000 ltr. en 5.000 ltr. Douven sproeimachine 215 m/800 ltr.: Rosta mestschuif; div. driepuntsfrezen v.a. ƒ 950,-; Hassia 6-rijige maispoter; Krone schijvenmaaier met kneuzer; Lely kunstmeststrooier; bezem 2,25 mtr; voorlader v. Porsche; div. Kärcher H.D.-reinigers; Mulles afschuifvork; 1-rijige aardappelvoorr.rooier; Fella schudder 6,60; Fahr cirkelhark; Stohl schudder 5 m; Steketee cultiflex cultivator 4,5 m.
Collé Sittard Machinehandel b.v.
Tel. 046-519980
Collé Koningsbosch
Tel. 04743-1205.

Nieuwe machines tegen speciale prijzen
Kiepwagens 4 t. ƒ 3.950,-; mestverspreiders 5,5 t. ƒ 6.250,-; cyclomaaiers 185 cm ƒ 5.250,-; aardappelvoorr. rooiers 2-rijig ƒ 5.250,- 1-rijig ƒ 1.750,-: Saxonia zaaimachine 3 m, 3-punts frees 185 cm; veewagens 7 koeien ƒ 6.250,-; hefmasten 1.000 kg ƒ 1.700,-; Joskin weilandbloters ƒ 2.950,-; Kärcher H.D.-reinigers, landbouwwagen 8 t. 8 m; Zetor trekkers oud en nw. model nu extra voordelig.
Collé Sittard Machinehandel b.v.
Tel. 046-519980
Collé Koningsbosch
Tel. 04743-1205.

Primeur !!
Tijdens de Provinciale Ploegwedstrijden aan het bedrijf van de heer Vossen te Hulsberg op zondag 5 september a.s. is te bezichtigen de CEBECO zelfrijdende bietenrooimachine en de nieuwe ATLAS graafmachine, type 1304.
Frissen BV
Valkenburg a/d Geul

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Doorlopend te koop gevraagd 3 t/m 7 jarige gezonde SPORTPAARDEN. Manège de Leistert, Roggel. Telefoon 04749-6000.

ƒ 400,- per hectare betalen wij uit als gebruikersvergoeding bij injecteren zuiveringsslib. Geen uitrijverbod per 1 september 1993, kan dus gehele jaar aangewend worden. MESTRECYCLING Staasen, 04493-2083.

Te k. SCHARRELKIPPEN. Custers Dieteren, Ziltstr. 20. Telef. 04499-1341.

Jij komt ook? Zondag 12 september oriëntatierit te paard te Meerssen. Ruitervereniging DE GEULVALLEI. tel. 043-642141.

Zondag 5 september PLOEGWEDSTRIJD AJK-Heerlen, Bedr. Vossen, Heihof te Hulsberg.

Haflinger MERRY veulen te koop, met stamboom. Tel. 04459-1212

Te koop Cormick TRAKTOR. Koolhoverweg 32, Bocholtzerheide.

Te koop 2 UNIMOG 411; Porsche trekker. Evt. te ruil tegen Diesel Jeep. ☎ 04743-2158.

K.W.P.N. VOS ruin 4 w.b. 3½ jr., braaf sterk PAARD, bereden en aangespannen, vr.pr. ƒ 5.250,-; Rekreatiewagen 6 pers. en tuig. Telefoon 045-320001.

Te koop TRACTOREN vanaf ƒ 1.500,-. Nagelbeek 17, Schinnen. Tel. 04493-4098.

Te koop TRACTOR Ursus, pr. ƒ 1.250,-. Pr. Margrietstr. 34, Swalmen. ☎ 04740-2166.

Te koop Deutz TRAKTOR 6206; 2-schaar ploeg; tritand cultivator en plateauwagen. ☎ 04458-2363.

Te koop AARDAPPELROOIER, grimme uropa super 1 Bergmann k 80, 1 miedema boxenvuller, BV. 60 Landbouwbelang, Puth, telefoon 04493-1500.

Zodebemestertank 10.000 ltr. Kverneland bouwlandbemester; Rotorkopeggen; Krone en Lely 300-20; vaste tandcultivator; tritand met dubbele rol; zaaibedcomb.: Kverneland, Rabe en Lemken; zaaimach.: Accord 3 mtr., 40 pijpen; Amazone 3 mtr. 21 pijpen; Saxonia 2.5 mtr.; loofklappers: Spragelse en Evreka; spijlen grondzeef; div. boxenvullers met en zonder zeefketting; aardappelrooier Grimme DL 1500 + rollenzeef, 1x met egelband; Wuhlmaus 2311 met egelband; Schultemaker kipwagen. LMB J. HORSMANS, Klimmen. ☎ 04405-2775.

Te koop div. goedkope TRAKTOREN: Ford 7700, Fiat 640 verhoogd evt. met spuit; Kormick 824 en 744 met cab., Massy-Ferguson 188 en MF 595 met brandschade, Hannomag met frontlader, Iseki smalspoor met freesbak en Iseki 35 pk, Kirovetsj 300 pk, Prins tuinbouwheftruck, MF 35 laadgraaf met klein defect, JCB laad-graaf, Argenterio zelfrijdende kraan, Hatra loader met wisselsysteem 6-cyl. Deutz klein def., Paus knikloader 3.-cyl. Deutz, kleine multicar met 3 zijdige kipper, 2 st. 2-wielige wagens met rolbodem. Handelsonderneming Jan Smeets, Dries 27, Neer (L). ☎ 04759-1373.

STEYR nu met Semi-Powershift in bedrijf te zien tijdens de ploegwedstrijd a.s. zondag te Hulsberg (Heihof) in combinatie met 5-schaar. Kverneland Variomat en 3-schaar Packomat. LMB J. Horsmans, 04405-2775.

Te koop oldtimer TRAKTOR Allgaier-Porsche bwj. '56. Telef. 04459-2780.

Te koop 5.000 kg winter GERSTSTRO. Telef. 045-751599.

Te koop BIETENGRIJPER 900 ltr. en traktor Alliechalmers 40 Pk. ☎ 045-224899.

Te koop Deutz TRAKTOR D 15, bwj. '55. ☎ 045-724878.

Te koop gevraagd metalen CABINE voor tractor Mc-Cormick internationale 624. Tel. 04492-4493 of 3659.

Te koop mooie 1½ jarige WELSH-A STB-HENGST. Telefoon 045-272795.

Te koop 2,5 Ha. SNIJMAIS. Tel. 045-271820.

Alfa

Te k. ALFA Romeo GT V-6 2.5, verlaagd, lm velgen, geheel een kleur antracietgrijs, 2e eig., moet weg, pr.n.o.t.k. 04744-1424 tussen 13.00 en 14.00 uur en na 19.00 uur.

Te koop ALFA 164 3.0 V6, bwj. '88, APK '94, groenmet., sportvelgen, 16 inch 225 verlaagd, sportuitlaat, alarm, afstandsbediening, TBBS gek., alles electr., vr.pr. ƒ 23.500,-. ☎ 046-755735 tot 14.00 uur of na 18.00 uur.

ALFA 164 Twin Spark mrt. '90, i.st.v.nw., seat dealer. Primair Sittard, inr., financ. mogelijk. Telef. 046-514364.

Te koop zwarte ALFA 33 17 QV, bwj. '88, ir.rood alarm, centr. vergr., vr.pr. ƒ 9.300,-. ☎ 045-272670 of 251081.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Audi

Audi 90 coupé 2.3E
Directieauto, 1e eigenaar, bwj. '90, 50.000 km, zwartmetallic, div. opties o.a. airco, abs, prijs ƒ 49.000,-.
Autobedrijf Fermans Amstenrade.
☎ 04492-1278. ma-vr. 8.15 tot 17.00 uur. Privé 045-221896.

AUDI 80 1.8S, nieuw model '87, champagne-metallic., i. z.g.st., ƒ 13.750,-. ☎ 046-528336 b.g.g. 519291.

Te koop AUDI 100 2.3 Serret, 7-'90, 1e eigenaar, airco. Tel. 045-270999.

AUDI 80 CS, '86, dure uitvoering, i.z.g.st., prijs ƒ 6.750,-. ☎ 04959-3203.

AUDI 5000 S 2.3 I automaat, full opties, nw.st., '86, ƒ 10.750,-. ☎ 046-511283.

Audi 200 Turbo QUATTRO, bwj. '85, APK sept. '94, alle opties, vr.pr. ƒ 15.000,-. Telefoon 046-463376.

Te koop AUDI 80, bwj. '91, donkerblauw met onderhoudsboekjes en extra's, km. st. 41.000. ☎ 045-272839.

KOOPJE! Audi 80 S bwj. 10-'89, zwartmetallic, getint glas, verlaagd, sportvelgen, toerenteller, trekhaak, vr.pr. ƒ 17.500,-. ☎ 045-421306.

Austin

Te koop weg. niet behalen v. rijbew. Austin ALLEGRO bwj. '82, APK 6-4-'94, pr. ƒ 750,-. Kasteelstr. 32, Brunssum. Tel. 045-273871.

Te koop Austin METRO Van, '86, i.z.g.s.t., APK, vr.pr. ƒ 3.500,-. ☎ 045-724287.

Bedford

Te koop BEDFORD Van Custom-car. Telef. 045-451292.

Nieuw adres?
Vertel 't ons één maand van tevoren.

Haal de PTT Post Verhuisset op het postkantoor of bel 06-0417 (gratis); dan verhuist uw post met u mee.

Wij zorgen ervoor.

BMW

Keram Maastricht
☎ 043-618555
518i grijsmet. alarm
64.000 km. '90
520i zwartmet.
L.M. velgen '88
520i grijsmet. alarm
74.000 km. '88
520i zwart met schuifdak
103.000 km. '88
520i donkerblauw alarm
114.000 km. '89
524 TD wit div. extra's
90.000 km. '90
525 TDS demonstratie-auto
13.000 km. '93

Kera Kerkrade
☎ 045-452121
520i grijsm. 52.000 km. '88
520i roodm. 24V
55.600 km. '91
520i grijsm. 24V aut. '91
524 TD roodm.
78.000 km. '91
525i grijsm. 64.000 km. '89
530i zwartm. div. extra's '88

Kera Kerkrade
☎ 045-452121
316 blauwm. 86.000 km. '86
316i rood 57.000 km. '88
316i zwart 60.000 km. '90
316i blauwm. 84.000 km. '89
320i rood div.extra's
62.000 km. '90
320 Touring grijsm.
69.000 km. '90
324 Diesel 4-drs. grijsm.
131.000 km. '88
316i nw. model roodm. '92
318i nw. model rood '91
318i nw.model groenm.
18.000 km. '93
320i nw.model roodm. '91
325i nw.model roodm.
23.000 km. '91
325i nw.model roodm.
23.000 km. '91

Te koop van part. BMW 320i, bwj. '83, met orig. schuif/ kanteldak, stuurbekr., sportvelgen, Schnitzer sport-uitlaat, achterspoiler, i.z.g.st. Kunostraat 6, Voerendaal.

Keram Maastricht
☎ 043-618555
316 rood 78.000 km. '87
316i grijsm. 82.000 km. '89
318i rood veel extra's '89
318i wit veel extra's '89
324 diesel 4-drs. grijsm. '86
318i nw. model grijsm. '91
318i nw. model roodm. '93

Gelca Geleen
☎ 046-747676
518i grijsm. div. extra's
52.000 km. '91
520i zwartm. 70.000 km. '90
525i groenm.
105.000 km. '90
525i 24V roodm.
div. extra's '91
524 TD zwartm.
130.000 km. '90
524 TD groenm.
102.000 km. '90

Gelca Geleen
☎ 046-747676
318i beigem.
111.000 km. '85
316i zwartm.
140.000 km. '88
316i groenm. 39.000 km. '90
320i roodm. 38.000 km. '91
320i groenm. 59.000 km. '89
320i Touring rood
125.000 km. '89
316i nw. model 40.000 km.
zwartm. '91
316i nw. model 50.000 km.
zwartm. '92
316i nw. model
29.000 km. roodm.

Te koop BMW 323i autom., bwj. 7-'85, 4-drs, i.z.g.st., pr. n.o.t.k. ☎ 045-221725.

BMW 316 1.8 zeer mooi + velgen 1983, meeneemprijs ƒ 4.000,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Te koop BMW 316, 4-deurs, bwj. '84, met trekhaak, kleur wit, i.z.g.st. ☎ 04492-4729.

Te koop BMW 316, bwj. '78, 12 mnd. APK-gek., pr. ƒ 950,-. ☎ 045-725102.

Proficiat!

Hallo Klara!
Du "Kanalie"
Alles Liebe und Gute zu Deinem 41. Geburtstag wünscht Dir

Werner Wally
D-74177 Bad Friedrichshall

Eindelijk 3
Proficiat Thera
Pap, Mam, Jacqy, F
Bert en Timo.

Vandaag trouwen
Maureen & Hans

45 jaar getrouwd
Proficiat wenst jullie M
en Sjef, Al en Truu
Tot morgen!

Te koop BMW 520i, bwj. '89, sportvelgen, schuif/kanteldak, alarm, onderhoudsboekje. ☎ 045-245237.

Te koop wegens bedrijfsauto BMW 325i, bwj. 12-'87, km.st. 83.000, blauwmetallic, vele extra's, t.e.a.b. Telefoon 045-417742.

Wegens omstandigheden te koop BMW 520 i, met onderhoudsboekje, bwj. '89. Tel. 045-224946.

Te koop BMW 320i, b
diverse extra's, ƒ
Telefoon 045-213103.

Te koop BMW 323i, b
nieuw model, verlaag
uitgebouwd, Alpina
ƒ 9.500,-. ☎ 045-222177

Te koop zeer mooie 525 E, bwj. '83, APK stuurbekr., 4-traps elec. spiegels, nwe. vr.pr. ƒ 4.750,-. Inr. Telef. 045-311316.

Cabriolet

Te koop
Ford Pilgrim
Bulldog Roadstar 1600 bwj. '90, pr.n.o.t.k. 04455-2752.

GOLF GLi Cabrio, '87, grijsmetallic, in nieuwstaat, redelijke prijs. ☎ 045-424122.

GOLF cabriolet GLi, bw
ƒ 11.500,-; Golf bwj.
leer, bumpers, ƒ 14
Telefoon 045-228332.

Ford ESCORT 1.6i, ca
bwj. '85, div. access.,
ƒ 13.000,-. ☎ 045-41211

Te koop KEVER cabrio
'67, zonder motor
compleet, Duitse auto
knapper, vr.pr. ƒ 4.250
045-351987.

GOLF Cabriolet, 1600 automaat, 1e lak, bijz. ƒ 13.250,-. ☎ 045-246051

Chevrolet

Internationaal Auto C
Treffen, 4 en 5 Sept
SCHUTTERSPARK
Brunssum.

Chrysler

CHRYSLER
DEALER

CHRYSLER Voyager LE 1989, Am. uitvoering, airco, turbo, cruise control, alle extra's. Pr.n.o.t.k. Schelsberg 48, Heerlen. ☎ 045-727173.

American-Ca
Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. CHRYSLER V
3.0 L V 6, 7-pers., do
autom., '87, alle extra's
221957 na 20.00 u. 2191

Citroën

DEALER

CITROËN BX 19 DT bwj. '90, verbr. 1:17-20, ƒ 15.500,-. Tel. 045-438300, maand. t/m vrijd. 8.30-17.00 uur.

Te koop Citroën VISA GT, bwj. '83, 100% in orde, ld. rood, vr.pr. ƒ 2.750,-. Telef. 045-274251 na 18.00 uur.

Van Leeuwe
Citroën
Strijthagenweg 12
Kerkrade Tel. 045-45

Airco, ABS, BX 1.9 T
tioncar, 10-'90, 1e
alle opties, boekje
ƒ 18.750,-. 040-111402.

KOOPJE BX 16 TRS
'83, APK '94. Schaes
weg 180, Heerlen.

Te koop CITROËN Break, i.g.st. bwj. '70. 045-327247.

CITROËN-ONDERDELEN gebruikt en nieuw; verkoop schade C
May Crutzen, 045-752121

Daihatsu

DAIHATSU

Ruud Tiems 4x4 Dealer

	bouwjaar	km.st.
Daihatsu Rocky diesel van	'90	
Daihatsu Feroza cabriotop veel accessoires		
Daihatsu Feroza EL II roodgrijs veel acc.		
Daihatsu Feroza EL II wit		
Daihatsu Feroza sportrack		
Daihatsu Feroza EL sportrack geel kenteken		
Daihatus Feroza EL personenuitvoering		
Daihatsu Rait softtop benzine		
Daihatsu Applause	19	
Daihatsu Applause Alaska		
Daihatsu Charade diesel turbo	19	
Daihatsu Charade Limited rood		
Daihatsu Charade TS Special rood		
Daihatsu Charade TS		
Daihatsu Cuore TS automaat		
Daihatsu Cuore TS		
Daihatsu Cuore TX		
Daihatsu Cuore TX		
Daihatsu Cuore TS		
Diahatsu Cuore TG		
Daihatsu Cuore TG		
Daihatsu 1000 bus		
Suzuki Swift automaat 5-drs.		
Volvo 440		
VW Golf veel extra's		
Toyota Corolla 1.6 XLi		
Fiat Panda 1000 injectie		
Peugeot 309 diesel		
Seat Ibiza		
Sierra 2.0 Seden		

Div. auto's onder ƒ 10.000,- met 3 mnd. Bovag.
Zaanstraat 16, Geleen. Tel. 046-753010.
Geopend van 8.30-17.30 u., zaterdag van 10.30-17.00

Te k. DAIHATSU 850, minibus, m. banken, bwj. '83, vr. pr. ƒ 1.500,-. 046-338509.

Piccolo's in het Lim
Dagblad zijn groot in
SULTAAT! Bel: 045-71

Voor Piccolo's zie verder pagina 9

Fiat

FIAT
DEALER

Schobben Brunssum
Tegelstraat 3
Tel. 045-25 06 75.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

FIAT

Nieuwe Auto's - 0 km.

Met 10% korting

Cinquecento
Panda 1000 CLX
Uno 1.1 IE Start
Uno 1.1 IE Hobby
Uno 1.1 SIE
Tipo 1.4 IE 3-drs.
Tempra 1.6 SIE

Op = Op

PANDA - UNO, Rij nu, betaal later, mogelijk

Alleen bij
Fiat Klankstad Kerkrade,
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. ☎ 045-413916.

Occasions

Panda 34 '86 750 CL '87; Panda 1.0 CL '89; Panda 1.0 Italia '90; Panda 1.0 L IE '92; Panda 1.0 Skyline IE '92; Panda 1.0 Maggiore IE '93 0 KM.; Uno 45 Fire '86; Uno 60S '86/'87; Uno 1.5 SX IE '88; Uno 1.0 S LPG 5-drs. '90; Uno 1.4 S IE 5-drs. '90; Uno 1.1 S IE '91; Ritmo 1.5 CL IE '87; Tipo 1.4 DGT IE '89/'90; Tipo 1.4 AGT S '92; Tipo 1.4 S 3-drs. IE '93; Tempra 1.6 Skyline IE '92: Croma 2.0 S IE Business '93; Mercedes 230 C '78; Peugeot 309 1.4 GL Profil '89; VW Polo 1.3 Fox '90

Bedrijfswagens

Fiorino 1.3 B '90; Ducato 2.5 D '91

1 jaar 100% garantie

Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld.

Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3, telefoon 045-250675.

FIAT 127 Sport 1300, bwj. '83. Snel en goed, ƒ 3.250,-. Tel. 045-427980.

Te koop Fiat PANDA 45, bwj. '85, 5-versn., APK 4-'94, ƒ 3.450,-. ☎ 045-415527.

Fiat UNO kl. rood 1987, meeneemprijs ƒ 5.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, 045-423030.

Fiat TIPO 1.4i S 1992, bijna nieuw. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Mooie Fiat TARGA, Amerik. model, 5-speed, bwj. '80, APK aug. '94, ƒ 7.900,-, evt. inr. mog. ☎ 045-414174.

KOOPJE! Fiat Uno Rialto, bwj. '88, i.z.g.st., ƒ 6.750,-. Telefoon 045-316940.

Te koop Fiat PANDA, bwj. '84, i.z.g.st., 55.000 km., APK 9-'94, pr. ƒ 3.450,-. ☎ 04459-1548.

Te koop FIAT Panda 1000 L IE, bwj. '90, i.z.g.st., ƒ 7.450,-. ☎ 046-524669.

Ford

Ford ESCORT 1600 Stationcar automaat, '84, prijs ƒ 3.750,-. Telefoon 045-256674 tot 16.30 uur.

Te koop Ford SIËRRA 1.8 CL Laser, bwj. '86, in nw.st. Reeweg 82, Landgraaf.

Ford ESCORT 1.6 XR3, zeer sportief, APK '94, ƒ 4.250,-, m. '83. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

FIËSTA 1.6 D '87, APK, ƒ 7.200,-. 04498-58805.

Te koop FORD Siërra 2.0 Ghia, bwj. '83, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-312640.

Te koop Ford ESCORT Koerier bwj. '84, (oude PTT-auto). Tel. 045-273165.

Ford SIËRRA 2.0 Special Sedan + LPG 1989 ƒ 15.500,- 1 jr. garantie. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford SIËRRA 2.0 Special 5-drs. + LPG, 1988, ƒ 13.500,-. 1jaar garantie. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford SCORPIO 2.0 GL 5-drs. + LPG, 1989, ƒ 19.500,-. 1 jaar garantie. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford SIËRRA 2.0 CL 3-deurs 1986, ƒ 7.500,- meeneemprijs. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford ESCORT 5-deurs, 1986, meeneemprijs ƒ 6.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford ESCORT 1.4 Sport 1986 meeneemprijs ƒ 6.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030

Ford ESCORT 1.1, bwj. '86, wit, i.z.g.st., 80.000 km, ƒ 6.800,-. ☎ 043-257984.

Ford ESCORT Station 1983, meeneemprijs ƒ 4.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, 045-423030.

Ford ORION 1.6 CLX 1991, sportuitvoering. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford ESCORT 1.6 CLX 1991 sportuitvoering. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Ford FIËSTA 1.4i S 1990, kleur zwart. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

FORD Siërra Diesel Stationcar, gr. kent., bwj. '86, i.z.g. st., ƒ 6.750,- ☎ 045-325309.

Te koop Ford FIËSTA 1100, bwj. '79, APK 14-1-'94, div. extra's, vraagprijs ƒ 1.150,-. ☎ 046-374085.

Ford SIËRRA 1.6 Laser, 2-drs., kl. blauw, bwj. 11-'84, APK 12-'93, ƒ 5.700,-. ☎045-751438.

ESCORT 1.3 Laser bwj. '86, bijz. mooi, 5-deurs,ƒ 5.950,-. ☎045-424128.

FORD Fiësta 1100, nieuw model, '85, ƒ 4.750,-. 1e lak. Tel. 045-725984.

Ford FIËSTA 1.3 L, model '80, APK 5-'94, leuke zuinige auto, nw. banden en uitlaat. Vr.pr. ƒ 1.250,-. Kieviet 3, Schinveld. ☎ 045-252336.

Ford SIRRA 2.0 CL, 5-drs., rood, 5-gang, type '88 met vele extra's ƒ 8.900 Ariensstr. 2, Kakert Schaesberg.

Ford ESCORT 1.6, bwj. 1985, 5-versn., APK '94, ƒ 4.950,-. ☎ 045-751387.

Te k. Ford ESCORT RS turbo bwj. '87, met alle toebeh., APK 6.'94. Tel. 045-230596.

Ford SIËRRA Combi 2.0, '89, onderh. boekje en extra's, ƒ 12.750,-. ☎ 046-516678.

Ford ESCORT, bwj. '81, APK '94, in prima staat, vele extra's, XR3-velgen, vraagprijs ƒ 2.700,-. ☎ 045-252734, na 17.00 uur.

Ford ESCORT 1.3 Laser, APK, 3-drs., z. mooi, 1985, ƒ 4.750,-. 045-727169.

Ford SCORPIO 2.4 ICL, 5-drs., blauwmet., 1988. Auto Gabriël, Schoolstr. 7, Spaubeek. 04493-4340.

Ford ESCORT 1.4, '87, km. st. 67.000, gr.blauwmet., sunroof, km-velg., nw.st., vr. pr. ƒ 12.000,-. 045-720873.

Te koop Ford ESCORT XR3i, bwj. '84, pr.n.o.t.k. ☎ 046-581536.

Te koop Ford ESCORT 1.1 Laser XR 3 look, bwj. '84, pr. ƒ 4.250,-. Telef. 045-414690 of 325246.

SIËRRA 1.6 Laser, bwj. 11-'86, veel extra's. ƒ 5.750,-. Telef. 046-522132.

Te k. Ford ESCORT 1.4i, bwj. '91, kl. blauwmetallic, z. g.a.nw., ƒ 19.500,-. Tel. 045-220138.

Te koop 4 aluminium SPORTVELGEN plus banden voor Ford Escort z.g.a. nw. Telef. 045-221573.

Ford SIËRRA 1.6 Combi en trekhaak, bordeauxrood, bwj. 10-'86, z.g. onderhouden, APK 8-'94, ƒ 7.950,-. ☎ 045-210562; werk: 043-618868.

jurgen autocentrum

Mercedes 190 E 1.8 roodmet. ....11-'91
Mercedes 190 E 1.8 roodmet. ....11-'90
Mercedes 190 E 2.0 rookzilvermet. ....06-'88
Mercedes 190 E 2.0 zwartmet. ....04-'89
Mercedes 190 E 2.0 automaat grijsmet. ....02-'92
Mercedes 190 E 2.3 bornitmet. ....01-'92
Mercedes 190 D 2.5 bornitmet. ....05-'91

Mercedes C 220 Elegance ....NIEUW
Mercedes E 200 en E 220 ....NIEUW

Mercedes 200 E zwartmet. ....01-'90
Mercedes 230 E automaat rookzilvermet. ....01-'87
Mercedes 230 E automaat, zwartmet. ....10-'89
Mercedes 230 E zwartmet. ....01-'90
Mercedes 230 E d.blauw ....04-'91
Mercedes 280 S automaat antracietmet. ....04-'83
Mercedes 280 SL automaat groenmet. ....10-'81
Mercedes 300 SL automaat zwartmet. ....02-'86
Mercedes 300 CE automaat bornitmet. ....09-'92

Nissan Micra 1.0 en 1.2 3-drs. .... 8× vanaf 1989
Nissan Sunny 1.3 en 1.4 en 1.6 3-drs. .... 5× vanaf 1988
Nissan Sunny 1.3 en 1.4 en 1.6 4-drs. .... 4× vanaf 1989
Nissan Sunny 1.4 LX 5-drs., zwart, 17.000 km ....10-'91
Nissan Sunny 1.4 LX, 5-drs., wit, 5000 km ....12-'92
Nissan Florida 1.6 SLX, groenmet. ....06-'90
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs., d.grijsmet. ....04-'92
Nissan Primera 2.0 wagon LX, zilver ....10-'90
Nissan Maxima 3.0 E autom. - leer - airco ....01-'91
Nissan Prairie 2.0 SLX, 5-pers., grijs-zwart ....04-'92

Alfa Romeo 7.5 1.8, rood ....09-'86
Fiat Uno 60 S, grijs-groenmet. ....09-'89
Ford Escort 1.3 CL 5-drs., zilvermet. ....10-'86
Ford Sierra 2.0 CL Sedan, wit ....01-'90
Honda Civic 1.3 Luxe 3-drs., beigemet. ....07-'87
Honda Concerto 1.5i, 5-drs., rood ....02-'91
Opel Corsa 1.3 excl., 3-drs., rood ....08-'89
Peugeot 205 1.1 XR d.grijsmet. ....08-'90
Toyota Corolla 1.6 GL, 5-drs., rood ....01-'89
VW Golf GL turbo diesel, d.blauwmet. ....01-'89
VW Passat 1.8 CL rood ....07-'90

SPORTWAGENS
Nissan 300 ZX Twin Turbo autom. leer zilver met... 01-'92
Nissan 300 ZX Twin Turbo zwartmet. leer ....05-'90
Nissan 100 NX SLX Plus d.roodmet., div. extra's ....07-'92
Nissan 100 NX SLX Purplisch greymet., 14.000 km ....01-'92
Nissan 100 NX SLX rood, 18.000 km ....09-'91
Nissan Sunny 1.6 SLX coupé spoiler-sportvelgen .. 01-'91

4×4 TERREINWAGENS
Nissan Patrol 3.3 TD Hardtop, grijs kent., rood ....01-'87
Toyota Landcr. 4.2 TD Wagon, d.grijs, geel kent. ....09-'88

MOTOR
Honda Goldwing GL 1100 nieuwst., d.rood ....'81

AUTOMAAT
Nissan Sunny 1.3 LX 3-drs., wit, automaat ....08-'88

Diverse goedkope inruilers aanwezig.

3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.

Langheckweg 32-40, Kerkrade,
industrieterrein Dentgenbach

TEL. 045-452570

Honda

HONDA
DEALER

Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Autobedrijf ED KNOPS BV
Sittarderweg 10, Born.
Tel. 04498 - 53434

Te koop Honda CIVIC automatic 1200, bwj. '78, i.g.st. Telef. 04454-62557.

Honda CIVIC 3D Econ., bwj. '82, kl. grijs, 2-drs., APK 8-'94, ƒ 1.750,-. ☎ 045-751438.

Honda JAZZ M 1.2 de Luxe, '87, in nw.st., ƒ 6.250,-, ☎ 045-455778.

Te koop Honda CIVIC 1.3, 5-bak, bwj. '80, APK juli '94, zuigerveren versleten, ƒ 350,-. Kiebeukel 12, Gulpen, na 18.00 uur.

Te koop HONDA Prelude, '81, div. extra's, vr.pr. ƒ 2.100,-. Tel. 045-251903.

Te koop Honda CIVIC 3-drs., bwj. '81, APK tot mei '94, vr. pr. ƒ 1.350,- Schrieversheideweg 38, Heerlen.

Te k. Honda ACCORD 1600, autom., bwj. '79, klein defect, ƒ 600,-. Telef. 045-451991.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Hyundai

HYUNDAI
HET NIEUWE WERELDMERK
DEALER

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Te koop HYUNDAI Scoupé GTi, blauwmet., 25-10-'91, ƒ 22.500,-. ☎ 045-454301.

Te koop Hyundai SCOUPE GSi, bwj. 8-1990, 1e eigenaar, km.st. 40.000, in nieuwstaat, altijd bij dealer in onderhoud geweest, boekjes ter controle aanwezig, nog 3 jaar garantie tegen doorroesten, heeft onlangs een grote beurt gehad. Vr.pr. ƒ 16.950,-. ☎ 045-257640.

Jeep

Jeep
DEALER

American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Jeep WRANGLER bwj. '92, rood, cabrio, km.st. 9.000, alle opties. Telefoon 046-581841 b.g.g. 528336.

Te koop ARO Jeep, bwj. '86. grijs kenteken, LPG. Telef. 045-231568 na 19.00 uur.

Te koop NISSAN Patrol GR met veel extra's, grijs kenteken, km.stand 49.000, bwj. '90, prijs incl. BTW. Reeweg 139, Landgraaf.

Te koop SUZUKI Jeep SJ 410, bwj. '82, extra brede banden, APK gekeurd, vr.pr. ƒ 6.750,-. ☎ 045-325815.

Nissan PICK-UP, 4-drs., nieuw grijs kent., zeer hoge kort. Texacars 4 x 4 Center, ☎ 04702-3040. Ook 4x4 occasions.

Internationaal Auto Custom Treffen, 4 en 5 September, SCHUTTERSPARK Brunssum.

PATROL GR nieuw grijs kenteken, zeer hoge korting. Texacars 4 x 4 Center, ☎ 04702-3040.

Te koop LADA Niva, op gas, grijs kenteken, bwj. '83, zeer mooi auto. ☎ 045-411680.

Te koop WRANGLER Laredo Jeep 4.2 liter, bwj. '87, 89.000 km., Rancho-veren met RS-9000 dempers, nwe. APK, banden en remmen, hard- en softtop, evt. met lier, ƒ 29.000,-. ☎ 045-227764 of 210606 vragen naar Albért.

Te koop NISSAN Patrol Turbo Diesel, bwj. '84, div. extra's, nieuwe APK, vraagprijs ƒ 10.500,-, inruil mogelijk. Telefoon 045-420119.

Te koop JEEP CJ 7, vr.pr. ƒ 13.500,-, inr. mog. ☎ 045-271256.

Lada

Te koop Lada SAMARA 1300, bwj. 9-'88, APK 12-'93, kleur rood, als nieuw. ☎ 045-322254 / 325317.

Gevraagd LADA 2105 en 2107, bwj. '83 tot '88, zonder APK geen bezwaar. Telefoon 06-52964552.

Land Rover

LANDROVER 88 Metal-Top, diesel, gr.kent., bwj. '78, kl. beige/wit, APK 11-'93, pr. ƒ 7.500,-. Tel. 04455-2752.

Mazda

mazda
DEALER

Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
Tel. 045-46 46 46.

Autobedrijf LOVEN BV
Palemigerboord 401,
Heerlen. Tel. 045 - 72 24 51.

Voor de liefhebber MAZDA RX 7, bwj. '80, in perfecte staat, geen koopje. Telefoon 04498-57846.

Te k. MAZDA 323 F, zwart, 50.000 km., bwj. '91, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. ☎ 045-453821.

Weg. omstandigh. te koop MAZDA 323 LX diesel, eind nov. '93, wit. Te bevr. va. maandag: 045-459696.

Te k. MAZDA 323 F, GLX 16i, bwj. '91, div. accessoires, pr.n.o.t.k. 045-445410.

MAZDA 626 Sedan 1.8 12V, schuif/kanteldak, oktober '91, ƒ 17.750,-. Don Weerts. Telef. 043-215938.

Te koop MAZDA 626 2.0i GLX coupé, bwj. '90, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 15.750,-. Telef. 046-338857.

Te k. MAZDA 323, bwj. '83, APK 8-'94, i.z.g.st., ƒ 1.950,-. 046-510646.

Mercedes

MERCEDES 230 CE coupé, bwj. '82, zeer mooi, vele extra's. ☎ 045-722844.

Te koop MERCEDES 190 E, bwj. '83. Telefoon 04408-2764.

MERCEDES 280S, bwj. '85, Zeer goede/mooie auto. Veel extra, APK 7-'94, pr.n.o.t.k. ☎045-728188.

Te koop MERCEDES 230E, bwj. '89, automaat, grijsmetallic met schuif/kanteldak, alarminstallatie, cruisecontrol, lm velgen, onderh. boekje aanwezig, km.st. 102.000, vr.pr.ƒ-38.500,-. ☎ 046-334121 na 17.00 uur.

Te koop MERCEDES 190E, alle extra's, bwj. '85. Broekstr. 68, Schinveld. Telef. 045-724000/256486.

Te koop MERCEDES 190 E 2.3, automaat, bwj. '89. Telefoon 045-426766.

Te koop MERCEDES 190 D, bwj. '86, in prima staat. Alexanderstr. 11, Nuth.

Voor liefhebber mooie MERCEDES 230 Coupé, autom., wit, '79, t.e.a.b. 045-741519.

Te koop MERCEDES 230 C, rood, bwj. '77, APK gekeurd, i.z.g.st. Telef. 046-747776.

MERCEDES 230E, automaat, stuurbekrachtiging, electr. ramen, bwj. '81, in g. st. Inl. 045-442203.

Te koop voor liefhebber MERCEDES 280E, type 123, bwj '80, met V8 motor 450, schakelbak, sportw., uitgebouwd, airco, Pullman bekl., met iets laswerk., ƒ 2.500,-. Telef. 046-748922.

Te koop MERCEDESBUS 407, bwj. '80. ☎ 046-332172.

Mercedes 230 E te koop, bwj. '86, verlaagd, Carllson velgen, alarm, electrisch schuifdak etc. ☎ 045-462885.

Te koop MERCEDES 220 D, bwj. '78, nieuwe motor, ƒ 1.000,-. ☎ 045-224530.

Te koop Mercedes 190 2.5 TURBO diesel bwj. '90, antracietgrijs, 1e eig. plus onderhoudsboekjes. Telef. 04498-51759.

Te k. M.B. 190E-2.3, bwj. '87, autom., antr. metall., sportv., in st.v.nw., spoiler, aparte auto, ƒ 30.000,-. Halewijnstr. 11 Geleen.

Te koop MERCEDES 280 CE terreinwagen, groenmet., 105.000 km., airco, vele extra's, pr.n.o.t.k. ☎ 09-49. 24731600 of 24737594.

MERCEDES 250 '82, i.z.g. st., ƒ 5.000,-. Tel. 045-752547.

MERCEDES 250 D,bwj. '88 met onderhoudsboekje, 1e eig. nw.st. ☎ 045-722844.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Porsche

Te koop PORSCHE 944 S Turbo aut., alle opties, in nw. st., m. '86, ƒ 35.000,-, inr. mog. ☎ 043-254462.

Te koop PORSCHE 924i, rood, bwj. '79, APK 2-'94, in nw.st.,ƒ 10.500,-, inruil mogelijk. ☎ 046-522132.

Simca

Te koop liefhebberauto SIMCA 1000, bwj. '74, auto verk. in zeer goede st., ƒ 1.750,-. APK 7-'94. Tel. 045-326223.

Mitsubishi

Te k. Mitsubishi GALANT TD bwj. '85, motor defect, vr. pr. ƒ 2.350,-. 046-527521.

Te koop Mitsubishi CABRI 1.3 GL bwj. 7-'91, fabrieksgar. tot 7-'94, kl. wit, 14.000 km, pr. ƒ 18.000,-. Telef. 045-220944.

Te koop Mitsubishi TREDIA 1600 GLS, bwj. '83, div. opties, als nieuw, vr.pr. ƒ 4.500,-. ☎ 045-741973.

Koopje! Mitsubishi PAJERO TD i.z.g.st., pr. ƒ 12.500,-. Broekstr. 68, Schinveld.

Te koop Mitsubishi GALANT 1600 GL, vr.pr. ƒ 7.000,-, bwj. '87. Telef. 046-520611.

Morris

Zuinige MINI 1000 E, bwj. '87, km. 35.000, zwart, ƒ 6.450,-. ☎ 045-453572.

Nissan/Datsun

NISSAN
DEALER

JURGEN Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-45 25 70.

Nissan Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Te koop Nissan BLUEBIRD, bwj. sept. '87, 125.000 km, stuurbekr., roodmetall.,ƒ 5.500,-. ☎ 045-315910.

Nissan BLUEBIRD 1.6 HB 1990 donkerblauwmet. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Te koop Nissan BLUEBIRD 2.0 SLX, bwj. '90, kleur wit, diverse extra's, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-458491.

Nissan MICRA Trend, bwj. '88, 36.000 km., ƒ 8.900,-. ☎ 045-415941. Op de Knip 151, Kerkrade.

Te koop Nissan CHERRY 1.3 GL, bwj. '85, beetje werk, div. access. vr.pr. ƒ 4.000,-. Telefoon 04492-3681.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Oldtimers

Te koop VW KEVER, bwj. '70, met lichte zijschade, APK juni '94, pr. ƒ 2.950,-. Nieuwenhagerstraat 31, Ubach over Worms.

Te koop MGB met spaakwielen 1968, volledig te restaureren, vaste pr. ƒ 6.750,-; MGA boujaar 1958 volledig te restaureren, vaste prijs ƒ 10.000,-. ☎ 045-441404.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop OPEL Rekord 1700, bwj. '63 met APK, in goede staat, vr.pr. ƒ 4.750,-. Telefoon: 045-351987.

Toyota CORONA MK2 Coupé, bwj. '73, APK jan. '94, vr. pr. ƒ 1.250,-. ☎ 045-442952.

Te k. VOLVO 142 S, luxe, m. trekh., in pr.st. 045-722786 b.g.g. 046-742169.

Internationaal Auto Custom Treffen, 4 en 5 September, SCHUTTERSPARK Brunssum.

Opel

OPEL
DEALER

Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

auto A-Z

OPEL VECTRA 1.8i
Novazwartmetallic
lm-velgen
1992 ƒ 31.950,-
OPEL VECTRA 1.6i
Mistralgrijsmetallic
1992 ƒ 27.950,-
OPEL VECTRA 1.8i
Riojaroodmetallic
1991 ƒ 28.950,-
OPEL VECTRA 1.8i
Mistralgrijsmetallic
1991 ƒ 28.950,-
OPEL KADETT 1.4i
Rembrantzilvermetallic
1990 ƒ 16.950,-
OPEL KADETT 1.3 N
Station
Casablanca wit
1988 ƒ 13.950,-
OPEL ASCONA 1.8 GL
Casablanca wit
1987 ƒ 10.950,-
Prijzen zijn rijklaar incl. afl.beurt en Bovaggarantie.
Interessant inruilaanbod of korting bij een inruil.
Heerlenseweg 200
Landgraaf.
☎ 045-728484
☎ na 18 uur 045-320047.

Te koop Opel KADETT 13 S automaat, bwj. '84, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 4.750,-. 04455-2092.

Te koop Opel KADETT 1.3N HB, aug. '86, wit, irmscher spoilers, sunroof, sportv., striping, APK-gek. tot 8-'94, ƒ 8.750,-. ☎ 045-250344.

Te koop Opel KADETT GSi, bwj. 6-'85, kleur rood, diverse accessoires o.a. radio/cass. en electr. ramen. ☎ 04498-52997.

Te k. OPEL Calibra bwj. '92, kleur zwartmetallic, zeer mooi. Telef. 043-437004.

Te koop Opel CORSA 1.6i Joy Sport, kl. kobaltblauw, bwj. '91, 44.000 km, pr. ƒ 19.500,-. Telefoon 045-751349 na 18.00 uur.

V. part. ASCONA 1.6 S, 4-drs., bwj. '87, km.st. 77.000, spec. uitv., APK 9-'94, t.e.a.b. 045-218922.

Opel ASCONA C 1.6 SR '83, 1e eig., 112.000 km, 90 pk, 2-drs., get. glas, airco, kl. wit, vr.pr. ƒ 4.500,-. 045-454113.

Opel KADETT, bwj. '84, 92.300 km., APK 8-'94, ƒ 3.600,-. ☎ 045-462637.

Te k. Opel ASCONA 1.3, bwj. '84, 2-drs, APK-gek. '94, 2e eig., ƒ 3.450,-. Pr. Bernardstr. 15, Nieuwenhagen, na 17.00 uur.

Opel KADETT 13 S HB, bwj. '84, APK 8-'94, zeldzaam mooi, vr.pr. ƒ 3.250,-. Telefoon 045-423063.

Opel CORSA 1.3 1984, meeneemprijs ƒ 4.000,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, 045-423030.

Opel MANTA GSi bwj. '87, schuifd., get. glas, vr.pr. ƒ 12.500,-. 045-351624.

Te koop Opel ASCONA, bwj. '80, met nieuwe APK, automaat. Tel. 045-227793.

Opel WELLING biedt aan: Kadett GSi cabrio '88; Lancia Prisma 1.6i 4-drs. '87; Toyota Corolla 1.6 XLi '90; Vectra 4-drs. 1.6i '89; Vectra 5-drs 1.6i '91; Honda Accord Sedan '87; Corsa Fiat Uno '91; Astra 3-drs 1.6i '92; Ford Escort 1.4 '89; Kadett Stationcar 5-drs '87 en nog veel meer! Diverse goedkope inruilers. Welling Opel, Haefland 2, Brunssum. Telef. 045-257700.

Te koop Opel ASCONA 18 E GLS, bwj. '84, i.z.g.st. vr. pr. ƒ 7.000,-. ☎ 045-424893.

Te koop OPEL Kadett, bwj. '79, vraagprijs ƒ 600,-. ☎ 04492-1763.

Te koop Opel KADETT 1.3, i. z.g.st., diverse accessoires, APK, telefoon 045-727074.

Internationaal Auto Custom Treffen, 4 en 5 September, SCHUTTERSPARK Brunssum.

Te k. automaat OPEL Kadett, 5-drs., bwj. '84, i.z.g.st., ƒ 3.900,-. ☎ 04450-2826.

Te koop Opel KADETT 1.2 LS, bwj. '85, APK 4-'94, pr. ƒ 4.700,-. Pr. Margrietstr. 34, Swalmen. ☎ 04740-2166.

Te koop Opel KADETT. bwj. '79, 4-drs, APK 3-'94. Telef. 04405-3378.

Te koop Opel SENATOR 3.0 E, bwj. '80, pr. ƒ 1.200,-. Tel. 04454-62167.

Opel ASTRA 14i, 1992, van part., schuif/kanteld., m. CD, pr. ƒ 22.000,-. 045-224068.

Te koop Opel KADETT D 12 bwj. '83, met APK, vr.pr. ƒ 2.450,-. 045-226704.

Te koop Opel KADETT 1300 GT, bwj. '85, APK, schuifdak, zeer mooie auto. ☎ 045-213852.

Opel CORSA 1.2 S Hatchback '86, als nw., ƒ 6.250,- APK. ☎ 045-424128.

Opel KADETT, 1.7 diesel, bwj. '90, blauw met alarm, i.z. g.st., ƒ 14.000,-. Telefoon 045-226550/221732.

Te k. OMEGA 2.0i, bwj. '90, 15" LM velgen, stuurbekr. en veel extra's, perfecte nw.st., ƒ 17.950,-. ☎ 045-714966.

Te koop Opel KADETT 1.6i, 5-deurs, bwj. aug. '88, grijsmetallic, 91.000 km, zeer mooi! ☎ 045-464251.

Te k. KADETT GSI 16 V, bwj. '90, met veel extra's, pr. ƒ 29.500,-. ☎ 045-313898.

Te koop Opel KADETT station 16S, bwj. '79, APK-gek. tot 11-1-'94, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-222973.

Opel CORSA 12i, 3-drs., rood, in nw.st., ƒ 9.500,-, bwj. '88. ☎ 043-254462.

Te koop Opel CORSA 1.0 S HB, '86, apart mooi, ƒ 5.750,-. ☎ 045-217268.

Opel KADETT 1.3 LS, '85, 3-drs, groen, 82.000 km, portierschade, ƒ 3.750,-. Telef. 045-312044.

Opel CORSA 1.2 SC HB 3-deurs, als nieuw, APK sept. '94, ƒ 6.250,-. ☎ 045-751387.

Te koop OPEL Corsa 1200, bwj.'86, kleur rood, LPG, grijs kenteken. R. van Gelrestr. 45, Nieuwstadt.

Te koop Opel KADETT 16 S bwj. '85, i.z.g.st. pr. ƒ 6.000,-. ☎ 045-416088.

Wegens omstandigheden te koop Opel OMEGA caravan 2.3 diesel, bwj. 9-'87, APK 9-'94. ☎ 04450-2586.

Opel KADETT 1200, bwj. '80, APK 8-'94, vr.pr. ƒ 1.500,-. Telefoon 045-211419.

Te koop Opel CORSA 1.4i, 4-drs. bwj. '90, div. extra's, prijs ƒ 11.750,-. Sleinadastr. 52, Schaesberg.

Opel OMEGA, '87, in nieuwstaat, prijs ƒ 9.750,-. ☎ 04959-3203.

Opel KADETT 1.3 SR, met Recaro-int., '81, ƒ 1.600,-, oranje, APK. ☎ 045-722743.

Te koop Opel KADETT D, bwj. '79, ƒ 950,-. Telef. 045-211740.

Opel ASCONA 1.6S, bwj. '85, APK 9-'94, vr.pr. ƒ 3.650,-. 045-465133.

D KADETT, i.z.g.st., APK, vr. pr. ƒ 1.550,-. Burg. Slanghenstr. 54, Hoensbroek.

OPEL Corsa 12 S, '85, 3-drs., APK, in nw.st., 80.000 km, ƒ 6.350,-. ☎ 046-331665.

OMEGA 2.0i '88; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 13 S '87; Kadett 1.3 S '86; Kadett 1.6 S '86; Corsa 1.2 S Sport '86; Corsa 1.0 S 5-drs. '86; Escort 1.3 CL '87. Denneman automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Opel ASCONA, bwj. '80, i.g.st., vr.pr. ƒ 1.150,-. Telefoon 04498-58383.

Opel KADETT C 1200 bwj. '79, stationcar, 4-drs., APK, i. z.g.st., vr.pr. ƒ 850,-. Haesenstr. 44, Landgraaf-Schaesberg.

SCHAEPKENS AUTOBEDRIJF

Keuze uit 100 occasions o.a.

Citroën XM diesel stb, ww, cv, zilvermetal. ....'91 ƒ 28.500,-
BMW 525i el, cv, ww, abs, el.schd, blauwmet. ....'88 ƒ 26.750,-
Suzuki Vitara SLX metaltop, cd, stb, ww, el, cv, wit ....'92 ƒ 26.750,-
Alfa Romeo 164 3.0 V6 el, stb, cv, el. stoelen, rood ....'89 ƒ 23.750,-
Audi 80 1.8 S ww, lpg, wit ....'91 ƒ 23.750,-
Nissan Sunny 1.6 SLX aut., ww, velours, wit ....'90 ƒ 16.750,-
Opel Omega 2.3 diesel, stationcar, stb, ww, 5-bak, wit ....'90 ƒ 20.900,-
Ford Escort 1.6 Ghia cabrio, ww, rood met. ....'86 ƒ 19.500,-
Peugeot 505 stationcar 1e eig., 5-bak, bordeaux rood ....'88 ƒ 14.500,-
Audi 100cc, lookw, 1e eig., ww, cv, stb, antracietmet. ....'87 ƒ 13.900,-
BMW 323i schuifd., stb, el, spv, cv, d.groenmet. ....'84 ƒ 13.750,-
Subaru Justy 1.2 GLII, 5-drs., 1e eig., antraciet ....'90 ƒ 13.750,-
Datsun 260 Z, 2-zits liefhebbers auto concoursstaat, rood ....'78 ƒ 13.500,-
Opel Kadett 1.3 S kamei, 4-drs., lpg, wit ....'88 ƒ 12.850,-
Ford Escort 1.4 Bravo, als nieuw, rood met. ....'88 ƒ 12.750,-
VW Passat diesel, CL variant, r.spiegel, 5-bak ....'88 ƒ 12.750,-
Ford Escort 1.3 CL, 3-drs., als nieuw, rood met. ....'87 ƒ 10.900,-
Volvo 340 Sedan diesel, 1e eig., ww, velours, groenmet. ....'89 ƒ 10.450,-
Fiat Panda 1000 CLIE 49, blauw ....'90 ƒ 10.450,-
Opel Kadett 1.3 GT, ww, kuipstoelen, spv, rood ....'86 ƒ 9.900,-
VW Golf 3-drs., 40kw, r.wisser/achter, rood ....'86 ƒ 9.450,-
VW Jetta 1600 automaat, 4-drs., wit ....'86 ƒ 8.900,-
VW Kever nieuwstaat 1e eig., blauwmet ....'74 ƒ 8.500,-
VW Passat Combi diesel, spv, dakrail etc., wit ....'85 ƒ 8.500,-
Suzuki Alto GL 3-drs., rood ....'87 ƒ 8.500,-
Opel Kadett Combi, 1.6 diesel, 3+5-drs., rood, wit ....'87 ƒ 8.450,-
VW Jetta 1600 Elan, 4-drs., wit ....'85 ƒ 7.850,-
Ford Orion spec.uitv., 140pk, ww, ghia int., grijsmet ....'84 ƒ 7.850,-
Honda Civic 3-drs., ww, 5-bak, beige met. ....'85 ƒ 7.850,-
Ford Sierra 2.3 diesel, stb, cv, wit ....'85 ƒ 7.850,-
Ford Escort 1.1, 1.3 ....'80,'81,'83,'85 v.a. ƒ 1.350,-
Ford Fiesta 1.1, 1.3 ....'81,'83 v.a. ƒ 1.750,-
Opel Kadett 1.2, 1.3 ....'81,'82,'83,'84 v.a. ƒ 1.250,-
VW Transporter diesel ....2 × '89 ƒ 13.500,- excl.
Toyota HiAce diesel ....'89 ƒ 14.500,- excl.
Toyota LiteAce ....'87 ƒ 8.500,- excl.
Suzuki Carry Pickup ....'88 ƒ 8.500,- excl.
Ford Transit d.cabine ....'82 ƒ 2.950,- excl.

± 50 inruil auto's vanaf ƒ 1000,- - ƒ 3.000,-

stb=stuurbekrachtiging, ww=warmte werend glas, el=electrische ramen, spv=sportvelgen, cv=centr.deurvergrendeling.

BOVAGGARANTIE APK WERKPLAATS

Peugeot

Peugeot 605 SLi '92 wit ƒ 39.995,-; Peugeot 309 GL goud '92 ƒ 22.995,-; Peugeot 405 GL aut. goud '92 ƒ 31.750,-; Peugeot 405 GL wit '90 ƒ 19.995,-; Peugeot 405 Break GRD rood '89 ƒ 19.500,-; Peugeot 405 GLX groen '92 ƒ 28.950,-; Peugeot 205 Accent blauw '87 ƒ 10.950,-; Peugeot 405 GL blauw '88 ƒ 15.450,-; Peugeot 405 GR wit '91 ƒ 24.750,-; Peugeot 205 GE blauw '90 ƒ 15.950,-; Peugeot 405 GR wit '88 ƒ 15.950,-; Peugeot 205 GE blauw '85 ƒ 7.250,-; Peugeot 309 Score zilver '88 ƒ 12.950,-; Peugeot 405 GR autom. zilver '92 ƒ 34.500,-; Peugeot 309 XL wit '92 ƒ 21.950,-. Autocentrum COLLARIS, Schelsberg 45, Heerlen. ☎ 045-720202.

PEUGEOT 205 1.1, acc., bwj. '87, APK '94, sunroof, wit, ƒ 7.750,-, inr. mog. ☎ 045-352164.

Te koop PEUGEOT 405 GLi, bwj. '90, km.st. 66.000, div. extra's, vr.pr. ƒ 17.000,-. ☎ 04408-3120.

PEUGEOT 305 1.5 SR 1983, meeneemprijs ƒ 2.500,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, 045-423030.

PEUGEOT 309 GL Profil 4-deurs, i.z.g.st., 11-'86, met APK, vr.pr. ƒ 7.500,-. Na 18.00 uur 04493-2974.

PEUGEOT 205, bwj. '84, 5-drs., kl. beige, zeer mooi, vr. pr. ƒ 4.250,-. ☎ 045-315996.

Te k. PEUGEOT 205 XS 14 GTi uitv., in nw.st., bwj. '90, ƒ 14.750,-. ☎ 043-254462.

PEUGEOT 505 GL, blauwmetallic, 1986. Auto Gabriël, Schoolstr. 7, Spaubeek. Tel. 04493-4340.

PEUGEOT 205 XE Accent, rood, 10-'90, als nieuw, 27.000 km. Auto Gabriël, Schoolstr. 7, Spaubeek. Tel. 04493-4340.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Renault

RENAULT DEALER

Te koop
Renault Clio RN
bwj. nov. '91, 30.000 km, i.st. van nieuw, pr. ƒ 18.000,-. ☎ 045-323233.

RENAULT Express 1600 diesel, bwj. '89 grijs kent. Telefoon 045-243317.

Te k. RENAULT 21 TL, kl. wit, bwj. '86, APK 4-'94, LPG, pr.n.o.t.k. ☎ 045-414187.

Te koop RENAULT 11 GTX, 4-drs., 5-versn., nw. type, ƒ 4.900,-. ☎ 043-478490.

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Koopje RENAULT 5, bwj. '84, APK 3-'94, sportvelgen, voor- en achterspoiler; trekhaak Golf 1. ☎ 045-214273.

RENAULT 21 GTL 1991, schuifdak + alarm. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

RENAULT 5 GTL, bwj. '85, duurste uitv, z.g.a.nw., vr.pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-315996.

Te koop RENAULT Super 5 TL, bouwjaar '86, zeer mooi, i.g.st., APK april '94, ƒ 5.500,-. ☎ 045-754298.

Rover

ROVER DEALER

Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Rover 214 SI 5-drs '93, Rover 214 SI 3-drs '91; Rover 214 SI 5-drs '90; Rover 820 SI Saloon '90; Rover 820 E fastback '88; Lancia Thema 2.0 turbo diesel '86; Peugeot 309 1.4 '90; Citroën AX '87. Autobedrijf BALT B.V. Kasteellaan 1, Heerlen. Telef. 045-721541 naast GAK.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Seat

SEAT Volkswagen Groep
DEALER

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Ton Schuyren Landgraaf
Rötscherweg 60
Tel. 045 - 31 35 88.

Autobedrijf CHIARADIA
Trichterweg 122, Brunssum
Tel. 045 - 21 28 43

Seat IBIZA diesel van 1990 meeneemprijs ƒ 6.950,-. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Te koop Seat Ibiza 1.8 GLXi 5-drs. rood demo-auto bwj. '93; Ibiza 1.2 i 10-'90 blauw; Ibiza 1.2 GL rood, grijs kenteken '87; Ibiza 900 wit '86; Toledo 1.8 GL sport rood 2.000 km demo '93. AUTOSPORT, Schelsberg 175, Heerlen. ☎ 045-725507.

Te koop Seat IBIZA 1.5 GL, bwj. '85, APK 6-'94, ƒ 3.500,-. Tel. 045-427363.

Suzuki

SUZUKI DEALER

Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

Suzuki SWIFT 1.3 GS 1990, in nieuwstaat. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

SWIFT 1.3 GLX, 3-deurs, slechts 34.000 km, bwj. 01-'89, trekhaak, blauwmet. ☎ 043-637399.

Te k. SUZUKI Alto, bwj. '86, 5-deurs, radio/cass., kleur rood, APK. ☎ 045-316419.

Toyota

TOYOTA DEALER

Mengelers BV Klasse Occasions
Olrabeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

Te koop Toyota CELICA 2.0 XT, bwj. '83, in perf. staat, ƒ 2.950,-. ☎ 045-325126.

Toyota CELICA 1.6 LPG Liftback, bwj. '88, rood, alarm, div. accesoires, ƒ 17.500,-. ☎ 046-373051.

Toyota COROLLA 1.3 SXL 3-drs., 5-versn., 12V, bwj. '86, ƒ 6.250,-. ☎ 045-727169.

Te koop TOYOTA Hi-Lux, '86, dubbel cabine, 4 w.d., veel extra's, APK 7-'94, pr.n.o.t.k. Telef. 046-370830.

Te k. Toyota COROLLA diesel, bwj. '83, APK 3-'94, vr. pr. ƒ 2.350,-. 045-225986.

Te k. TOYOTA MR2 1.6i, twin-cam, 16V, bwj. '86, wit, sunroof, c.v. en alarm, alles electr., puntgaaf en zeer mooi, z.g.a.nw. met taxatierapport, vaste pr. ƒ 22.500,-. Telefoon 04132-67774.

Te koop Toyota CELICA 1600 ST, bwj. '83, i.z.g.st., div. extra's. ☎ 045-313064.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Subaru

Te koop SUBARU Mini Jumbo, 1984, van part., ƒ 2.750,-. Schelsberg 48, Heerlen. ☎ 045-727173.

Volvo

VOLVO DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn
Strijthagenweg 123
Kerkrade. Tel. 045-45 80 00.

VOLVO 244 DL LPG, bwj. '77, APK juni '94, ƒ 1.250,-. Tel. 04492-4134 b.g.g. 04492-1183.

Te koop VOLVO 244 GL, bwj. '83, i.z.g.st., alu-velgen, Volvo-stereo, vr.pr. ƒ 4.500,-. ☎ 045-444795.

VOLVO 480 turbo 1988 orig. km 53.000. Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030.

Te koop VOLVO 460 GLE injection, i.z.g.st., bwj. '90, div. extra's, donkergrijs, vr. pr. ƒ 20.500,-. 045-419612.

Te k. VOLVO 343 DL automaat, bwj. '80, APK 7-'94, pr. ƒ 550,-. Tel. 045-212662.

Te koop VOLVO 164 E, bwj. '73, leren bekleding, pr.n.o.t.k. Tel. 077-735767.

Voor liefhebber VOLVO type 66, stationcar, bwj. '77, gerestaureerd in '91. Telefoon 045-222300.

VOLVO 240 DL, sept. '87, LPG, donkerblauw, trekhaak, ƒ 14.500,-. 046-379946.

Te koop VOLVO 240 stationcar, wit, 5-drs, bwj. '84, LPG, APK-gek. 4-'94, div. extra's, ☎ 045-412610.

auto A-Z

VOLVO 460 GLE
blauwmetallic 1990
lm-velgen
ƒ 26.950,-
VOLVO 460 GL
lavendelmetallic 1990
ƒ 23.950,-
VOLVO 440 GL
rood 1990
GLT achterspoiler
ƒ 19.950,-
VOLVO 440 GLT Inj.
groenmetallic 1988
ƒ 18.950,-
VOLVO 360 GL
rood 1988
5-drs. 2 ltr. injection
ƒ 12.950,-
VOLVO 740 GL Stationcar
groenmetallic 1987
ƒ 19.950,-
VOLVO 740 GLE automaat
wit 1989
lm-velgen
ƒ 26.950,-
Prijzen zijn rijklaar incl. afl.beurt en Bovaggarantie.
Interessant inruilaanbod of korting bij geen inruil.
Heerlenseweg 200, Landgraaf.
☎ 045-728484
☎ na 18 uur 045-320047

Te koop VOLVO 440 GLT, 34.000 km. Telefoon 045-320345.

Te koop VOLVO 440 GLE 1800, LPG, i.z.g.st., t.e.a.b. Telefoon 045-225886.

VOLVO 340 Diesel, 5-deurs, bwj. '88, ƒ 6.950,-. ☎ 04498-54319.

Te koop VOLVO 440 DL, bwj. '89, vr.pr. ƒ 14.500,-, gas, inruil mog. ☎ 046-378895.

Van Volvo-medewerker 460 GL, bwj. '90, 4-drs., SEDAN, ƒ 19.500,-. ☎ 046-582462.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

HAN

Plm. 100 inruilauto's van ƒ 500,- tot ƒ 19.000,-
100% financiering en leasing

AMSTENRADE · TRICHTERWEG · TREEBEEK · BRUNSSUM · NUTH · RANDWEG · AKERSTRAAT · HEERLEN · HOENSBROEK

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S

TRICHTERWEG 109 BRUNSSUM/TREEBEEK
TEL 045-229080

Volkswagen

Te k. VW GOLF GTi 5-drs., 112 PK, 1e eig., 82.000 km, 1989, met.oakgroen, vele acc., vr.pr. ƒ 24.500,-. ☎ 045-250142 b.g.g. 244892.

Te koop VW GOLF GTi '85; VW Golf GTi 16V '87. Tel. 046-756199 of 06-52158256 of 04499-4932.

Te koop VW GOLF MX bwj. '80, ƒ 1.200,-. Albertuslaan 256, K'rade, ☎ 045-451110.

Te koop GOLF GTS 1800, met Barbet sportvelgen, kl. wit, bwj. '85. ☎ 045-256109.

Te koop GOLF 1.6 GTi, zwart, veel extra's, vr.pr. ƒ 2.950,-. ☎ 045-416465.

Te koop VW KEVER bwj. 1969. Vr.pr. ƒ 4.000,- Telefoon 045-723227.

Te koop VW GOLF 1.3 CL, bwj. '85, goede auto, pr. n.o.t.k. Telefoon 046-580118.

Te koop VW GOLF GTi, bwj. '80, alle extra's, kleur rood, APK-gek., ƒ 3.950,-. Telef. 04459-1738. Rootveldstr. 28; Ransdaal.

VW GOLF CL diesel '86, 3-drs. 93.000 km, l.a. rijdbare schade, ƒ 4.850,-. Telef. 045-312044.

Te VW GOLF 1600 diesel, '86, geel, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telefoon 046-331162.

Te k. VW GOLf CL, groen, zeer mooi, bwj. 8-'84, vr.pr. ƒ 7.900,-. ☎ 045-717711 en na 19.00: 323275.

VW PASSAT COMBI, bwj. '91, diamantzwart met. zeer mooi. Onderh. papieren aanw. ƒ 26.500,- Telefoon 046-528336 b.g.g. 519291.

Te koop VW PASSAT CL Diesel, bwj. '83, blauw, 5-drs., APK 4-'94, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 2.450,-. ☎ 043-437812.

Te koop JETTA Diesel, bwj. '83, i.z.g.st., APK 6-'94, vr.pr. ƒ 3.500,-. Info 045-255330.

Te koop VW KEVER, bwj. '72, 1300, gerestaureerd. Reeweg 139, Landgraaf.

Te koop VW GOLF 1300, rood, bwj. '85, i.g.st., ƒ 7.500,-. ☎ 04454-62302.

Te k. GOLF GTi 1600, bwj. '80, veel extra's, verlaagd, LM velgen, schuifdak, gr. achterlichten, achterspoiler, ƒ 2.900,-. ☎ 045-410744.

Te koop GOLF LS bwj. '78, ƒ 750,-. Tel. 045-352910.

Te koop VW KEVER 1200 bwj. '84, kl. tomatenrood, i.z.g.st. Tel. 045-243481.

Te koop GOLF D, bwj. '86, GTD uitv., leren bekleding, sportvlg., alle extra's. Inruil mogelijk, als nw., vraagprijs ƒ 8.000,-. Tel. 045-459791.

GOLF GTi, '81, sunroof, aluvelg., RDW gek.; GTi, '80, schuifd., RDW gek., beide zwart, zr mooi. Kissel 42 Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen

DUITSE AUTO's excl. BPM: Kadett 1.8 GSi 1-'85 ƒ 5.750,-; 2.0 GSi 4-'87 ƒ 9.000,-; Escort XR3i 3-'86 ƒ 6.750,-; XR3i Cabrio 5-'88 ƒ 11.000,-; Patrol 3.3 TD 10-'86 ƒ 11.000,-. ☎ 046-529176.

Met SCHADE: Mercury Sable 5-'91 voorschade ƒ 12.500,- incl.; Mazda 626 GLX 2.2i 4-'90 zijschade ƒ 9.900,- incl.; Ford Fiësta 1.8 D 6-'89 Belg voorschade ƒ 5.000,- excl. ☎ 046-529176.

Stationcars

Passat 2.0 GT 16 V 4-traps automaat airco.	1991
Passat 1.9 GL turbo diesel	1992
Peugeot 405 GR automaat juni	1993
Peugeot 405 SRi schuifdak	1989
Renault Nevada GTS	1990
Mercedes 240 diesel schuifdak	1984
Audi 100 Avant	1987
Kadett 1.8 GLS blauwmetallic 5-drs.	1989
Kadett 1.6i automaat wit	1988
Kadett 1.7 diesel blauw	1989
kadett 1.6 IES zilver 5-drs.	1989

Personenauto's

Opel Vectra 1.6i GL wit sept.	1992
Opel Vectra 1.7 GL diesel 5-drs. HB rood sept.	1991
Ford Escort 1.6E Bravo schuifdak	1987
Ford Escort 1.3 CL schuifdak rood	1987
Mazda 626 1.8 LX 5-drs. HB	1989
VW Golf 1.3 wit	1985
Fiat Uno SX 5-drs. schuifdak	1989
Ford Fiësta 1.6 diesel CL rood	1988

Volledige garantie, financ., inruil, ANWB keuring mogelijk.
Autobedrijf Ad van Neer
Zandweg 160, Heerlen. ☎ 045-416023.

Lancia Dedra 1.6i E
16.000 km 1992 ƒ 32.000,-
Opel Vectra 1.6i 4-drs.
22.500 km 1992 ƒ 28.500,-
Ford Siërra 2.0i 4-drs.
57.000 km 1991 ƒ 26.900,-
Opel Kadett 1.2 LS HB
50.500 km 1987 ƒ 11.500,-
Honda Accord 1600 luxe
50.500 km 1989 ƒ 19.000,-
Mazda 323 4-drs. 1300 LX
51.000 km 1988 ƒ 14.500,-
Mazda 323 4-drs. 1300 GLX
87.000 km 1988 ƒ 14.900,-
Ford Escort 1300 CL 5-drs.
31.000 km 1988 ƒ 14.500,-
Mazda 626 1600 4-drs. LX
72.000 km 1987 ƒ 12.250,-
Mazda 626 diesel
4-drs. GLX 1987 ƒ 8.950,-
Mazda 323 diesel 4-drs LX
124.000 km 1988 ƒ 14.000,-
Autobedrijf van Lijf
Klinkenberg 138-142.
Telefoon 043-642697.
MEERSSEN.

Daihatsu Quadflieg Terreinauto's
Daihatsu Feroza DX '91
Daihatsu Feroza EL II '91
Stationcars
Merc. 230 TE veel acc. '87
Opel Kadett combi '89
Automatics
Fiat Uno Matic 60 '87
Ford Orion Matic '86
Toyota Tercel aut. '84
Camper/bestel
Ford Transit camper
Fiat Fiorino diesel
Toyota Hi-ace lang en verhoogd '88
Diesels
Merc. 190D veel acc. '84
Renault 18 GTD '85
ANWB gekeurde auto's
Audi 100 2.3E '91
Alfa 164 Twinspaak '92
Alfa 33 1.3 '87
VW Passat 1.8i GT '88
BMW 318i S coupé nieuw
BMW 316 sportv. '86
Suzuki Alto GL '90
Daih. Cuore TX '91
Daihatsu TS '86
Ford Fiësta Sport '87
Ford Fiësta 1.1 '84
Escort 1.6 CLX sport '90
Ford Escort 1.4 CL '87
Ford Siërra 1.8 CL '89;
Ford Siërra 2.0 GL '87
Ford Orion 1.6 GL '86
Fiat Panda 750 CL '89
Fiat Panda 45 '85
Fiat Panda 34 '85
Honda Civic 13 S '89
Lada 2105 1500 '90
Lada 2105 1500 '88
Mazda 323 1300 LX '86
Citroën 1.4 BX '85
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Nissan Micra sport '86
Nissan Sunny 1.6 SLX '89
Mini 1000 XE '88
Opel Kadett 12 S '87
Opel Kadett 12 S '86
Opel Kadett 13 S '86
Kadett 12 S sport.uitv. '85
Opel Kadett 12 S wit '85
Opel Ascona 16 GT '86
Opel Corsa 12 S '85
Opel Corsa 13 S '83
Opel GTi '69
Peugeot 405 GRi '90
VW Polo coupé '90
VW Jetta 13 S 4-drs '89
VW Polo '85
Volvo 360i '87
Div. inruilers v.a. ƒ 500,-.
Reeweg 112, Landgraaf
Telef. 045-321810.

GOTTGENS BEEK
(bij Makado)
Opels
Corsa 3-5 drs. '86 t/m '92
Astra 1.4 3-drs. '92-'93
Kadett 3-4-5-drs. '85 t/m '92
Vectra 4-5-drs. '89 t/m '92
Omega 4-drs. '89
Omega 5-drs. Station '90
Ascona 4-drs. '89
Andere merken
Alfa Romeo 33 1.7
ƒ 24.950,-
Fiat Uno rood ƒ 19.950,-
Ford Esc. 4x v.a. ƒ 10.950,-
Ford Fiësta 1.1 ƒ 13.950,-
Lancia Dedra ƒ 23.950,-
Mazda 323 "F" ƒ 22.950,-
Peugeot 205 ƒ 18.950,-
Seat Ibiza ƒ 19.950,-
Volvo 340/480 va.
ƒ 15.950,-
VW Golf 3-drs. ƒ 21.950,-
VW Polo Coupe ƒ 15.950,-
Audi 80 zwart ƒ 24.950,-.
Weth. Sangersstr. 1, Beek.

SWALMCARS biedt aan: Porsche 924 '80; Mazda XR9 '80; Opel D Kadett '80; Opel Ascona '82; Siërra 2.0 GL automaat '84; Fiat Panda '84/'86; Fiat Ritmo '86; BMW 315 '81; Ford Granada 2.3 V6 '83; Honda Quintet garage-auto '83. Liefhebbers VW Kever '73; Fiat X 1.9 '73. Diverse inruilers vanaf ƒ 750,-. Heerlerbaan 76, Heerlen. 045-413568.

Gottgens Sittard
Haspelsestr. 20.
☎ 046-516565
Citroën BX 1.4 '87
Fiat Uno 45 '86
Fiësta '88/'91
Escort '86/'87
Orion 1.6 cc '86
Siërra 1.6i CL '92
Mazda 626 5-drs '86
Ascona '86
Astra '92
Corsa '83/'92
Kadett '86/'91
Omega '87/'92
Vectra '90/'93
Peugeot 309 '91
Renault 21 TS '86
Volvo 340 '88
Volvo 480 turbo '90

Te k. GEVR. alle merken auto's, bet. de hoogste prijs!!! ☎ 045-416239 tot 21 u. open

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: BMW 320i Bauer TC '85; Opel Kadett combo 1.3 1e eig. 10-'86; VW Passat CL diesel '84; Ford Escort XR3 '86; Renault F6 bestel '85; Ford Siërra 2.0 L 5-bak, '84; Alfa Giulietta 1.6 '84; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; BMW 315 '82; Ford Fiësta 1.1 L '83; BMW 316 nw. model '84; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Pontiac Grand Le Mans V8 '81; Citroën Visa Chrono '83; VW Golf '80; Opel Manta 19 SR '79; Opel Kadett 1.2 S '83; Opel Kadett 12S '79; BMW 1502 '76. Daf 66 '74 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 u., zat. 10.00-17.00 u.

AUTO'S U belt, wij kopen!! Ook zondags, met vrijwaringsbewijs!!! 045-427671.

Autocentrum P. VEENSTRA: Volvo 440 GL '92 ƒ 23.500,-; Mazda 323 F 1.6 LX '91 ƒ 23.250,-; BMW 316i Edition '90 ƒ 21.900,-; VW Jetta 1.6 CL 4-drs. '90 ƒ 17.900,-; Toyota Corolla 1.3 XL Sport '91 ƒ 19.500,-; Toyota Starlett DX '86 ƒ 7.150,-; Opel Kadett 1.4i Life '90 ƒ 17.500,-; Opel Kadett 1.3 GL '87 4-drs. ƒ 9.750,-; Mazda 323 XL '89 ƒ 15.700,-; Mazda 626 2.0 GLX coupé '88 ƒ 14.900,-; Mazda 626 1.8 GLX 5-drs. '89 ƒ 16.750,-; Nissan Sunny 1.6 SLX 5-drs. type '92 ƒ 23.500,-; Nissan Sunny 1.6 SLX coupé '88 ƒ 14.750,-; Mitsubishi Colt 1.5 GLX '89 ƒ 14.900,-; Honda Accord 2.0 EX Airodeck '87 ƒ 12.500,-; Fiat Panda 1.0 XLi type '90 ƒ 9.900,-; Ford Fiësta 1.1 L '85 ƒ 6.750,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 7.900,-; Peugeot 309 XR 4-drs. '86 ƒ 7.900,-; Lada 2104 stationcar '87 ƒ 2.900,-. Bovaggarantie,inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Siërra 1.6 '86; Siërra Combi '84; Ford Granada Combi '85; Opel Corsa TR 1.2 '84; Opel Kadett 13S Sedan '86; Mitsubishi Colt '83; Fiësta '84; Escort '85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Chrysler Le Baron '79; Mercedes 280 S '78; Verlengde Lindeln 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Audi 80 1.8E, div. access. '90 ƒ 23.750,-; Ford Fiësta 1.3 Courier 5.000 km grijs kent. '92 ƒ 14.750,-; Mazda E 2200 diesel dubb. cabine grijs kent. '89 ƒ 21.750,-; VW Jetta Pacific 11.000 km '91 ƒ 21.750,-; Opel Omega 2.0i 50.000 km '91 ƒ 26.750,-; Peugeot 405 Mi 16 rood '90 ƒ 28.750,-; Ford Siërra 1.8 CLX turbo diesel combi '92 ƒ 33.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 26.750,-; Ford Siërra 2.0i CLX Sedan '91 ƒ 23.750,-; Ford Siërra 2.0i Sedan '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0i GL 5-drs. '90 ƒ 17.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '92 ƒ 22.750,-; Ford Escort 1.3 CL '92 ƒ 21.750,-; Ford Escort 1.6 GT '90 ƒ 17.750,-; Ford Escort 1.6i uitgeb. '88 ƒ 13.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL automaat '88 ƒ 18.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 ƒ 21.500,-; Opel Kadett 1.3 LS '86 ƒ 8.750,-; Citroën BX 1.4 '91 ƒ 17.500,-; Renault 25 TXi 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan en 5-drs '89 v.a. ƒ 14.750,-; Ford Siërra 1.6 Laser '87 ƒ 9.750,-; Fiat Uno 1.0 IE S '91 ƒ 13.750,-; Peugeot 305 '85 ƒ 4.250,-; Opel Ascona 1.6S '86 ƒ 5.750,-. Inruil, financiering, Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation P.van Dijk & Zn.,Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

Astra 1.6i Club combi '92; Passat Combi 1.8i '92; Golf 13i 3-drs '91; Omega Combi 2.0i '92; Vectra 1.8i '91; Kadett 3-drs 1.4i '91; Astra 1.4i 5-drs. '92; Astra 5-drs. 1.6i '92; Vectra 1.6i '91. Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf. ☎ 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

Auto KALDEBORN wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! 045-411572.

Te koop VOLVO 340 DL, bwj. '83, kl. wit; besteleend, bwj. '81, opknapper. ☎ 04752-5734 b.g.g. 04752-5153.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Hrl. ☎ 045-222675.

Te k. gevraagd JAPANSE auto's van '79 t/m '85, incl. wet. geldig vrijw. bew., ook met schade of reparatie. ☎ 046-338509, ook 's avonds.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel 046-338509. Ook 's avonds.

WETZELS Auto's Sittard: Ferrari Testarossa '87; Mercedes 560 SEC '86; Mercedes 420 SEC '88; Mercedes 500 SL '85; Mercedes 280 SL '86; Mercedes 300 CE 24 V '91; Mercedes 190 2.3 16 V '86; Mercedes 190 E '88; Mercedes 300 SE '85; Mercedes 200 E '89; Mercedes 300 SL '92; Honda Prelude 2.3 aut. '93; Hona Civic 1.6i 16V '92; Honda Prelude n.w. st. '86; Porsche 911 Cabriolet '86; Porsche 944 '83; BMW 325i Cabriolet '88; BMW 325i cabriolet '87; BMW 316i '88; BMW 520i '89; BMW 745i '81; Cadillac Eldorado Cabriolet '75; Cadillac Seville '76; Audi 80 LS '90; VW Passat 1.8 '91; VW Golf Turbo D '89; Citroën CX 25 RD stat. '87; Toyota Celica 1.6 ST '87; Toyota Landcruiser 4.2 D '90; Mits. Pajero 2.5 TD LB '89; Opel Kadett 1.8 aut. '88; Opel Omega 2.0i '87; Opel Senator 3.0 E aut. '88. Er misschien geen betere in service en kwaliteit.Industriestraat 35, Sittard. Tel. 046-510655.

Mitsubishi Lancer 1.3 12-'92 1e eig.; Citroën AX 1.1 i First rood 11-'91 zeer mooi; Suzuki Swift 1.3 GS wit '89; VW Golf Memphis 1.6 i '89. AUTOSPORT, Schelsberg 175, Heerlen. ☎ 045-725507.

Suzuki Alto 5-drs. automaat '89; Suzuki Alto 3-drs. rood '88; Suzuki Alto 5-drs. automaat '83; Suzuki Alto 3-drs. automaat '87; Mazda 626 GLX 1.6 coupé '84; Volvo 340 3-drs. '88 LPG; Renault 5 '83. Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-. Autobedrijf BODELIER. ☎ 045-441721.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Te k. gevr. AUTO'S en bedr. auto's, ook met schade of reparatie. Steskensstr. 39, Stein. Telef. 046-332160.

Een greep uit onze voorraad: Audi 100 5E '85 ƒ 9.750,-; Alfa Sprint coupé '85 ƒ 5.950,-; BMW 323i '84 ƒ 10.750,-; Fiat Panda '83/'85/'86 v.a. ƒ 2.250,-; Ford Siërra '84/'85/'86 v.a. ƒ 4.750,-; Escort 1.4 CL '87, ƒ 11.400,-; Opel Monza '84 ƒ 7.400,-; Ascona 1.6 '86 ƒ 6.950,-; Kadett '85/'86/'87 v.a. ƒ 5.900,-; Saab 900 GLi ƒ 3.750,-; Seat Ronda '87 ƒ 5.900,-; Suzuki Alto '86 ƒ 5.960,-; Toyota Celica 2.0 XT '83 ƒ 4.950,-; Golf diesel '83/'86 v.a. ƒ 3.950,-; Volvo 240 combi '87 ƒ 10.900,-. Gar., inr. finc., mogelijk. Autobedrijf Gebr. Dominikowski, Locht 38, Kerkrade. Telefoon 045-420209.

IMEX BV schadeauto's: Citroën AX First '92; Polo coupé 1.3i '90; Micra SLX '90; Escort 1.6CL aut. '88; Mazda 626 2.0 D '89; Peugeot 205 XRD '88; Golf CLD '86; Kadett 1.3 LS '85; Escort 1.1 '85; Golf 1.3 '84; Alfa 33 4x4 '84. Telef. 045-312044

Sloopauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎ 045-720418.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Bedrijfswagens

VERBOOM B.V.
Bedrijfswagens

VW LT 45 Turbo diesel gesloten	1989
VW LT 40 Turbo diesel verhoogd en gesloten	1989
VW Pick up dubb. cabine diesel Turbo 2x	1988
VW LT 31 diesel dubb. cabine open bak	1982
VW caravelle 9 persoons bus benzine	1987
Mitsubishi L300 diesel gesloten 2x	1990
Mitsubishi L300 diesel gesloten	1987
Toyota Lite Ace benzine gesloten	1989
Iveco Daily 30-8 diesel verh. en verlengd	1988
Ford Transit benzine dubb. cabine en open bak	1978
Mercedes MB 100 diesel verl. en gesloten	1988
Mercedes 309 diesel meubelbak	1983
Mercedes 1113 diesel gesloten en laadklep	1986
Mercedes 813 diesel autotransporter	1978
VW LT 35 benzine 3 zijdige kieper	1980
Daihatsu 5-persoons bus bezine	1982
Mercedes 207 diesel gesloten	1982

Wijngaardsweg 62a, 6412 PJ Heerlen-Hoensbroek.
Telefoon 045-222455 of 720654.

Bankers Bedrijfswagens b.v.
Rijksweg Noord 19, Echt. Telefoon 04754-82453.

Mercedes MB 100 D 40.000 km	1992
Mercedes 309 D met meubelbak 55.000 km	1988
Mercedes 208 D h en lang	1990
Mercedes 308 D h en lang geisoleerd, koeling	1989
Toyota Hi-Ace D laag, 1991, 1992 en	1984
Toyota Lite-Ace D, 1990, 2x	1989
Toyota Hi-Luxe d.c. 4WD, 43.000 km	1991
Toyota Hi-Ace D lang, aannemers uitv., 2x	1990
Ford Transit D 100 kort en lang, hoog, 2x 1990	1991
Renault R5 expresse diesel en benz., 1986, 2x	1990
Suzuki Super Carry 28.000 km	1991
Subari E10 bestel 7.700 km, okt.	1992
Ford Transit 190 D lang en extra hoog, geisoleerd en koeling	1989
Nissan Vanette D dubbele cabine, 1989	1990
Ford Siërra Van diesel	1989
Citroën C25 D pick up	1988
Mercedes 308 D pick up open laadbak	1986
VW LT 28 D hoog en lang	1988
Mitsubishi L300 D h en lang, 1990	1991
Mazda E 2200 D bestel	1990
Mazda E 2200 D bestel dubbele cabine	1990
Mazda E 2200 D pick up met glasresteel	1988
VW pick up turbo diesel	1987
VW pick-up dubbele cabine	1990

Inkoop - Verkoop van jonge bedrijfwagens.
Inruil - onderhoud eigen werkplaats, Bovag-lid
Open maandag t/m vrijdag van 8.00-19.00 uur;
zaterdag 9.00-16.00 uur of na telefonische afspraak.

MITSUBISHI L 300 2500 D, verlengd en verhoogd, '89, ƒ 13.250,- incl. BTW. ☎ 046-512543.

MITSUBISHI Lancer Combi Van, 1-'89, 1800, Diesel, ƒ 6.500,- excl. 046-529176.

Te k. Ford TRANSIT, '84, gr. kent., APK, vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 04454-63195.

Te koop VORKHEFTRUCK merk Gliwce, hefverm. 2.500 kg, hefhoogte 3.50 m, luchtbanden, Perkings dieselmotor, bwj 1991, 89 draaiuren, pr. ƒ 9.500,-. Rockmart, Kissel 46, Heerlen. 045-723142. Fax 045-723143.

Te koop DAIHATSU bestel type 850, grijs kenteken, APK '94, motorisch en technisch i.z.g.st., km.st. 52.000, ƒ 2.200,-. ☎ 045-320550.

MERC. 207D kort en lang; Mercedes 307 D; Merc. 508D open en gesl.; Merc. 608D; Merc. 813D; Merc. 814D; Merc. 1217D; VW LT 35D; VW LT 40D; VW LT 45D met koeling; Daf 400 nieuw in alle uitvoeringen. W. Feyts auto's, Vaesrade 61, Vaesrade 045-243317.

VW LT 2.8 D verlengd verhoogd bwj. '82 pr. ƒ 3.000,-; Ford Transit 100 Benzine bwj. '82 vr.pr. ƒ 2.950,-. ☎ 04498-54319.

Te k. VW TRANSPORTER diesel, 2x '89, ƒ 13.500,- excl.; Toyota Hi-ace lwb., diesel '89, ƒ 14.500,- excl.; Toyota Lite-ace, diesel, '87, ƒ 8.500,- excl.; Suzuki Carry Pick-up 14.000 km, '88, ƒ 8.500,- excl.; Ford Transit Pick-up dubb. cab. '82, ƒ 2.950,- excl. Autobedr. Schaepkens, Klimmen. Telef. 04405-2896.

Te koop MITSUBISHI L 300 2300 D, i.z.g.st., km.st. 98.000. ☎ 04492-5782.

Autobedrijf P. van DIJCK & Zn.: Ford Fiësta 1.3 Courier 5.000 km, grijs kenteken '92, ƒ 14.750,-; Mazda E 2200 diesel dubb. cabine, grijs kenteken '89, ƒ 21.750,-. Hompertsweg 33, Landgraaf. Telef. 045-311729.

100 Bestel en personenbussen (alle merken), Import-Export, inkoop, verkoop en garantie. BEDRIJFSWAGENCENTRUM Echt, Industrie de Berk, Ampereweg 2, Echt. ☎ 04754-87455.

RENAULT Express 1600, diesel, bwj '89, grijs kent. Telefoon 045-243317.

Ford TRANSIT 100D, chas. cab. '84 nw. gesp., ideaal voor camperopb.; Ford Courier '84 wit nw. gesp., RDW gek.; Daihatsu Charade D '85 gr.kent. Kissel 42 Hrlen.

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhak[...]
Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-2544[...]
Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.0[...]

Te koop motor Isuzu TROOPER Intercool, bwj. '93. Telefoon 045-463406.

Te koop wegens opheffing BANDENBEDRIJF: gebr. banden en Mercedes sp. wielen; uitlijnapp.; Koni 2-klauwen hefbrug; pompklok; slijpsteen en bankschroef; krik; steek- en ringsleutels; kasten, buro's en stoelen, brandblussers, ski-drager Mercedes, compressor 350L 380V-4-cyl. Schandelerstraat 2, Heerlen. Telefoon/Fax. 045-722844.

Te koop XR3i blok, snellingsbak, bwj. [...] ƒ 950,-, en diverse [...] onderdelen. 045-325248[...]

Te koop VW GOLF [...] GTD, diverse ond[...] Telefoon 045-222369.

Gebr. IMPERIAAL vo[...] Terra en Fiat Fiorin[...] haak Terra, Ducato, [...] enz.; Gebr. jonge g[...] laties. Kissel 42 Heerlen

Piccolo's in het Li[...] Dagblad zijn groot [...] SULTAAT! Bel: 045-7[...]

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

* FABRIEKSVERKOOP * van tandemassers nw. v.a. ƒ 2.400,-; enkelassers nw. v.a. ƒ 1.250,-. Autotransporters nw. v.a. ƒ 4.395,-. Alle prijzen zijn excl. BTW. Met garantie, gratis thuisbezorgd. Ook reparatie, onderdelen en onderhoud. Solide, 078-180408.

Te koop AANHANGWAGEN i.g.st. pr. ƒ 450,-. Telef. 04450-4145.

Te koop AANHANG[...] "nieuw" met torsie-ve[...] oplooprem, afm. 2[...] ƒ 675,-. ☎ 045-320550.

Gesloten AANHA[...] GEN aluminium, 2.50 [...] 1.50 br x 1.80 [...] ƒ 1.750,-. ☎ 045-[...] 9.00-18.00 uur.

Te koop AANHANGW[...] 2.30x1.20x0.35 mtr., [...] st. ☎ 045-251304.

Van maandag t/m v[...] van 8.30 tot 17.00 uu[...] u uw PICCOLO telef[...] opgeven. Tel. 045-719[...]

Motoren en scooters

Te k. SUZUKI Savage LS 650, bwj. '86, km.st. 18.890, kl. roodmet., z.g.a.nw., ƒ 6.600,-. Tel. 045-324764.

Nieuw MOTORBANDEN. Alle maten en merken, tegen laagste prijs. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf 045-314027.

Te k. BMW R 100 RS, bwj. '79, in zeer goede staat, pr. n.o.t.k.; Laverda 750 SF, i.g. st.. pr.n.o.t.k. ☎ 045-420059.

Te koop SUZUKI GSX 600 F, bwj. '91, nw.st., kl. zwart/grijs, ƒ 11.500,-. ☎ 043-258054 b.g.g. 045-789170.

Te koop CHOPPER Suzuki Savage LS 650 bwj. '91, z.g. a.n., ƒ 8.500,-. 04450-2810.

HONDA XR 600 R, bwj. '91, 14.000 km, vr.pr. ƒ 8.000,-. Telefoon 045-741867.

Van part. SUZUKI GSX 600 F, '92; Honda CBR 1000 F, '89, nw.st., koopje wegens omstandigh. ☎ 045-463376.

Te koop KAWASAKI ZXR 750, bwj. '91, km.st. 12.000. ☎ 045-245237.

Te koop SUZUKI GS 500 E, slingshot, 2.300 km, in nw. st., ƒ 7.000,-. ☎ 045-217307.

[...] ELECTRA GLIDE, gerestaureerd, beste bod boven ƒ 17.000,-. Tel. 04406-16681.

Te koop KAWASAKI ZL 900 Eliminator bwj. '86, zien is kopen!! Tel. 045-413611.

Te koop SUZUKI GS 750 bwj. '79, zeer mooi. Tel. 045-323179, Houwerstr. 45, Schaesberg.

Te koop HONDA CB 900 F Boldor, 1979, vraagprijs ƒ 3.950,-. Bellen ma. t/m vr. na 20.00 uur. ☎ 045-229455.

Te koop SUZUKI Intruder 800, bwj. 5-'93, 2.000 km., div. accessoires en 2 helmen, ƒ 14.750,-. ☎ 045-754021, na 18.00 uur.

Te koop YAMAHA 500 SR bwj. '83, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 2.750,-. ☎ 045-453570.

MOTORHUIS Maastricht, A. Battalaan 88, Maastricht. ☎ 043-214160. Honda VT 750 ƒ 8.500,-; Honda VLX 600 ƒ 11.750,-; Kawa LTD 305 ƒ 4.750,-; Kawa LTD 305 ƒ 4.950,-; Kawa VN 500 ƒ 10.750,-; Suzuki GS 450 L ƒ 3.750,-; Yamaha XJ 650 Maxim ƒ 5.450,-; Suzuki GSX 1100 R ƒ 18.500,-; BMW R 100 RT ƒ 9.850,-; Honda VF 400 ƒ 6.750,-; Kawa KLR 600 ƒ 4.500,-; Honda XR 600 R ƒ 4.850,-; Honda CB 650 ƒ 2.850,-; Kawa Z 500 ƒ 2.250,-; Yamaha RD 350 LC ƒ 3.850,-; Harley Dav. Softtail ƒ 32.500,-; Harley Dav. FLHS ƒ 32.500,-. Motoren boven ƒ 5.000,- 3 mnd. Bovag-garantie. Nieuw: Triumph Trophy 900 ƒ 3.000,- korting 2 jaar garantie, Triumph Daytona 1000 ƒ 3.000,- korting 2 jaar garantie. Verhuur vanaf ƒ 80,- per dag. Ook voor al uw onderdelen, accessoires, kleding en reparatie. H.D. sales en service, parts. Zodiac - custom - chrome - C.C.I. - V-twin etc.

Te koop HONDA Shadow VT 500 C, bwj.'84, vr.pr. ƒ 7.250,-. ☎ 045-315681.

Te koop YAMAHA XV 535, bwj. '90, ƒ 8.200,-. Telef. 046-339294.

Te koop HONDA 250 NX met lichte schade, bwj. '89, pr. ƒ 2.250,-. ☎ 04498-54319.

Te koop Honda MAGNA V 45, bwj. '85, i.z.g.st., Telef. 045-455622.

KAWASAKI 1100 ZZR, 8 mnd. oud, rood/zwart, 6.000 km., ƒ 21.500,-, in perf.st. Auto Gabriël, Schoolstr. 7, Spaubeek. Tel. 04493-4340.

YAMAHA XJ 750, bwj. '83, kardan, 4 cylinder, i.z.g.s.t, vr.pr. ƒ 4.750,-. Telefoon 04405-2293 tot 18.30 uur.

Te koop GEVRAAGD Suzuki motorblok 125cc RM, loop- of sloop. ☎ 04454-64115.

HONDA CBR 600 F, bwj. '92, wit/blauw/rood, 3.000 km, ƒ 14.000,-. ☎ 045-710146.

Rothmanns HONDA NS400R te koop, bwj. '86, in nieuw staat, vr.pr. ƒ 7.750,-. Te bevr. 045-319160.

Te koop SUZUKI GSX[...] 16 Valve, bwj. 9-'80, [...] ƒ 3.750,-. ☎ 04405-3378[...]

Te koop HONDA PC[...] bwj. '92, diam[...] ☎ 04498-51204 b.g.g. 5[...]

Te k. HD SPORTER, [...] met satbop tank en k[...] ƒ 9.600,-. ☎ 046-526705[...]

RACEKART 125 cc, 6[...] Kali, met aanhangwag[...] onderdelen, pr. ƒ 4.000[...] 045-413568, 9.00-18.00 u[...]

Te koop CHOPPER [...] Shadow 1100 VT, ƒ 9[...] '85. Locht 38, Kerkrade.

Te koop HONDA CB 7[...] Bol d'Or, bwj. '81, i.[...] ƒ 4.250,-. Auto[...] Schaepkens, Klimmen, [...] lef. 04405-2896.

HONDA Sabre 750 cc[...] '83, soft custom, z. mo[...] pr. ƒ 5.750,-. ☎ 045-7139[...]

SUZUKU Intruder 700, [...] 4.400 miles, in ge[...] deerde nieuw en tech[...] staat, kl. zwartm[...] spaakwielen, pr. ƒ 11.[...] Telefoon 045-420811.

Te koop YAMAHA [...] 535, 1992, 2.000 km, [...] staat. ☎ 045-242676.

Te koop YAMAHA [...] XV 700, '85, z.g.a.n., [...] ☎ 04498-56685.

Te koop mooie YAMAH[...] 1100, bwj. 1985. Inl. te[...] 045-465149.

Te koop KAWASAKI K[...] crosser, bwj. '89, i.g.s[...] ƒ 1.900,-. Tel. 045-411550

YAMAHA FJ 1200 bwj. [...] grijs/wit, pr. ƒ 12.950,-. [...] 04493-4929.

Te koop Honda TRAN[...] kleur wit, bwj. '91. Te[...] 045-274142.

Te koop YAMAHA [...] XV535, bwj. 6-'90, [...] 7.000, i.z.g.st., vraag [...] ƒ 8.500. Telef. 045-32624[...]

YANAHA FZR 600, bwj. [...] i.z.g.st., vr.pr. ƒ 11.[...] Telefoon 046-742725.

Te koop HONDA CB 7[...] bwj. '77, i.g.st., pr.n.o.t.k[...] 045-213656.

Te koop SUZUKI 750 G[...] takt, bwj. '77, in pr.st., [...] ƒ 4.300,-. ☎ 045-270245.

Te koop KAWASAKI KL[...] Off the Road, bwj: '82, [...] ƒ 2.850,-. ☎ 046-516681.

Te k. SUZUKI kwat 50 [...] matic, 6 mnd. oud. Tel. [...] 225986.

Te koop KAWASAKI GT[...] 4-cylinder, Cardan, bwj. [...] ƒ 7.800,-. ☎ 045-226635.

(Brom)fietsen

Te koop 2e hands FIET[...] dames-heren merk R.I.H[...] z.g.s.t. ☎ 04459-1389.

Te k. KREIDLER, ƒ 75,-. [...] 045-319955.

Te koop RACEFIETS [...] Vitus, mt. 52, 15 mnd. [...] nw.pr. ƒ 3.700,-, [...] ƒ 1.750,-. ☎ 046-334199.

Te koop Giant MOUNT[...] BIKE, stonebreaker, i.g.s[...] jaar oud, prijs ƒ 400,-. T[...] 045-720766 na 18.00 uur.

Giant STONEBREA[...] 1994 is binnen. Ve[...] voorvork, Shimano [...] groep, 21 speed, ƒ 1.0[...] Huub Arets, Ridder[...] straat 118, Hoensbroek. [...] lefoon 045-211893

Te koop MOUNTAIN[...] nieuwpr. ƒ 1.345,-, vra[...] ƒ 575,-, in nw.st. ☎ [...] 461930, na 18.00 uur.

Te k. PUCH Maxi, bwj. [...] blauw, met sterwielen, [...] ƒ 650,-. ☎ 045-750393.

Vespa CIAO, bwj. '90, [...] sterwielen, i.z.g.st., ƒ [...] (in)ruil Vespa snorbro[...] mogelijk. ☎ 046-749545.

Te koop goede VESPA [...] met sterwielen. Tel. [...] 751310.

Semi prof. RENFIETS [...] koop. Tel. 045-725115.

FLORETT Kreidler, oldt[...] als nieuw, 1965, [...] ƒ 2.600,-. Telefoon 04[...] 36351 na 17.00 uur.

Te k. YAMAHA DT 50, [...] '89, i.z.g.st., incl. verz. t[...] '94!! vaste prijs ƒ 800,-. [...] leen verzek. al ƒ 5[...] waard). Telef. 045-723010.

Voor Piccolo's zie verder pagina 16